18

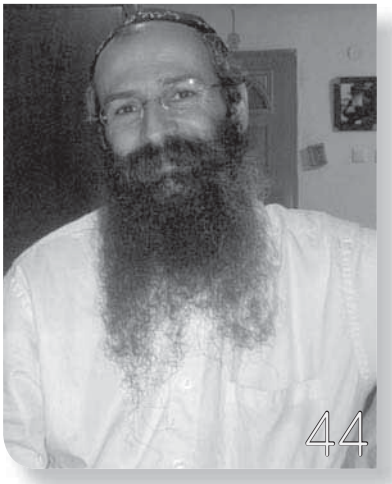

44

56

כתבות

18 איך בונים בית של תורה?
המרא-דאתרא וחבר הבד"צ של שכונת קראון הייטס, הגאון החסיד הרב יוסף ישעי' ברוין שליט"א, בראיון מיוחד ל"בית משיח"

30 הלילות 'הלבנים' של השלוחים
מדורו של הרב שמולביץ – סיפורי שלוחים על פעילות לילית

34 תורת אמת נתן לנו
מסמכים נדירים המתארים את הקמת הישיבה בפלטרין של מלך

40 'חלק קומת משיח השייך לנשמתו"
ליקוטי מתורת רבותינו על אודות רבי ישראל בעל שם טוב

43 מ'מלכות שבתפארת' ל'מלכות שבמלכות'
מאמר מעורר מאת הרב נפתלי אסטולין

44 ומלכותו ברצון קיבלו עליהם
ר' רפאל שובל ושלושת החב"דניקים 'שלו', שוזרים את סיפור חייהם, בדרך לקבלת התורה האישית שלהם

54 יש בך כוחות. גלה אותם!
בדידי הווה עובדא, עם מסר חד ונוקב

56 בנינו ערבים בעדנו להביא את משיח
הרב רפאל בכר מספר על תוכניות בנושא גאולה ומשיח לילדים

62 הבעל שם טוב אומר תורה בגן עדן
סיפור לחג

מדורים

6 דבר מלכות
8 לוח שבועי
11 דבר המערכת
12 הפרשה החסידית
13 מאוצר המלך
14 התוועדות חסידותית
70 סיפור בהמשכים
72 זכרונות הרב דובראווסקי
74 השבוע בבית חיינו
77 שולחן השבת
80 יומנו של תמים ב-770
84 פרשת דרכים
86 מהנעשה והנשמע
94 חסידים איין משפחה

בית משיח
שבועון עולמי להסצת בשורת הגאולה

מוציא לאור
מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

© כל הזכויות שמורות
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

משתתפים בעריכה
מנחם מענדל הכהן הנדל
שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית
ברוך מרקר

צלם מערכת: לוי ישראלי

משרד ראשי – קראון הייטס, ניו-יורק
744 EASTERN PKWY, BROOKLYN, NY 11213
טלפון: 718-778-8000 **פקס:** 718-778-0800
מזכיר: שלוחה 240 **עורך:** שלוחה 222
מנויים: שלוחה 242 **מודעות:** שלוחה 241
דואר אלקטרוני: EditorH@beismoshiach.org
מנוי דרך האינטרנט: http://chabadshop.co.il

ארץ הקודש ת.ד. 201 כפר חב"ד 60840
טלפון: 03 9602-600
פקס: 03 9607-289
עריכה: bm770@netvision.net.il
חדשות: kyr770@gmail.com
מנויים: BM_mazk@netvision.net.il
מודעות: bmmb770@gmail.com

מכיון שתורתנו, תורת אמת, אומרת, שהקב"ה אינו מבקש אלא לפי כוחו של האדם בודאי נתן לכל אחד ואחת כל הכוחות וכל הדרוש אשר בבוא ימי ההגבלה וזמן מתן תורתנו - יקיים ויעשה כל זאת, ועל האדם רק להוציאם מן הכח אל הפועל • מכתב כללי מאת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א - לקראת חג השבועות תשמ"ג

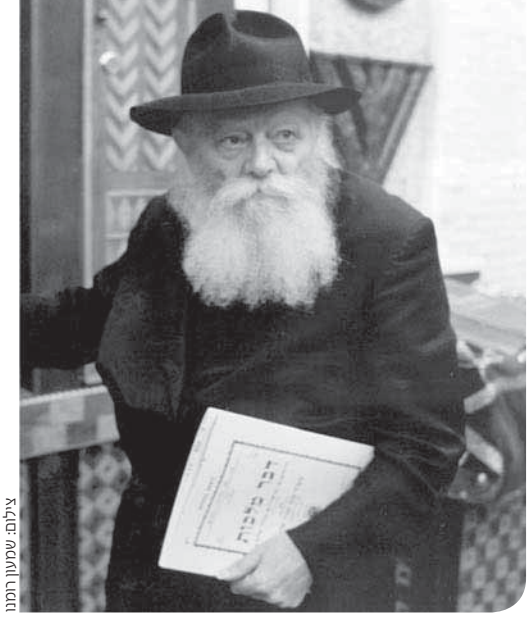

צילום: דוברות, מזכירות כ"ק אדמו"ר

לע"נ הרב רחמים ב"ר יואב אנטיאן ע"ה

לנצל את הכוחות של ימי ההגבלה

ב"ה, ימי הגבלה לזמן מתן תורתנו, ה'תשמ"ג
ברוקלין נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בימי סגולה אלה, בודאי ינצלו כל אחד ואחת ימים אלה המיוחדים לתוספת הכנה לקבלת התורה, להתכונן ביתר שאת וביתר עז לקראת היום הגדול – "יום אשר עמדת לפני הוי' אלקיך בחורב" – לקבל תורת עולם שלא תהי' מוחלפת.

וצא ולמד כיצד התכוננו אבותינו לקראת היום הזה, החל מאותו יום בשורה שנתבשר משה רבנו "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה", כלומר שמתן תורה בהר סיני הי' תכלית הכוונה של יציאת מצרים, מעבדות לחירות, להיות עבדי השם ולא עבדים לעבדים, כולל גם לא עבדים ל"א-ל זר (יצה"ר) אשר בקרבך" – שאך זוהי חירות האמיתית והשלימה;

ומובן אשר כל האותות והמופתים שראו במצרים ועל הים, שהיו באופן דנגוף למצרים ורפוא לישראל, הפליאו וכוונו מוחם ולבם לאביהם שבשמים באהבה וביראה, כמים הפנים לפנים, כמו שהפליא בנושא זה אדמו"ר הזקן בספרו תניא קדישא, במשל הידוע ממלך גדול ורב המראה אהבתו הגדולה והעצומה להדיוט כו';

ומיד למחרת יציאתם ממצרים ביד רמה – התחילו סופרים הימים והשבועות בגעגועים ובתשוקה וצמאון לאותו יום סגולה, אשר בו ירד הקב"ה

ימי הגבלה: ראה פרש"י יתרו יט, טו. **וציווי** דהגבלה נאמר יום לפני זה (שבת פז. רע"א). וראה שו"ע אדה"ז או"ח סו"ס תצד. וראה שיחת ליל א' דחג"ש תש"ח אות יא ואילך (סה"מ תש"ט ס"ע קעג ואילך). – רגיל הלשון **שלשה** ימי הגבלה (אף שי"ל שהוא אשיגרא דלשון הכתוב הנ"ל, אף ששם המדובר ע"ד **פרישה** שנצטוו למחרת ציווי דהגבלה) וי"א ב' ימים ויום הג' הוא יום מ"ת, דפשיטא שלא עלו בהר וכו' – אבל ע"ע לא מצאתי ע"ד **ארבעה** ימי הגבלה ואכ"מ.

זמן מתן תורתנו: ראה ירושלמי (ר"ה פ"ד ה"ח): בכל הקרבנות כתיב חטא **ובעצרת** אין כתיב חטא אמר להן הקב"ה מכיון שקיבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיכם. – עיין שו"ע אדה"ז שם בריש הסימן, והוא מהגמרא (ר"ה ו, ב): עצרת פעמים חמשה פעמים ששה פעמים שבעה. וי"ל אשר זהו ע"פ הכלל דהתורה על הרוב תדבר (מו"נ ח"ג פל"ד). ואכ"מ.

מתן תורתנו: בזח"ג (צז, א ואילך) ובכתהאריז"ל **בכ"מ** – **בפשיטות** שהוא בחגה"ש. וכן הוא בכ"מ בדרושי חסידות (וראה לקמן הערה ד"ה התחילו סופרים). וגם בש"ס "**הכל** מודים בעצרת דבעינן נמי לכם מ"ט יום שנתנה בו תורה" (פסחים סח, ב. הובא בשו"ע אדה"ז שם סי"ח). וראה תו"ש חט"ז במילואים (סל"א).

בימי סגולה אלה: ראה שו"ע אדה"ז שם בסוף הסימן: ונוהגין . . שלא להתענות ושלא לומר תחנון מר"ח כו'.

יום . . בחורב: ואתחנן ד, י.

שלא תהי' מוחלפת: עיקר הטי' מי"ג העיקרים. וראה רמב"ם הל' יסוה"ת רפ"ט. הל' מלכים פי"א סוף ה"ג. פיה"מ סנהדרין הקדמה לפרק חלק יסוד התשיעי. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 33.

בהוציאך . . הזה: שמות ג, יב.

שמתן תורה . . תכלית הכוונה: שמו"ר פכ"ט, ג. וראה מכילתא עה"פ יתרו כ, ב ובפרש"י שם.

להיות עבדי השם ולא עבדים לעבדים: קידושין כב, ב. ושי"נ. פרש"י עה"פ משפטים כא, ו.

לא-ל זר: ראה שבת קה, ב. זח"ג קו, ב.

דנגוף למצרים: ופשיטא להיצה"ר.

דנגוף למצרים ורפוא לישראל: זח"ב לו, א. וראה אוה"ת בא ד"ה ועבר ה' לנגוף את מצרים גו' (כרך ז ע' ב'תרלג ואילך). ד"ה זה בסה"מ תרע"ח (ע' רלט ואילך). תש"ו (ע' סט ואילך). ד"ה ועברתי בארמ"צ גו' תש"ה (ע' קלו ואילך).

בספרו תניא קדישא: פמ"ו (סה, א).

ביד רמה: בשלח יד, ח.

התחילו סופרים הימים והשבועות בגעגועים וכו': ראה מו"נ ח"ג פמ"ג. חינוך מצוה שו. מדרש ("הגדה") הובא בעיטור (סוף הלכות מצה ומרור). ונעתק בשו"ת הרשב"א (ח"ג סרפ"ד). ר"ן סוף פסחים ועוד. וראה לקו"ש חכ"ב ע' 114.

הימים והשבועות: מנחות סו, א. וראה לקוטי לוי"צ אגרות ע' רח.

על הר סיני לעיניהם ויתן להם חמדה גנוזה שלו, והיו מעלין בקודש מיום ליום בהכנה למאורע זה, וכ״ז ע״פ הוראות (ועידוד וזירוז ועזר) משה רבינו, רועה ישראל, רעיא מהימנא מעודו ועד היום הזה;

ובינתיים עוד הפלא הקב״ה חסדו והאכילם לחם מן השמים (מן) והוציא להם (והשקם) מים מסלע (בארה של מרים), והושיבם והקיפם ענני הכבוד, והוליכם במדבר – הרחק מכל הבלי העולם הזה וכו׳ –

ולאחרי כל הכנות אלו ועוד, לא הי׳ די בזה, וכשהגיעו שלשה ימים קודם מתן תורה, עדיין היו צריכים להוספה בהכנה יתירה – בשלשת ימי הגבלה – לעלות למדריגה הכי עליונה, בכדי לקבל את התורה, תורת השם, בשמחה ובפנימיות.

ומכאן מובן – ובמכל שכן וקל חומר – איך צריכה להיות ההשתדלות והכנה לקבלת התורה בדורותנו אלה, שהיא היא התורה שניתנה בהר סיני.

אבל מכיון שתורתנו, תורת אמת, אומרת, שהקב״ה אינו מבקש אלא לפי כוחו של האדם (ולא למעלה מכוחותיו) **בודאי** נתן לכל אחד ואחת כל הכוחות וכל הדרוש אשר בבוא ימי ההגבלה וזמן מתן תורתנו – יקיים ויעשה כ״ז (ובשלימות כרצון נותן התורה), ועל האדם רק להוציאם מן הכח אל הפועל.

ואמר הכתוב ה׳ עוז לעמו יתן (ואין מקרא יוצא מיד פשוטו), וביארו ופרשו חכמינו ז״ל אין עוז אלא תורה – זאת אומרת, שעוד קודם נתינת התורה ניתנו הכח והעוז לקבלה ולקיימה ובשלימות.

> כשהגיעו שלשה ימים קודם מתן תורה, עדיין היו צריכים להוספה בהכנה יתירה - בשלשת ימי הגבלה - לעלות למדריגה הכי עליונה, בכדי לקבל את התורה, תורת השם, בשמחה ובפנימיות. ומכאן מובן - ובמכל שכן וקל חומר - איך צריכה להיות ההשתדלות והכנה לקבלת התורה בדורותנו אלה

אמנם שלשת ימי הגבלה וזמן מתן תורתנו באים אחת בשנה, אבל מעין הכנה יתירה זו מעין מתן תורה ישנם בכל יום, וכידוע הביאור בדיוק הלשון שבחותם ברכת התורה, בברכות **השחר בכל** יום וכן בעלי׳ לתורה – ״נותן התורה״, בלשון הווה, שבכל יום היא נתינת התורה מחדש, ובמילא מובן שצריכה להיות הכנה לזה, ואחז״ל **וציוו** – בכל יום יהיו בעיניך (כ)חדשים ממש.

וזהו בדוגמת ״בהוציאך את העם ממצרים״ חג הפסח, זמן חרותנו, אשר זכר ליציאת מצרים **השנתי** הוא בחג הפסח ובתחילתו, ונוסף לזה יש חיוב זכירת יציאת מצרים בכל יום, פעמים בכל יום (לרבות הלילות), והזכרון השנתי (באופן דכל זכרון שבתורה – דנזכרים ונעשים) הוא שמוסיף חיות ואור בזכרון שבכל יום ויום,

כן הוא בנוגע לנתינת התורה וקבלת התורה (וימי ההגבלה) **השנתיים** (אחת בשנה) בחודש השלישי ומהם נשפע שפע רב ומוסיפים חיות ואור בקיום הציווי יהיו בעיניך (כ)חדשים – בכל יום ויום, כל משך היום.

• • •

ויהי רצון אשר כל אחד ואחת ישלימו את כל ההכנות, ובפרט בימי ההגבלה, ועד – סיום שבע שבתות תמימות, ויקבלו התורה בשמחה ובפנימיות בזמן מתן תורתנו,

ובאופן האמור, שיומשך ויפעול בכל יום ויום של כל ימות השנה,

ובקרוב ממש יקויים היעוד: ״קומה אלקים שפטה הארץ (במשפט תורתנו, אשר היא משפט אלקים – משפט איהו רחמים) כי אתה תנחל בכל הגויים״ – וכמש״נ ״כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה׳ לעבדו שכם אחד״,

בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

בכבוד ובברכה להצלחה בכל האמור ובברכת חג שבועות שמח

ולקבלת התורה בשמחה ובפנימיות

מנחם שניאורסאהן

חמדה גנוזה: שבת פח, ב.

מעודו ועד היום הזה: ראה שמו״ר פ״ב (עה״פ (שמות ג, א) ומשה הי׳ רועה): כל מי שכתוב בו הי׳ מתוקן לכך כו׳. וראה סוטה יג, סע״ב: מה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש. ולהעיר מתו״ח שמות (שפד, רע״ב): משה ידבר . . לשון הוה בתמידות . . וגם לע״ל משה ידבר כו׳.

ענני הכבוד: בזכותו של אהרן (תענית ט, א. במדב״ר פ״א, ב) היינו שהלכו ע״י שלשת הרועים משה ואהרן ומרים (זכרי׳ יא, ח. תענית ובמדב״ר שם. וראה ספר הערכים-חב״ד ערך אהרן מרים ומשה ס״ב וש״נ).

שהקב״ה אינו מבקש אלא לפי כוחו של האדם: במדב״ר פי״ב, ג.

ה׳ עוז לעמו יתן: תהלים כט, יא.

ואין מקרא יוצא מידי פשוטו: שבת סג, א. וש״נ.

ופרשו חכמינו ז״ל: ראה זבחים קטו, סע״א ובפרש״י שם ד״ה עוז. ויק״ר פל״א, ה. ילי״ש בשלח רמז רמד. שהש״ר פ״ב ג (ג). מדרש תהלים עה״פ ח, ג. וראה או״ת להה״מ (הוצאת קה״ת). תהלים סי׳ רנח (עו, ד ואילך). תו״ח שמות (שטו, ב ואילך). ובכ״מ.

ובשלימות: ראה כתובות סז, רע״א.

מתן תורתנו . . אחת בשנה . . ומעין . . בכל יום: ראה ד״ה ועשית חג שבועות תש״ה (פמ״ה).

מעין הכנה יתירה זו: ובפרט ע״פ זח״ג (קעט, ב): מאן דאשתדל באורייתא כאילו קאים **כל יומא** על טורא דסיני וקביל אורייתא.

מעין הכנה יתירה זו . . בכל יום: להעיר מכש״ט (הוצאת קה״ת) סי׳ שבב (לט, ג): ענין נעשה ונשמע שהוא **בכל אדם ובכל זמן.**

״**נותן התורה״, בלשון הווה:** לקו״ת סוכות פא, ג. וראה שם תזריע כג, א. סה״מ תר״ל ע׳ ריא.

ואחז״ל . . (כ)חדשים: פרש״י תבוא כו, טז. וראה ספרי (הובא בפרש״י) עה״פ ואתחנן ו, ו. פרש״י עה״פ יתרו יט, א. עקב יא, יג.

זכירת יציאת מצרים . . פעמים בכל יום (לרבות הלילות): ברכות יב, ב במשנה. רמב״ם הל׳ ק״ש פ״א ה״ג. שו״ע אדה״ז סימן סז סעיף א.

דנזכרים ונעשים: ראה רמ״ז בספר תיקון שובבים, הובא ונתבאר בספר לב דוד (להחיד״א) פכ״ט.

שבע שבתות תמימות: אמור כג, טו.

קומה. . הגויים: תהלים פב, ח.

משפט איהו רחמים: תקו״ז בהקדמה (״פתח אליהו״).

כי אז . . אחד: צפני׳ ג, ט. ועיין רמב״ם הל׳ מלכים ספי״א.

לוח שבועי

שבוע פרשת נשא – שלח

	זריחה		סוף זמן קריאת שמע		חצות היום והלילה		שקיעה	
	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק
יום שישי, א' סיון	5:34	5:26	9:06	9:10	12:39	12:54	7:43	8:22
שבת קודש, ב' סיון	5:34	5:25	9:06	9:09	12:39	12:54	7:43	8:22
יום ראשון, ג' סיון	5:34	5:25	9:06	9:09	12:39	12:54	7:44	8:23
יום שני, ד' סיון	5:34	5:25	9:06	9:09	12:39	12:54	7:44	8:24
יום שלישי, ה' סיון	5:34	5:24	9:07	9:09	12:39	12:54	7:45	8:24
יום רביעי, ו' סיון	5:34	5:24	9:07	9:09	12:39	12:55	7:45	8:25
יום חמישי, ז' סיון	5:34	5:24	9:07	9:09	12:40	12:55	7:46	8:26
יום שישי, ח' סיון	5:34	5:24	9:07	9:09	12:40	12:55	7:46	8:26
שבת קודש, ט' סיון	5:34	5:24	9:07	9:09	12:40	12:55	7:47	8:27
יום ראשון, י' סיון	5:34	5:24	9:07	9:09	12:40	12:55	7:47	8:27
יום שני, י"א סיון	5:34	5:24	9:07	9:10	12:40	12:56	7:47	8:28
יום שלישי, י"ב סיון	5:34	5:23	9:07	9:10	12:41	12:56	7:48	8:28
יום רביעי, י"ג סיון	5:34	5:24	9:07	9:10	12:41	12:56	7:48	8:28
יום חמישי, י"ד סיון	5:34	5:24	9:08	9:10	12:41	12:56	7:48	8:29

זמני השבת פרשת נשא		
	כניסה	יציאה
ירושלים	7:00	8:22
תל אביב	7:17	8:20
חיפה	7:13	8:26
ניו יורק	8:04	9:12
פריז	9:29	10:51
לונדון	8:51	10:22
מוסקווה	9:45	11:39
פרשת בהעלותך		
	כניסה	יציאה
ירושלים	7:03	8:26
תל אביב	7:25	8:29
חיפה	7:17	8:30
ניו יורק	8:08	9:17
פריז	9:34	10:58
לונדון	8:57	10:30
מוסקווה	9:53	11:51

הזמנים מתייחסים למרכז הארץ. באזורי ההרים והעמקים עשויים להיות שינויים עד מספר דקות.

כל הזמנים לפי שעון קייץ

חג השבועות			
ירושלים	7:02	---	8:24
תל אביב	6:50	---	7:50
חיפה	7:16	---	8:29
ניו יורק	8:06	9:15	9:16
פריז	9:32	10:55	10:56
לונדון	8:55	10:27	10:28
מוסקווה	9:51	11:46	11:48

מילים שמשפיעות

למילים יש כח גדול, כך נוכחנו בזמן שחלף מאז נאום ראש הממשלה, אלא שרוב המילים נשארות ריקות מתוכן. רק המילים שנאמרו במעמד הר סיני "נעשה ונשמע", נשארות לנצח, ע"י הערבות של הילדים. נקיים את הוראת הרבי מה"מ ונדאג שכולם יגיעו לביהכנ"ס

מהדים כל פעם מחדש לגלות את כחן של המילים, בפרט כאשר הן נאמרות במעמד מיוחד. ההדים לנאומו של ראש ממשלת ישראל בפני חברי הקונגרס בארה"ב אינם שוככים, גם יותר משבועיים אחרי שנאמר. במציאות ימינו בהן 'חדשות' מתיישנות אחרי שעתיים, זוהי תופעה ראויה לציון.

קשה להבין מהו החידוש הגדול שבדבריו של ראש הממשלה, ואם יש חידוש, הרי שהוא לא קשור בעמידה בתוקף על שלימות ובטחון ארץ הקודש. בכל זאת, נראה כי העובדה שלא קיבל במאה אחוז את עמדתו של נשיא ארה"ב, ולא הצהיר על כניעה מוחלטת וסופית לדרישות של אויבי ישראל, אלא העז לציין את זכותנו על הארץ ועל ירושלים, ואת העובדה כי יש לעם ישראל צרכי בטחון, כל אלו נחשבות לחידוש, ומייצרות תגובות וכותרות.

אי אפשר שלא להיזכר בדבריו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לראש הממשלה הנוכחי, בתפקידיו הקודמים, אודות הצורך בגאון יעקב, ועמידה עיקשת על זכותו של עם ישראל לשבת בביטחון בארצו. בהזדמנות אחרת אמר לו הרבי כי יש לו את הכוח לעמוד מול 119 חברי כנסת, ולהחזיק באמת.

לצערנו, לא זכינו לראות את ראש הממשלה דבק בעקרונות אלו. הוא בוחר שוב ושוב לנסות להתחכם, לתמרן, לרצות, מתוך תקווה כי כך יוכל לשמור על מה שהוא עצמו יודע כנכון. דווקא כאשר בסופו של דבר הוא נאלץ לעמוד על דעתו, הוא רואה עד כמה הדבר אמיתי ומשתלם, אך שוב שוכח זאת עד לפעם הבאה.

אם בעבר היינו צריכים לחפש ידיעות בעמודים פנימיים של כלי תקשורת, לא תמיד ישראליים, על מנת להוכיח גם לעיניים ספקניות, את דבריו של הרבי, לא רק בנוגע למצב היום, אלא בשלילת ההסכמים עם מצרים, הרי שאירועי הימים האחרונים מראים זאת במוחש גם לאחרון הוזי ה'שלום'.

כעת מספרים לנו כי המצרים אינם מסוגלים לשלוט בגבולם עם רצועת עזה, ועל העוברים דרכו. כבר מדברים על כך, שההנהגה במצרים אינה שולטת בחצי האי סיני, שהופך לאזור טרור מובהק, ואילו ידיה של ממשלת ישראל כבולות, באונס וברצון. מי יודע האם ומתי יכריזו רשמית על ביטול הסכמי ה'שלום', אך גם בלי הכרזה רשמית, מרוקנים אותם מתוכן.

ניתן אולי לצפות כי מישהו ילמד לקח, כי מקבלי ההחלטות כמו גם מעצבי דעת הקהל יבינו שאין עם מי ואין על מה לדבר. שכל וויתור הוא פתח לדרישה הבאה, וכל נסיגה היא מבוא לכניעה הבאה, אולם נדמה שכולם מתאהבים בכח שבמילים, ושוכחים לתרגם זאת למעשים.

ואם הזכרנו את כחו של הדיבור, הרי שלקראת זמן מתן תורתנו, אנו זוכרים את המילים מהן אנו שואבים את הכח עד לעצם היום הזה, המילים המאפיינות את עם ישראל כפי שהוא צריך להיות "נעשה ונשמע". לא מילים רבות וריקות מתוכן, אלא התחייבות מוחלטת, לעשות ורק אז לשמוע ולהבין.

הקב"ה לא הסתפק בהצהרה זו, הוא ביקש ערבים, הוא מבהיר לנו כי אין די בהצהרה חד-פעמית, חייבים לדאוג שיהיה לה המשך נצחי. לא האבות, האמהות, הנביאים והזקנים יכולים להבטיח זאת, רק הילדים, בנינו הם אלו שערבים בעדנו. זהו חלקם המכריע בנתינת התורה, ולכן מורה לנו הרבי לדאוג לקיומה של ערבות זו, בחג השבועות עצמו.

המעשה הוא העיקר ולכן נדאג לכך שכל ילדי ישראל יגיעו לבית הכנסת וישמעו את קריאת עשרת הדיברות. נדאג לכך כי מעמד זה יהיה אכן קבלת התורה, ויהיה לו המשך בדמות דאגה לחינוך היהודי של כל ילדי ישראל, לזרמיהם ולפלגיהם השונים.

והעיקר "בנינו עורבים אותנו", הם אלו שגורמים לנו להיות ערבים. הילדים הם אלו שנבחרו ע"י הרבי להיות החיילים ב'צבאות ה'. הילדים שגדלו בשנים האחרונות הם אלו שעליהם מעיד הרבי, שכשמביטים בהם רואים משיח. וכך רואים אנו במוחש כי דווקא הילדים "הם הכירוהו תחילה", הם אלו שחדורים באמונה הטהורה בהתגלות הרבי מה"מ, ובגאולה האמיתית והשלימה שתבוא תיכף ומיד ממש.

ע"י הבנים נזכה כולנו לקבל את התורה, תורה חדשה מאתי תצא, תורתו של מלך המשיח מפיו של הרבי מה"מ, ונכריז כאיש אחד – יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד.

מערכת "בית משיח"
מאחלת לכל קוראיה ולכל בית ישראל
קבלת התורה בשמחה ובפנימיות!

הגיליון הבא ייצא לאור בע"ה לקראת שבת פרשת שלח

כ"ק אדמו"ר הזקן

זאת חנוכת המזבח (ז, פד)

על דרך משל כשמחנכין אותו [את הנער] ללמוד התורה .. האב מראה לו חיבה יתירה שהולך גם כן עמו ומוליכו לבית הספר או שנותן לו מעדנים מיני מתיקה וכדומה בכדי לשעשע אותו, שעל ידי זה ימשיך לבו שילך לבית הספר וילמוד, שזה נקרא חינוך בלשון הקודש, שממשיכו לדבר הלימוד ההוא על ידי תוספת דבר אחר שמראה לו חיבה יתירה וכדומה .. כך על דרך משל למעלה, ענין חנוכת המזבח, שהחנוך הוא על ידי תוספת דבר אחר יתר על המדה הראויה, בכדי לחנכו בזה שישכון כבוד ה' בחינת שכינתו יתברך בבית הזה.

('מאמרי אדה"ז' תקס"ו ח"א ע' רט)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

ישא ה' פניו אליך (ו, כו): "**איך לא אשא פנים לישראל .. והם מדקדקין על עצמן עד כזית ועד כביצה**" (ברכות כ, ב)

לכאורה אינו מובן .. הלא בכל דור יש כמה חכמי ישראל המדקדקים בכל איסורי דאורייתא ודרבנן ומהו הטעם לנשיאת פנים מפני שמדקדקין עד כזית ועד כביצה. אך הענין הוא כי בראש השנה דנין את האדם בענין הפרנסה, הן ברוחניות הן בגשמיות כמ"ש הזן את העולם כולו בחן ובחסד, ואם מגיע לאדם פרנסה בריוח אין חידוש מה שמברכים את ה', אלא אפילו כשמגיע הפרנסה בצער מכל מקום מברכין את ה', וזהו "מדקדקין עד כזית ועד כביצה".

('מאמרי אדה"א - הנחות תקע"ז' ע' קכח)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

תער לא יעבור על ראשו (ו, ה)

פירש הש"ך שזהו הבטחה, והוא על דרך שהברזל כו' [מקצר ימיו של אדם] אינו בדין שיונף המקצר על ה'מאריך'. אם כן הנזיר שממשיך מ"אריך אנפין" אינו בדין שיונף עליו 'תער', גבורות קשות כו', מחמת שמגביר חסד כו'.

('אור התורה' פרשתנו ע' רסד)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

נתנאל בן צוער נשיא יששכר (ז, יח)

נתנאל – נתן אל, והיינו שקאי על התורה שנתנה אל מתנה לישראל .. ושייך בחינה זו לישכר כי "בני ישכר יודעי בינה לעתים" שהיו בעלי תורה .. ושייכות בחינת אל הנאמר בנתנאל הוא כי אל הוא בחינת ל"א נתיבות, משא"כ נתיב הל"ב הוא "נתיב לא ידעו עיט", ולכן היה "נשיא ישכר", יש שכר, שבחינת י"ש הוא בחינת ש"י עולמות שנמשכים מל"א נתיבות [ל"א פעמים יו"ד] כו', אבל נתיב הל"ב לא ידעו עיט, וזהו נתנאל כו' נשיא ישכר.

('תורת שמואל' תרכ"ט ע' רלד)

פתגם השבוע בעניני משיח וגאולה

...ויש להוסיף, שענין זה נעשה גם על ידי ההוספה בלימוד התורה בעניני הגאולה ובית המקדש, אשר, הלימוד בענינים אלו [נוסף לכך שכיון ש"אחכה לו בכל יום שיבוא", נכללים ב"הלכות הצריכות להן" [לנשים] בכל יום כמה וכמה דינים דהלכות קרבנות וכיוצא בזה] ממהר ומזרז עוד יותר קיומם בפועל ממש, כך, שמהלימוד יוצאים תיכף ומיד לפגוש את משיח צדקנו, ואומרים לו שזה-עתה סיימו ללמוד כמה הלכות הקשורות עם ביאתו!

(כ"ה אייר תש"נ – לנשי ובנות חב"ד)

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

קרבנות הנשיאים (ז, א ואילך)

זהו שמצינו כמה ענינים שנאמרו ונשנו בתורה, דלכאורה הוא מיותר, כמו קרבנות הנשיאים שנאמר בכל נשיא ונשיא קרבנו בפרט, ולכאורה הוה ליה למימר "וכן הקריב נשיא פלוני" כו' ..

וזהו מפני שצריך להיות ההמשכה בכל אחד ואחד בפרט, על ידי האותיות והצירופים, ועל כן אינו מספיק מה שיאמר "וכן הקריב כו'", כי לא תהיה בזה ההמשכה כי אם על ידי האותיות והצירופים שבהם ועל ידם הוא המשכת האור כו',

והגם שאותן האותיות והצירופים ממש נאמרו בכל אחד ואחד, הנה בהאותיות שהן לפי אופן האור עם היות שהאותיות אחת הן, ההמשכות הן מיוחדות בהם

.. וזהו שנאמרו ונשנו הדברים בכל נשיא ושבט כי כל אחד ואחד מהם הוא במדריגה מיוחדת וצריכה להיות ההמשכה לכל אחד ואחד בפרט לפי האותיות והצירופים שבמדריגה ההיא כו'.

('המשך תער"ב' ח"ב ע' תתסה)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

ברכת כהנים (ו, כב-כז)

(ר' מ.ש. הכהן אמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א [מהוריי"צ נ"ע], שבכל פעם כשמברך ברכת כהנים דעתו על הרבי. וענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:) כך צריך להיות. הראש הוא הראשון, זהו דבר הפשוט. מהראש נמשך בממילא בכל האברים.

(תרגום מ'סה"ש ה'שי"ת' ע' 357)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

נתנאל בן צוער (ז, יח)

ענינו של נתנאל בן צוער נשיא יששכר הוא – קו התורה, ובאופן שלימוד התורה הוא מתוך ביטול ("צוער" מלשון "מצער"). והיינו, דכיון שהיה בביטול, לכן זכה לתורה.

('התוועדויות תשט"ז' ח"ב ע' 148)

והוי' אלקים צבאות . . יבט פני משיח

לקראת חג השבועות הבעל"ט, הננו מביאים בזה נוסח מברק ששלח כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בשנת ה'תשמ"ה. המברק נכתב על-גבי נוסח המברק של שנת ה'תשל"ח, שקביעותו הייתה כהקביעות דשנת ה'תשמ"ה, והרבי שינה בו את הפסוק מפרק התהילים דאז [עז] לפרק פד [פסוק ח-ט] - כרגיל, שהרבי מקשר המברקים והמכתבים-כלליים לפרק התהילים שלו

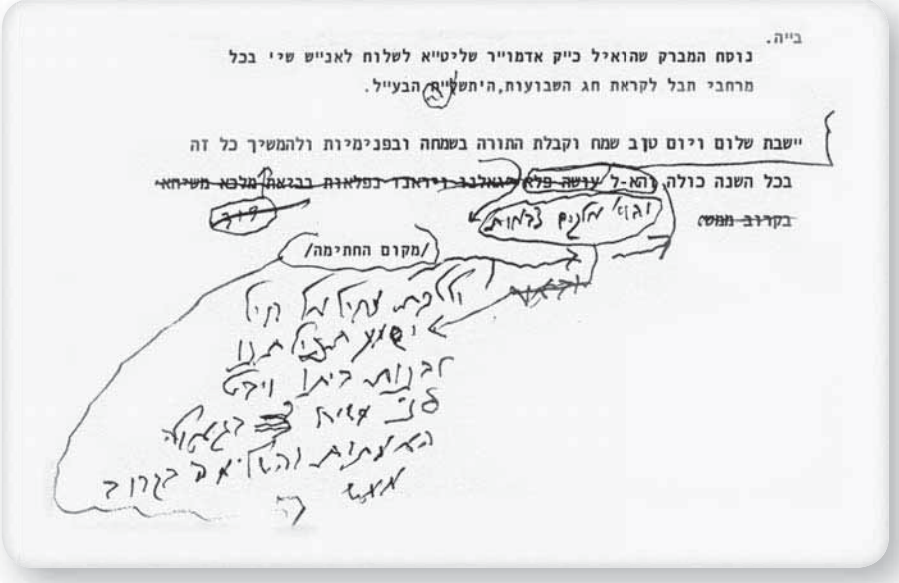

בייה.
נוסח המברק שהואיל כייק אדמוייר שליטייא לשלוח לאנייש שיי בכל
מרחבי תבל לקראת חג השבועות, היתשליית הבעייל.

יישבת שלום ויום טוב שמח וקבלת התורה בשמחה ובפנימיות ולהמשיך כל זה
בכל השנה כולה, והא-ל עושה פלא [illegible] בקרוב ממש.
/מקום החתימה/

"שבת שלום ויום טוב שמח וקבלת התורה בשמחה ובפנימיות ולהמשיך כל זה בכל השנה כולה וללכת מחיל אל חיל והוי' אלקים צבאות ישמע תפילתנו לבנות ביתו ויבט פני משיח בגאולה האמתית והשלימה בקרוב ממש".

**\ מקום החתימה **

ב"ה **דירות סטודיו מפוארות להשכרה על בסיס יומי או שבועי**

✓ דירה בבניה חדשה ✓ חדרים יפים ורחבים ✓ מטבח מלא עם כל הציוד

✓ 5 דק' הליכה מ 770 ✓ שרות מלא ✓ חניה לרכב ✓ אופציה מיוחדת לקבוצות

לפרטים: 17183635084

הבעיה כאשר אני נשאר מציאות, מציאות אמיתית של קדושה, אבל מציאות - שאז אני מכניס את השכל שלי ואת מה שנראה בעיניי. ואני בטוח באמת שמה שאני חושב ומה שאני מרגיש זה באמת מה שצריך להיות. לכן "ראשית העבודה, ועיקרה, ושרשה" הוא ביטול. עלי להחזיק בכל כוחי ב"קליאמקע". להניח את עצמי בכל מכל כל על הצד לגמרי. ולהיות מסור ונתון אך ורק אל הרבי מלך המשיח, שכל דבריו הם דבר ה' ממש.

מאת הרב חיים לוי יצחק גינזבורג,
משפיע בישיבת תומכי תמימים ראשון לציון

הביטול - סוד ההרחבה

חג השבועות הבא עלינו לטובה, הוא גם יום ההולדת ויום ההילולא של דוד המלך, דוד מלכא משיחא, וכן של מורנו הבעל שם טוב הקדוש. וכפי שמבאר הרבי שליט"א ב'דבר-מלכות', שחג השבועות קשור עם שלושת הרועים, שראשי התיבות שלהם הוא "מידי": משה רבינו, שקיבל ביום זה את התורה מסיני. דוד המלך, שיום הולדתו ויום הסתלקותו הוא ביום זה. ומורנו רבי ישראל בעל שם טוב, שגם יום ההילולא שלו הוא ביום זה.

בקשר לזה, נפתח בסיפור המלמד על דרכו ושיטתו של מורנו הבעל שם טוב, שבו מודגש גם עניין עיקרי במתן תורה ועניין עיקרי בדוד המלך.

• • •

מסופר על הרב הקדוש רבי מנחם מענדל מהאראדאק (מוויטעבסק) שבימי נערותו למד תורה אצל המגיד הגדול ממעזריטש, והיה זה בתחילת התקרבותו של הרב המגיד למורנו הבעל שם טוב. פעם בשבת קודש אחר הצהריים, ישב הנער והגה בגמרא בעיון ובעמקות ובמתיקות משך זמן רב. לאחר כמה שעות של לימוד מעמיק, קם ממקומו והסתובב בחדר אנה ואנה כשכובעו שמוט קצת הצידה מזחיחות הדעת.

קרא לו המגיד ושאל: מענדלע, כמה דפים למדת?

ששה דפים, ענה הנער.

ובכן, אמר המגיד, אם כשלומדים ששה דפים, זז הכובע קצת הצידה – כמה דפים אם כן צריך ללמוד כדי להוריד לגמרי ח"ו את הכובע מהראש?!

כאן 'תפס' הנער את עצמו, ובא בבכיה רבה אל מורו המגיד שיורה לו דרך תשובה, כי רואה הוא שהולך הוא בדרך עקלתון ולימודו בתורה גורם לו את ההיפך הגמור ממה שהיה צריך להיות.

אמר לו המגיד: אם כן, ניסע שנינו, אני ואתה, אל מורנו הבעל שם טוב הקדוש, והוא יורנו בדרך העולה בית א-ל.

ויש מוסיפים, שבבואם אל מורנו הבעל שם טוב, אמר הבעל שם טוב את המשל על מי שהייתה לו אבן טובה, ולא מצא היכן להחביא אותה, אלא רק במקום האשפה. וכך אותו נער, הרב הקדוש ר' מנחם מענדל מהאראדאק, הטמין את גודל ענוותנותו ושפלותו – דווקא בתוך הגאווה.

מסיפור זה עולה נקודה, המהווה אבן פינה בדרכו של מורנו הבעל שם טוב, שעלול להיות מצב אבסורדי, בו האדם לומד את תורת ה', שהיא הרי שיא הקירוב והדבקות בה'. ומה שקורה אצלו הוא שלא זו בלבד שאין התורה פועלת בו קירוב ודבקות לה', אלא להיפך, התורה שלמד נמצאת בגלות בתוך הקליפה, והיא מוסיפה בו ישות וגאווה ותאוות כבוד ח"ו.

ובדקות יותר, גם אם לא מדובר על גאווה ותאוות כבוד מגושמת ממש, אך האדם עלול להחזיק טובה לעצמו ולהרגיש את עצמו שהוא מציאות חשובה דווקא בגלל לימוד התורה. כדברי המשנה "אם למדת תורה הרבה, אל תחזיק טובה לעצמך, כי לכך נוצרת". היינו שהמשנה מזהירה מפני מציאות של מי שלמד תורה הרבה והוא עלול להחזיק טובה לעצמו ולהרגיש את עצמו מציאות חשובה, ודווקא מציאות אמיתית של עבודת ה' וקרבת ה'.

לא לחינם נקרא שמו של היצר בפי רבותינו נשיאינו בשם "דער

קלוגינקער" (הערמומי). כי הוא בא עם תכסיסיו הערמומיים דווקא אל החכמים והלמדנים ועובדי ה', להגדיל את ישותם ולומר להם, ראו כמה למדנים אתם וכמה עובדי ה' אתם.

ועל זה אנו מבקשים "והסר שטן מלפנינו ומאחרינו": ישנו השטן המנסה להסית את האדם "מלפנינו", לפני שלמד ולפני שקיים את המצווה, למנוע אותו מהלימוד והקיום. וישנו השטן שבא "מאחרינו", אחרי שלמד ואחרי שקיים, לומר לו ראה כמה גדול וחשוב אתה, כמה אתה צדיק, כמה אתה עובד ה' באמת.

מעלת האנשים הפשוטים

זו גם הסיבה שמורנו הבעל שם טוב היה נוהג, כידוע ומפורסם, להחשיב מאד את האנשים הפשוטים. ואף היה שולח את תלמידיו הקדושים, שהיו גאונים אדירים ועובדי ה' מופלאים – ללמוד מאנשים פשוטים ביותר. שכן נקודה זו של ביטול מוחלט, ובלשון החסידות "הנחת עצמותו" ו"הפסד הצורה" לגמרי, נמצאת דווקא באנשים פשוטים יותר מאשר בחכמים ולמדנים ואפילו במשכילים ועובדי ה'.

דווקא יהודי פשוט יודע מבין ומרגיש בפשטות, מלכתחילה, עד כמה אני רחוק מן האמת האלוקית. עד כמה אני אינני שווה מאומה. אינני מבין כלום. אינני מרגיש שום רגש אמיתי לה'. אינני שייך לשום דבר אמיתי.

ודווקא בגלל זה יש לו תשוקה וגעגועים לאותה אמת אלוקית, שהוא מרגיש כל כך עד כמה הוא רחוק ממנה. דווקא בגלל זה הוא נאחז בכל כוחו ב"קליאמקע", ב"ידית הדלת" של אלקות וקדושה, ומנסה בכל כוחו להיות שייך לקדושה עד כמה שהוא רק יכול.

"קליאמקע" פירושה (ברוסית) ידית הדלת. דהיינו שיש מי שהוא עמוק בפנים, ויש מי שהוא לגמרי בחוץ. ויש מי שעומד על יד הדלת. הוא מרגיש שהוא כמעט לגמרי בחוץ, ולכן הוא תופס בחוזקה את ידית הדלת כדי שלא להתנתק.

רגש זה מראה על שייכות פנימית ועצמית יותר ממי שנמצא עמוק בפנים. ממי שיש לו שייכות גלויה לאלקות. כי דווקא משום שהוא מרגיש כי הנו נמצא על יד הדלת, כמעט בחוץ, לפיכך הוא כאילו נעמד על הרגליים האחוריות, וכל כולו זועק: לא ולא. בשום פנים ואופן. יהי מה, אינני מוכן להיות בחוץ!

וכתורת הבעל שם טוב המפורסמת שחזר רבינו הזקן ב"ויכוח מינסק" על הפסוק "וירא ה' אל משה בלבת אש – בלבו של אש – מתוך הסנה, וירא והנה הסנה בוער באש, והסנה איננו אוכל. ויאמר משה אסורה נא ואראה – אסורה מכאן להתקרב שם".

מפרש הבעל שם טוב: אצל מי נמצאת שלהבת האש של התשוקה לאלקות באופן ש"איננו אוכל" – דווקא אצל האיש הפשוט. שכן הוא מרגיש את גודל ריחוקו ועד כמה אין לו שום שייכות גלויה מצד עצמו לאלקות.

> הדבר היחיד המחוסן בפני כל הטומאות שבעולם, הוא אך ורק "פך השמן החתום בחותמו של כהן גדול", נקודת ההתקשרות. לכן עלי לעשות הכל כדי "להחזיק בקליאמקע" ולהיות שייך לרבי, לא לפי מה שאני מבין ואני מרגיש, אלא לפי מה שהרבי קובע. גם אם זה לא מתאים ולא מסתדר לי עם כל הדברים הטובים והנכונים והאמיתיים עליהם גדלתי וחונכתי.

ולכן מתעורר אצלו צימאון ותשוקה עצומים לאלקות, ששום דבר לא ירווה אותה. ואילו החכמים והלמדנים מרווים את צימאונם לאלקות בלימוד התורה ובתפילה, כך שהצימאון והגעגועים לאמת האלוקית אצלם אינם כה גדולים.

"עמנו הייתם!"

היצר הרע אינו עוצר אצל מי שנכנס לעולמה של שיטת ותורת החסידות. הוא ממשיך בשיטת "כל זה אכניס בקל וחומר" פנימה יותר ויותר.

כפי הסיפור הידוע אודות הרב הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב. שבצעירותו, כשנעשה חתן של פרנס חשוב, כיבדוהו פעם, בשמחת תורה לפני 'הקפות', לומר "אתה הראת". לקח רבי לוי יצחק את הטלית להתעטף בה (כפי שהיה נהוג שם להתעטף בטלית לאמירת הפסוקים), ומיד הניחה בחזרה על מקומה. שוב הרים אותה, ושוב הניחה, וחוזר חלילה. אחרי כמה פעמים, כשהציבור ממתין ולא מבין מה קורה כאן, הניח רבי לוי יצחק את הטלית סופית על השולחן, כשהוא ממאן לומר את הפסוק, ואומר: "אם אתה למדן, ואתה חסיד, ואתה ירא שמיים – קח אתה את הטלית ואמור אתה לבדך 'אתה הראת'!"

כולם התפלאו על ההנהגה המוזרה, וחותנו הקפיד על הביזיון שנגרם לו בעטיו של החתן. אך מאומה לא עזר, והוא לא הסכים בשום אופן לומר "אתה הראת".

לאחר מכן הסביר רבי לוי יצחק מה ארע כאן: "כשלקחתי את הטלית לומר "אתה הראת", בא אלי ה'בעל דבר' ורצה לומר עמי ביחד את הפסוק.

אמרתי לו: "מי אתה, מה פתאום אתה מעיז לבוא ולומר עמי ביחד את הפסוק?"

"ומי אתה?" ענה לי בשאלה.

"מה זאת אומרת מי אני", אמרתי, "הלוא שנים רבות למדתי תורה אצל רבנים מפורסמים והנני למדן גדול".

"מה אתה אומר", ענה, "עמך הייתי ועמך ביחד למדתי תורה. הנני למדן גדול בדיוק כמוך".

"אבל", אני מנסה לומר לו, "אני חסיד. אני ירא שמיים. נסעתי אל הרבי, המגיד הגדול ממעזריטש, ושם קיבלתי הדרכה, שמעתי מאמרי חסידות, קיבלתי עצות והתקדמתי בעבודת ה'".

מה אתה אומר", התעקש אף הוא, "עמך הייתי ועמך ביחד שמעתי את מאמרי החסידות, קיבלתי את העצות והתקדמתי בעבודת ה'".

כשראיתי, סיים רבי לוי יצחק, כי לא יעזרו לי כל טענותיי, שכן הוא לא מפסיק לטעון ולהוכיח כי הוא היה

> ועל זה אנו מבקשים "והסר שטן מלפנינו ומאחרינו": ישנו השטן המנסה להסית את האדם "מלפנינו", לפני שלמד ולפני שקיים את המצווה, למנוע אותו מהלימוד והקיום. וישנו השטן שבא "מאחרינו", אחרי שלמד ואחרי שקיים, לומר לו ראה כמה גדול וחשוב אתה, כמה אתה צדיק, כמה אתה עובד ה' באמת.

עמי כל הזמן, למד עמי והתקדם עמי בעבודת ה', כך שיש לו חלק נכבד בכל התורה ובכל עבודת ה' שלי – נעניתי ואמרתי: אם כן, שאתה למדן ואתה חסיד וכו', קח אתה את הטלית ואמור אתה לבדך 'אתה הראת'!" אני, עמך ביחד לא מוכן להיות!

בסיפור זה טמונה אחת מההדגשות העיקריות של תורת החסידות: יכול אתה ללמוד תורה, להיות ירא שמיים וחסיד, לתקן את המידות ולהתקדם בעבודת ה' – והיצר הרע לא עזב אותך לרגע. הוא נמצא עמך יחד. וככל שלמדת יותר והתקדמת יותר בעבודת ה', כך הוא מנסה להגדיל בעיניך את מציאותך.

"עמנו הייתם!" זועק הוא – אני למדתי יחד עמך את תורת החסידות. אני נסעתי יחד עמך אל הרבי. אני נוסע יחד אתך לשליחות. אני עובד יחד אתך על תיקון המידות, על ה"נקודה" ועל הביטול וההתקשרות. כל זה שלי. אני שותף מלא בכל זה. וכפי שאמר לבן הארמי "הבנות בנותיי והבנים בניי והצאן צאני וכל אשר אתה רואה לי הוא"!

כך אמרו חז"ל "כך אומנתו של יצר הרע, היום אומר לו עשה כך, ולמחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו לך ועבוד עבודה זרה".

מבאר הרבי הריי"ץ: בתחילה היצר לא בא להפריע לאדם לקיים את המצוות. להיפך. הוא אומר לו "עשה כך!", אני מסכים שתקיים את המצווה. טוב מאד. נכון מאד. אמת ויציב.

מה אם כן לא טוב בזה – שהיצר, ה"אני" שלי (שהרי הנפש הבהמית "היא היא האדם עצמו בבינונים"), נעשה שותף ו"בעל דעה" בעבודת ה'. הוא אומר שזה טוב וזה נכון וזה אמת, וכך הוא קונה שביתה בלבו של האדם, ונהיה "מאן דאמר" על מה שהאדם עושה.

ואז, כאשר היצר יחליט שהגיע הרגע לבצע את מזימתו, הרי מכיוון שהוא כבר "מאן דאמר" אצל האדם, אזי הוא בא ואומר מה שהוא, היצר, חושב, כדי להסיט את האדם מתפקידו בשעה זו, כיוון שאין זה מסתדר כל כך עם המציאות וה"ציור" שלו. ככל שהמציאות שלו היא יותר אמיתית ויותר של קדושה, כך הוא לא מוכן לקבל דברים שלא עולים בקנה אחד עם מציאות זו.

להתבטל לגמרי אל הרבי

ולדוגמה בענין שהזמן גרמא, בתקופה נפלאה זו שאנו נמצאים בעיצומה, כאשר אנו יודעים כי הרבי שליט"א "שכינה מדברת מתוך גרונו", וכל דבריו אינם אלא דבר ה' ממש בפי עבדיו הנביאים.

והרבי אומר ומדגיש שוב ושוב בשיחות שהוגהו ונמסרו על ידו לפרסום בעיתונים כי נסתיימה כל העבודה, "עבודת הבירורים", הנדרשת מעם ישראל לפני ביאת המשיח. והעבודה עכשיו היא רק להביא בפועל את התגלותו של משיח, ולפקוח את העיניים ולראות זאת גם בגשמיות העולם. "והדבר היחיד שנותר בעבודת השליחות הוא – קבלת פני משיח בפועל ממש".

הרבי חוזר שוב ושוב כמעט מידי שבוע, שצריך להכריז ולפרסם אודות משיח שכבר נמצא בגלוי בעולם, והוא מודיע ומכריז מ"גג בית המקדש", שזהו "בית רבינו שבבבל", כי "הגיע זמן גאולתכם".

ויחד עם זה, אומר הרבי, הדרך הישרה והקלה להביא את התגלותו של משיח בפועל ממש, היא – לימוד והסברת עניינו של משיח, כמבואר בתורה בכלל, ובמיוחד בתורתו של נשיא דורנו.

ראינו בחוש שכל חייו של הרבי הם אך ורק משיח. ועד שהתבטא באוזניו של חסיד גור: "אומרים עלי שאני 'קרייזי' על משיח, אך הנני מתכוון באמת".

ראינו בעינינו הגשמיות כיצד הרבי מוסר את נפשו וסובל ייסורים קשים בגשמיות בפועל ממש מידי יום ביומו במשך כשנה וחצי בכדי לעודד בכל כוחו את שירת והכרזת "יחי אדוננו", כשלעיני בשר היה נראה שכל תנועה עולה לו בייסורים נוראים.

בא היצר ואומר: לא. לא על כך גדלנו וחונכנו. לימדו אותנו ללמוד חסידות, להתפלל באריכות, לעבוד עבודה פנימית בתיקון המידות וכדומה, להפיץ את המעיינות חוצה. ולא להיות שקוע בפרסום חוצות, בשלטים רעשניים, בדגלי משיח, ובגימיקים למיניהם, שכל כולם חיצוניות ושטחיות.

[ובאמת, גם כשהרבי שליט"א התחיל את מפעל השליחות הנפלא ואת הפצת היהדות והפצת המעיינות חוצה, היה זה שינוי בהנהגה אצל חסידים ממה שהיה קודם. ונמצאו גם אז רבים שטענו שלא זה העיקר ולא זה מה שנדרש מחסיד – מאותה סיבה, שזה לא מתאים למציאות של קדושה שלי, כפי שגדלתי וחונכתי קודם].

נכון, הוא טוען, שאלו הוראות והנהגות של הרבי. נכונים כל הדברים שהובאו לעיל. אבל כאשר אני חושב שאני מבין ואני מרגיש ואני חי באמת עם מה שצריך, ואצלי הדברים הללו נראים פחות חשובים, אז כנראה לא לכך הייתה הכוונה...

זו בדיוק הבעיה כאשר אני נשאר מציאות, מציאות אמיתית של קדושה, אבל מציאות – שאז אני מכניס את השכל שלי ואת מה שנראה בעיניי. ואני בטוח באמת שמה שאני חושב ומה שאני מרגיש זה באמת מה שצריך להיות.

ולכן "ראשית העבודה, ועיקרה, ושרשה" הוא ביטול. לפני הכל ואחרי הכל על יהודי לדעת שאני לא מציאות, שאין אני חשוב מאומה. ולכן עלי להחזיק בכל כוחי ב"קליאמקע". להניח את עצמי בכל מכל כל על הצד לגמרי. ולהיות מסור ונתון אך ורק אל

הרבי שליט"א מלך המשיח, שכל דבריו הם דבר ה' ממש.

ופשיטא שלא לערב את השכל או הרגש שלי בדברי הרבי, לומר מה יותר חשוב ומה פחות חשוב, מה צריך להיות ומה לא צריך להיות. ולקבל בביטול גמור ולהתאים את עצמי אל כל מה שאומרים לי מלמעלה, ללא הכנסת ועירוב מציאותי שלי כלל וכלל.

הדבר היחיד המחוסן בפני כל הטומאות שבעולם, הוא אך ורק "פך השמן החתום בחותמו של כהן גדול", נקודת ההתקשרות (לא ה"התפשטות" של ההתקשרות, אלא ה"נקודה" של ההתקשרות) והביטול המוחלט, "הפסד הצורה לגמרי". לדעת שאני לא שווה כלום ולא מבין כלום ולא מרגיש כלום ולא שייך לכלום. ולכן עלי לעשות הכל "להחזיק בקליאמקע" ולהיות שייך לרבי, לא לפי מה שאני מבין ואני מרגיש, אלא לפי מה שהרבי קובע. גם אם זה לא מתאים ולא מסתדר לי עם כל הדברים הטובים והנכונים והאמיתיים עליהם גדלתי וחונכתי.

רק כאשר היסוד והעיקר והשורש הוא הביטול, רק אז זוהי אכן עבודת ה', ולא עבודה (זרה) של מציאותי שלי. ובלשון הרב, באותו ביטוי מיוחד בדבר-מלכות: "צריך כל אחד ואחד לקבל על עצמו להוסיף ביתר שאת וביתר עוז ... ובפרט בהביטול וההתקשרות אל כ"ק מורי וחמי אדמו"ר נשיא הדור, "הנשיא הוא הכל". שבכל אחד ואחד – מציאותו וכל עניניו, בכל מכל כל, נעשים קודש לנשיא הדור".

ומה הפירוש "קודש לנשיא הדור" – ממשיך הרבי ומבהיר שאי אפשר להישאר בהתקשרות בנוסח השנים שעברו בלבד. שאמנם גם הם "דור השביעי", אך ללא הדגשה על הענין שתובע הרבי עכשיו. אלא כיצד נעשה כל אחד קודש לנשיא הדור – "על ידי זה שמלאים וחדורים בקיום שליחותו של נשיא הדור – משה רבינו שבדור, גואל ראשון הוא גואל אחרון – שענינו העיקרי "להביא לימות המשיח" בפועל ממש"!

קבלת התורה בשמחה ובפנימיות, וקבלת פני משיח צדקנו בשמחה ובפנימיות, בהכרזת "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד".

אברך חסידי צריך לשדר בביתו מסר ברור:

לימוד התורה בעדיפות ראשונה

לקראת חג מתן תורה, שמכונה בליובאוויטש "חג המו"צים" - פנינו אל המרא דאתרא וחבר הבד"צ של שכונת קראון הייטס, הגאון החסיד הרב יוסף ישעי' ברוין שליט"א, לראיון מיוחד על הדרך להשראת אווירה של תורה בבית החסידי ודרכי ההתמודדות עם הקשיים מבית ומחוץ • הרב ברוין מתייחס לשלל התירוצים והקשיים של מי שאינם מגיעים לשיעורי תורה, ומסביר שהכול שאלה של סדרי עדיפויות, שחייב להשתנות לטובת לימוד התורה כמובן • בראיון מתייחס הרב ברוין גם לשימוש החיובי בפלאי הטכנולוגיה, ובאותה נשימה מזהיר מהשימושים השליליים באינטרנט וכדומה, אך גם מציע פתרונות • הרב ברוין מדבר על תופעת השאלות לרבי באמצעות "אגרות קודש" מזווית ראיה של רב חסידי, ומצטט משיחותיו של הרבי על ההבדל בין בקשת ברכה מהרבי, לבין שאלות שמפנים לרבי • וכמובן: מה כוחם של הרבנים לקרב את הגאולה, וכיצד משתלבת עבודת הרבנות בשליחות של דורנו להכין את העולם לקבלת פני משיח • ראיון חג מרתק

ראיין: אברהם רייניץ

איך בונים "בי

סיד הרב יוסף ישעי' ברוין שליט"א, בראיון מיוחד ל"בית משיח":

ת של תורה"?

קראון הייטס
- פריחה חסידית ותורנית

כבוד הרב נבחר בשנה האחרונה על ידי תושבי שכונת קראון הייטס, לכהן כרבה השלישי של השכונה. חלפו כמה חודשים מאז מעמד ההכתרה המרשים שנערך ב'בית חיינו', ומאז אתם עומדים בקשר יום-יומי עם אנשי הקהילה. מה לדעתכם הדברים שדורשים חיזוק וביצור רוחני בשכונה?

בעידן הגלובליזציה של ימינו, רוב האתגרים הרוחניים שיש בשכונתנו, הם אותם אתגרים – פחות או יותר – כמו בשאר קהילות אנ"ש ברחבי תבל. כל מה שאומר להלן מתאים כמעט לכל קהילה אחרת.

בשיחותיו וזיכרונותיו של הרבי הריי"צ על האווירה בעיירה היהודית של פעם, די אידישע שטעטל, אפשר להבחין שביסוד החיים החסידיים היתה יראת-שמים בסיסית. אהבת ה' ויראת ה' במובן הכי פשוט. יראת-שמים טהורה זו עוברת כחוט השני בסיפורים על החביבות המיוחדת ללימוד התורה וקיום המצוות בהידור ובשמחה.

לא בכדי מתחיל סדר היום של יהודי באמירת "מודה אני". לפני שמתחילים את היום, צריכים להכיר ולדעת שיש בורא לעולם, שהחזיר לנו את נשמתנו, ובמשך היום הבא עלינו למלא את תפקידנו בעולם.

יראת יראת שמים הבסיסית הזאת, גוררת באופן מיידי יראה בכל התחומים – בלימוד התורה ובקיום המצוות, בחינוך הילדים, בשלום בית וכמובן בצניעות. כל הבעיות הללו, שבכל קהילה וקהילה מנסים להתמודד איתן – מקורן בבעיה אחת: חוסר ביראת שמים בסיסית.

כאשר מבלבלים את המושגים ומנסים להתמודד עם הבעיות הללו באמצעות טיפול נקודתי באחת הבעיות בלבד, לא מצליחים לבער את הנגע. ההתמודדות הנכונה ביותר היא באמצעות טיפול אמיתי בשורש הבעיה.

גם הניסיון לייצר תחליפים רוחניים, ולהתמקד בהם, אינו נכון. לדוגמא: כחסידי חב"ד אנחנו אמונים על עבודת השליחות, עבודה עם הזולת. אבל אסור לנו לשכוח את היסוד וההתחלה ב"עבודה עם עצמו". כדי שהעבודה עם הזולת תהיה בהצלחה, כפי שצריך להיות, חייבים להקדים לזה את ה"עבודה עם עצמו". לכן, מי שחושב שדי בכך שמחנכים את הילדים על הצורך לצאת לשליחות – טועה. צריך להיות חינוך לשליחות, אבל לא על חשבון יראת-שמים.

היסודות האלה נמצאים בארבעת החלקים הראשונים של הלקוטי-שיחות. כמו שהרבויים התבטאו על התניא, שזהו התורה שבכתב של חסידות חב"ד, וכל המאמרים מיוסדים על התניא – כך מתייחסים חסידים לארבעת הכרכים הראשונים של הלקוטי-שיחות, כיסוד שעליו בנויים שאר שיחותיו של הרבי. ובכרכים הללו עוסק הרבי רבות בעבודה עם עצמו, עבודת המידות וכדומה.

כמובן שאסור להשאר ביסודות. אי-אפשר להשאר באות א'. חייבים להמשיך הלאה עם השליחות ושאר המבצעים, עד כמובן מבצע משיח. צריכים להיות חסידים של הרבי מא' ועד ת'. אבל ברור גם שאי-אפשר להתחיל בת', עם החינוך לשליחות, ולהשאר שם...

נושא נוסף, עיקרי ויסודי במכתביו של הרבי ליחידים ולמוסדות, הוא לימוד ההלכות הצריכות. לאורך כל השנים עורר הרבי על הצורך בלימוד הלכות הצריכות לחיי יום-יום על פי תורה. אמנם חלה התעוררות מסויימת בעניין, ובפרט ביחס לחוגים אחרים בהם כמעט ולא לומדים הלכות מעשיות, אבל עדיין יש הרבה מה לשפר. התחום הזה עדיין מוזנח, ובוודאי שעוד לא הגיעו לרמות לימוד אליהם מתכוון הרבי.

הרבי רוצה שכל ילד ובחור חב"די יידע את ההלכות הצריכות על בוריין. לפועל, כשמדברים עם תלמידי ישיבה, הם יודעים לחזור פלפול טוב בנגלה ואפילו בחסידות, אבל הלכה פשוטה לא תמיד הם יודעים.

אם נחזור שוב לנושא הקודם – גם כאשר לומדים חסידות, צריכים לדעת שהעיקר בלימוד החסידות הוא שהשכלת החסידות תפעל על האדם לשנות טבע מידותיו, ולקבוע בנפשו את האמונה הפשוטה, אהבת ה' ויראת ה'. המטרה של "וידעת היום" צריכה להיות "והשבות אל לבבך"!

כמה מצער לראות אנשים שחוזרים על שיחה של הרבי, וממעשיהם ודיבוריהם אחר-כך אתה למד שהם אמנם למדו את השיחה, אבל השיחה לא לימדה אותם... כשלומדים שיחה, צריכים אחר-כך לתרגם אותה גם לשפה מעשית. הרבי לא אמר את השיחות רק בשביל שיהיה לנו עוד פשט יפה. ברוב השיחות הרבי הסביר בעצמו מה אפשר ללמוד מהנושא בעבודת ה', וגם בשיחות שלא נכתב בפירוש – צריכים לנסות ולהבין: מה זה אומר לנו?

בשיחותיו של הרבי, יש עבורנו יסודות חזקים לחיים יהודיים וחסידיים. אם לא נאמץ אותם כדרך חיים, כהוראה בפועל – נחמיץ את הנקודה העיקרית.

כאשר יוצאים לדרך ארוכה, יש כללי-יסוד שבלעדיהם אי-אפשר לשבת ליד ההגה: א. לאן נוסעים? ב. איך מגיעים לשם? ג. איך חוזרים משם? כל יהודי צריך לפעול תמיד בשליחות של הרבי, אבל כדי לצאת לדרך השליחות, הוא צריך לדעת: א. מהי מטרת השליחות? ב. איך מיישמים זאת וכיצד מגיעים למטרה? ג. לאן צריכים לחזור.

לאחר שיודעים שמטרת שליחותנו בעולם הזה היא לעשות לו יתברך דירה בתחתונים ולהכין את העולם לקבלת פני משיח צדקנו, עלינו לפתוח את שיחותיו של הרבי ולראות כיצד מיישמים זאת בפועל. ותמיד צריכים לזכור שאסור להתקע ב'עולם הזה', וחייבים לסחוב את כל מי שנמצא ב'תחתונים', להעלות אותם ולחזור עם כולם אל הרבי, "ושבתי בשלום אל בית אבי".

מה בכל זאת מייחד את שכונת קראון הייטס משאר קהילות חב"ד?

קודם כל, זאת שכונה של הרבי, שמנוהלת לפי ההוראות של הרבי. הרבי קבע את מערכת הניהול של השכונה, הן בבחירות לרבנים, הן בבחירות לוועד הקהל, ולעוד שלל נושאים שהרבי התייחס אליהם בהזדמנויות שונות.

הרבי תמיד התבטא שהרבי הריי"צ השקיע כאן כוחות, ואי-אפשר לשער בכלל כמה כוחות הרבי עצמו השקיע בשכונה. די להביט בכתב-יד-קודשו של הרבי אודות השכונה "אני קאך זיך בקראונהייטס", ולשמוע את שיחותיו

של הרבי אודות השכונה, כדי להבין שהרבי השקיע ומשקיע כאן כוחות עצומים. אין ספק שאחרי כל מה שהרבי זרע במשך השנים, יש לנו כוח להצמיח ולקצור בשפע רב.

תושבי השכונה מודעים לייחודיות של השכונה, וכאשר עולים נושאים ציבוריים שונים, אפשר לשמוע ביטויים כמו "זה כן/לא מתאים לשכונה". גם כאשר יש חילוקי דיעות, הם נסובים סביב השאלה "האם זה מתאים לשכונה של הרבי". זו תחושה שנטועה עמוק בלב החיים השכונתיים כאן. כולם מרגישים שזאת **ה**שכונה של ליובאוויטש, בה' הידיעה, ומבינים שזאת זכות וגם חובה.

היבט נוסף לייחודיות של השכונה, הוא בכך שרוב רובם של תושבי השכונה הם חסידי חב"ד. ברוב קהילות חב"ד ברחבי תבל יש חוגים אחרים שמתגורים בסמיכות לקהילה, מתפללים בבית הכנסת החב"די, ובמידה מסויימת משפיעים על הצביון של הקהילה. **גם בקראון-הייטס כך היה המצב בעבר, אמנם, בתקופת הבריחה מהשכונות היהודיות הרבי עורר שאסור לעזוב את המקום (גם מבחינה הלכתית), ונשארו כאן רק חסידי חב"ד הנאמנים להוראות הרבי. כך יצא שבפועל** יש בשכונה ציבור אחד ויחיד: חב"ד.

מכיוון שכחסידי חב"ד חונכנו לצאת לשליחות – גם אברכים שנשארים לגור בשכונה, מסיבות שונות, מרגישים צורך לעסוק בשליחות הרבי. אני עצמי עומד נדהם מול שפע היוזמות והפעילויות שיש כאן בשכונה. מאות אברכים, שבחיי היום יום הם בעלי-עסקים או בעלי משרות קבועות אחרות, ובשעות הפנאי שלהם הם עוסקים בשליחות הרבי.

ואי-אפשר שלא להזכיר כמובן את פעילות החסד הנפלאה שיש בשכונה. הכנסת האורחים של תושבי השכונה ידועה בכל רחבי תבל – הן בחודש תשרי והן במהלך השנה. עשרות גמ"חים מסוגים שונים וארגוני עזרה בכל תחום שהוא. ועל כולנה: מאות שיעורי התורה שמתקיימים בשכונה. חלקם מתקיימים מזה שנים רבות ביוזמת אנשים פרטיים, ורבים מהם הוקמו בשנים האחרונות ביוזמת הארגון "יגדיל תורה" או "בית מדרש".

מאות שיעורי תורה מתקיימים בשכונה. חלקם מתקיימים מזה שנים רבות ביוזמת אנשים פרטיים, ורבים מהם הוקמו בשנים האחרונות ביוזמת הארגון "יגדיל תורה" או "בית מדרש". ארגונים אלו חוללו בשנים האחרונות מהפכה שקטה בשכונה. על דרך מה שהרבי אומר שלימוד התורה משפיע על האווירה בבית - אין ספק שתוספת של עשרות שיעורי תורה בשנים האחרונות, מטהר את האוויר של השכונה, ואפשר להרגיש את ההשפעה הזאת בכל התחומים.

ארגונים אלו חוללו בשנים האחרונות מהפכה שקטה בשכונה. על דרך מה שהרבי אומר שלימוד התורה משפיע על האווירה בבית – אין ספק שתוספת של עשרות שיעורי תורה בשנים האחרונות, מטהר את האוויר של השכונה, ואפשר להרגיש את ההשפעה של האווירה המיוחדת הזאת בכל התחומים.

שיעור תורה
- ראשון בסדר העדיפויות

ברוח ימי ההכנה למתן-תורה, יש צורך לחזק את העיסוק בלימוד התורה, הן באופן פרטי, כל אחד לעצמו, והן שיעורים קהילתיים. כרב קהילה, איך הרב יכול לחזק את שיעורי התורה בקהילה?

> אפשר להקריא את מכתבו של הרבי הריי"צ לאחד מאנ"ש בו הוא כותב ש"עניין זה, אשר אנ"ש שי' יקבעו עתים לתורה בנגלה ובדא"ח, נוגע בנפשי ממש. ודבר זה הוא חוט המקשר אותנו יחדיו, אשר לולי זאת מה לכם ולי? יהי לכם אשר לכם, ודבר אין לי עמכם, לא בגשמיות ולא בהתעוררות רחמים, כי איך אשא פני לבקש את הוד כ"ק אבותי רבותינו הק' זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע בעד אלו שאינם שמים לבם לפקודותיהם לקבוע עתים לתורה ולהתפלל במתינות".

ברמה הקהילתית, יש צורך לעמוד בקשר עם הארגונים שפועלים בנושא בהצלחה מרובה, ולהשתדל לעזור ולסייע. הבד"צ גם עומד בקשר עם מוסדות החינוך בשכונה העושים עבודה נפלאה לחנך ילדינו בצורה מסודרת, ומכל מקום, יש מקום לשיפור, לעורר בדברים הדורשים תיקון. בעז"ה נוכל לעבוד ביחד לבנות תכנית לימודים מסודרת, שתניח דגש גדול יותר על חינוך ליראת שמים.

בשכונתנו יש למעלה מחמישים בתי כנסת, והנני משתדל להגיע בכל שבת לבית כנסת אחר, להתוועד עם המתפללים ולעורר בכל הנושאים שהזכרתי קודם. מלבד זאת, בדוגמת שבת הגדול אנחנו מתכוונים לארגן מטעם הבד"צ דרשות בהלכות החג לפני כל חג. גם בשבת האחרונה התקיימה דרשה כזאת לקראת חג השבועות, ומאות מאנ"ש הגיעו להשתתף בשיעור. אנשים רואים בכך חשיבות רבה.

ברמה האישית, צריך כמובן לעורר שוב ושוב מודעות לחשיבות לימוד התורה, ולחזק את הקהל אודות הצורך והנחיצות בקביעות עתים לתורה.

אי-אפשר להביא אנשים לשיעורי תורה באמצעות מקלות... אם כבר, עדיף לנסות להביא פארבייסן טוב לשיעורים, שזה בוודאי מועיל. וכבר ידוע הסיפור אודות אדמו"ר הצמח-צדק שפעם התעניין אצל יהודים מעיירה מסויימת אודות שיעורי התורה בעיירה, ואמרו לו שמתקיים שיעור שהמשתתפים בו מקבלים גם פונצ' (סוג של משקה מתוק). הרבי הסתייג מהחיבור של לימוד התורה עם הפונצ', וביקש להפסיק את המנהג. כעבור תקופה התעניין הרבי שוב מה קורה עם השיעור, והתברר שרוב האנשים הפסיקו להגיע לשיעור. נענה הרבי ואמר: אם כך, תחזירו את הפונצ', העיקר שיהיה שיעור.

[אגב, גם בשיעור הרמב"ם של שבת האחרונה, מובא שבית דין היו "עושין להן סעודות גדולות, כדי שיהיו העם רגילין לבוא". מאז ומתמיד זה עזר...].

כאשר מדובר בחסידי חב"ד, הרי הדרך הטובה ביותר לעורר את המודעות לחשיבות שיעורי התורה, היא באמצעות חזרה על דבריהם של רבותינו נשיאינו אודות חשיבות הנושא. כך למשל, כאשר יושבים עם אנ"ש בהתוועדות, אפשר להקריא את מכתבו של הרבי הריי"צ לאחד מאנ"ש בו הוא כותב ש"עניין זה, אשר אנ"ש שי' יקבעו עתים לתורה בנגלה ובדא"ח, נוגע בנפשי ממש. ודבר זה הוא חוט המקשר אותנו יחדיו, אשר לולי זאת מה לכם ולי? יהי לכם אשר לכם, ודבר אין לי עמכם, לא בגשמיות ולא בהתעוררות רחמים, כי איך אשא פני לבקש את הוד כ"ק אבותי רבותינו הק' זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע בעד אלו שאינם שמים לבם לפקודותיהם לקבוע עתים לתורה ולהתפלל במתינות" (אג"ק ח"ז ע' צט).

אלה דברים שמזעזעים כל חסיד שעדיין אין לו קביעות עתים לתורה, או שיש לו אך במידה בלתי-מספקת. וכאשר קוראים את המכתב שוב ושוב, וכפי שהרבי הריי"צ עצמו כתב לאותו חסיד בהמשך המכתב "את דברי אלה יקרא פעמים ושלש עד אשר יקבעו בלבבו לזכור אותם, ויתנם לקרא למכריו ומיודעיו ידידינו אנ"ש שי" – אין ספק שהדברים יפעלו את פעולתם.

קראתי לאחרונה בגיליון של "יגדיל תורה" בשם הרב נחמן יוסף טוורסקי, שרש"ז גוראר' ע"ה שמע פעם מהרבנית ש"לבעלי יש עגמת נפש משלושה דברים: צרות חסידים, המצב בארץ הקודש, ושבחורים מבזבזים זמן ולא לומדים. ומהאחרון – העגמת נפש הכי רבה". כולנו יודעים עד כמה אנחנו, בתור חסידי חב"ד, מרעישים על המצב בארץ הקודש. מסתבר, שעל ביטול תורה צריכים להרעיש לא פחות!

ומהצד החיובי, צריכים לחזור ולשנן את הנאמר ב'היום יום' לד' חשון: "לימוד התורה בכל יום ויום נוגע בנפשות ממש, לא לבד בנפש הלומד, כי אם גם בנפשות בני ביתו, שאז אויר הבית הוא אויר תורה ויראת שמים". מי לא דואג לנפשו ולנפשות ילדיו? מי לא רוצה שאוויר ביתו יהיה ספוג בתורה ויראת שמים? הדרך לזה, כך הרבי אומר, היא על-ידי לימוד התורה בכל יום ויום!

יש אנשים שעסוקים מאוד לפרנסתם, או אפילו עסקנים שעוסקים בעבודת קודש, וטוענים שאין להם זמן לשיעורי תורה. איך משכנעים אדם עסוק כזה להשתתף בשיעורי תורה?

שמעתי פעם 'וואריט' יפה: כתוב בגמרא שאחת השאלות ששואלים בבית דין של מעלה, היא "האם קבעת עתים לתורה". לכאורה, היה מתאים יותר לכתוב "עתים בתורה", ולא "עתים לתורה". אלא, שכאן מלמדים אותנו חז"ל, שאנחנו אחראיים על הזמן שלנו, ועלינו לקבוע את הזמן עבור התורה. אנחנו צריכים להתאים את עצמנו, את לוח הזמנים שלנו, לשיעורי התורה. לא להיפך.

לא מזמן למדנו במסכת סוטה את הסיפור עם עוזא, שכאשר חשש שארון הברית עלול ליפול מהעגלה, שלח את ידו לאחוז את הארון, גער בו הקב"ה: "עוזא, נושאיו נשא, עצמו לא כל שכן!" והרגו. נשאלת השאלה: מה החטא הגדול של עוזא? הרי הוא התכוון לטובה, שהארון לא יפול לארץ? אלא, הבעיה של עוזא אינו בזה שדחף, אלא הבעיה היתה שהוא ניסה להתאים את הארון לעגלה. היה עליו לדחוף את העגלה ולהתאימה לארון, ולא להיפך.

כאשר אברך אומר שאין לו זמן ללימוד תורה, אני שואל אותו: לדברים אחרים, הרי יש לך זמן. לכן, אם אתה רוצה לנסח את עצמך נכון, אל תאמר

"אין לי זמן", אלא: "יש לי זמן, אבל לדברים אחרים, שבעיני הם חשובים יותר", ר"ל. בסדרי העדיפויות שלו, התורה לא נמצאת במקום הראשון. כאשר אותו אברך מכיר בכך, הרבה יותר קל להביא אותו לשיעור תורה. ברגע שהוא מבין את הבעיה שלו, הוא יכול גם לתקן אותה.

להאהיב את התורה על המשפחה

לפעמים, הקושי ללכת לשיעור נובע דווקא מ'בית'. אם זאת האשה שמבקשת לעזור לה עם הילדים, ואם זה הילדים עצמם שלא מבינים מדוע אביהם אינו יכול להשאר בערב יחד איתם. איך מעבירים את המסר הזה בבית?

אקדים ואומר: מצוה חשובה מאוד לעזור לאשה בבית, ומצוה לא פחות חשובה להיות עם הילדים ולחנך אותם. אבל, שוב נחזור למה שהדגשתי קודם: הכול שאלה של סדרי עדיפויות. אם יש צורך לוותר על משהו כדי לעזור לאשה בבית, צריך לבדוק קודם אם אין דברים אחרים שאפשר לוותר עליהם. בדרך כלל אפשר למצוא עיסוקים נוספים, שאפשר לוותר עליהם ובזמן שהתפנה מהם להוסיף זמן איכות עבור האשה והילדים. למה ששיעורי התורה יהיו הקרבן הראשון? רק במצבים של חוסר-ברירה, אפשר לוותר על שיעור תורה.

האמן לי, כאשר האשה רואה שבעלה מייקר את שיעורי התורה, גם היא תייקר את הזמן הזה. אם היא רואה שבעלה הולך לשיעור, וחוזר משיעור – זאת אומרת שניכר עליו שהיה בשיעור תורה, והוא חוזר עם חיות מיוחדת מהשיעור – היא עצמה תדחוף אותו ללכת לשיעורי תורה. כאשר אברך משתתף בשיעור תורה זה מעדן אותו, כשהוא חוזר מהשיעור הוא משרה אווירה רגועה יותר בבית. הרבי הרי אומר שזה מביא אווירה של תורה ויראת שמים לבית, ואם כן הבית כולו מתנהל באופן רגוע יותר, הילדים יותר מחונכים – בחשבון פשוט זה שווה גם עבור האשה, וגם עבור הילדים. כולם מרוויחים מזה. עם כל כך הרבה רווחים צדדיים – למה שהאשה לא תרצה לשלוח את בעלה לשיעור?

צריך גם להראות להן את מאמר חז"ל במסכת ברכות: "נשים במאי זכיין? באקרויי בנייהו לבי כנישתא, ובאתנויי גברייהו בי רבנן, ונטרין לגברייהו עד דאתו מבי רבנן" וכפי שמפרש רש"י על אתר: "ממתינות לבעליהן ונותנות להם רשות ללכת וללמוד תורה בעיר אחרת". זו הזכות של הנשים!

בדרך כלל, אם האשה מבקשת מהבעל שישאר בבית ולא ילך לשיעור תורה, זה רק בגלל שהוא משדר לה באופן ברור שזה לא כל-כך חשוב לו.

דיברתי פעם עם אברך שבאופן קבוע לא היה מגיע למניין התהלים בשבת מברכים. הוא טען שאשתו דורשת שבשעה הזאת יהיה בבית עם הילדים. שאלתי אותו: האם גם בימות החול היא מבקשת ממך להשאר בשעות האלה עם הילדים? "מה פתאום!", הוא ענה, "הרי בשעות האלה אני צריך להיות כבר בעבודה". אמרתי לו: "אם אשתך הייתה מבינה שהתהלים בשבת מברכים חשובים אצלך לא פחות מהעבודה – ברור לי שהיא לא הייתה מבקשת ממך להשאר בבית. להיפך: היא הייתה מעירה אותך ומבקשת שתמהר להספיק את המניין בזמן".

"יתירה מכך", הוספתי ואמרתי לאותו אברך, "מדוע לתפילה אתה מגיע בזמן? מדוע אשתך לא מבקשת ממך להמשיך להשאר עם הילדים? פשוט מאוד: גם אשתך מודעת היטב לכך שצרכים רוחניים חשובים יותר מעזרה בבית עם הילדים, אבל אתה עשית דירוג בצרכים הרוחניים: לתפילה אתה חייב להגיע, ואילו לתהלים – לא נורא אם לא תגיע... ברגע שתפנים אצלך את החשיבות של אמירת תהלים, בדרך ממילא היא תרגיש בכך, ולא תבקש ממך להישאר בבית בזמן אמירת התהלים".

יש כאלה שנשותיהם לא יבקשו מהם להשאר בבית בזמן אמירת תהלים, אבל על חשבון ההתוועדות – כן... על חשבון זמן העבודה, אף אחת לא מבקשת. למה? כי ברור שזה חשוב. באותה מידה צריך להיות ברור החשיבות של לימוד התורה. ככלות הכול, זוהי שאלה של סדרי עדיפויות בבית. כאשר האשה והילדים מבינים את החשיבות בלימוד התורה – ממילא הם רק יסייעו לבעל ללכת לשיעור תורה.

ואדגיש שוב: אינני אומר שהבעל לא צריך לעזור לאשתו. בהחלט צריכים לעזור. השאלה היא רק על מה צריכים לוותר. פעמים רבות אפשר לפתור את הבעייה על-ידי מציאת שמרטפית מתאימה... הרי כך עושים כשחייבים ללכת לפגישה דחופה.

יש גם מקרים, שבהם צריכים לוותר אפילו על שיעור תורה, כדי לעזור לאשה. ולכן צריכים להתייעץ עם המשפיע, עשה לך רב, שמכיר אותו ואת המצב שלו, ויחליט בהתאם.

סיפר לי פעם אברך אחד שהתקרב לחב"ד, שאת השפשוף שלו הוא קיבל דווקא מכך שכאשר ההתוועדויות נמשכו לשעות מאוחרות, היה המשפיע אומר לו שעליו ללכת הביתה. כל השאר נשארו, אבל בגלל שהוא ואשתו עדיין לא היו ממש חסידים, המשפיע הבין

> מצוה חשובה מאוד לעזור לאשה בבית, ומצוה לא פחות חשובה להיות עם הילדים ולחנך אותם. אבל, הכול שאלה של סדרי עדיפויות. אם יש צורך לוותר על משהו כדי לעזור לאשה בבית, צריך לבדוק קודם אם אין דברים אחרים שאפשר לוותר עליהם. בדרך כלל אפשר למצוא עיסוקים נוספים, שאפשר לוותר עליהם ובזמן שהתפנה מהם להוסיף זמן איכות עבור האשה והילדים. למה ששיעורי התורה יהיו הקרבן הראשון? רק במצבים של חוסר-ברירה, אפשר לוותר על שיעור תורה.

שבמצבו העדין כדאי שיחזור הביתה בזמן. למעשה, דווקא עובדה זו דחפה אותו להתקרב יותר. כאב לו שהוא עדיין לא מספיק חסידי, וזה דחף אותו לשנות עוד ועוד את אורחות חייו, עד שהפך לחסיד במלוא מובן המילה.

לקראת חג השבועות נוהג הרבי לאחל "קבלת התורה בשמחה ובפנימיות". איך מביאים את הברכה הזאת לידי ביטוי באווירה המשפחתית. איך מביאים לכך שבני הבית יקבלו את שיעורי התורה של האבא בשמחה ובפנימיות?

כמו שהזכרתי קודם, כאשר האבא חוזר משיעור תורה, ורואים עליו שינוי, זה המתכון הטוב ביותר להאהיב על בני הבית את לימוד התורה. כאשר הולכים לשיעור, צריכים להראות שהולכים לדבר שאוהבים, וכאשר חוזרים מהשיעור, כדאי לשתף את האשה והילדים בווארט מעניין מהשיעור.

שמעתי על רב גדול שהיה הוגה בתורה שעות רבות ביממה, אך ילדיו לא הלכו בדרכו. שאלו פעם את אחד מילדיו כיצד זה ייתכן, והוא אמר שאביו ייחד חדר מיוחד ללימוד, בו הסתגר עם ספריו ולמד, וכך למעשה הילדים לא ראו אותו אף פעם לומד. לא הייתה להם הזדמנות להדבק מאהבתו הגדולה ללימוד התורה.

כאשר הרבי דיבר על מבצע בית מלא ספרים, הרבי לא התכוון רק לתת עבודה לנגרים ולמפיצי הספרים, אלא שבעל-הבית ילמד בספרים כפשוטו. שהילדים יראו את החיבה שאביהם רוחש ללימוד התורה – ממילא ייקבע הדבר בנפשותיהם.

בנוסף, כאשר מדברים על שיעורי התורה, צריכים לדבר על כך בשמחה. לא כמטלה מעצבנת, אלא כמשהו שגורם עונג מיוחד. מספרים על שני ידידים, אחד אברך כולל והשני בעל עסק. לימים, ילדיו של אברך הכולל פנו לעסקים, ואילו ילדים של בעל העסק פנו ללמוד בכולל. מה קרה? כאשר אברך הכולל היה מגיע לבית, הוא היה מקטר תמיד כמה קשה ללמוד בכולל, איך שקיצצו עוד תקציב וכו'. הוא אמנם הלך לכולל, אבל שידר כל הזמן שהלוואי היה בעל-עסק... לעומתו, כאשר בעל העסק היה מגיע לביתו, ילדיו שמעו ממנו כיצד הוא מחכה כבר לזמן השיעור, וכמה זה מחיה אותו. כל רגע פנוי הוא ביקש ללמוד עוד, וביטא את כמיהתו לתורה.

זה יכול להתבטא גם בפרטים הקטנים: כאשר מדברים על בחורים מוצלחים – אם מספרים בהתפעלות על בחור שהצליח לעשות עסק טוב ולהרוויח כמה אלפים, או שמדברים על בחור שהצליח לכתוב ספר פלפולים? כך גם כאשר מעניקים לילדים פרסים: האם הפרס הראשון הוא סט ספרים, או כדורגל וכדומה? בשמחות משפחתיות, כמו בר מצוה של הילד – את מי מושיבים בראש? את המחנך של הילד, או את העסקן השכונתי? כאשר האבא מגיע לבית, האם הוא מספר על מה ששמע בהתוועדות או שלמד בשיחה, או שמספר על מה שקרא בעיתון? הפרטים הקטנים האלה קובעים את האווירה בבית, ומשרטטים את סדרי העדיפויות של המשפחה.

הדברים האלה מפורשים בגמרא, שאומרת: "האי מאן דרחים רבנן הויין ליה בנין רבנן" – "מי שמכבד תלמידי חכמים, יהיו לו בנים תלמידי חכמים".

אגב, גם מחנכים בכיתות יכולים להקנות את האהבה לתורה, דווקא בפרטים הקטנים, מעבר ללימוד עצמו. למשל, כאשר המלמד מספר לילדים בהתלהבות שאתמול ראה בחנות ספר מאוד מעניין בנושא לימודי מסויים. הוא משתף אותם בנושא, מדביק אותם בהתלהבות שלו, ומספר שלמרות מחירו היקר של הספר, הוא רכש אותו. כאשר הילדים רואים איך המלמד 'חי' עם זה, הם נדבקים בחיות הזאת.

אם בכל דור היה אפשר לחנך את הילדים לאהבת התורה – על אחת כמה וכמה בדורנו, לאחר שיחתו הידועה של הרבי אודות הרבי הרש"ב, שבכה מדוע הקב"ה אינו נגלה אליו כמו לאברהם אבינו, ואומר הרבי שמאחר שהסיפור הזה פורסם בדורנו, אות וסימן הוא שהילדים בדורנו שייכים לדרגה כזאת, שכל כך ירצו גילוי אלוקות, עד כדי בכיה!

עיקר העיקרים בזה, הוא, שהילדים יראו שהאבא לומד בשמחה. שהוא אוהב את זה, וזה גורם לו עונג רב. לא ללכת לשיעור כמו ש"כפו עליו הר כגיגית", אלא "מלכותו ברצון קיבלו עליהם". כאשר הילד חוזר מהתלמוד-תורה ומבקש מאביו לשבת וללמוד איתו דף גמרא – הוא צריך לראות שהאבא מתיישב ללמוד איתו בשמחה. וכאשר הלימוד יהיה בשמחה, הוא גם ישפיע בפנימיות, על כל האווירה בבית. האבא יביא אתו אווירה של חיות לבית.

כמובן אסור לשכוח את ההסתכלות הפנימית על לימוד התורה, שכפי שמוסבר בתורת החסידות בכך מתקשרים עם נותן התורה, עם הקדושה של הקב"ה. אנחנו לא לומדים סתם כדי להעשיר את הידע, אלא כדי להתקשר באלוקות, וכאמור – בשמחה ובפנימיות.

מתי כותבים לרבי, ומתי פונים לידידים מבינים?

כרב קהילה – מהן השאלות הקשות ביותר שמגיעות אליך?

השאלות הקשות ביותר הן בתחום ה'אגרות-קודש'. כאשר אנשים מקבלים מענה לשאלתם באגרות הקודש, ומגיעים אלי כדי שאפענח עבורם את התשובה. אני אומר שאלו הן השאלות הקשות ביותר, משום שמעולם לא עשיתי בתחום הזה 'שימוש'...

זכיתי לעשות 'שימוש' אצל סבי ורבנים נוספים, בתחומים שונים ומגוונים. אבל בתחום הזה אין כללים מדוייקים, אין "כללי אגרות-קודש", ובמידה מסויימת זה תלוי ב'הרגש'.

אנשים נוטים להיתפס לסימנים, כמו התאריך של המכתב או שם הנמען. ומצד אחד, יש להם על מה שיסמכו, כי במידה מסויימת כל העניין של תשובות באמצעות אגרות הקודש, מבוסס על מנהג ישראל מן קדמת דנא (מנהג שנדרש לשבח ע"י הרבי) לפתוח חומש או ספר אחר ולדרוש בסימנים.

ומצד שני, אנחנו הרי לא מתייחסים לתשובה שמתקבלת באגרות קודש, כאל סימן בלבד, אלא כאל תשובה של הרבי. כותבים לרבי מכתב, ומצפים לקבל מכתב-תשובה. לכן, כשמגיעים עם שאלות באגרות קודש, יש לראות אם יש תשובה ברורה, עניינית, ואם אין – הדעת נוטה לומר אשר, (אם כי אין ספק שהרבי תמיד עונה ומברך בפועל ממש, בשטח, הרי) לא תמיד זוכים לקבל את התשובה מהרבי "בכתב".

בכמה שיחות בתשמ"ח, הורה

הרבי שכאשר מתעוררות שאלות בענייני רפואה יש לפנות לרופא ידיד, ובענייני פרנסה – לידידים מבינים. נוסף לכך, בשיחת ב' אדר תשמ"ח הורה הרבי שכאשר מתעוררת שאלה של "בואו ונחשוב חשבונו של עולם" יש לפנות בכל השאלות לשלושה רבנים חסידיים. האם זה עומד בסתירה לנהוג בשנים האחרונות להפנות שאלות לרבי באמצעות אגרות הקודש?

כאשר מדברים על כתיבה לרבי, צריכים להבדיל בין בקשות **ברכה** לבין **שאלות** בעניינים שונים:

כאשר מדובר על בקשות ברכה, הבהיר הרבי שאפשר להמשיך להפנות אליו את בקשות הברכה. ברור, אם-כן, שבמצב היום כאשר אין אפשרות לפנות אל הרבי ישירות – יש להמשיך ולכתוב לרבי בקשות ברכה. כך גם לגבי דו"חות פעילות, שצריך להמשיך לשלוח לרבי.

בקשות הברכה באמצעות ספריו של הרבי, זהו מנהג חב"ד מקדמת דנא. כידוע שחסידים היו מניחים את הפ"נ בין דפי התניא, וכפי שמופיע מפורש במכתבו של הרבי לקראת יו"ד שבט תשי"א, שלאחר קריאת הפ"נ יש "להניח הפ"נ אחר-כך בין דפי מאמר, קונטרס וכו' של תורת כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, ולשלחו (אם באפשרי – בו ביום) על מנת לקראותו על ציון שלו".

וכך היה מנהג חסידים שכאשר היו זקוקים לברכת הרבי באופן מיידי, ולא היה באפשרותם ליצור קשר מיידי עם מזכירות הרבי (שהרי בשנים ההן לא היו פקסים ואימיילים, וגם שירותי הטלפון היו יקרים מאוד ובלתי-זמינים) – היו כותבים את בקשת הברכה, ומניחים באחד מספריו של הרבי, מתוך ידיעה שברגע שהמכתב הונח בספרו של הרבי, קיבל הרבי את המכתב והעניק את ברכתו.

לעומת זאת, כאשר רוצים לשאול את הרבי, ולקבל מענה – הרי באותה שיחה של ב' אדר תשמ"ח הבהיר הרבי

> בזמנו כשהרבי הורה שיש להפנות שאלות מסויימות למשפיעים, או לרופאים ידידים, או לידידים מבינים, היו חסידים שסירבו לקבל את הריחוק הזה, וכתבו לרבי שברצונם להמשיך ולשאול את הרבי ישירות. הרבי הבהיר, שכאשר הולכים לפי הוראותיו לידידים מבינים, הרי הוא מעביר את תשובתו באמצעות אותם ידידים מבינים. בשנים שלאחר מכן דיבר הרבי על כך שלאחר ארבעים שנה, נעשים חושי התלמיד כחושי הרב.

אין ספק שלאחר שההנהגה הזאת התפשטה בתפוצות ישראל, ורואים במוחש את תשובותיו הנפלאות של הרבי לרבים מהפונים אליו בשאלות - הרי זה (כלשונו של החתם-סופר בתשובותיו) "מופת חי", ו"הנסיון הוא עד יותר מוכיח", שהרבי עונה גם כאשר שואלים אותו. אבל, עם כל החסידישקייט, איננו יכולים להתנהג הפוך מהוראותיו הברורות של הרבי. וכאמור - אין זו הוראה שאפשר אפילו להתפלפל אודותיה. מדובר בהוראה ברורה, שהרבי חזר עליה כמה פעמים במהלך אותה שיחה.

באופן הכי מפורש, שיש להפנות את כל השאלות, הן בענינים הכלליים והן בענינים הפרטיים לשלושה רבנים חסידיים.

זכיתי להיות בחצרות קדשנו באותה תקופה, ושמעתי את השיחה הזאת בזמנה. ה'הנחה' של השיחה לא נרשמה באופן כל כך ברור כמו השיחה עצמה, כפי שנאמרה. הרבי חזר כמה וכמה פעמים על ההנחיות הללו, ואין שום אפשרות לפרש אחרת את דברי הרבי.

בזמנו כשהרבי הורה שיש להפנות שאלות מסויימות למשפיעים, או לרופאים ידידים, או לידידים מבינים, היו חסידים שסירבו לקבל את הריחוק הזה, וכתבו לרבי שברצונם להמשיך ולשאול את הרבי ישירות. הרבי הבהיר, שכאשר הולכים לפי הוראותיו לידידים מבינים, הרי הוא מעביר את תשובתו באמצעות אותם ידידים מבינים. בשנים שלאחר מכן דיבר הרבי על כך שלאחר ארבעים שנה, נעשים חושי התלמיד כחושי הרב.

לפועל, אנשים שואלים באמצעות האגרות קודש, ורבים זוכים לתשובות נפלאות ומדוייקות...

אין ספק שלאחר שההנהגה הזאת התפשטה בתפוצות ישראל, ורואים במוחש את תשובותיו הנפלאות של הרבי לרבים מהפונים אליו בשאלות – הרי זה (כלשונו של החתם-סופר בתשובותיו) "מופת חי", ו"הנסיון הוא עד יותר מוכיח", שהרבי עונה גם כאשר שואלים אותו.

אבל, עם כל החסידישקייט, איננו יכולים להתנהג הפוך מהוראותיו הברורות של הרבי. וכאמור – אין זו הוראה שאפשר אפילו להתפלפל אודותיה. מדובר בהוראה ברורה, שהרבי חזר עליה כמה פעמים במהלך אותה שיחה.

אינני מבין כיצד אפשר להתחמק מהוראה ברורה של הרבי, ולכן ברור, שחסיד שרוצה לקיים את הוראותיו של הרבי – עליו להפנות את שאלותיו בהתאם להוראותיו המפורשות של הרבי באותה שיחה.

יכול להיות, שהרב או הידידים מבינים, אליהם פנה – יחליטו שאינם יכולים לענות על השאלה, ויפנו אותו לכתוב על כך לרבי. והיו דברים מעולם: באגרות קודש של הרבי מצינו שהרב דבורקין נשאל בנושא מסויים, וענה שזאת שאלה רוחנית, ושייך לכ"ק אדמו"ר שליט"א. למרות שבדרך כלל נמנע הרבי לענות בשאלות הלכתיות ומפנה את השואל לרבנים – במקרה הזה הרבי השיב לשואל על שאלתו.

ישנם, אמנם, חסידים רבים שכאשר יש להם שאלות הם כותבים לרבי ומכניסים את שאלותיהם לאגרות הקודש. אולי בגלל שהם אינם יודעים על הוראותיו המפורשות של הרבי או מסיבה אחרת. לפעמים המענה שמתקבל אינו ברור לחלוטין, ואז מגיעים אל הרב שיסביר להם את המענה. מצד אחד, על הרב להשתדל להסביר את תוכן המענה, כיוון שכבר כתבו, אבל יחד עם זאת יש להבהיר שאם רוצים לקיים את הוראותיו הברורות של הרבי – יש להפנות את השאלות הללו לרבנים חסידיים.

במילים פשוטות אפשר לסכם כך: מי שמפנה את שאלותיו אל הרבי באמצעות אגרות הקודש, עושה זאת על אחריותו האישית, ומי שמפנה את שאלותיו לרבנים חסידיים – מקיים את הוראתו הברורה של הרבי.

ושוב אדגיש: כל הנ"ל הוא רק בנוגע לשאלות. אבל בנוגע לבקשות ברכה – הרבי הבהיר שאפשר להמשיך ולשלוח לו ישירות בקשות לברכה, ועל יסוד מנהג חב"ד להניח את הפ"נ בין דפי ספריו של הרבי, בוודאי שאפשר וצריך לבקש את ברכותיו של הרבי באמצעות אגרות הקודש.

טכנולוגיה בשירות הרבנות

אנחנו יושבים כאן במשרד, ואני רואה שהרב משתמש במכשיר האייפון כדי לקבל דואר אלקטרוני, ואף עונה תשובות לאנשים דרך האייפון. האמנם פלאי הטכנולוגיה בשירות הרבנות?

לשימוש בדואר האלקטרוני כדרך לשאלות ותשובות – יש מעלות ויש חסרונות. כבר לפני שנים רבות, כאשר החל השימוש בטלפון, היו כמה מפוסקי הדור שדנו בהשלכות של טכנולוגיית הטלפון על הקשר בין אנשי הקהילה לרבנים. מצד אחד, זה הופך את הרב לנגיש יותר, וזאת מעלה גדולה. מצד שני, אנשים מצפים לקבל תשובה מיידית על הטלפון, ולא תמיד הרב יכול לענות תשובה מיידית.

הפרי מגדים בזמנו (בסדר "השואל והנשאל") כבר התלונן על כך שישנם מלעיגים על הרב ואומרים ש"הוראה צריכה להיות מיד", על המקום. היום המצב קשה עוד יותר כשאנשים שולחים SMS ומצפים לתשובה מיידית...

בדורנו, אנשים רגילים לקבל כל דבר במהירות, והם מבקשים לקבל את התשובה תוך דקות ספורות. כאן בקראון הייטס זאת קהילה גדולה, אבל כאשר כיהנתי כרב בקהילת 'צמח-צדק' בסידני, השתדלתי להרגיל את בני הקהילה שלא להתקשר ברגע האחרון, כי לפעמים מדובר בשאלה מורכבת שצריך לחשוב ולבדוק לפני שנותנים תשובה. ואם מדובר בזמנים של לחץ, כמו ערב שבת, הרי גם השואל אינו פנוי בדעתו להקשיב לכל פרטי התשובה.

מילא אם השאלה נוצרה כעת, אין מה לעשות. אבל כאשר מדובר בשאלה שידעו עליה מזמן – מדוע מחכים לרגע

האחרון? כך למשל יכול להתקשר אברך בערב חג השבועות, לספר שעבר את קו התאריך, וברגע האחרון נזכר לשאול מה עליו לעשות? הרי הוא עבר את קו התאריך לפני כמה ימים – מדוע לא בא לשאול עד עכשיו? וכעת, ברגע הלחץ של ערב שבת או ערב חג, גם אם אצליח לענות לו את כל הפרטים של התשובה – האם הוא יזכור כל פרט? בפרט למי שמגיע מאוסטרליה לאמריקה, שללא יודעין, בדחיית השאלה לערב החג, יתכן שמתקשר בטלפון בשעה שצריך להיות חג אצלו...

קושי נוסף בתקשורת עם אנשים דרך האימייל: יש אנשים שמתקשים לבטא את עצמם בכתיבה. לא כל אחד יודע את כללי הכתיבה, ולפעמים השאלה שאני מקבל ממש לא מובנת לי. זה יכול להיות בגלל סגנון הכתיבה, ויכול להיות בגלל חוסר הבנה במושגים הלכתיים פשוטים. כך למשל מישהו יכול לשאול שאלה שלימה בקשר לטבילת כלים, כאשר כוונתו היא בכלל להגעלת כלים.

לכן, כאשר מדובר בשאלות ברורות, שהתשובה להם היא פשוטה, אני עונה ישירות באימייל. אולם כאשר השאלה לא ברורה, או שהתשובה מורכבת מידי, אני מבקש מהשואל להתקשר אלי או להגיע למשרד.

בעייה נוספת שיש בתקשורת דרך האימייל, ובמידה מסויימת גם דרך הטלפון, שכאשר לא מכירים את האדם, קשה להחליט אם להחמיר או להקל. יש מקרים שמובא בשולחן ערוך שיש להקל, אבל בעל נפש יחמיר על עצמו. אם מדובר במקורב, אפשר להקל; אבל כאשר מדובר בחסיד לכל דבר – בדרך כלל נחמיר. דרך הטלפון או האימייל, אי אפשר לדעת את מצבו הרוחני של השואל...

שאל אותי פעם מישהו: איך ייתכן שרבנים עונים תשובות שונות לאותה שאלה? אמרתי לו: הרב לא עונה תשובה אחרת. השאלה היא אחרת! אם מישהו שואל אם מותר לעשות קידוש על יין לבן – לפעמים כאשר מדברים עם השואל ומבררים מה עומד מאחורי שאלתו, מגלים שזאת לא שאלה בהלכות קידוש, אלא שאלה של שלום בית: האם מותר להתווכח על זה בשולחן שבת ליד כל הילדים?...

אינטרנט - כמו סכין חדה!

השימוש בדואר אלקטרוני, עובר הרי דרך רשת האינטרנט – האם אין בכך משום מתן הכשר לשימוש באינטרנט?

הרבי דיבר פעם על כך, שיש דברים בעולם הזה, שאפשר להשתמש בהם לטוב, או חלילה לרע. לדוגמא הביא הרבי את הסכין: אפשר להשתמש בו לדברים הכי מועילים, ולאידך אפשר גם להרוג איתו ר"ל. תלוי איך משתמשים בו.

האינטרנט הוא ממש כמו סכין. הוא מסוכן מאוד, ועלול להרוג נפשות. כפשוטו ממש. לאידך, אפשר להשתמש בו לדברים טובים.

מספרים על ר' גרשון בער יעקבסון, עורך העיתון אלגמיינער זשורנאל, שפעם הגיעו אליו עסקנים מחסידות סטמר, ולחצו עליו להקים וועדת רבנים שתתן 'הכשר' לעיתון. כאשר סיפר לרבי על הרעיון, אמר לו הרבי: כל הרעיון של עיתון הוא פסול מיסודו, ואיך אפשר לתת לזה 'הכשר'.

עלינו לזכור תמיד שהגלישה ברשת האינטרנט עלולה להוביל את האדם למחוזות רחוקים מאוד, עד לאתרים שעצם הכניסה אליהם מכשילה בג' העבירות החמורות ביותר. אם דיברנו מקודם על סכין, אני חושב שצריכים להזהיר מהאינטרנט יותר ממה שנזהרים מסכין. כי הסכין יכול להרוג את הגוף, והאינטרנט יכול להרוג את הנפש.

לאידך, למרות שהרבי לחם נגד המנהג הפסול לקרוא בעיתונים – הרבי עצמו הגיה שיחות במיוחד לפירסום בעיתונות. גם נגד הטלוויזיה דיבר הרבי דברים מבהילים, ובכל זאת התיר לשדר את התוועדויותיו בטלוויזיה. וההסבר פשוט: מכיוון שמדובר בכלי מאוד מסוכן, שברובא דרובא משתמשים בו לדברים אסורים – הרבי לוחם בזה. אבל לאידך, לאלה שכן משתמשים בזה, הרבי מעביר דרך זה מסרים של יהדות וחסידות. זה בהחלט מיועד לאחרים, ולא לחסידי חב"ד. לא יעלה על הדעת שחסיד חב"ד יכניס טלוויזיה לבית בגלל שמוקרנים שם גם שיחותיו של הרבי.

מאותה סיבה, אין בעייה להפעיל אתרי אינטרנט שפונים לקהל המקורבים, ומפיצים תורה ויהדות דרך האינטרנט. זה מתאים לחלוטין עם שיטתו של הרבי לנצל את הכלים הללו לקדושה. וכפי שהרבי אמר על הרדיו, שלא נברא אלא כדי שיעברו דרכו שיעורי התניא, כך אפשר לומר על האינטרנט שכל מטרת בריאתו היא על מנת שיוכלו להפעיל בו אתרים להפצת היהדות.

בנוגע אלינו, חסידי חב"ד, אין צורך לגלוש באינטרנט כלל, אפילו לא לאתרי חדשות חב"דיים.

מספרים, שכאשר הרבי הוריד את הנשיאות מתומכי תמימים בגלל שירת ה'תקווה' בדינר של הישיבה – כאשר נודע על כך לבחורים, הם רצו לעשות שפטים באותו אחד שלדעתם היה הגורם לכך. הלה חיפש לעצמו 'עיר מקלט', ומכיוון ש'המזבח קולט', ברח מהם אל חדר היחידות של הרבי... הרבי הורה לקרוא לאותם בחורים, וכאשר הגיעו זעק אליהם מקירות לבבו:

שאל אותי פעם מישהו: איך ייתכן שרבנים עונים תשובות שונות לאותה שאלה? אמרתי לו: הרב לא עונה תשובה אחרת. השאלה היא אחרת! אם מישהו שואל אם מותר לעשות קידוש על יין לבן - לפעמים כאשר מדברים עם השואל ומבררים מה עומד מאחורי שאלתו, מגלים שזאת לא שאלה בהלכות קידוש, אלא שאלה של שלום בית: האם מותר להתווכח על זה בשולחן שבת ליד כל הילדים?...

ווי קומט דאס אז תלמידי הישיבה זאלן נעמען א ידיעה וועגן ליובאוויטש אדער "תומכי תמימים" פון פייפערס? ווי קומט דאס אז תלמידי הישיבה זאלן בכלל וויסן אין פייפערס? תלמידי התמימים און אפילו יונגעלייט דארפן נישט וויסן וואס טוט זיך אין די פייפערס. דאס וואס עס ווערט דערמאנט אמאל אין די פייפערס וועגן ליובאוויטש "תומכי תמימים" וכו' – דאס איז פאר די גאס אבער ניט פאר אנשים מבפנים. אזא "ירוד ירדנו" ... (מר"ד י"א שבט תשי"ז לקבוצה מאנ"ש)

[=כיצד ייתכן שתלמידי הישיבה יקראו ידיעה אודות ליובאוויטש או אודות "תומכי תמימים" מהעיתונים? כיצד ייתכן שתלמידי הישיבה בכלל יבינו בעיתונים? תלמידי התמימים, ואפילו אברכים, לא צריכים לדעת מה קורה בעיתונים. זה שלפעמים נזכר בעיתונים אודות ליובאוויטש, "תומכי תמימים" וכו' – זה עבור האנשים ברחוב, אבל לא עבור אנשים מבפנים. כזה "ירוד ירדנו"...]

גם בשיחות, דיבר הרבי בכאב רב על אותם חסידים שמבזבזים את הזמן על קריאת עיתונים. ובהדגשה, שהרבי שלל לא רק עתונים שנדפסים בהם ענינים האסורים (ראה לקוטי שיחות חכ"ג ע' 363), דמאי קמ"ל? ואכן, לצערנו גם בעתונים "כשרים" כביכול ניתן למצוא ענינים כאלו. הרבי דיבר גם על עיתונים שלא מובאים בהם דברים אסורים, אלא התייחס בעיקר להתעסקות בעניני חול ולביטול הזמן

אין ספק שדברים אלו מתייחסים גם לגלישה באתרים החב"דיים השונים שלא לדבר על כך שיש אתרים המחשיבים עצמם לחב"דיים, שמתפרסמים בהם תמונות בלתי מתאימות לעין של יהודי חסידי, ולפעמים אפילו השקפות לא נכונות באמונות ודיעות – בהשקפה יהודית שורשית, ובהשקפה חסידית בפרט, או בעניני גאולה ומשיח. כל אחד כותב מה שעולה בראשו, וכולם קוראים בשקיקה את דבריו...

אפילו לעיתונים החב"דיים, היו הוראות מהרבי שחלקים גדולים יוקדשו לענייני קודש, וגם שאר חלקי העיתונים שומרים על רמה גבוהה של חסידישקייט. הם מלאים מאמרים חסידיים, וגם בעמודי החדשות מובאים פעולותיהם של השלוחים רק באופן מכובד. לא בכדי הם מכנים עצמם "שבועון" ולא "עיתון".

נחזור לעניין האינטרנט: מי שמסוגל שלא להתחבר בכלל לרשת האינטרנט – מביא ברכה לביתו, ותבוא עליו ברכה.

> עלינו לזכור תמיד שהגלישה ברשת האינטרנט עלולה להוביל את האדם למחוזות רחוקים מאוד, עד לאתרים שעצם הכניסה אליהם מכשילה בג' העבירות החמורות ביותר. אם דיברנו מקודם על סכין, אני חושב שצריכים להזהיר מהאינטרנט יותר ממה שנזהרים מסכין. כי הסכין יכול להרוג את הגוף, והאינטרנט יכול להרוג את הנפש

ומי שזקוק לכך לצורך פרנסתו, או שכבר התרגל לבצע פעולות שונות דרך האינטרנט, כמו ניהול חשבון הבנק, או תשלום החשבונות וכדומה – שבזה כשלעצמו אין בעייה; וכל שכן לצורך לימוד התורה (הורדת mp3 לשמיעת שיעורים, עיון בקובצי הערות או סתם חיפוש במאגרים תורניים באינטרנט), שבכך מעלה ומברר כל המחשב שלו... והדבר ראוי וכשר ומעולה למי שנוקט את הזהירויות הדרושות,

– עליו לדעת שמדובר בדבר מסוכן כמו סכין חדה, ואף יותר מכך, ולהזהר בהתאם.

רק עם שמירה, ולא לילדים!

לאחרונה משווקים לציבור החרדי את האינטרנט המסונן. זה מספיק?

לפעמים גם האינטרנט המסונן לא מספיק, ולפעמים הוא גם מסנן יותר מידי... יש אתרים שאדם צריך להכנס להם לפרנסתו, ומסיבות טכניות הם נעולים בפני משתמשי האינטרנט המסונן. כך שלא תמיד זה פיתרון טוב.

רבנים בדורנו התבטאו בנוגע לאינטרנט שהוא "אסור בייחוד", שכן עיקר הסכנה באינטרנט היא כאשר האדם יושב לבדו ויצרו עשוי לגרות אותו לגלוש לאתרים בלתי ראויים.

אחד הפתרונות הטובים ביותר, הוא אינטרנט עם שמירה: על דרך מה שאמרו בהלכות ייחוד, ששמירה מצלת, היינו שכאשר אדם נוסף נמצא עמו, זה מציל אותו מדבר עבירה, וכפי שאמר רבי יוחנן בן זכאי לתלמידיו "יהי רצון, שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם".

לכן, קודם כול צריך להציב את המחשב במקום גלוי בבית, כדי להפחית את מידת הסיכון. בנוסף: יש היום אפשרות להיות מנוי לתוכנית כזאת, שלאחר שמתקינים במחשב תוכנה מסויימת, היא שולחת בכל יום את רשימת כל האתרים בהם גלשו, לאדם אחר, שהוא ה'שומר'. זה יכול להיות הרב או המשפיע, ואפילו סתם חבר. מי שמקבל את הרשימה, מקבל גם ציון של כל אתר, עד כמה הוא נקי, וכך, בלי להכנס לאתרים עצמם הוא יכול לראות אם הייתה כאן מעידה או לא. כאשר אדם יודע שעוד מישהו יודע על כל אתר שהוא גולש אליו – זה עצמו עוצר אותו מלגלוש, תרתי-משמע, במדרון המסוכן של האינטרנט.

נקודה חשובה שצריך להבהיר: גם מי שצריך להשתמש ברשת האינטרנט, צריך להרחיק את הילדים מגישה לאינטרנט. אין שום סיבה שילדים יגלשו באינטרנט. אם המשלנו מקודם את האינטרנט לסכין חדה, הרי מובן שגם כאשר האמא משתמשת בסכין חדה, היא אינה מתירה לילדים להשתמש בהם.

בנקודה זו ראוי לעורר על בעייה שהתוודעתי אליה לאחרונה, כאשר מוסדות מסויימים פונים לילדים בבקשה להכנס לאתר שלהם, או מפנים אותם לחפש חומרים לימודיים באינטרנט. חמור מכך, כאשר מוסדות מסויימים שמקווים לקבל תרומה באמצעות הצבעות ברשת הפייסבוק – הם פונים לילדים ומבקשים מהם

לפתוח חשבון בפייסבוק ולהצביע עבורם. פייסבוק הוא אחד המכשולים הכי גדולים בצניעות, ומי ששולח לשם ילדים, הרי הוא כמי ששולח ילד לשדה מוקשים, ר"ל. לכן צריך להיות ברור: לילדים אין מה לחפש באינטרנט, ובשום פנים ואופן אסור לאפשר להם לגלוש באינטרנט.

הרבי נתן לרבנים כוח לקרב את הגאולה

הרבי קרא כמה פעמים לרבנים להוציא פסק דין בנוגע לגאולה והתגלות המשיח. מה הכוח של הרבנים להשפיע על מהלכים שמימיים כמו הגאולה?

ראשית: הרבי עצמו הבהיר כמה וכמה פעמים שפסקי דינים של רבנים פועלים גם בעניינים שמימיים כאלה.

יש כמה וכמה סיפורים על כוחם של פסקי דין, גם כלפי הכרעות שמימיות. אפילו בדורנו יש את הסיפור הידוע על החובות של ישיבת קריית גת, שהרבי אמר שהישיבה צריכה לקבל פסק דין שייצאו מהחובות, ולאחר שכינסו בית דין ופסקו בעניין, ראו הצלחה ניסית שלמעלה מדרך הטבע.

שנית: כחסידים, עלינו לקיים את הוראותיו של הרבי, גם אם איננו מבינים אותם. ואם הרבי אומר שצריכים שרבנים יפסקו בעניין הגאולה והתגלות המשיח – הרי כל רב חסידי צריך להתבונן בנושא ולכתוב פסק דין ברור בעניין.

כאשר הרבי החל לדבר על פסקי הדין של רבנים בנוגע לגאולה, היה בחור שהחתים רבנים מכל החוגים על פסק דין שהגאולה צריכה לבוא בדורנו. הלכתי יחד איתו לסבי, והוא התלהב מאוד מהרעיון. הוא היה תלמיד מובהק של ה'מנחת אלעזר', שהיה ידוע בציפייתו המתמדת לגאולה. אבל כאשר ביקשתי ממנו לחתום על הפסק, הוא חשש לחתום. הוא הבין את האחריות העצומה בחתימה על פסק דין, ולא היה לו את הברייטקייט לחתום על הפסק. אבל הוא ביקש להעביר לרבי מסר, שהוא מסכים לפסק.

את הברייטקייט הזאת, העניק הרבי בהוראתו לרבנים, וכידוע שכאשר נותנים הוראה – מעניקים יחד עם ההוראה את הכוחות לביצוע ההוראה.

בשיחת כינוס השלוחים תשנ"ב אמר הרבי שעבודת השליחות צריכה להיות חדורה בנקודה אחת: כיצד זה מוליך לקבלת פני משיח צדקנו. כיצד מחדירים את נקודת הגאולה במשרת הרבנות?

קודם כל, כפי שהוזכר לעיל, על הרב להצטרף ולחתום על הפסקי דינים בקשר לגאולה (אם זה הפס"ד שהגאולה צריכה לבוא תיכף ומיד ממש, או הפס"ד שהרבי הוא בחזקת מלך המשיח).

כאשר הרב חותם על הפסק, הרי החתימה מחייבת אותו להכין את עצמו, שהרי הוא חתם על הפסק. ובנוסף – להכין את עירו. הרי בשיחה לכינוס השלוחים תשנ"ב, מדבר הרבי על הצורך להכין עצמו, בני ביתו, וסביבתו. אם כל יהודי חייב לדאוג לסביבתו, על אחת כמה וכמה רב קהילה.

את נושא הגאולה הרב צריך להחדיר בדרשותיו. לא להסתפק ב"ובא לציון גואל" בסיום הדרשה, אלא שכל הדרשה תהיה חדורה בציפייה לגאולה ובאווירה של משיח. מכיוון שרב קהילה צריך גם לדאוג לשיעורי תורה בקהילתו – עליו לדאוג לשיעור מיוחד בענייני גאולה ומשיח.

כאשר הרב מחדיר בקהילה חיות בענייני גאולה ומשיח – הרי גם השאלות שמגיעות לפתחו הן בהתאמה. יש שאלות הלכתיות, שמי שחי באופן גלותי עשוי להגיע ולשאול אותם, ומי שחי עם 'ימות המשיח', לא יבוא לכתחילה אל הרב לחפש קולות בעניינים כאלה.

והעיקר – להביא בפועל ממש את הגאולה האמיתית והשלימה, ולהצעיד את הקהילה כולה לקראת הרבי מלך המשיח, תיכף, ומיד ממש!

הלילות 'הלבנים' של השלוחים

ליל השימורים הנהוג בליל חג השבועות מותיר את עם ישראל ער גם בשעות שבהן בדרך כלל הרחובות ריקים והעולם שקט, נח מפעילותו היומית. השלוחים, פעמים רבות עובדים ופעילים גם בשעות הלילה כמו בשעות היום. אין אצלם 'שעות פתיחה' ו'שעות סגירה' • במדורנו הפעם סיפורים של שלוחים ומנהלי בתי חב"ד בפעילותם בשעות הלילה

מאת הרב יעקב שמולביץ
מנהל בית חב"ד בית שאן

בחג השבועות נוהגים כל בית ישראל להיות ערים כל הלילה, לעסוק בלימוד תורה ובתיקון ליל חג השבועות. ויש לומר בדרך אפשר, שמנהג זה הוא מעין לעתיד לבוא, שאז יהיה "לילה כיום יאיר" "קץ שם לחושך" וכו', וממילא יוכלו ללמוד תורה ולעסוק במצוות כל הלילה.

במסגרת מדור הסיפורים מבית חב"ד, מובאים בזה כמה סיפורים על שלוחים, שאצלם קורה יותר מאשר פעם בשנה, שהם נכנסים לפעילות מסויימת, והפעילות נמשכת כל הלילה ולפעמים גם כמה ימים ולילות, ממש בבחינת "לילה כיום יאיר".

כמעט כל שליח יכול לספר על מקרים שכאלה, לפעמים זה מתוכנן מראש, יש המון עבודה וחייבים להשלים גם בלילות, לפעמים זה קורה לקראת חגים, ולפעמים מדובר במקרה חד פעמי כמו ביקור בית שנמשך לתוך הלילה ונמשך עד הבוקר. לפעמים מדובר בחלוקת משלוחי מנות בצבא וצריך להספיק את כל המוצבים, אז הפעילות מתחילה עם אור ראשון של בוקר.

בדרך כלל, תופעה שכזו מעוררת התרגשות והערכה רבה בקרב אותו חייל שעומד בודד באיזו תצפית, ולפתע בשעה שש בבוקר מגיע אליו רכב עם חסידי חב"ד ומשלוח מנות... את זה הוא לא ישכח כל החיים.

או – דוגמה נוספת – שליח שמקפיד בכל יום חמישי בערב לחלק את עלוני השבת לקיבוצים הסמוכים. אך קורה והשליח מוזמן לחתונה ביום חמישי, שעתיים נסיעה מעירו לחתונה, ושעתיים חזור. השליח חוזר מהחתונה אחרי 1 בלילה ורק אז מתחיל לאגוד את הדפים ויוצא לנסיעה בין הקיבוצים, דבר שמעורר התפעלות והערכה אצל השומר בשער הקיבוץ, שברוב התרגשותו מספר על האורח הלילי לחברים הרבים וגורם לקידוש השם.

לילה שלם לכיבוש החרמון

הרב יצחק ליפש, שליח הרבי ומנהל בית חב"ד בעיר צפת, סיפר לי על מקרה דומה שהתרחש לפני כ-25 שנה. אז הודיע הרבי על מבצע הדפסת תניא בכל מקום אפשרי, והרב ליפש יצא עם קבוצת חסידים להדפיס תניא במוצב החרמון.

"**הרב בן ציון כהן** הגיע מכפר חב"ד עם מכונית גדולה, שבתוכה מכונת ההדפסה, והצטרפתי אליו יחד עם **הרב יעקב חיים יעקובוביץ'**. בשעת לילה מאוחרת הגענו למוצב צבאי סמוך לנקודת הרכבל התחתון, קיבלנו חשמל באמצעות כבל מאריך מהמוצב הצבאי והתחלנו בעבודת ההדפסה. מכונת הדפוס היתה ישנה ומקרטעת, מפעם לפעם נעצרה והיה צורך לתקן, להחליף חלקים, ולהמשיך בהדפסה. הדבר היה בעצומו של החורף ובקור המקפיא של החרמון. כל כמה דקות התחלפנו בינינו מי יכנס לבונקר הצבאי המחומם כדי להפשיר את העצמות הקפואות, ולהמשיך בעבודה.

ככה נמשכה העבודה כמה שעות לתוך הלילה, כשלפתע הגיע מפקד החטיבה. הוא זיהה פעילות לא

שגרתית באישון לילה ובא לברר מה קורה בצמוד לגדר של המוצב הצבאי. הסברנו לו שמדובר בהוראה של הרבי מליובאוויטש "לכבוש" את החרמון בכח התורה ומעיינות החסידות, וכל העניין של הדפסת התניא.

המפקד הקשיב, קלט במהירות את הדברים, וגם הביע את התפעלותו מהחריצות והמסירות החסידית שממריצה אברכים צעירים לעזוב את הבית החמים ולעמול אי שם בחרמון להדפיס תניא במצוות הרבי. רק דבר אחד לא מצא חן בעיניו. "אם צריך לכבוש את החרמון", אמר המח"ט, "אז יש מקום טוב יותר. אני אקח אתכם למוצב העליון ביותר ששולט על כל ההר, מוצב "החרמון הישראלי", שממוקם בדיוק מול "החרמון הסורי", ושם אנו נדפיס את התניא! שם יהיה כיבוש מושלם!"

בין אשמורה שניה לשלישית יצאנו בשיירה אחרי המפקד, הגענו ממש בסמוך לגבול המסוכן והמשכנו בהדפסה. גם פה המכונה המשיכה לעשות בעיות. לפעמים זרם יותר מידי דיו והיינו צריכים להאט את קצב ההדפסה, כך שהשחר כבר עלה ואנחנו עדיין ממשיכים בהדפסה. רק בשעת צהריים היו מוכנים כאלף עותקים מהתניא. אחרי כשמונה-עשרה שעות רצופות, בהן לילה 'לבן' ללא שינה, כבשנו את החרמון.

התניא סילק את העבודה זרה

"במקרה נוסף", ממשיך ומספר הרב ליפש, "יצאנו להדפיס תניא במצפה הררית, ישוב קטן ליד עכו. בזמנו היה הישוב הזה מוקד מוצהר של עבודה זרה, מדיטציה ושאר מרעין בישין. במרכז הישוב התגורר אז זוג צעיר, **מוטי קציר ורעייתו**, שהתעניינו ביהדות וביקשו שהדפסת התניא תיערך בחצר ביתם.

הגענו לישוב, **הרבנים בן ציון כהן, בצלאל קופצ'יק** ואני, והתחלנו בהדפסה. כרגיל המכונה מקרטעת, והפעילות נמשכה כל הלילה. לפתע שמנו לב שבבית הסמוך, מישהו משקיף עלינו מבעד לתריס, ובכל פעם שאנו מפנים את המבט אל הבית, המציץ נעלם וסוגר את התריס. החלטנו שלא להביט ישירות אל הבית, אבל מפעם לפעם צודדנו מבט וראינו שבמשך כל הלילה האיש עמד ליד החלון והביט על הדפסת התניא. מאוחר יותר התברר לנו שבאותו בית גר יהודי לא דתי, מצאצאי אדמו"ר הזקן... כשנודע בישוב שעומדים להדפיס את ספר התניא, אותו אדם הרגיש "מחותן ראשי" וציפה ליום המיוחל. בהזדמנות קרובה סיפר לר' מוטי קציר, שמרוב התרגשות לא נרדם כל הלילה וליווה במבטיו את כל מהלך ההדפסה של הספר של... סבא של סבא שלו.

את ההשפעה הרוחנית העצומה של הדפסת ספר התניא ביישוב ראינו זמן לא רב לאחר מכן. כעבור שלשה שבועות מאז ההדפסה, הישוב החליט בהצהרה רשמית שהוא מסלק מתוכו את כל הפעילות של העבודה זרה, והישוב פתוח למגורים לכל המעוניין".

אגב, מוטי קציר ורעייתו הם כיום מעמודי התווך בקהילת חב"ד בצפת...

בין אשמורה שניה לשלישית יצאנו בשיירה אחרי המפקד, הגענו ממש בסמוך לגבול המסוכן והמשכנו בהדפסה. גם פה המכונה המשיכה לעשות בעיות. רק בשעת צהריים היו מוכנים כאלף עותקים מהתניא. אחרי כשמונה-עשרה שעות רצופות, בהן לילה 'לבן' ללא שינה, כבשנו את החרמון...

לילה כיום יאיר

למרות שמקום מגוריו הוא בכפר חב"ד, אבל את שליחותו (כמעט) כל לילה, הוא עושה במגוון רחב של מקומות ואתרים, שם הוא מקרב מאות ואלפים לתורה וחסידות. השליח המדובר הוא **הרב יאיר כלב**. הרב כלב הנו מרצה, מתוועד, שר ומנגן בגיטרה, לילה אחרי לילה, שעות ארוכות אל תוך הלילה, כשעשרות, ולפעמים מאות משתתפים מרותקים לשירים, לסיפורים ולדברי התורה שהוא משמיע. ההרצאות של הרב כלב, ידועות ופופולאריות בכל הארץ. לא ייפלא אפוא שהוא נוסע כל ערב למקום אחר, בארץ ישראל ובחו"ל, ומפיץ חסידות באוירה קסומה. דבריו היוצאים מן הלב נכנסים לאלפי לבבות.

"לא מזמן", מספר הרב כלב, "הוזמנתי להתוועדות בבית חב"ד ידוע בארצות הברית. עשרות צעירים ומבוגרים נענו להזמנתו של השליח הנמרץ, והגיעו להתוועדות שנמשכה עד אחרי חצות הלילה. בין הקהל, הבחנתי ביהודי ישראלי, איש עסקים המקורב לבית חב"ד שישב ובכה כל ההתוועדות.

אחרי תום החלק הרשמי של ההתוועדות, נותרו רק כמה ידידים קרובים ביותר של השליח, חברים מ"הקבוצה" של השליח המכהנים כשלוחים באומסק שבסיביר, בבאזל שבשוויץ, בדיסלדורף שבגרמניה, וכן היהודי הבוכה... ההתוועדות המצומצמת נמשכה עד אור הבוקר באווירה מיוחדת במינה, כשהישראלי המקורב שותף נלהב לכל הרעיונות החסידיים שהתגלגלו שם על השולחן (ומתחת לשולחן...) למחרת בבוקר, הגיע שוב היהודי הישראלי, והפעם נתן לשליח תרומה בת 5 ספרות, סך עצום הן ביחס ליכולתו הכלכלית, והן ביחס לסכומים הרגילים של אותו בית חב"ד.

טנקיסטים שלא יודעים לישון

הרב דוד נחשון, מנהל ניידות חב"ד בארץ הקודש, קצת צחק כשביקשתי ממנו סיפור על לילה לבן. "מה זאת אומרת סיפור?" שאל, "הרי אלו מעשים שבכל יום. כמעט כל הטנקים שלנו פעילים רוב היום ורוב הלילה".

כשהפצרתי ברב נחשון שיבחר איזה סיפור לספר לי למען הקוראים, הוא הפנה אותי לשוחח עם כמה טנקיסטים צעירים "מהשטח", ואכן לא התאכזבתי.

להלן צרור קצר של סיפורים מהטנקיסטים של הרבי.

ר' משה נחשון "הבן של", היה חייל בצבא בזמן מלחמת לבנון השניה. אחרי כמה ימי לחימה קיבל חופשה קצרה מהצבא, והוא ניצל אותה ל... פעילות בטנקים שפעלו באותם ימים, סביב השעון, בין החיילים לאורך הגבול עם לבנון. בעזרת מכשיר פלאפון נייד, הצטרף משה לטנק מבצעים שפעל באיזור הקרבות. בטנק היו כמה טנקיסטים ביניהם גם **הרב דוד נחשון והרב משה אסמן** שהגיע מאוקראינה. משה הגיע עם מדי הצבא, עלה על הטנק והצטרף לפעילות.

"בשלב מסויים" מספר ר' משה, "הגענו לישוב דובב, סמוך לגבול לבנון. כל הישוב היה ריק מהתושבים נוכח המצב. נשארו אולי שישה אחראים על הביטחון ומשק לשעת חרום, והרבה חיילים שאבטחו את הישוב מכל הכיוונים.

"כשנכנסנו לישוב, היה זה כמה דקות לפני השקיעה. הספקנו להניח תפילין לכמה חיילים ובדיוק אז הגיעה התראה על חדירת מחבלים וכל השטח נסגר לתנועה. אין יוצא ואין בא. כיון שכך, החליטו בתוך הטנק, שנעשה כאן ועכשיו התוועדות חסידים לכבוד יום הולדת של אבי הרב דוד שי'. החיילים נכנסו לתוך הטנק, נמזגו הכוסיות וההתוועדות החלה.

"לפתע נכנסו לטנק שני גברים, תושבי המקום (מתוך הששה שנותרו בישוב) וקלטו שהם נקלעו להתוועדות בתוך טנק... אחד מהם צעק בהתרגשות "אני לא מאמין! טנק חב"ד! לפני 25 שנה רצתי אחרי הטנק הזה וצעקתי במנגינה את 12 הפסוקים שלימד אותנו החסיד שבטנק!" הוא פנה לרב דוד נחשון ואמר, "יש לי ממך רק בקשה אחת: תברך אותי שגם הבת שלי תרוץ אחרי הטנק ותשיר את 12 הפסוקים"...

"האוירה בטנק התחממה, הברכה של הרבי היתה מורגשת באויר, והרב משה אסמן הודיע בו במקום שהוא תורם לניידות חב"ד סכום כסף שיאפשר קניית טנק נוסף להגברת הפעילות. וזו היתה רק ההתחלה..."

ההתוועדות בתוך הטנק נמשכה לתוך הלילה, ופתאום נכנסו לטנק עוד כמה חיילים. הם סיפרו שבגלל חדירת המחבלים הם לא יכולים להעביר אוכל להרבה חיילים המוצבים בעמדות תצפית בכל האזור. "יש לנו ג'יפ מלא אוכל, אבל החייל הנוהג לא הגיע שכן כל הכבישים אל האיזור, סגורים". הם לא האמינו למשמע אוזנם כשר' משה נחשון, במדי צה"ל, קם ואמר להם, אני נהג בצבא ואני מוכן לחלק את האוכל לכל החיילים. מבחינתם זה היה פשוט נס גלוי, שבאמצע הלילה ימצאו בתוך טנק חב"ד, נהג עם רישיון צבאי, שהציל מרעב את כל החיילים הפזורים והמבודדים במוצביהם"...

רמת גן כולה בהתוועדות לילית...

טנקיסט נוסף, **ר' שלמה מרגליות**, נזכר גם הוא בפעילות משונה ומיוחדת שנמשכה לילה שלם:

"היה זה בי' שבט, שנה שעברה", מספר ר' שלמה, "והטנק היה בפעילות ברמת גן. שליח הרבי בעיר, **הרב מוטי גל**, ביקש שנערוך התוועדות בתוך הטנק ובו זמנית הטנק יקיף את כל העיר מתוך מטרה 'להכניס' את כל העיר לתוך ההתוועדות.

"מכיון שהשליח ביקש, עשינו כפי הבקשה, וההתוועדות ההיקפית נמשכה בערך עד 3 לפנות בוקר. בשעה לא שעה הגענו לתחנת המשטרה, שם

היו כמה שוטרים במשמרת, וצירפנו אותם להתוועדות המיוחדת. בשלב מסויים הצטרף להתוועדות הרב דוד נחשון, שבדיוק חזר מפעילות אחרת, וההתוועדות קיבלה משנה מרץ ונמשכה עד שהגיע זמן קריאת שמע של שחרית".

ניסים שקורים רק באמצע הלילה

מספר **ר' ישראל בוקובזה**, טנקיסט נמרץ בניידות חב"ד:

"לפני מספר חודשים התקיים בתל אביב 'דינר' התרמה למען הניידות. כל הטנקים קיבלו הוראה להגיע לגני התערוכה, לילה קודם, כשהם נקיים ומצוחצחים לקראת תצוגה וביקור של התורמים והאורחים. בלילה שלפני ה'דינר' קיצרנו את שעות הפעילות ולקראת חצות הלילה הגענו עם הטנק לאלעד לקראת שטיפה יסודית בטרם ה'דינר'. עם סיום השטיפה, בעוד אני עושה את דרכי ליציאה מאלעד, נשמע 'בום' של ממש. התברר כי הצמיג הימני התפוצץ.

"התחלנו לחפש מי יוכל לעזור בהחלפת הגלגל. צלצלנו לכמה בעלי מלאכה, אבל הם טענו שזה רכב לא תיקני והתיקון יעלה מאות רבות של שקלים. בעוד אנו מתלבטים איך לצאת מהתקלה הזו באמצע הלילה, לפתע עברה לידנו מיכלית ענקית שהובילה קמח לאחת המאפיות. נהג עם רכב קטן התנדב "לטוס" אחרי המשאית ולבקש עזרה.

"נהג המשאית, ממוצא רוסי, דווקא שמח לעזור. הוא אמר "עוד מעט יום כיפור ואני שמח לעשות מצווה". הוא סובב את המשאית, הגיע אל הטנק הוציא ערכת תיקון גלגל, ותוך עשרים דקות, הטנק היה מוכן לגני התערוכה.

"גם ביום לציון מלחמת השחרור – מספר הרב בוקובזה – עבדנו מסביב לשעון. עמדנו בפארק הלאומי ברמת גן, ואלפים מהחוגגים נכנסו לטנק, קנו ספרים, אמרו פסוקים, הניחו תפילין, אמרו ברכות וכו'.

"בין שתיים לשלוש בלילה, ראינו צעיר שצועק לעבר אשתו: "הנה טנק חב"ד, את חייבת להיכנס." הם אכן נכנסו, ראו וידאו של הרבי, כתבו לרבי באגרות קודש, והתפתחה שיחה על אודות חב"ד וחינוך חב"די. האווירה במקום 'התחממה' ותוך כדי השיחה נענתה האשה בהתרגשות: 'מה שבטוח, כשהילדים שלי יגיעו לגיל חינוך, הם ילמדו רק בחב"ד'".

החלטה טובה של 3 בלילה...

"The quickest way to reveal Moshiach is by learning the Torah sources about Moshiach & redemption" ש"פ תזריע ומצורע ה'תנש"א

Radio Moshiach & Redemption
1620-1640 AM around Crown Heights & Boro Park
& 1710 AM in parts of Brooklyn **24/6**
worldwide live broadcast: www.RadioMoshiach.org

ב'קל

ב"ה, ט"ו סיון, תשי"ג
ברוקלין.

שלום וברכה!

...ב) מ"ש בענין הרדיו שאחד מאברכי התמימים ידבר מזמן לזמן והשאר ישמעו, הנה ידועה השתדלות נשיאינו הק' ואשר דרשו גם מאתנו שיפוצו המעיינות וסעיפיהם במרחב היותר גדול. ולכן אם יש לחשוב ע"ד הנ"ל, צריך לחפש אופן שיוכל להגיע לחוגים רחבים, ולא רק למספר מצומצם של אנשים. וכיון שאיני בקי בהחוקים עד"ז במדינה זו, איני כותב בפרטיות יותר, אבל בודאי ע"י חקירה ודרישה יוכל להוודע גם עד"ז.

אנא תרמו בעין יפה למגבית המיוחדת של 100,000$

For donations or dedications make checks payable to:
"Radio Moshiach & Redemption"
383 Kingston Ave. #94, Brooklyn, NY 11213
718 756-4530 Tel/Fax 363-1652 Email: RadioMoshiach@erols.com
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מקווה חב"ד

ברמת בית שמש א'
הולכת ונבנית מקוה טהרה
לפי שיעת כ"ק אדמו"ר הרש"ב.

זכות נפלאה שיכולה לפועל ישועות גדולות
לכל מי שמוכן לעזור לבנייה.

לבירורים ותרומות:
מנחם - 052-770-4977

"ואשרי חלקם של כל אלו המשתדלים בטהרת ישראל, ועי"ז מקרבים את הגאולה וכמבואר סוף סוטה, טהרה מביאה כו' וכמ"ש וזרקתי עליכם מים טהורים וכו'..."
אגרות-קודש מאת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א כרך יד עמוד קמ.

בחסות: Nechama Kanelsky ייצור ועיצוב פאות קאסטם
NK WIGS
054-7704151 רמת בית שמש www.nkwigs.com

"תורת אמת"

נתן לנו

הישיבה בבית כנסת חב"ד
– אוהל יצחק – מאה שערים

ישיבת "תורת אמת" שהתפרקה בתקופת מלחמת העולם הראשונה, החלה להיבנות מחדש. התלמידים שבו מגלות הכפויה במצרים ואילו ראש הישיבה שב משהות ארוכה ליובאוויטש. כשהגיע לחברון, התברר כי אי אפשר כבר להחזיר את הישיבה למקום, וישיבת "תורת אמת" נוסדה אפוא מחדש והפעם בירושלים • סקירה מאלפת, סיפורים תמונות ומסמכים נדירים, המתארים את הקמת הישיבה בפלטרין של מלך • פרק רביעי

מאת שניאור זלמן ברגר

בישיבת ארץ ישראל

מלחמת העולם הראשונה בעיצומה, מסביב המוני יהודים שנהפכו לפליטים עם גירושם מארץ הקודש, ואילו תלמידי "תורת אמת" יחד עם צעירים אחרים שוקדים על לימוד התורה ב"ישיבת ארץ ישראל" אשר הוקמה ונוהלה על ידי הגאון הרב חיים נאה. כך עולה מתוך מסמך שהגיע לידי לא מכבר.

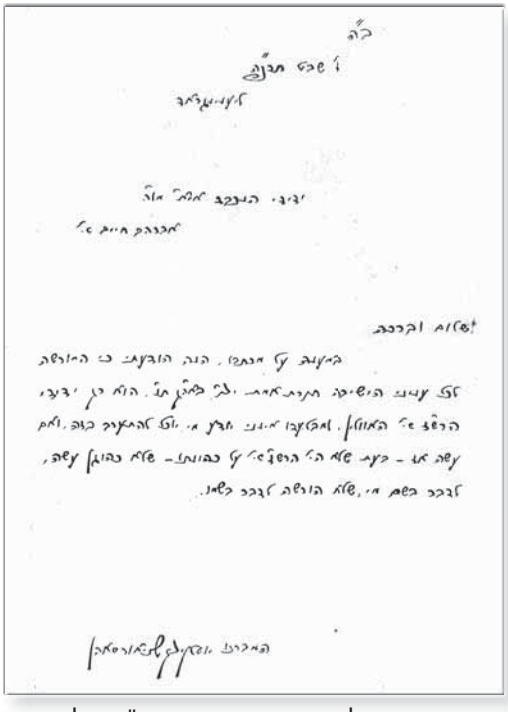

המורשה לעניני הישיבה הוא הרש"ז הבלין

חשבון ישיבת ארץ ישראל –
בה למדו תלמידי "תורת אמת"

שטות התכמים לומדי הישיבה שקבלו תמיכה
Secours pour 188 Rabbins et leurs familles
à l'occasion de la Pâque

המסומנים הם תלמידי "תורת אמת"
והמשפיע הרב ניסן הורויץ

בפרק הקודם, סופר כי חסידי חב"ד ותלמידי "תורת אמת" גורשו בימי מלחמת העולם הראשונה והוגלו למצרים, שם פתח הרב חיים נאה ישיבה במחנה 'שוני הקטן' אשר ליד נא-אמון (אלכסנדריה). לא היה ברור האם תלמידי "תורת אמת" למדו בישיבה. והנה בהשגחה פרטית, לאחר פרסום הפרק האחרון, הרב שמעון מרגליות שיגר אלי את ספרו 'אזמ"ר בשבחין', ובו תולדות זקנו המקובל הנודע רבי אשר זעליג מרגליות אשר למד ב"תורת אמת" בחברון והיה בקשר עם הרב חיים נאה. בספר ישנם צילומים מתוך פנקס החשבונות של הישיבה.

על כריכת פנקס החשבונות נכתב: "חשבון – ישיבת ארץ ישראל, הכנסה והוצאה מר"ח אדר עד ר"ח אייר תרע"ה, פה נא אמון [אלכסנדריה]".

בצילום המצורף בזה סומנו השמות של תלמידי "תורת אמת":

"משה ארי' אזולאי" – הוא הרב משה אריה לייב שפירא, אשר לעיתים כונה "אזולאי" על פי שם משפחת אמו (נצר לחיד"א). הרב שפירא למד ב"תורת אמת" חברון, ולאחר שובו ממצרים מונה לראש ישיבת "תורת אמת" בירושלים.

"יודא אזולאי" – הרב יהודה זרחיה שפירא – אזולאי, אחיו של הרב משה לייב שפירא. אף הוא למד ב"תורת אמת" בחברון, ולימים ממונה על לומדי הנגלה בישיבת 'צמח צדק'.

"יוסף נאה" – יוסף יצחק נאה, אחיו של הגר"ח נאה. תלמיד "תורת אמת" בחברון.

"ניסן הורויץ" – המשפיע הירושלמי הרב ניסן הורויץ.

"שמעון גליצנשטיין" – הרב גליצנשטיין, למד ב"תורת אמת" חברון, ולאחר תקופה במצרים נסע ללונדון שם כיהן כמזכיר הראי"ה קוק, ולאחר שובו ארצה – מזכיר ולאחר מכן מנהל ישיבת "תורת אמת" בירושלים.

"אשר זעליג מרגליות" – המקובל הנודע רבי אשר זעליג מרגליות, למד ב"תורת אמת" חברון, ולימים מחשובי הרבנים והמקובלים בירושלים.

ישיבת "צמח צדק"

שנתיים לאחר הגירוש מארץ ישראל למצרים, בשנת תרע"ז, התבשרו הגולים כי הגנרל הבריטי אלנבי כבש את ירושלים מידי הטורקים, ושנה לאחר מכן נכבשה ארץ ישראל כולה על ידי הבריטים. אולם, למרות שהבריטים כבר כבשו את ארץ ישראל, לא הורשו הגולים לשוב. רק לאחר ועידת השלום בפריז בחודש טבת תרע"ט הותרה השיבה לארץ הקודש ובתקופה הבאה שבו התלמידים והחסידים לארץ אלא שהישיבה שהיתה נסגרה, ובעצם בארץ הקודש לא היתה מסגרת לימודית חב"דית כלל.

בשל החלל הריק שנוצר, הקים הרב מנחם מענדל נאה מראשי כולל חב"ד באותם ימים, את ישיבת 'צמח צדק', אשר השתכנה בבית כנסת 'בית מנחם' בעיר העתיקה (וידוע היום בכינויו: "בית כנסת צמח צדק"). הישיבה אמנם לא היתה ממש ישיבה, אלא 'כולל' בשעות אחר הצהרים, בו למדו האברכים בעיקר חסידות. על ראשי הישיבה נמנו המשפיע הרב ניסן הורויץ והרב יהודה זרחיה שפירא, תלמיד לשעבר ב"תורת אמת" חברון.

על הישיבה ומטרותיה, כתב הרב מ"מ נאה באגרת אל אדמו"ר הריי"צ, בי"ח סיון תרפ"ב:

"הוחלט [בכולל חב"ד] תקציב של ערך 15 לירות שטערלינג לחודש, למען שהאברכים ובחורים מבני הישיבות, יקבעו להם לימוד דא"ח בכל יום בבית הכנסת, 'בית מנחם צמח צדק', לערך שתי שעות, ובאופן מסודר כראוי, ובשם ישיבת צמח צדק נקראת".

סיוע רב קיבלה הישיבה מאדמו"ר הריי"צ, אשר התעניין תדיר בתלמידים ובלימודם. הישיבה הזו, התקיימה כחצי יובל שנים, עד שנסגרה בחורף תש"ד.

ניסיון הקמה

מלחמת העולם אמנם הסתיימה, אבל מלחמות האזרחים ברוסיה בעקבות המהפכה הקומוניסטית עוד

לא תמו. בשל כך קשרי הדואר עם רוסיה היו משובשים, והיה קשה ליצור קשר תדיר עם חצר הרבי ברוסטוב, בשל כך נראה כי הרב מענדל נאה הקים את ישיבת 'צמח צדק' ורק בדיעבד הודיע לרבי [אגב, כך גם נעשה באותם ימים בורשה, כאשר הוקמה ישיבת 'תומכי תמימים' המפורסמת, ובשל קשיי הדואר, הודיעו לאדמו"ר הריי"צ רק בדיעבד והקמת מוסדות אלו גרמו נחת רוח רב].

על משקל זה, היו שביקשו בשנת תרפ"א, להקים את ישיבת "תורת אמת" מחדש, כיון שאיש לא ידע מתי והאם בכלל, מנהל הישיבה הרב זלמן הבלין ישוב לארץ הקודש. אולם טעות היתה בידם, כי כאן היה מנהל לישיבה, ובשל כך ננזפו על הצעד שנעשה עם רצון טוב, אבל לא בצורה הנכונה.

היוזם היה ככל הנראה הגאון הרב חיים נאה, אשר חרף גילו הצעיר (31), הספיק לעסוק בייסוד וניהול מסגרות לימודיות בסמרקנד ובמצרים, וכעת ביקש להקים את ישיבת "תורת אמת" בירושלים ולא בחברון, וזאת מכיון שבאותם ימים הציבור החרדי והחב"די כבר לא התרכז בחברון כפי שהיה בשנים עברו אלא בירושלים.

אומר ועושה. הגר"ח צירף אליו את הרב משה לייב שפירא, שכאמור למד בישיבת "תורת אמת" בחברון, וקיבל על כך גם את הסכמתו וחסותו של רבו ודודו הרב שלמה יהודה לייב אליעזרוב, ממנהלי כולל חב"ד ומראשי ישיבת "תורת אמת" בחברון. בכדי להקים ישיבה, לכל לראש היה צריך סכום כסף הגון, ולשם כך יצא קול קורא בשם "קריאה נאמנה" בו כותבים הגר"ח נאה והגרמ"ל שפירא דברים נלהבים בלשון הקודש ובאידיש:

"מוצאים אנו חובה בנפשנו לגשת אל עבודת הקודש הזאת לבנות את הישיבה "תורת אמת" להרים את דגלה אשר יתנוסס לתהלה... והנה מן שמיא זכו לנא אשר כבוד הרה"ג החסיד המפורסם בנש"ק וכו' כקש"ת מו"ה שלמה יהודה לייב אליעזראוו שליט"א הגאב"ד חברון ת"ו שב אלינו מארצות גלותו בזמן המלחמה... אשר כ"ק אדמו"ר ז"ל סמך ידיו עליו שהוא ינהל את הישיבה הקדושה "תורת אמת", והוא הוא גם כעת ראש הישיבה ומנהל איתנו יחד את הישיבה על פי מטרת אדמו"ר זצ"ל זיע"א... וחפץ ה' בידינו יצליח לגמור את אשר התחלנו ומעשה ידי צדיק כ"ק אדמו"ר זצ"ל זיע"א יקום לעולם... כעתירת החותמים בברכה מקודש, מנהלי הישיבה.

נאום משה אריה ליב שפירא, נאום אברהם חיים נאה.

בשולי הקריאה מובאים דברי הרב אליעזרוב:

"צדקו מאוד דברי הרה"ג הנזכרים לעיל, בהקמת פעולות צדיק שאר בשרי כ"ק רבינו הקדוש אדמו"ר מרן שלום דובער מלובאוויץ להחזיק בקדש את הישיבה הקדושה "תורת אמת"... וישתדלו בכל אמצי כוחם להרים כספי נדבות לבית מקדש מעט הזה. העומד תחת השגחתי. ויהא לכם בטוח כי כספם יגיע למטרה הרצויה להקים כתר תורה ועבודה בתוככי ירושלים...

שלמה יהודה ליב אליעזראוו, גאב"ד חברון ת"ו".

קריאה נאמנה זו, הגיעה לארצות הברית, ואחד החסידים שם שיגר מכתב אל אדמו"ר הריי"צ בכדי לברר במה המדובר. המענה היה כי אלו שמנסים להקים את הישיבה, הם תלמידיה לשעבר, וכי כעת הרב הבלין נמצא בדרכו לארץ הקודש **"על משמרתו בדבר "תורת אמת"**.

במקביל שלח אדמו"ר הריי"צ אגרת אל הרב הבלין, ובה פירט את השתלשלות האירועים (אגרות קודש אדמו"ר הריי"צ ח"א אגרת צה).

מימין לשמאל: הרב שמעון גליצנשטיין – מזכיר, הרב שלמה זלמן הבלין – מנהל ומשפיע, הרב משה לייב שפירא – ראש הישיבה

כאשר הגיע הרב הבלין לארץ הקודש, מסר לרב אליעזרוב את מכתב אדמו"ר הריי"צ כי המנהל הוא הרב הבלין, ומיד בוטלו כל היוזמות, ה'קול קורא' נגנז, וכל העוסקים במלאכה התייצבו הכן לסייע לרב הבלין. אולם הרב חיים נאה כבר הוציא סכומי כסף, ובתקופה הבאה ביקש מהרב הבלין לכסות את ההוצאות. הדברים הגיעו אל אדמו"ר הריי"צ, אשר הבהיר בכמה אגרות כי המנהל של הישיבה הוא הרב הבלין, וכל הפעולות שנעשו, לא היו על דעת המנהל ונעשו שלא כהוגן. הנה ציטוט מתוך מכתב אל הרב נאה (ראה צילום):

"הנה הודעתי כי המורשה לכל עניני הישיבה "תורת אמת" יצ"ו באה"ק ת"ו, הוא רק ידידי הרש"ז שי' האוולין, ומבלעדיו אינני יודע מי יוכל להתערב בזה, ואם עשה אז – בעת שלא היה הרש"ז שי' על כהונתו שלא כהוגן עשה, לדבר בשם מי שלא הורשה לדבר בשמו..."

עיכובים בדרך

מה באמת מנע מהרב הבלין לשוב לארץ הקודש מיד בתום המלחמה? בכדי להשיב על כך, נחזור מעט אחורה.

מחברון נסע הרב הבלין בשנת תרע"ד ליובאוויטש, ובשלב מסויים הגיע לרוסטוב. בתקופה שלפני הסתלקות אדמו"ר הרש"ב, אך לאחר סיום המלחמה, הורהו אדמו"ר הרש"ב

לשוב לארץ הקודש, בכדי להקים את הישיבה מחדש מבלי להתחשב במניעות ועיכובים.

מסיבות שאינן ברורות, ואולי הדבר היה תלוי במלחמת האזרחים ברוסיה, התעכבה יציאתו כשנה וחצי, ורק בחודש אלול תרפ"א יצא לדרכו. הנסיעה עצמה נמשכה זמן ארוך – כארבעה חודשים!

עם צאתו, כתב אדמו"ר הריי"צ אגרת אל הרב אליעזרוב ובה הודיע לו כי הרב הבלין יוצא לחברון בכדי לנהל את הישיבה. המכתב ניתן לרב הבלין בכדי למוסרו והוא יצא מרוסיה לגרוזיה, בה שהה זמן ארוך בהמתינו לאישורי נסיעה שהיו אמורים להגיע מארץ הקודש. רק בשלהי תשרי תרפ"ב קיבל רישיונות מתאימים אך עדיין חלו עיכובים רבים. בזמן הבא המשיך לתורכיה שם גם התעכב עוד פרק זמן, ורק ביום שישי, ו' בטבת תרפ"ב, הגיע סוף סוף לארץ הקודש. עם הגיעו, מסר את אגרת הרבי לרב אליעזרוב, וביחד עם גיסו הרב מענדל נאה, אחיינו הרב חיים נאה ושותפם לניסיון הקמת הישיבה, הרב משה לייב שפירא, נרתמו כולם לסייע להקמת ישיבת "תורת אמת" מחדש. לכל לראש היה עליהם לבדוק אם יש עוד אפשרות להקים את הישיבה בחברון.

החסידים המסורים לא התמהמהו, ודבר היוזמה שכשלה לא הרתיעה אותם ואף לא פילגה אותם. ביום שישי ו' בטבת הגיע הרב הבלין לירושלים, ובו ביום הוחלט על ביטול היוזמה שהחלה לרקום עור וגידים לפתוח מחדש את הישיבה בירושלים. כבר ביום ראשון ח' בטבת, יצאו הרב הבלין, הרב אליעזרוב והרב מענדל נאה לחברון בכדי לבדוק את האפשרות לחדש את הישיבה במקום. לצערם נוכחו לדעת, כי במקום נותרו תשע משפחות חב"דיות בלבד, ואילו בניין הישיבה חולק לשלוש רשויות: בית המשפט, משטרה עירונית ובית הסוהר...

לאחר יומיים בהם שהו בחברון, הגיעו השלושה למסקנה ברורה כי אין אפשרות לפתוח ישיבה בחברון. על כך כתב הרב מענדל נאה לכ"ק אדמו"ר הריי"צ, אשר קיבל את המסקנות והסכים להקים את הישיבה בירושלים. הוא הורה אפוא לרב אליעזרוב והרב מענדל נאה לסייע לישיבה בכלל ובהכנסת תלמידים טובים בפרט.

הישיבה המחודשת

הישיבה נפתחה אפוא מחדש בחצר 'בראנד' בשכונת 'בית ישראל' (כיום רחוב חסידי קרלין 1 בשכונת בית ישראל, ובמקום זה שוכן בית המדרש של חסידי פינסק-קרלין).

עם הקמת הישיבה מחדש, מינה הרב הבלין שניים מתלמידי "תורת אמת" בחברון לשעבר לתפקידי מפתח בישיבה: הרב משה אריה לייב שפירא, מונה לראש הישיבה, והרב שמעון גליצנשטיין. הללו היו לעמודי התווך של "תורת אמת" במשך עשרות שנים וזכורים לטוב כל אחד בתפקידו החשוב.

בימים אלו ימלאו 39 שנים מאז פטירתו של הרב משה יהודה לייב שפירא, אשר כיהן כראש הישיבה וגם כרב שכונת 'בית ישראל'. שיעוריו ואישיותו זכורים היטב לתלמידי הישיבה, אשר ספגו ממנו לא רק שיעורים בגמרא, אלא שיטת לימוד וגם התקשרות לרבותינו נשיאינו.

בהקדמה לספרו 'נימוקי מלב"ם' כותב הרב שפירא על הקמת הישיבה מחדש:

"התחלנו לייסד ולקומם את הישיבה הק' בעיר הקודש ירושלים, בפקודת בנו [של מייסד הישיבה כ"ק אדמו"ר הרש"ב] הנשיא כ"ק אדמו"ר [הריי"צ] שליט"א ליובאוויטש, עבודה מרובה, ועמל רב לאין שיעור השקענו ביסודה ביסוסה ושכלולה, עד שזכינו לראותה כדמותה וצביונה הנהדר, בהמון תלמידים רבים מצויינים שוקדים בתורה בנגלה ודא"ח ועבודה שבלב באותה הרוח של הישיבה הקדושה 'תומכי תמימים' אשר יסד כ"ק אדמו"ר [הרש"ב] נבג"מ זצוקללה"ה זי"ע ליובאוויטש, ומאז היוסדה ועד עתה [שנת תש"ז] הנני מגיד שיעורים בישיבה זו לפני התלמידים".

הגה"ח הרב שמואל אלעזר היילפרין ע"ה מתלמידיו המובהקים בישיבה, תיאר את ראש הישיבה:

"הרב שפירא הדריך את התלמידים בלימוד הנגלה, ופעם בשבוע מסר שיעור כללי בפניהם בסוגיה הנלמדת. הגרמא"ל כיהן בתפקידו רבות בשנים, וזכה להעמיד תלמידים רבים, גדולי תורה הנפוצים כיום בכל קצווי תבל.

"בימים ההם, שמו של ראש הישיבה הלך לפניו בשיעוריו הנפלאים, הבנויים ומיוסדים על אדני הסברא והניתוח ההגיוני, הבריא והחודר. בחורים רבים באו ללמוד באותם ימים בישיבת "תורת אמת" בעיקר בזכות שיעוריו המיוחדים של ראש הישיבה שהטעימו אותם מטעמה של תורה בעומק הדעת תוך חדירה לנבכי סברותיה. והיו גם כאלה אשר מוצאם ממשפחות חסידיות ואותם הניע הרצון לשמור על החום החסידי שירשו מאבותיהם.

"זכיתי להיות מהאנשים הקרובים לראש הישיבה, והיה הדיבור של חיבה מצוי בינו וביני, הרבה פעמים זכיתי ליהנות מזיו חכמתו ואור תורתו בתורת הנגלה, אבל זכיתי שהוא יחשוף בפני גם משהו מדמותו החסידית, כאדם שכל מהותו וישותו אומרת – חסיד אני.

"בעצם, אפשר לומד שישיבת 'תרת אמת' היתה הישיבה החסידית הראשונה בירושלים, והגרמא"ל שפירא היה ראש הישיבה החסידי הראשון, הוא לא רק עמד בראשה של ישיבה חסידית הוא כשלעצמו היה חסיד. 'תמים שזכה להיות מל"ו הנרות הלא הם התמימים שעמם נתייסדה ישיבת "תורת אמת" בעיה"ק חברון ת"ו. בתור שכזה זכה כבר בנערותו להתחנך לאור דרכי החסידות ולספוג אל קרבו את רוח החסידות".

מבחר משיעוריו שמסר בישיבה, הדפיס ראש הישיבה בספר 'נימוקי מלב"ם' ולאחר מספר שנים הדפיס את ספרו השני 'טבעות זהב' שנבנה על יסוד שיעורים בספר 'קצות החושן' שקבע עם קבוצה נבחרת מתלמידיו.

לפני שהדפיס את ספרו הראשון, שאל את כ"ק אדמו"ר הריי"צ וקיבל תשובה: **"ובדבר שאלתו אודות הדפסת חידושי תורתו בטח היו למראה עיני גדולי תורה שמצאו שיש בהם ענינים טובים ומסודרים, ונכון הדבר. והשי"ת יהיה בעזרו בגו"ר"** (נימוקי מלב"ם בהקדמה). מלבד ספרים אלו, פרסם בקביעות חידושי תורה בקבצים תורניים כמו קובץ אהל תורה שפורסם בירושלים בתקופתו.

"לא עם הארץ חסיד"

אדמו"ר הריי"צ באגרותיו למנהל הישיבה, הורה לקבל תלמידים למדנים, מוכשרים ובעלי מידות טובות: "**כי רק כאלה ראויים לטוב, ולא עם הארץ חסיד, משמעו כפשוטו דמי שאינו יכול ללמוד אינו ראוי להיות חסיד, והלא הוד כ"ק אדמו"ר הזקן קיבץ ואסף בעלי תורה ולומדים גדולים**" (אגרות קודש אדמו"ר הריי"צ ח"א אגרת צה). כמו כן התקבלה הוראה ללמוד ארבע שעות חסידות ביום והשאר, דהיינו רוב שעות הלימוד – ל'נגלה', ובשבת לחזור מאמר חסידות בפני התלמידים ולהרגילם לחזור חסידות.

גם את הכיתות חילק אדמו"ר הריי"צ לפי הגילאים הבאים: תלמידים מגיל 15-16 ועד 18-19 יהיו בכיתה אחת, ואילו הכיתה השניה נערים או אברכים מבני 19-20 ועד 25 בערך. בכיתה הגבוהה בני 25-30. עוד הוראות רבות ומפורטות מסר אדמו"ר הריי"צ באגרת מחודש שבט תרפ"ב (אגרות קודש ח"א אגרת קו).

לאור הוראת אדמו"ר הריי"צ, נעשה רבות כדי להביא בחורים טובים לישיבה. לקראת זמן קיץ תרפ"ד, פורסמה מודעה בשבועון החרדי 'קול ישראל', ובה פורסם כי בחורים מצויינים מתקבלים לישיבת "תורת אמת", אשר באותה תקופה כבר עברה לשכון בבית המדרש חב"ד 'אוהל יצחק' בשכונת מאה שערים.

ישיבת "תורת אמת" בירושלים אכן הלכה ושגשגה, והיה צורך דחוף במינוי מגיד שיעור נוסף.

באותם ימים של קיץ תרפ"ד הגיע לארץ הקודש, הרב משה דובער (בערל) ריבקין (בעל 'אשכבתא דרבי' ולימים ראש ישיבת תורה ודעת בניו יורק), ועם הגיעו לארץ הקודש, הורהו אדמו"ר הריי"צ להתעסק בהרבצת התורה, "**ובנוגע לכך בטח ישתדל הרב הבלין בכל כוחו**". ובתחילת זמן החורף תרפ"ה כתב אדמו"ר הריי"צ אל הרב הבלין לקבל את הרב ריבקין כמגיד שיעור:

"**ע"ד ידידנו הרמ"ד שי' ריבקין א[פ]שר היה להשתמש בזה להעמידו בעזרתו ית' על בסיס נכון והיינו כי ימסור על ידו הנהגה מתלמידים נכבדים בעלי כשרון, כי הלא הוא אחד היחידים המשובחים והנעלים שיכול ללמוד היטיב ולסדר סדר אמיתי בידיעת הלימוד הנגלה ויש לו ידיעה גדולה בהדרכה הדרושה**" (אגרות קודש אדמו"ר הריי"צ ח"א אגרת רנד).

בקשת הרבי בוצעה, והרב ריבקין שהיה נחשב ללמדן מופלג, מונה למגיד שיעור בישיבה. בפועל, בשנים הבאות נוהלה הישיבה על ידי המנהל והמשפיע הרב הבלין, ראש הישיבה הרב שפירא, המגיד שיעור הרב ריבקין והמזכיר הרב גליצנשטיין.

לבקשת אדמו"ר הריי"צ, כתב מנהל הישיבה הרב הבלין דו"חות מפורטים על הנעשה בישיבה, והתפתחות הישיבה גרמה לרבי נחת רוח רבה. בכ"ד בסיון תרפ"ה, במענה לאחד הדו"חות, כתב אדמו"ר הריי"צ אגרת ובה דברי תודה עידוד וחיזוק לעומדים בראשות הישיבה – הרב הבלין, הרב ריבקין והרב שפירא: "עוזרי ההנהגה וההדרכה", המלמדים, והמורים בישיבת "תורת אמת" בירושלים ובסניף בתל אביב (עליו יסופר בפרק הבא), וכך נכתב באגרת המיוחדת:

"**בשמחה רבה, קראתי והתענגתי בענג רוחני, על הרצאתו המפורטה, של בא כחי, הרב המנהל, המוסד ישיבת "תורת אמת" וסניפיה באה"ק ת"ו, אשר בו יבאר אופני הנהגת הישיבה בעיה"ק ירושלים ת"ו, מעמד ומצב התלמידים יחיו, עבודתם ותעמולתם של סגניו ועוזריו הרבנים הרב משה דובער והרב משה אריה לייב יחיו, ואופני ההנהגה וההדרכה בסניף הישיבה אשר ביפו, תל אביב, ת"ו, עבודתם הפוריה של המלמדים העוסקים באמונה, והתקוה הטובה הנשקפת באפשרית התרחבות והתפתחות המוסד הנשגב, ישיבת "תורת אמת" וסניפיה באה"ק ת"ו, בחסדי אל עליון.**

"**מרחוק, רחוק במקום וקרוב ברוח לב ונפש, אליכם אישים אקרא: התחזקו והתאמצו במפעלכם הטוב והישר, איש איש מכם יעמוד חזק על משמרתו, בידעכם נאמנה, כי במפעלכם זה, תמלאו תעודתכם בחיים, החובה והקדושה אל העבודה הטהורה בעבודת הקדש, וביגיעתכם ועמלכם תגיעו בעזרתו יתברך, אל המטרה האמורה, אשר הציב הנשיא**

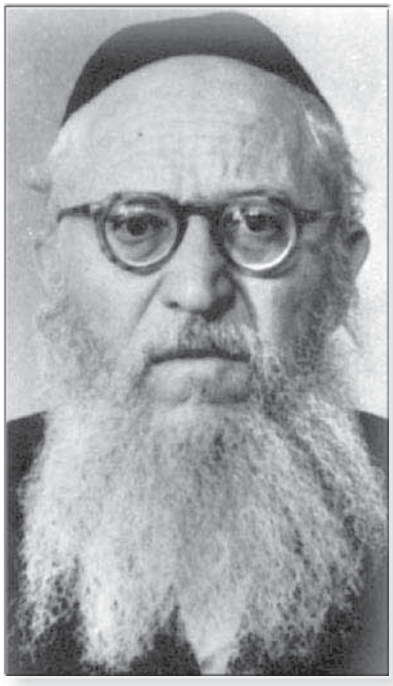

הרב שפירא – ראש הישיבה

הרב בערל ריבקין – בתקופת כהונתו כמגיד שיעור ב"תורת אמת"

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע" (אגרות קודש אדמו"ר הריי"צ ח"א אגרת רסח).

בפרק הבא בע"ה, על אודות סניף "תורת אמת" בתל אביב.

מקורות: אגרות אדמו"ר הריי"צ, תולדות אדמו"ר הריי"צ, תולדות חב"ד באה"ק, נודע בשיעורים, נימוקי מלב"ם, טבעות זהב, המשפיע, קול ישראל, התמים (מוסף בית משיח), אנשים של צורה, כפר חב"ד.

הבעל שם טוב אומר:

"צריך כל אחד מישראל להכין 'חלק קומת משיח השייך לנשמתו"

ליקוטי אמירות משובבי נפש, מתורתם של רבותינו נשיאנו
על אודות רבי ישראל בעל שם טוב - עם סיום שנת ה-250
להסתלקותו, חג השבועות תק"כ -

אבות החסידות

רואים דבר פלא, שכשם שאבות העולם, אברהם יצחק ויעקב, היו יחד בעולם הזה חמש עשרה שנה – כך הוא אצל "אבות החסידות", הבעל שם טוב והמגיד ואדמו"ר הזקן, שהיו בעולם הזה יחד חמש עשרה שנה (כי רבנו הזקן נולד בשנת תק"ה והסתלקות הבעל שם טוב היתה בשנת תק"כ).

(משיחות ש"פ בראשית תשי"ז, ש"פ תבוא תשמ"ז)

ותומכיה מאושר

בשם הבעל שם טוב על הפסוק: עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר. אמר הבעש"ט: שׁוֹמְחֶיהָ בשי"ן שמאלית, לשון שמחה, מי ששׂוֹמֵחַ את עצמו עם התורה ומשמח את התורה הוא מאושר בבנים ובני בנים עוסקים בתורה.

(כתר שם טוב, עמ' 170)

אהבת ה' ואהבת ישראל

המגיד ממעזריטש אמר: רגיל היה הרבי הבעש"ט לומר – אהבת ישראל הינה אהבת המקום, "בנים אתם להמ' אלקיכם", כאשר אוהבים את האבא – אוהבים גם את בניו.

('היום יום', כד מנחם אב)

כל יהודי - ספר תורה

הבעש"ט הקדוש אמר לתלמידיו שאהבת ישראל – לאהוב יהודי – זה יקר ביותר לאבינו שבשמים. אצל ה' יתברך כל יהודי הוא ספר תורה.

(אג"ק אדמו"ר הריי"צ, חלק ט, עמ' שסו)

מעלת ישראל

הרביים ובראשם הבעל שם טוב הנחילו נחלה בלי מצָרים – לראות במעלתו של יהודי. אצל הבעל שם טוב היה 'אמֶן' של ילד פתחו של אולם.

(ספר השיחות תש"ג, עמ' קמב)

דור שלם

הבעש"ט אמר: כל יחיד, איש או אישה, הוא דור שלם. כשהם מתנהגים בחיי משפחה על פי תורה – הם מתברכים ממשה שבדורם, שכל מהותו ועצמותו הוא אור עצמי בבחינת מָאור המאיר מאתפשטותא דמשה [ניצוצו של משה רבנו] בכל אחד ואחת בשלוש האהבות: אהבת ה', אהבת התורה ואהבת ישראל.

(ספר המאמרים תש"י, עמ' 160)

סגולה לאריכות ימים

כאשר הרבי [אדמו"ר הזקן] היה חוזר תורה של הבעש"ט היה מקדים ואומר בנוסח זה: "תורה של הסבא [כך היה אדמו"ר הזקן מכנה את הבעש"ט], המילים בעצמן הינן סגולה להשכלה, הבנה ויראת שמים, וכאשר מספרים סיפור ומעשה מהסבא זוהי סגולה לאריכות ימים ופרנסה בשפע".

(לקוטי דיבורים, חלק ב, עמ' 508)

פתיחת ההיכל

אדמו״ר הצמח צדק אמר:

הסבא [רבנו הזקן] אמר לי מה שקיבל במעזריטש בשם הבעש״ט. שבשעת פתיחת הארון, ויהודי, אף הפשוט ביותר, אומר באמונה פשוטה מעומק הלב: בריך שמיה דמרא עלמא, בריך כתרך ואתרך, יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם, ממלא ה׳ יתברך את בקשתו, כולה או מקצתה.

(לקוטי דיבורים, חלק ב, עמ׳ 308)

אהבת ישראל

כבוד קדושת מורנו הבעל שם טוב אומר: ״אהבת ישראל היא שער הכניסה הראשון לחצרות ה׳״.

(׳היום יום׳, ב׳ תמוז)

הבעל שם טוב וילדי החדר

אהבת ישראל של הבעש״ט – אין לשער. הרב המגיד ממעזריטש אמר: הלוואי והיו נושקים את הספר תורה באותה האהבה שהיה מורי מנשק את הילדים בהוליכו אותם אל החדר כשהיה באהעלפער [עוזר למלמד].

(׳היום יום׳, טו תמוז)

הבעל שם טוב וימות המשיח

הבעל שם טוב אמר שצריך כל אחד מישראל לתקן ולהכין ׳חלק קומת משיח השייך לנשמתו׳.

(לקו״ש חלק ב, עמ׳ 599)

מורנו הבעל שם טוב הוא ה׳זה ינחמנו׳ (בראשית ה, כט) של תקופת עקבות משיחא. הבעש״ט הוא מנחמו ומעודדו של עם ישראל בתקופה הקשה של הגלות המרה, מזמנו ועד היום המאושר של ביאת המשיח.

(ליקוטי דיבורים, עמ׳ 548)

מורנו הבעש״ט הוא בחינת ומדרגת משה ראש נשיאי ישראל במשך כל הדורות עד הזמן הבהיר דהתגלות משיח צדקנו בקרוב ממש.

(אג״ק אדמו״ר הריי״צ, חלק ח, עמ׳ יט)

לקראת סיום היובל החמישי להילולא של הבעש״ט, הוציא לאור ״**תורה אור מרכז להפצת המעיינות**״ ספר מנוקד לילדים, מלווה בציורים רבים על מורנו הבעש״ט.

בספר מופיעים סיפורים שסופרו על ידי רבותינו נשיאינו בלשונם, עם עריכה קלה עבור צעירי הצאן.

דומה כי מזמן היה ספר זה צריך לצאת לאור עולם – להביא את הבעל שם טוב, תורתו עבודתו אשר פעל בימי חייו כפי שהם משתקפים בתורתם של רבותינו נשיאנו, בפני צעירי הצאן, תינוקות של בית רבן, אשר אותם נשא הבעש״ט כל בוקר אל היכל תלמודם באהבה גדולה עד אין קץ.

את הספר ערך צייר וניקד **שניאור זלמן ריטרמן.**

מאתיים וחמישים שנה להסתלקות הבעש"ט

בשנה זו מלאו מאתיים וחמישים שנה להסתלקות הבעל שם טוב. לפני יובל שנים, במלאות מאתיים שנה, עשה הרב 'שטורעם' גדול משנה זו, והורה לציין אותה במגוון פעילויות וכנסים. את המאורע הזה ציין הרבי פעמים רבות בשיחות קדשו ובאגרותיו שנכתבו במהלך אותה שנה.

לרגל מלאת מאתיים וחמישים שנה, אנו מביאים כמה קטעי קודש משיחותיו ואגרותיו של הרבי על החשיבות בציון תאריך זה.

• • •

"ואף שלכאורה כבר מתקרבים לסיום השנה האמורה, הנה נוסף על העיקר – שגם בשנת המאתים ואחת, הרי הציווי להפצת המעינות בתקפו הוא, אף שאינו תאריך יובל, הנה גם בשנה זו עצמה כמה ימים עד לסיומה וכו"כ שעות ורגעים, והרי בשעתא חדא וברגעא חדא – יכולים לחולל גדולות ונצורות, באם מביאים בפועל כל הכחות והאוצרות אשר בנפש יהודי פנימה, ובלשון רבנו הזקן, כשמתגלה לא רק הארת נקודת הלב אלא גם עצמיות נקודת הלב (לקו"ת, ד"ה השני כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלקיך בידיך, סעיף ג') והרי התחלת כל חלקי הטורים חלק או"ח הוא: הוי כו' כצבי כו' לעשות רצון אביך שבשמים".

(אגרות קודש כרך יט עמ' תלא)

"בודאי ידוע לכ' שהשנה היא שנת המאתיים להסתלקות-הילולא של מורנו הבעל שם טוב ז"ל. בקשר עם זה הוצאנו לאור ספר הבעל שם טוב, שנשלח לכ' בפני עצמו. ואף שלא ידוע לי יחסו לעניני תורת החסידות, בטוחני שימצא בספר רוב עניין ואולי גם תוספת ביאור וביסוס להכתוב לעיל".

(אגרות קודש כרך י"ט עמ' תמג)

"יהי רצון שיבשרו טוב ויוכלו להוסיף בהפצת היהדות מתוך בריאות הנכונה ומתוך מנוחה ושמחה וחיות חסידותית, כמודגש בתורת הבעל שם טוב ז"ל, אשר זכרון שנת המאתיים להסתלקותו עולה לפנינו בכל יום ויום דשנת סגולה זו".

(אגרות קודש, חלק יט, עמ' תא)

בגילוי המשיח יתגלה ליבו של הבעש"ט הקדוש, יתגלה יקוד האש בלב הגשמי לאהבת ישראל.

(ספר השיחות תש"ב, עמ' יא)

ביטול גזרות

הבעש"ט עשה 'מאין לישׁ'. פעם שמע הבעש"ט יהודי אחד אומר לשני: ה' יתברך בוודאי יעזור. הלך הבעש"ט אל תלמידיו, החבריא קדישא, ועשה מזה 'ארוחה שלמה', באומרו: באמירתו זו של האיש הפשוט, שה' יתברך בוודאי יעזור – הוא הציל עשרות ומאות אלפים מגזרות רעות.

(ספר השיחות תש"ד, עמ' ו)

לקטוף מלילות

"מי ימלל גבורות ה', ישמיע כל תהילתו" (תהילים ק, ב). פירש הבעש"ט: "ימלל" מלשון שבירה כמו שכתוב: "וקטפת מלילות". ומי ימלל וישבור גבורות ה', איזה עניין שובר ומבטל את הגבורות והדינים שלמעלה – ישמיע כל תהילתו, [יאמר] כל התהילים.

(לקו"ש, חלק ד, עמ' 1310)

מופתים

כידוע ומפורסם גם לאנשים פשוטים שענינו של הבעש"ט הוא עשיית מופתים להושיע את בני ישראל בכל המצטרך להם בעניני רפואה, פרנסה וכו', ובכללות בני חיי ומזונא רויחא.

(התוועדויות תשמ"ז, חלק ג, עמ' 417)

מ"מלכות שבתפארת", ל"מלכות שבמלכות"

אצל הרבי מלך המשיח יש שבעה אופני 'מלכות' - המרמזים לפעולותיו להבאת הגאולה השלימה. אנחנו צריכים לפעול ב"מלכות שבתפארת", וזה יביא עד ל"מלכות שבמלכות"

מאת: הרב נפתלי אסטלין,
שליח כ"ק אד"ש מה"מ בלוס-אנג'לס, קליפורניה

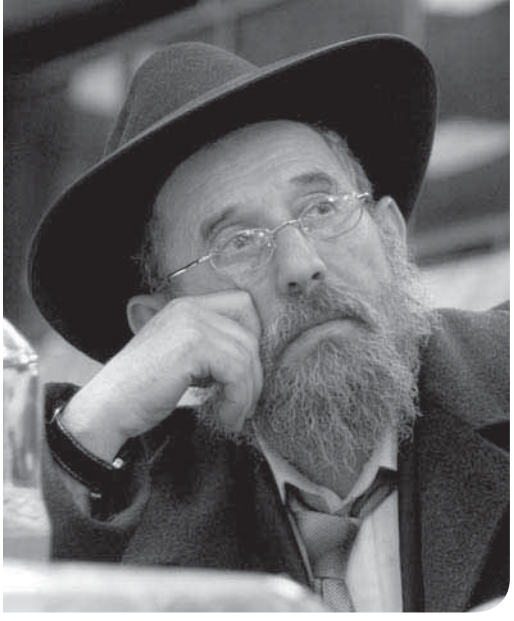

לספירת העומר, אותה אנחנו מסיימים השבוע, יש קשר הדוק לציפייה לגאולה האמיתית והשלימה.

על הפעם הראשונה בה ספרו בני ישראל את ספירת העומר, מביא רבינו ניסים (פסחים כח, א בדפי הרי"ף) מדרש:

"ובהגדה גם כן אמרו בשעה שאמר להם משה תעבדון את האלקים על הר הזה אמרו לו ישראל, משה רבנו אימתי עבודה זו? אמר להם, לסוף חמישים יום. והיו מונין כל אחד ואחד לעצמו, מכאן קבעו חכמים לספירת העומר. כלומר, בזמן הזה שאין אנו מביאין קורבן ולא עומר אלא מחשבין חמישים יום לשמחת התורה כמו שמנו ישראל באותו זמן".

ומכיוון שמתן תורה היה רק האירוסין של הקב"ה וכנסת ישראל, ואילו הנישואין יהיו לעתיד-לבוא, בגאולה האמיתית והשלימה,

– אפשר לתאר עד כמה צריכה להיות התשוקה והציפייה שלנו, בספירת העומר של הרגעים האחרונים בגלות, שמבטאת גם את הגעגועים שלנו לגאולה האמיתית והשלימה.

אם בכל יום של ספירת העומר, יש ציפייה לגאולה, הרי בימים בהם אנו מבררים את ספירת ה**מלכות** שבכל ספירה, מ**מלכות** שבחסד עד **מלכות** ש**במלכות** – מודגש עוד יותר הקשר של יום זה למשיח צדקנו.

בשיחת שבת פרשת תזריע-מצורע תנש"א, הרחיב הרבי אודות הקשר בין הספירות להתגלות המשיח, והתבטא שבהתגלות מלכותו של מלך המשיח, יש שבעה אופנים ודרכים, המרומזים בספירת המלכות כפי שהיא בכל אחת משבעת המידות.

הרבי התמקד באותה שיחה במידת התפארת, וביאר כיצד אפשר בלשון הרמב"ם בנוגע למלך המשיח את "מלכות שבתפארת" וכך הלאה עד "מלכות שבמלכות":

"יעמוד **מלך** מבית דוד הוגה ב**תורה**" – זה מלכות ש**בתפארת**, כי תפארת הוא עניין התורה.

"ילחם מלחמות ה' **וינצח**" – זה מלכות ש**בנצח**.

"ובנה **מקדש** במקומו" – זה מלכות ש**בהוד**, כמאמר רז"ל ש"ההוד זה בית המקדש".

"**וקבץ** נדחי ישראל" – זה כנגד מלכות ש**ביסוד**, שנקרא 'כל' על שם שאוסף ומקבץ את האורות של כל הספירות.

והשלימות של כל תהליך הגאולה, כאשר "אהפוך אל עמים גו' לקרוא כולם בשם הו' ולעבדו שכם אחד" – זה כנגד מלכות ש**במלכות**.

ועל זה אומר הרבי, שכאשר אנחנו מתבוננים בשבעת הדרכים והאופנים של התגלות המשיח, ושואלים את עצמנו: איזה דרך שייכת לנו?

יש דברים שהרבי בעצמו עושה, כמו בניית בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל וכדומה. ובמה אנחנו יכולים להשתתף?

וזה מה שמביא הרבי באותה שיחה, ש"רבי אומר: איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם" – איזה דרך מבין שבעת הדרכים להבאת הגאולה, שייכת אלינו?

ועל כך ממשיך ועונה: "כל שהיא תפארת לעושי' ותפארת לו מן האדם". מלכות שבתפארת, לימוד התורה בענייני הגאולה ומלך המשיח – זו הדרך ששייכת לכל אחד ואחד מאיתנו.

וכאשר אנחנו נעשה את החלק שלנו, ונפעל את ה"מלכות שבתפארת" הרי זה יזרז את פעולותיו של הרבי ב"מלכות" שבכל מידה ומידה, עד לשלימות הגאולה ב"מלכות שבמלכות".

פתיחה חדשה בצדקה

במאמר "אנכי ה' אלוקיך" שאמר הרבי בערב חג השבועות תשמ"ט, התבטא הרבי שבערב חג השבועות צריך להרבות בצדקה, עד שנתינת הצדקה ביום זה תהיה באופן של "פתיחה חדשה".

הביטוי המיוחד של הרבי, "פתיחה חדשה", מורה שלצדקה בערב שבועות יש ערך נעלה ביותר. לפי מה שהובא לעיל, ש"מלכות שבמלכות" רומז לשלימות הגאולה – מובן הצורך להרבות כל כך בצדקה, עד ל"פתיחה חדשה" כיוון שגדולה צדקה שמקרבת את הגאולה.

וממילא כדאי לעורר ביום זה אודות נתינת הצדקה כדי לפעול את שלימות הגאולה. ובנוסף לזה, הרי כדברי הרבי "על ידי פתיחה נעשה גם הוספה בההשפעה מידו הפתוחה (המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה) בנוגע לכל העניינים.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ומלכותו ברצון קיבלו עליהם

ר' רפאל שובל עשה דרך ארוכה עד שהפך את אורח חייו והיה לחסיד מן המניין. השגחה פרטית מנעה ממנו מלהגיע למוצב החזית בהר דוב וריתקה אותו לבסיס סמוך לביתו, שם החל לפעול בקרב החיילים במקום. התוצאה: שלושה הפכו לחב"דניקים, כמה חיילים אחרים פנו לחוגים אחרים, ועוד חיילים שהתחזקו באופן כללי... • לקראת חג קבלת התורה, קבלת עול מלכות שמים ועול מצוות, הושבנו את ר' רפאל ושלושת החב"דניקים 'שלו', לשיחה ארוכה ומקיפה השוזרת את סיפור חייהם, לצד תובנות, הרהורים, נפילות ועליות אותם חוו בדרך לקבלת התורה האישית שלהם • באהבה וברצון...

ראיין: נתן אברהם

שנה תשס"א. ר' **רפאל שובל**, חסיד חב"ד מצפת, מלמד דרדקי, נקרא על ידי הצבא לשירות מילואים שגרתי. זו הייתה שנת שמיטה, והחוסר במזון בהכשר מהודר גורם למפקדים לקבל החלטה להשאיר אותו בבסיס אחורי ולא להמשיך יחד עם שאר חבריו לגזרת הר דוב שבגבול לבנון. הבסיס בו נשאר רפאל, כמה מפתיע, ממוקם סמוך לתחנת משטרת צפת, מטרים ספורים בלבד מביתו. התוצאה בחלוף שלוש שבועות שירות היא התחזקות יהודית כללית בבסיס. רבים החלו להניח תפילין מדי יום ביומו, ולימים "יצאו' משם שלושה אברכים חב"דיים...

"ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה", זו אחת הפעולות של מלך המשיח בעולם לקראת הגאולה. מהפכת התשובה של הרבי שמתרחשת כנגד עינינו הולכת ומתחזקת, דבר שמצביע יותר מכל דבר אחר על התקרבותנו לגאולה. אם בעבר היה מדובר בטיפין טיפין, הרי שכיום מדובר בגלים של ממש. אם בעבר היו מתעסקים בזה יחידי סגולה, הרי שכיום, כמעט כל בעל תשובה סוחב בעצמו כמה 'חדשים'. יותר ויותר צעירים מתוודעים לדרך התורה ומצוותיה ועושים דרכם אל דרך ישראל סבא בעזרת שלוחי הרבי מלך המשיח הפרוסים ברחבי העולם.

לקראת חג השבועות, חג קבלת התורה והמצוות, כינסנו את הרב רפאל שובל, המילואימניק שבהשגחה פרטית הוחלט להותירו בבסיס פיקוד של הנדסה, ועמו יחד שלושת החיילים ששירתו בבסיס והתקרבו ליהדות על ידו באותה הזדמנות, וכיום שלושתם מנהלים בתים חב"דיים למופת: ר' **יאיר בורשטיין** מצפת, ר' **נדב פרינלנדר** מחיפה, ור' **שי חורש** מנתניה.

הישיבה עם ארבעתם העלתה בהחלט שיחה מרתקת וסוחפת שנמשכה שעות ארוכות.

לבד, במארב של מחבלים

תחילה ביקשנו לשמוע את סיפור חייו של הרב רפאל שובל, שבימים אלה עובד כמלמד דרדקי בגני חב"ד בצפת.

ר' רפאל נולד בנתניה. בילדותו

ר' רפאל שובל מימין ור' יאיר בורשטיין משמאל

קיבל חינוך ממלכתי דתי. אימו הגיעה מרקע ממלכתי דתי ואביו מבית חרדי, אך ההורים העדיפו לתת לילדיהם חינוך דתי פושר. "החינוך המעורב, שמצד אחד הכיל ערכים דתיים ומצד שני חופשיות, בלבל אותי.

"כשסיימתי את חוק לימודיי בבית הספר הדתי 'תחכמוני' ועברתי ללמוד בתיכון לא דתי, כבר הייתי אנטי ליהדות. מבחינה ערכית אני מבין שבית הספר הדתי היה טוב יותר אבל מבחינה דתית זה גרם לי בלבול גדול; מצד אחד כיתות מעורבות, חוסר צניעות משווע, ומצד האחר חייבים לבוא עם ציצית וכיפה ומדברים על שמירת שבת.

"כשהגעתי לצבא כבר הייתי ממש אנטי דתי. הרגשתי שכל מי שרוצה, קורא לעצמו רב, ומדבר על דברים נעלים אך אין זה אלא אחד בפה ואחד בלב. אמנם, במשך שנות שירותי בצבא, היו כמה מקרים שהרגשתי שאני מתקרב חזרה ליהדות. המקרה הראשון היה כאשר ביקרנו במערת המכפלה לפני השירות בחברון. הייתי אז מפקד צעיר; אני זוכר שחשתי תחושה מאוד לא מוסברת של התעלות, תחושה נשגבה שקשה לתארה במילים.

"היה עוד מקרה מפעים. היה זה כאשר ערבים הכינו מארב לגיפ של הצוות שלי. המארב הוכן בסמטה צרה כשרכב חסם אותו מלפנים ורכב מאחור והוא לא יכול היה לנוע. הערבים החלו לרגום את החיילים באבנים. הוזעקתי לצאת לשם ולחלץ את החיילים. את שאר החיילים שבאו איתי שלחתי להסתתר מתחת לפרגולות של החנויות, ואני נכנסתי לסימטה בלי פחד כשאני חשוף לבליץ של אבנים. זגוגיות של חלונות התנפצו סביב אך בי לא פגעה אף לא אבן אחת. חשתי במוחש כי יד עליונה שומרת עלי ומצילה אותי. שני אנשי צוות של האו"ם שהגיעו לברר מה קורה, מיד חטפו אבנים, והם מיהרו להימלט מהמקום.

"היה מקרה נוסף שעורר בי מחשבות עמוקות, היה זה בעת שירותי ברפיח. באחד מימי חנוכה הגיע למוצב שלנו טנק חב"ד, אנחנו כולנו היינו עם שכפ"ץ והם בלי פחד עליזים ושמחים; זה עורר אצלי מחשבות מה יכולה להיות הסיבה שגורמת להם לבוא לרפיח, להסתכן סיכון ממשי, והעיקר לשמח אותנו.

"אפשר לומר שמהצבא יצאתי פחות אנטי מכפי שנכנסתי.

"שנה וחצי אחרי שסיימתי את השירות הצבאי, עם משרה טובה בהיי-

השגחה פרטית וארטילריה בבית הכנסת הצבאי

בפיו של הרב רפאל שובל סיפור מדהים של השגחה פרטית, בכך שמפקדיו החליטו להשאירו בבסיס המטה של חיל הנדסה בצפת ולא לשלוח אותו לחזית שבמוצב בהר דוב.

"שנתיים אחרי שחדלתי להגיע לבסיס, ישבנו בהתוועדות בבית הכנסת 'היכל לוי יצחק' שבקרית חב"ד בצפת. פתאום נכנס יהודי דתי שסיפר שעבר בסמוך, שמע ניגונים והחליט להכנס. איש לא הכיר אותו, והאמת שלא ראיתי אותו לפני כן וגם לא לאחר מכן. הוא לא תושב השכונה. כמנהגם של חסידים, במהלך ההתוועדות סופרו סיפורי ניסים והשגחות פרטיות; מיודענו ישב מרותק, התפעל, נהנה ולבסוף ביקש לספר גם נס שהוא חווה בעת שירות מילואים שעשה בלבנון. כשאמר כך, כולם הטו לעברו אוזן קשבת.

"הוא סיפר שביום חמישי אחד, לאחר שבועיים של שירות, הגיע תורו להשתחרר הביתה לשבת. הוא כבר התכונן לנסיעה, אלא שאז הודיעו על מצב כוננות וכל החיילים נותרו במוצבים ואף אחד לא הולך הביתה. הגיע יום שישי, חיילים רבים שתכננו לצאת לשהות בשבת בחיק משפחתם, חיכו בקוצר רוח לראות האם ההתרעה תתבטל. לבסוף היא הוסרה רק שעות אחדות לפני שבת, ולמרות זאת החליט לצאת לדרך והגיע לביתו בדקה האחרונה לפני שבת. את הנס הגדול שהיה לו, הבין רק ביום ראשון כאשר חזר לבסיס.

"מסתבר שמחבלי החיזבאללה טיווחו את המוצב בו שירת וכמה פצצות מרגמה נפלו על קרוואן בו פעל בית הכנסת. כל המבנה היה מלא ברסיסים. הוא ידע שאם היה נשאר בבסיס, היה שוהה בוודאי כל השבת בקרוואן שנפגע.

"כך סיפר האיש האלמוני, ודבריו משום מה סיקרנו אותי והתחלתי לתחקר אותו. שאלתי מתי בדיוק המקרה קרה? באיזה מוצב? תשובותיו צמררו אותי. זה היה בדיוק באותו מוצב בהר דב שבו הייתי צריך לשרת וכנראה גם אני הייתי צריך להישאר באותה שבת במוצב, ומי יודע ממה הרבי הציל אותי..."

טק וחיים שכל חייל משוחרר חולם עליו, התחלתי לחוש בריקנות עזה. יצאתי אפוא למסע של חיפוש עצמי. הרגשתי שעד שלא אמצא מרגוע לנפשי, לא אשקוט ולא אפסיק את חיפושיי. יצאתי אפוא לטיול באוסטרליה, שם, בסידני, פגשתי את שלוחי הרבי הרב יצחק אקסלרוד הרב סענדר כהן והרב ראובן קופצ'יק. התלהבתי מהאווירה שהחבר'ה האלה יצרו. מהר מאוד הפכתי לחלק אינטגראלי מהמקום. התחלתי ללמוד איתם ואז הבנתי שליהדות יש עומק רב. הבנתי שמה שאני חשבתי כיהדות, היה זה רק קצה הקרחון.

"כשחזרתי ארצה לבית הוריי בנתניה, המשכתי את הקשר החב"די עם הרב נתנאל דרייפוס, אדם יקר ושליח נמרץ. שנתיים מאז חזרתי ארצה, הפכתי לחסיד מן המניין, נישאתי והקמתי בית חב"די.

משירות מילואים לשליח במשרה מלאה

בשנת תשס"א קיבל רפאל צו התייצבות למילואים בעודו חובש את ספסלי הכולל. היה עליו להישאר עם הפלוגה שלו יום או יומיים בבסיס האחורי בצפת, ולאחר איסוף הציוד הנדרש, היה עליהם לשים פעמיהם לכיוון הר דוב, שם היו צריכים להחליף פלוגה ששלושה מחייליה נחטפו זמן מה קודם לכן. הבעיה הייתה שאותה שנה הייתה שנת שמיטה והמפקדים – למרות ניסיונותיהם – לא הצליחו להבטיח לו אוכל כשר ברמה מהודרת, ועל כן הציעו שרפאל יישאר בבסיס בצפת כדי לתגבר את השמירה. גם כך התייצבו די והותר חיילים למילואים, מעבר למצופה. את אותו שירות מילואים הוא עשה אפוא מטרים אחדים מביתו.

איך משירות מילואים אתה הופך להיות שליח במשרה מלאה?

"ברגע שהבנתי שאני נמצא בבסיס פתוח, יכול לצאת מתי שאני חפץ, בלי אישורים ובלי לחץ ומתח שמאפיין את השירות על הגבול, החלטתי שעלי להקדיש כל רגע לשליחות.

"בכלל, ישנם שני דברים שסייעו לי בדרכי בהפצת המעיינות. בתפקידי האחרון בצבא, פיקדתי על צוות קשה של חיילים לא ממושמעים. כל מפקד שהתחיל איתם, העדיף לעזוב. לפני שקיבלתי את הפיקוד עליהם, החלטתי לא לעשות דברים שהכעיסו והפריעו לי כאשר אני הייתי פקוד. הגישה הזו נשמעה לכמה מהמפקדים כנאיבית, אבל היא עבדה יופי. יצרתי קשר טוב עם החיילים והם, במקום לטרטר אותי, שיתפו פעולה ועשו כל מה שנדרש מהם.

"הדבר השני שסייע לי בהפצת המעיינות – כאשר הייתי בבית חב"ד בסידני, לקראת עזיבתי חזרה ארצה, אחד השלוחים שכנע אותי להיכנס לישיבה. הוא לא הרפה ואני התחמקתי עד שהגעתי למסקנה שאולי הוא צודק, אבל אז הוא כבר חדל לבקש זאת. האתגר הזה התמסמס לו ולקח לי עוד זמן עד שעשיתי את הצעד הזה; ברי לי כי אם הוא היה ממשיך, הייתי נענה להצעתו.

"כששיחזרתי את המקרה הזה, החלטתי ש'במבצעים' אתנהג בהתאם; לא משנה מי האדם שעומד מולי וכמה הוא יהיה עקשן ויסרב, אני לעולם לא אוותר עליו. אני מאמץ שתי גישות אלו ופועל על פיהן בעקביות ונחישות".

ארבעה זרים נפגשו בבסיס צבאי

בטרם צללנו לזיכרונות ולתהליכים שעשו השלושה בהכוונתו של הרב שובל, ביקשנו לשמוע בקצרה את סיפוריהם האישיים ואת הרקע ממנו באו ובו גדלו והתחנכו.

פתחנו בר' **יאיר בורשטיין**, שבימים אלה משמש כמלמד בבית ספר חב"ד בצפת ושליח בישוב בני יהודה ברמת הגולן. ר' יאיר נולד ברעננה, נדד עם משפחתו לכפר סבא ולאריאל והתיישב לבסוף במושב נאות גולן. "בביתנו היה הרבה כבוד למסורת ישראל, אך לא יותר מזה".

החייל השני הוא ר' **נדב פרינלנדר** שמתגורר בימים אלה בחיפה ואחראי צוות הנהלת חשבונות ברשת המאפיות 'מנחת הארץ'. ר' נדב נולד בשכונת נווה שאנן החיפאית. "לא גדלתי בבית אנטי דתי, אבל גם לא דתי, הידיעות שלנו ביהדות היו אפסיות. אזור נווה שאנן בחיפה מוכר כמנוכר ורחוק משמירת תורה ומצוות; זו שכונה של אקדמאיים

ובעלי מקצעות חופשיים. הערכים שגדלנו עליהם הם השכלה והשכלה ועוד פעם השכלה. בנערותי התחלתי לחוש חסר והתעניינתי ברוחניות.

"לא האמנתי שהרוחניות האמיתית נמצאת ביהדות וחיפשתי אותה בתורות המזרח. קראתי הרבה ספרות על המזרח והדברים עניינו אותי. בגיל גיוס התגייסתי כלוחם בהנדסה קרבית. בפעם הראשונה פגשתי חיילים שהוגדרו כאנטי דתיים. התחברתי לקיבוצניקים שבחבורה ומהם שמעתי אמירות קשות כנגד היהדות והדתיים. סיגלתי לעצמי גם השקפת עולם כזו. באותה שנה בה שירתי, נערכה הנסיגה מלבנון בה תמכתי בכל מאודי. הייתי מה שקרוי 'שמאלני אדוק'; האמנתי בדרך זו. גם האמנתי שחייבים לצאת מהשטחים ומיד. חשתי שאני משרת כמה משוגעים שאיש לא מבין מדוע החליטו לבחור את עתיד חייהם בין רבבות ערבים עוינים. לקראת אמצע השירות השתתפתי בקורס מפקדים אך נשרתי ממנו שבועיים בלבד לפני הסיום. בדיעבד אני יודע שהכול היה בהשגחה פרטית כדי שאגיע לבסיס בצפת.

"כיוון שבכל זאת השתתפתי בקורס מפקדים, מוניתי להיות מש"ק מודיעין בבסיס. באחריות שלי היה לדעת את מיקומם של המטענים, תיעוד של אירועים חריגים, מוקשים וביצורים. אחת מהנגזרות של תפקיד זה היה לשמש אחראי על החיילים שהופקדו על שמירת הבסיס.

"מהתפקיד הזה הכרתי את שי ויאיר שהיו אף הם שומרים. לילות שלמים היינו מעבירים יחד. מדי פעם בפעם היו שולחים אלינו מילואימניקים כדי שיתגברו את השמירה, ובמסגרת זו הגיע לבסיס הרב שובל. מדי בוקר הוא היה עובר בין החיילים כולם ומציע להם תפילין. אני ממש לא הייתי בעניין וסירבתי יום אחרי יום. היה לי אמנם כבוד למיסטיקה ורוחניות, אבל לא לדת, ממנה סלדתי. הייתי אומר לו 'אני לא צריך תפילין כדי להיות בקשר עם אלוקים', אך רפאל לא נשבר והמשיך להציע עד שנשברתי.

"הרגשתי שלא יכול להיות שאני מסרב לאיש הזה שמסתובב עם חיוך חם ולבבי, אוהב את כולם. ברגע שהנחתי תפילין, כל הקרח שבתוכי

ר' רפי שובל. בתמונה למטה: רפי עם שי ונדב בניו-יורק, במהלך ביקור אצל הרבי

ר' רפי: ר' נושא משיח פעל תשעים אחוז מהעבודה עם חיילים, ובעשר אחוז שנותרו, השתדלתי שלא להפריע... לא הסתרתי את העניין של משיח באף שלב ולא שמעתי מעולם ממישהו שהוא לא התקרב בגלל זה. להפך, זה נושא שמציב סטנדרט התקרבות גבוה ופנימי כבר בתחילת הדרך. אנשים מבינים שכאן הולכים 'על כל הקופה', לא התחזקות מעט פה ושם

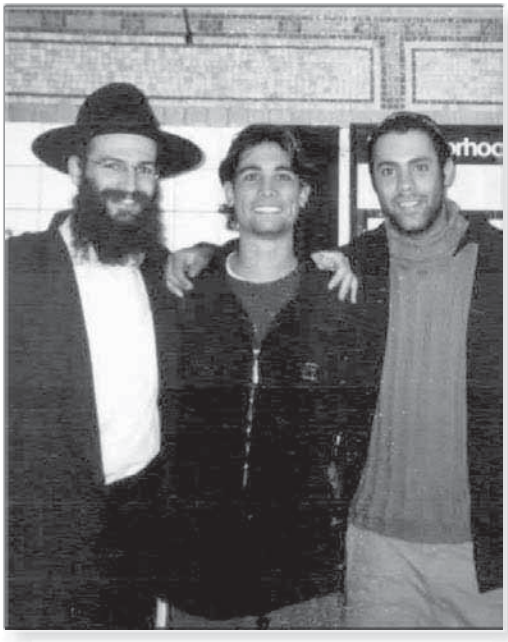

נשבר; המחסומים נפרצו והתחלנו לדבר ולהתווכח. מיד אחר כך גם יצא לנו להיות יחד בשמירות הארוכות אל תוך הלילה. במהלך שמירות אלו ניהלנו שיחות ערות על משמעות החיים ועל תפקיד היהודי בעולם".

החייל השלישי, ר' **שי חורש** העובד בימים אלה כנתורופט בחנות גדולה של מוצרי טבע, בה הוא מעניק ייעוץ ללקוחות. נולד בישוב מצפה הילה, הישוב בו גדל גם החייל החטוף גלעד שליט. "הישוב הוא מאוד שמאלני ואנטי דתי, אבל דווקא אצלנו בבית היה מעט מסורת; שמרנו על בשר וחלב כמה שידענו, האמנו בבורא עולם וצמנו ביום כיפור. כיום יש ביישוב בית כנסת בעקבות גל ההתחזקות שעבר על היישוב. את בית הכנסת בנה אבי שחזר אף הוא בתשובה.

"לפני הצבא טיילתי הרבה בעולם, לא הייתי ילד שלומד. יצאתי מבית הספר מוקדם מכולם. עבדתי חצי שנה ובשאר הזמן יצאתי לטיול. הייתי בהרבה מדינות במזרח ואפילו במדינות מוסלמיות כמו אינדונזיה, אך לא פגשתי באף מקום את חב"ד. הפעם הראשונה ששמעתי על חב"ד, הייתה דווקא משכן ביישוב שלנו שסיפר בשנת תשנ"ג, כי ראה את הרבי מליובאוויטש וחסידיו בטוחים שהוא המשיח. את המשמעות של דבריו לא הבנתי ואף לא היה לי שמץ של מושג.

"המפגש הראשון שלי עם הרבי, היה בצבא. בעמדת הש"ג ראיתי את תמונתו של הרבי. הבטתי על הרבי ממושכות ואמרתי לעצמי 'איזה יופי, איזה פנים מאירות, איזה עיניים חודרות, הוא בטח אדם מאוד מיוחד'. עד אז לא ידעתי מי זה הרבי ואיך הוא נראה.

"באמצע כל ההתפעלות, אני רואה את הרב שובל נכנס ושאלתי אותו אם הוא הדביק את התמונה. הוא חייך ו'הודה באשמה'. ראיתי שהוא הופתע לשמוע ממני מילות התפעלות, ומאז החל הקשר בינינו".

ר' רפי: אני אכן זוכר זאת היטב. ביום הראשון בבסיס החלטתי להתחיל 'מלמטה' והדבקתי תמונה של הרבי בשער הכניסה. כשנכנסתי יום למחרת, פנה אלי החייל שעמד בשער, שי, ושאל לזהותי והאם אני הדבקתי את המדבקה? כבר חשבתי שהוא הולך להרצות לי שלפי החוק היבש אסור להדביק מאומה בבוטקה של הש"ג, אך הוא היה תחת הרושם העז של התמונה. אתה רואה חייל שלפי חזותו החיצונית הוא לא קשור לכלום והנה התמונה הרשימה אותו, ומאז החל הקשר איתו".

שיחות נפש אל תוך הלילה בבוטקה של הש"ג

בדרך כלל יש לאנשים לא דתיים הרבה סטריאוטיפים ורתיעה מיהודים שומרי מצוות, איך בכל זאת קרה החיבור העמוק הזה?

ר' יאיר: "אני אישית התחברתי אליו כי הוא דיבר מהלב, הוא אמר לי אמת, הוא לא סיפר לי סיפורי מעשיות. יש הרבה אנשים שמדברים איתך ואתה מרגיש שהוא מדבר א' אך בתוכו הוא חושב ב'. אני זוכר שהוא לקח אותי פעם לשיחה. האהבה הגדולה שלי היא למוסיקה, ובאותם ימים הייתי מושפע מאוד ממוסיקת רוק כבד. הוא הסביר לי איך מוסיקה בכוחה להשפיע על הנפש, ואם אני שומע מוסיקה שכתב גוי משוגע, זה משפיע עלי. הוא אמר את הדברים מבלי לייפות או להתחמק.

ר' נדב: "החיבור הראשוני שלי קרה דרך מבצע תפילין, כפי שסיפרתי. אבל המשך החיבור שלנו נוצר על רקע זה שלמרות שהוא היה דתי עם כובע וזקן ארוך, אך הוא היה חייל כמוני שעושה צבא וכעת עושה גם מילואים. באיזו תואנה הייתי יכול לשרוף אותו? דבר שמאוד השפיע עלי, היא העובדה שכל מה שר' רפי אמר, הוא דיבר מהלב דברים עמוקים. הבנתי די מהר ה שהאיש הזה הוא רציני.

ר' שי: "אני גדלתי במקום שחינכו אותנו לאהוב כל אחד ולא לשפוט לפי גזע, מין או לאום – מלבד אם מדובר ביהודי דתי וחרדי. אני לקחתי את זה צעד אחד קדימה; קיבלתי כל אדם גם אם הוא חסיד חב"ד... בסתר לבי תמיד הייתה לי הערכה ליהדות; אף פעם לא שמעתי בבית אמירות נגד שומרי התורה והמצוות, כך שרפי היה נראה לי כאדם רגיל לחלוטין. בכלל הוא זרם איתנו על אותו 'תדר'".

תוכלו להיזכר באותן שיחות שניהלתם בעמדות השמירה אל תוך הלילה?

ר' רפי: "באותה תקופה למדתי בכולל והשתדלתי להגיע בכל יום עם שיחה מעניינת של הרבי. ישנן שיחות בחלקים א' עד ד', שיחות קלות להבנה אך מדהימות מבחינת המסר שלהם. בעיקר נסבו השיחות על יהדות ואמונה, שאלות שהעסיקו גם אותי לפני חזרתי בתשובה, והתשובות כבר היו שגורות בפי. שאלות שבשיחות של הרבי יש להן תשובות ברורות".

ר' יאיר: "רפי דיבר איתנו בגובה העיניים. אני אישית לא חזרתי בתשובה בגלל דברים של שכל; הרגשתי פשוט שהדברים שהוא משדר לנו הם נקיים. הייתה בו הרבה תמימות, אהבה לזולת, רצון להתקשר ולהתחבר איתנו. בכל שיחה היה ניתן לחוש את זה. זה מה שמשך אותי. הרגשתי מעבר למילים היפות ולמסרים העמוקים שיש בידי האדם הזה העומד מולי, דרך חיים כזו שאני רוצה להכיר ואפילו בבוא העת להיות חלק ממנה. הוא לא היה רב ואנו תלמידיו, אלא כולנו היינו חברים.

ר' נדב: הייתי מדבר איתו הרבה על אלוקים. שאלות כמו 'מי אמר שהקשר עם הקב"ה יכול להיות רק אם אני מקיים תורה ומצוות?' או 'מי בכלל אמר שהאלוקים הוא שלנו ולא של דת אחרת?' הנושא של שלימות הארץ גם עלה הרבה מאוד בשיחות; אני החזקתי בדעה שמאלנית קיצונית. היום, במבט לאחור, אני מרגיש שהקב"ה שלח אלי את האדם הנכון שישפיע עלי. רפי הוא אדם ישר כסרגל, הוא ענה תשובות ברורות בלי נטיות.

"יש הרבה אנשים שאני מכיר שהם אחד בפה ואחד בלב; אם היית מתווכח איתם אזי הם היו נוטים גם לדעה שלך בכדי שתסכים איתם, וכל הוויכוח יסתיים בשלום ובאהבה. הרב שובל היה עקבי; הוא היה אומר לי 'זו האמת ואין בלתה, אתה רוצה או לא רוצה?' הוא ידע למכור את אותה אמת שארגיש שהוא באמת צודק כדי שבסופו של יום הדברים יתחברו אצלי".

ר' שי: "התעסקתי הרבה עם תורות המזרח, זה משך אותי מאוד מאז שהייתי ילד צעיר. כשטיילתי במזרח בגיל שמונה-עשרה, חקרתי את הנושא הזה מקרוב עוד יותר. כשהגעתי לצבא ובחרו להציב אותי בצפת, נושא המיסטיקה קיבל אצלי משנה תוקף – הנה אני מגיע לצפת, עיר שיש בה הרבה אנרגיות מיסטיות... אך היהדות נכחדה מכל התהליך הזה, עד שפגשתי את הרב שובל. בשיחות בינינו דיברנו הרבה על חסידות וספירות עליונות כפי שהם מובאים בספר התניא.

"יום אחד הוא קנה לי את ספר התניא ושם בפרק א' למדנו על ארבעת היסודות: אש, מים, עפר ורוח. נזכרתי שבתורת המזרח מובאים חמשה יסודות, וזה ההבדל בין הקדושה לסטרא אחרא. פתאום התחלתי להבין שיש ביהדות את כל מה שאני לומד בחוץ ובצורה בהירה יותר. מעולם לא למדתי קודם-לכן תורה, וכשנפל האסימון, לא חדלתי מלחקור וללמוד עד שהפנמתי שהתורה היא אמת ואני חי חיי שקר. שלוש שנים חלפו עד

שתרגמתי תובנה זו למעשה״.

• **איך אתה, הרב שובל, פעלת שלא תהיה אצלם רתיעה ממך?**

ר׳ רפי: ״את הכול עשיתי בלי ללחוץ. אפשר להניח ליהודי תפילין מבלי להציק לו. חשוב להגיע בהופעה מסודרת, לדבר דברים נעימים ולגלות אכפתיות. פעם הגעתי לעמדת שמירה וראיתי ששכחו להביא לחייל את ארוחת הצהריים שלו. קודם ניגשתי להביא לו אוכל ורק אחר כך הצעתי לו תפילין, כפי שאומר הרבי הריי״צ, תעשה ליהודי טובה בגשמיות ואחר כך ברוחניות. בתוך השיחות דיברנו הרבה על עניינים שהעסיקו אותם.

מהפכים ושינויים - לא בבת אחת

• **אתם יכולים להיזכר באותה נקודה שבה הבנתם שקורה שינוי אמיתי?**

ר׳ יאיר: נקודת המפנה הייתה תאונה שחוויתי בשבת ליד אחד מחופי הכנרת. הרכב הלך לגמרי, אני ועוד חבר שהיינו ברכב, יצאנו כמעט ללא שריטה. אמי דחפה אותי ללכת לברך ברכת ׳הגומל׳ בבית הכנסת בישוב הסמוך אלינו בני יהודה, ומאז קיבלתי החלטה לא-מודעת להגיע בכל שבת לבית הכנסת ולהתפלל. עדיין לא שמרתי שבת אבל כל הפעילות של הרב שובל איתי זמן מה קודם לכן, בעת שירותי הצבאי, קיבלה תוצאה מעשית. בכל הזמן הזה, אחת לכמה שבועות, היינו משוחחים בטלפון.

״יום אחד הרגשתי תחושה מוזרה שדוחפת אותי לקבל החלטה ולחדול לקפוץ על שני העולמות. התקשרתי לרב שובל והוא הזמין אותי לביתו להתארח בשבת. אותה שבת הייתה מיוחדת במינה והיא שנתנה לי דחיפה נוספת, חזקה יותר, לקבל החלטה. נכנסתי אליו הביתה וחשתי שאני נמצא בעולם אחר, קסום, כמו בסיפורים. היה זה לפני שבת ושלווה הייתה נסוכה על הבית. בשבת השתתפתי בהתוועדויות ובתפילות. במוצאי שבת נתן לי הרב שובל את הכתובת של בית חב״ד.

״לפני היציאה קיבלתי ממנו בנוסף לחת״ת (אותו העניק לכולנו בבסיס), גם מחזור לראש השנה ויום הכיפורים שעמדו בפתח. ברעננה השתתפתי בשיעור של הרב דונין שהתקיים בבית חב״ד. הרב דונין מאוד הרשים אותי, כשבסוף השיעור אני שומע אותו שואל את הרב שדמי ׳לאן נשלח אותו? רמת אביב מתאימה לו?׳ והרב שדמי ענה לו בחיוב. ואז ׳פסק׳ הרב דונין שמקומי ברמת אביב, וזה מבלי לשאול אותי על רצוני... בחגים נדדתי בין משפחות אנ״ש ברעננה, ולאחר מכן נכנסתי ללמוד ברמת אביב, ומאז הכול היסטוריה.

ר׳ שי חורש. בתמונה למטה: במהלך השירות הצבאי

> ר׳ שי: המפגש הראשון שלי עם הרבי, היה בצבא. בעמדת הש״ג ראיתי את תמונתו של הרבי. הבטתי על הרבי ממושכות ואמרתי לעצמי ׳איזה יופי, איזה פנים מאירות, איזה עיניים חודרות, הוא בטח אדם מאוד מיוחד׳. עד אז לא ידעתי מי זה הרבי ואיך הוא נראה. באמצע כל ההתפעלות, אני רואה את הרב שובל נכנס ושאלתי אותו אם הוא הדביק את התמונה. הוא חייך ו׳הודה באשמה׳.

ר׳ נדב: ״הנקודה הכי יפה אצל רפי, שגם לאחר שסיים את המילואים, הוא המשיך לשמור איתנו על קשר והמשיך להגיע לבסיס. הקשר התחזק אפוא הרבה יותר ; הרגשנו שהוא אוהב אותנו. מה שאותי תפס מאוד וגרם לי לשנות גישה, היה מאמר שלמדנו בו איך כל דבר בעולם, גם אם יש בו אמת, יש בו פנייה – חוץ ממי שבוחר במלך

עצמו, כיוון שהוא מנהיג את הכול. אני זוכר שזה זעזע אותי.

"הרב שובל נתן לי הרבה מאוד ספרים לקרוא, ביניהם היה 'שיעורים בספר התניא'. באחד הימים פתחתי את הספר הראשון, וקראתי: 'משביעים אותו תהי צדיק ואל תהי רשע'. הבטתי שוב ושוב במילים הללו וידעתי בתוכי שזו אמת. עזבתי את הספר ולא הסכמתי לגעת בו. הרגשתי שמישהו ברגע זה שומט לי את השטיח תחת הרגליים כאשר אני עדיין רוצה להמשיך ליהנות מהעולם הזה...

"בפורים ביקרתי את הרב שובל והוא לקח אותי להתוועדות אצל הרב רוזנפלד. שם ראיתי בפעם ראשונה מהי שמחה בטהרתה, וזה היה 'המכה בפטיש'.

ר' שי: ההכרה הפנימית באה מיד בתחילת הקשר עם הרב שובל, אבל עד שזה הבשיל לכדי מהפך ממשי בחיים, לקח עוד זמן. אני רק זוכר שמיד עם השחרור שלי הלכתי ללמוד רפואה משלימה במכללת רידמן בתל אביב שם היו הרבה תלמידים שהתעסקו במדיטציות. לא אשכח שבתוך לבי צחקתי עליהם; אחרי שאתה מכיר את היהדות, אתה מביט על הדברים הללו בבוז מוחלט. זלזלתי בזה גם כלפי עצמי וגם כלפי חוץ, וכל זה היה כשעדיין לא הייתי שומר תורה ומצוות בגלוי.

"כשקראתי לפני הגיוס שיטה מזרחית מיוחדת, ראיתי שאחת מיסודותיה היא לשנן מדי יום 'אל תכעס היום', ו'אל תדאג היום'. הייתי עושה עם עצמי עבודה בכדי ליישם את המשפטים הללו. לקח לי חמש שנים להגיע להצלחה מסוימת בנושא זה. והנה, כשלמדתי תניא ובמיוחד באגרת הקודש על הדרכים האמיתיות לשמוח, כשיביט אדם על כל הטוב שיורד על העולם, הצלחתי להגיע להצלחות מופלאות בנושא זה בתוך שנה! חשתי שעבודה פנימית אמיתית על המידות יש רק ביהדות.

"את השינוי המעשי האמיתי עשיתי כאשר טסתי לרבי, אבל קודם לכן עוד הייתה לי משוכה גדולה לעבור: הייתי מתפרנס מעיסויים, ורוב ההזמנות היו בשבת. תמיד היו לי נקיפות מצפון על כך שאני עובד בשבת, וחבריי דחפו אותי לחדול מעבודה בשבת. חששתי שאפסיד את מרבית רווחיי, עד ששבת אחת החלטתי לנוח והקב"ה הנותן פרנסה ידאג לי. מה יקרה אם אנסה את זה. מה שהיה מדהים, שבשבוע לאחר מכן הגיעו מספר כפול של מטופלים... ראיתי מיד את ברכת השם.

"בתשרי אותה שנה נסעתי לרבי; הייתי עדיין ללא כיפה וללא ציצית. כל הזמן ניהלתי שיחות עם הרב שובל. בתוכי הייתי אש להבה, אבל חששתי לעשות מהפך מעשי בחיי. הוא מצידו דחף אותי לנסוע לרבי ל-770. לא ידעתי למה הוא כל כך דוחף, ובסופו של מסע שכנועים החלטתי לנסוע. הגעתי ל-770 ולא יצאתי משם... אחרי תשרי חזרתי כבר לישיבה בצפת כ'תמים' חב"דניק לכל דבר...

קשיים בתחילת הדרך

• הרב שובל, איך אתה מרגיש כאשר הם הופכים מול עיניך לחסידים?

ר' רפי: האמת היא שהשלושה הפכו לחב"דניקים אבל יש עוד כמה חיילים שפנו לחוגים אחרים, ועוד כמה חיילים שהתחזקו באופן כללי, ועוד כמה חיילים שבטח יעשו עוד את השינוי ועד היום אני עומד איתם בקשר...

לעצם שאלתך, האמת כשאתה עושה 'מבצעים' אתה לא חושב ומתכנן את החזרה שלהם בתשובה. אתה פועל במערכה כמו חייל של הרבי, והרבי כבר מסייע.

"בבסיס היה לי קשר עם כולם חוץ משני חיילים... לאחד מהם נדנדתי במשך שמונה חודשים להניח תפילין אך סירב כל פעם. אותו קצין שירת באגף המודיעין של הבסיס והיה 'קרקפתא' קשה לפיצוח. אחרי עשרה חודשים אפילו העקשנות שלי נסדקה והרמתי ידיים בייאוש. ואז קרה הלא יאומן. הוא הגיע אלי... לפני שהנחתי לו תפילין שאלתי אותו 'מה קרה?' והוא ענה, 'אני רואה את נדב שמשרת איתי עד כמה התפילין עשו לו טוב, עשו אותו שמח, אני רוצה גם'... היה משמח לראות אותם משתנים מול העיניים, מספק מאוד. אתה יודע שזה מסב לרבי נחת רוח.

הדרך למהפך הייתה רצופה בטח בקשיים, היית מודע להם?

ר' רפי: "אני חושב שמה שעזר לי בשלבים הראשונים שלהם כבעלי תשובה להבין אותם, הייתה העובדה שאני עצמי עברתי את אותו תהליך ארבע שנים לפניהם. חשוב מאוד לשמור על קשר רציף בעיקר בשלבים הראשונים. בזמן הזה אנחנו צריכים הדרכה כמעט יום יומית בכל דבר ועניין. עד עכשיו יש שני חבר'ה שאני שומר איתם על קשר רציף מאז, האחד כבר הולך לשיעורים בבית חב"ד בעירו והשני – מאבטח באוניברסיטת תל-אביב, השתתף כבר בהתוועדות בישיבה ברמת אביב.

"לבעל תשובה יש הרבה קשיים, ואני חוויתי אותם יחד איתם. זה שלב של איבוד עולם מבלי שאתה יודע לאיזה עולם אתה נכנס. זה כרוך בהרבה חוסר וודאות; אתה מאבד הרגלים, תחביבים, ואפילו חברים. אנשים מסוימים מאבדים פרנסה ואפילו משפחה. זה תהליך כלל לא פשוט. ההורים שלי לקחו מאוד קשה את הדרך בה בחרתי. בשנים הראשונות היה לי קשה איתם וזאת על-אף שאבי גדל במשפחה דתית, אך מכאן ועד להגיע עם כובע וחליפה הביתה, המרחק עדיין גדול מבחינתם.

• ומה אתכם, האם הדברים הם כפי שהם מוצגים כאן או שהמהפך המעשי היה קל יותר?

ר' יאיר: אני שומע את הרב שובל ונזכר בקשיים שהיו לי עם הוריי; הם לא הבינו מה קרה לי. אני זוכר שדיברתי עם אבי והוא פשוט בכה, 'אתה הולך לנו!' הוא מירר בבכי, 'אתה הולך למקום שאתה לא מכיר, האם אנחנו לא נתנו לך מספיק?' הם שלחו את אחותי לראות מה קורה איתי, שמא חסר לי משהו, אולי אני משתמש בחומרים אסורים שגורמים לי להחליט החלטות תמוהות. אבי שאל אותי שאלות ולא באמת ידעתי מה לענות לו, רק הייתי רגוע מאוד. לא כעסתי ולא התרסתי אמרתי רק שכך טוב לי...

"כל הזמן הייתי צריך להרגיע אותם שה'תכשיט' שלהם בסדר גמור, לא השתגע רק בחר בדרך האמת. כשלמדתי בישיבה ברמת אביב הקפדתי להגיע מדי חודש לבקר את ההורים. אני זוכר שבתחילת התהליך יצאנו אני ואבי לחורשה סמוך ליישוב והודעתי לאבי שבחרתי בדרך חדשה. בסך הכול הם מאוד כיבדו אותי אך יחד עם

זה היה להם מאוד קשה. כשלמדתי בישיבה הם לא הבינו איך אני אתפרנס בעתיד. מעניין, שכשסיפרתי לאבי על רצוני לטוס לרבי, הוא ניאות לממן את הכרטיס. רק אחר כך הבנתי שהוא חשב שאני אראה עולם ואנטוש את הדרך המוזרה שבחרתי. אבל כשחזרתי משם והודעתי להורים שאני נכנס לשידוכים, הם היו בהלם 'איך תתחתן? הרי אין לך כסף?' אך גם זה קרה. לאחר כמה פגישות עם זוגתי, הודעתי להם על השידוך שנסגר ועל תשובה ברורה שקיבלנו מהרבי. הרגשתי שאבי כמעט מתעלף...

"אחרי החתונה הייתי בכולל שנה כהוראת הרבי, ואבי שאל 'מאיפה יהיה לכם כסף לחיות?' ואני עניתי שיש בורא לעולם, והכל בקור רוח. רק כשנכנסתי לעבוד בבית הספר 'אור מנחם', אבי נרגע מעט, הנה הבן שלו נכנס לעבוד... כשהגיע הילד הראשון אמי פחדה שאולי ננתק את הקשר עמם, שכן איך נסביר לנכד שסבתא לא דתייה? אבל גם זה עבר. היום הם מבינים ומכבדים את הדרך שבחרנו, הם מבינים שטוב לנו, הם מבינים שאנחנו לא כופים עליהם שום דבר. כשאנחנו מגיעים אליהם בשבתות, הם מכבים את הטלוויזיה, יושבים איתנו לקידוש, היה קשה? כן, אבל הקב"ה נתן כוח להתמודד".

ר' נדב: "דווקא אצלי הקשיים לא הגיעו בהתחלה, אלא מאוחר יותר. בחודשים הראשונים הייתי כמו זרדים של אורנים שאתה זורק עליהם גפרור והם נדלקים. כבר בתחילת ההתקרבות, קיבלתי מהרב שובל את הספר 'עתה ידעתי' של הרב חיים ששון וקראתי בשקיקה את כולו. היה ברור לי כבר מההתחלה שהרבי הוא מלך המשיח, וחב"ד זו האמת. אך היה מעט קושי להפוך את ההתלהבות שלי למשהו מעשי. אחרי הטיסה שלי לרבי, בדחיפתו המתמדת של ר' רפי, נדלקתי והחלטתי להיכנס לישיבה".

ר' שי: "גם לי בשנה הראשונה לא היו קשיים. ההספק של הלימוד שלי היה בקצב מהיר. סיימתי לקרוא בשקיקה ספרים על גבי ספרים, מבוקר ועד ערב. הקשיים החלו רק אחרי שנה, כשיצאתי מהישיבה פעמיים בשבוע כדי לסיים את לימודי הנטורופתיה. כשחזרתי שנה לאחר מכן, הייתה

ר' נדב פרינלנדר. בתמונה למטה: בזמן שירותו הצבאי

> ר' נדב: אנשים בטוחים שרק מי שעבר עליו אסון או מצוקה נפשית, או שהייתה לו הארה משמים הוא זה שעושה תהליך תשובה, אז אני לא מאלה - לא היה לי רע, הכל היה טוב, החיים מאושרים. היו לי חיים גשמיים טובים ונעימים, הייתי מנגן חובב, שירתי בקרבי, היו לי חיים מלאים עניין, הרבה חברים. אז למה בכל זאת חזרתי בתשובה? כי הרבי החליט להרים את נשמתי משאול תחתיה, אין לזה הסבר אחר.

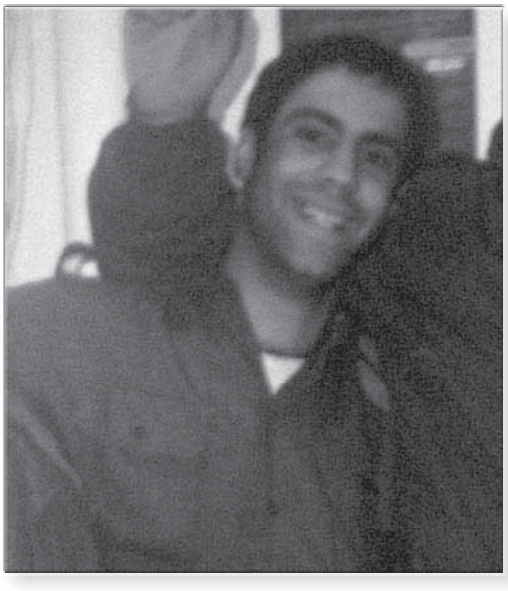

לי נפילה. למדתי איך צריך להתנהג וציפיתי שכולם סביבי ינהגו בצורה כזו. הדבר גרם לי נפילות חזקות לראות שהדברים מתרחשים לא כפי שציפיתי. לקח זמן עד שקיבלתי איזון נכון".

משיח היה חלק מן המהפך

- **עד כמה משמעותי היה נושא משיח וזהותו בתהליך התקרבותכם לדרך התורה?**

ר' רפי: נושא משיח פעל תשעים אחוז מהעבודה עם חיילים, ובעשר אחוז שנותרו, השתדלתי שלא להפריע... לא הסתרתי את העניין של משיח באף שלב ולא שמעתי מעולם ממישהו שהוא לא התקרב בגלל זה. להפך, זה נושא שמציב סטנדרט

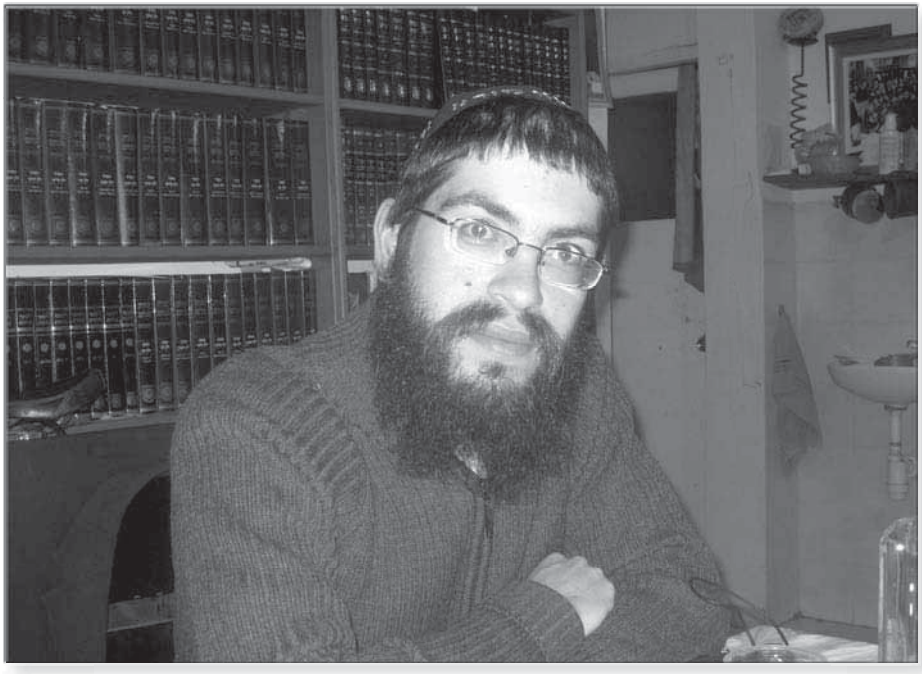

ר' יאיר בורשטיין. בתמונה הקטנה: יאיר ביום השחרור מהצבא (מימין)

ר' יאיר: בכל שיחה היה ניתן לחוש את זה. זה מה שמשך אותי. הרגשתי מעבר למילים היפות ולמסרים העמוקים שיש בידי האדם הזה העומד מולי, דרך חיים כזו שאני רוצה להכיר ואפילו בבוא העת להיות חלק ממנה. הוא לא היה רב ואנו תלמידיו, אלא כולנו היינו חברים.

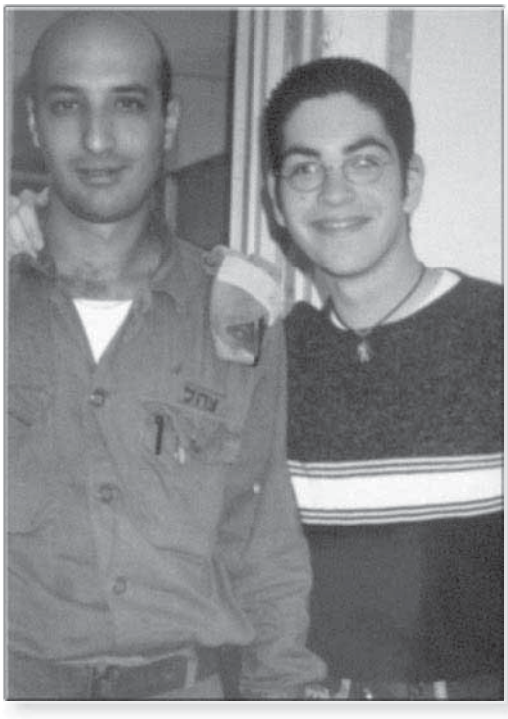

התקרבות גבוה ופנימי כבר בתחילת הדרך. אנשים מבינים שכאן הולכים 'על כל הקופה', לא התחזקות מעט פה ושם, אלא התקרבות אמיתית 'עד הסוף'.

ר' יאיר: אני זוכר שהיו לי בתחילה שאלות כמו 'איך אתם יודעים שדווקא הרבי הוא המשיח', לא שאחרי ההסברים של רפי הבנתי יותר את הקריטריונים של משיח על פי הרמב"ם. אבל כן הרגשתי שר' רפי מסביר זאת בתמימות ומתוך הלב.

ר' נדב: זה נושא מאוד מרכזי בהתקרבות שלי. כבר כשלמדתי את ספר התניא, הבנתי והרגשתי שהיהדות היא דרך האמת. אבל מה שגרם לי לעשות מעשה בפועל ולהתחיל לשמור תורה ומצוות, זה משיח. אם לא היו מדברים איתי על משיח והייתי לומד רק תניא, אני מניח שהיום לא הייתי חסיד חב"ד; אולי הייתי חובב יהדות או יהודי מסורתי שלא מדבר סרה בשומרי המצוות, בטח ובטח לא מגדל זקן, שם כיפה והולך לישיבה ומקים בית חסידי. כשמדברים על משיח, זה משהו אחר, עוצמתי בהרבה.

"כל העניין של שכר ועונש לא הרתיע אותי אף פעם; זה לא מה שהיה מביא אותי להתקרב. בתור נערים היינו לוקחים קלטת של הרב אמנון יצחק ומשמיעים אותה ברכב בשבת בדרך לים. בעבורנו זו הייתה בדיחה טובה. גם הספרים של ברסלב שנוטפים אהבה ורגש, לא דיברו אלי. אבל כשמדברים על משיח, על מושג כלל עולמי, לא עוד איזה משחק במגרש השכונתי, זה משהו שמשך ודיבר אלי; זה השפיע לא רק עלי, אלא על כל היהודים בכל הדורות – הנה, יש לך משימה ותפקיד".

ר' שי: "על אף שאני מחזיק מעצמי כטיפוס שכלי, הרי שבכל נושא משיח לא ערבתי כלל את השכל. בתחילת התקרבותי, כשהיו מדברים על הרבי, הדיבור עליו היה כה מוחשי עד שהייתי בטוח שרואים את הרבי בעיניים גשמיות. כשהבנתי שהרבי התכסה מעינינו, זה ממש הפתיע אותי, אך קיבלתי זאת. אני זוכר שבשבוע הראשון של ההיכרות עם רפי, עמדתי בשעת לילה מאוחרת בטרמפיאדה של צפת, היה קור מקפיא, וכשלא עצרו רכבים אמרתי, 'רבי אתה משיח, אנא זמן עבורי טרמפ', ואכן בתוך רגע עצר רכב שלקח אותי עד הבית!..."

• **אחת מפעולות המשיח זה 'ויכוף כל ישראל', אתם חשים חלק מהתהליך הזה?**

ר' רפי: "אם לא מזכירים את זה כל הזמן, השגרה משכיחה את זה. בימים הראשונים של ההתקרבות מרגישים את זה כל הזמן, כמו שבמוצאי יום כיפור אתה חש בהתעלות רוחנית, אך היא דועכת ככל שהזמן חולף; טרדות החיים משכיחים את התחושה הזו. לכן מדי פעם בפעם אני מזכיר לעצמי את אותם ימים עברו, את החוויות שחוויתי. לא פעם אני יושב לפני קריאת שמע שעל המיטה, ומבלי להיות צדיק גדול, אני מזדעזע מכך שלמרות כל מה שנעשה עד עתה, משיח עדיין לא הגיע ואנו בגלות".

ר' נדב: "גם אם אני רוצה לשכוח את הנושא, אנשים מזכירים לי את זה,

אם זה במפגש עם חברים מהעבר או בני משפחה ששואלים אותי מה עבר עלי ולמה עשיתי את הצעד הזה. כך שיש לי תשובה מוכנה אותה אני עונה לכולם: 'לא עשיתי תאונת דרכים, לא נפל עלי ארון ולא פגשתי את אלוקים'... אנשים בטוחים שרק מי שעבר עליו אסון או מצוקה נפשית, או שהייתה לו הארה משמים הוא זה שעושה תהליך תשובה, אז אני לא מאלה – לא היה לי רע, הכל היה טוב, החיים מאושרים. היו לי חיים גשמיים טובים ונעימים, הייתי מנגן חובב, שירתי בקרבי, היו לי חיים מלאים עניין, הרבה חברים. אז למה בכל זאת חזרתי בתשובה? כי הרבי החליט להרים את נשמתי משאול תחתית, אין לזה הסבר אחר. יד עלומה העלתה אותי אל דרך התורה. את זה אני מסביר להם. אני זוכר שפעם למדנו בבסיס 'דבר מלכות' של פרשת משפטים, איך בעבר הגויים שחטו אחד את השני, והנה בדור האחרון יש מהפך בנושא הזה. מה קרה? כולם הפכו ליפי נפש ולרחמנים? מסביר הרבי, כיוון שאוויר העולם נהיה מזוקק יותר לקראת הגאולה. נדהמתי מהגישה הזאת שהשפיעה עלי מאוד".

ר' שי: "באותה תקופה ראשונית הרגשתי זאת מדי יום ומדי שעה. היה לי המון כוח, המון קרבה לרבי, ראיתי בעיניים שלי הרבה ניסים והשגחות פרטיות.

"היה לי סיפור מעניין יחד עם נדב כאשר היינו יחד בתשרי אצל הרבי. באחד הערבים למדנו מאמר של הרבי הריי"ץ על שבעים פרים ועם ישראל, והרבי הריי"ץ מסביר שאם יהודי עומד בתוקף, או אז הגוי מתבטל, ולא רק זאת, אלא עוד עונה 'אמן'. בדיוק אחרי לימוד המאמר הזה, יצאנו לקניות במנהטן, ושם, באחד הגשרים פגשנו כושי שביקש סיגריה. לאחר שקיבל את הסיגריה החל לצווח עלינו ולקלל על מה שאנו מעוללים לפלסטינאים. הוא השווה את זה למה שאמריקאים עשו לכושים בימי האפליה. בהתחלה ניסינו בגישה נעימה ועניינית, אך הוא המשיך לתקוף, עד שלפתע נזכרתי במכתב במאמר שלמדנו זה עתה. אמרתי לנדב 'הבה נענה לו כפי שצריך לענות לו'. התחלנו לדבר איתו בתוקף על כך שהוא חייב לשמור על שבע מצוות בני נח, ושארץ ישראל שייכת לעם ישראל על פי הבייבל; וראה זה פלא, בבת אחת הוא נרגע והסכים איתנו...

"זה היה מדהים לראות את יישום הדברים שלמדנו זה עתה. זה פשוט 'עבד'... דוגמאות כאלה היו לנו למכביר. מקרים כאלו נותנים כוח; אתה מרגיש שהרבי איתך בכל צעד ושעל. היום העבודה עם ילדים היא יותר קשה, פחות חווים מפני שפחות מתבוננים. אך יודעים להיזכר בתחושות שליוו אותי בעבר".

"בחב"ד זה היה אחרת..."

• לסיום, נסו לתאר לנו איך נראתה לכם מבחוץ חסידות חב"ד?

ר' רפי: "ישנו הסבר חסידי על 'כפה עליהם הר כגיגית', שהקב"ה השפיע על עם ישראל שפע רוחני גדול עד שבני ישראל 'נאלצו' להגיד 'נעשה ונשמע' מתוך הרגשתם את אהבתו הגדולה של הקב"ה. לא הפחדות, אלא אהבה, וזה מה שבולט בחב"ד. הרגשתי את זה בצורה חזקה מאוד בבית חב"ד בסידני. תחת מקום אחד התכנסנו אנשים שביום יום לא היו מביטים אחד על השני. בבית חב"ד כולם היו כאחד. זה לא רק שבאו לאכול, זה הרבה מעבר לזה. המקום הזה צריך להיות גבוה מכולם בכדי לכנס את כולם, לחבר קצוות זה רק הרבי יכול, זה בטח לא הכוח של אותם שלושה תמימים.

"אני זוכר שבחזרתי ארצה לבית הוריי, הלכתי לבית כנסת קרוב כדי להתפלל את תפילת שבת. התיישבתי במקום אחד והוקמתי משם על ידי מי שיושב שם בקביעות. התיישבתי בכסא אחר וגם משם הקימו אותי, כך כמה פעמים, עד שכל הכסאות התמלאו במתפללים ונותרתי לעמוד כל התפילה. למחרת שאלתי איפה נמצא בית חב"ד בנתניה. הגעתי לבית הכנסת ומיד הרגשתי את החמימות החב"דית הטיפוסית. הרב דרייפוס רק ראה אותי, קם מכיסאו לחץ יד, הביא לי סידור והזמין אותי לסעודת שבת..."

ר' יאיר: כתוב שהאמת הולכת 'מרום המעלות ועד עומק תחת'. בעיקר הרגשתי את החמימות החסידית בבית של הרב שובל, אחר כך בהתוועדות עם הרב עופר מיודבניק, שם הייתה הרבה אהבה. הוא חיבק אותי, וכנראה שהוא זיהה אותי כמוסיקאי שאוהב ז'אנר של בלוז, ואמר לי פעם אחר פעם 'בלוז באנגלית זו עצבות'. חשבתי לעצמי באותו הרגע 'איך הוא יודע שאני אוהב מוסיקה מסוג זה?' אבל הרב עופר ידע לכוון בדיוק לעניין שיעורר אותי. דבריו מאוד השפיעו עלי בנוסף לאווירה.

"אני איש של רגש אחרי הכול, ומה שריגש אותי זו התפילה החב"דית, ברצינות ובפנימיות בלי צעקות והנפת ידיים לכל צד. בדרך לתשובה היו גם הרבה אנשים טובים שסייעו לי בדרכי כמו הרב יצחק סימן טוב, הרב ראובן דונין, קלטות שיעורים בתניא מהרב משה אורנשטיין, ר' לירז בניסטי השליח בכפר בתיה וכמובן הישיבה ברמת אביב.

"בהשגחה פרטית אנחנו יושבים היום. לא פעם בשליחות שלי אני מתייאש מאנשים מסוימים כשאני רואה שדברים לא זזים. מהשיחה שלנו כאן הערב, אני יוצא מחוזק!"

דקה הליכה מ-770 • מלון מפואר • בפורמט קטן • סטייל גבוה • דירות סטודיו מפוארות

• מטבח מצויד במיטב השכלולים המודרנים: מקרר, מיקרוגל טוסטר, מיחם
• ארוחת בוקר, מקרר עם שתיה כל היום.
• טלפון חופשי
• אינטרנט מהיר חופשי
• וידאו

718-473-5937

• החלפת מצעים ומגבות
• שרותים ואמבטיה מפוארים
• סבונים ושמפו בשפע
• שרות מלא!

קינגסטון הוטל

בך עצמך יש כוחות. גלה אותם!

לא היו לי מילים. "איזה רוח הקודש!" נפעמתי בלא קול. הרבי ידע בדיוק מי אני! הרגשתי שהרבי פשוט אומר לי במילים אחרות "תשאל את עצמך את כל השאלות, אתה הלא יודע את התשובות יותר טוב מכולם. הרבי פשוט גילה בי אוצרות שהיו אצורים בתוכי. וזה הספיק לי.

מאת אלי שניאורי

היה זה בשבת שלפני ל"ג בעומר, כאשר הרה"ח הרב **שמואל לוּ** מלונדון התארח בקהילת חב"ד בצפת. הרב לו הינו דמות מיוחדת ומוערכת בקרב אנ"ש, וכשהוא פותח את פיו, הוא יודע לרתק את ציבור שומעיו. גם בשבת המדוברת, התוועד הרב לו עם הקהילה בצפת, ובין דבריו, סיפר את הסיפור הזה, כפי ששמעהו ממקור ראשון:

במסגרת מסעותיי ברחבי העולם, הגעתי פעם להרצאה בקליפורניה. בדרכי ליעד, שמעתי בשידור רדיו את דבריו של יהודי מוכר מאוד באר"ב, שאת שמו לא אוכל לפרט, לצורך הסיפור אקרא לו "מר גולדברג מאטלנטה".

בתוך דבריו ברדיו, אמר מר גולדברג דבר שהקפיץ אותי ועורר את סקרנותי. "כל הצלחתי היא בזכות הרבי מליובאוויטש" אמר משפט, סתם אך לא הסביר. לשמוע כזה דבר מפיו של מר גולדברג, אין זה דבר של מה בכך. 'בוודאי מסתתר כאן סיפור מעניין', ציינתי לעצמי.

מי שמכיר אותי יודע, כי על דבר כזה אינני יכול לדלג בקלות, והייתי חייב לספק את סקרנותי... עשיתי אפוא מאמצים והצלחתי להתקבל אצלו לפגישה.

בשעה הייעודה נכנסתי למשרדו והתחלנו לשוחח, עד שהגענו לנושא המדובר... "שמעתי את דבריך ברדיו" אמרתי לו. "ובין הדברים הזכרת שאת כל הצלחתך אתה זוקף לזכותו של הרבי מליובאוויטש"...

"אכן", אישר מר גולדברג.

"בטח מסתתר כאן סיפור מעניין", אמרתי, "תוכל לחשוף מהו הסיפור הזה?"

"בהחלט כן" ניאות מר גולדברג לשטוח את סיפורו.

• • •

"בעודי צעיר לימים, למדתי באחת הישיבות בניו יורק, ועשיתי חייל בלימודיי מתוך שאיפה להתקדם ככל שאוכל בתורה וביראת שמים. לאחר כמה שנים הכרתי את אישתי ונישאנו בשעה טובה.

כמה שנים לאחר החתונה, התחלתי להרגיש שהתורה ומצוות שלי הן כבר לא מאותו עומק פנימי שהיה בעבר. הן הפכו להיות יותר ויותר מן השפה ולחוץ כ"מצוות אנשים מלומדה". אט אט התחלתי לחוש בנפשי שעם כל הידע ועם כל ה'רוחי' שלי, עוד מעט אתחיל להחסיר בכמה מצוות מאדישות. כך המשיך הדבר זמן מה, כשמצבי ממשיך להתדרדר כשכל העת לא שיתפתי את אישתי בסוד העניין. לשם כך נדרש היה מצדי כנות ואומץ לב לא פשוט.

יום אחד, החלטתי לשים סוף למסכת הנפילות הללו. אזרתי אומץ ושוחחתי עם אישתי בגילוי לב. הסברתי לה את מצבי לפי הבנתי, וסיימתי בכך שאם לא נמצא פיתרון עכשווי, ילך המצב ויחמיר חלילה עד כדי וכו'...

רעייתי מאוד העריכה את דבריי הכנים, ולאחר שחשבה מעט, הציעה רעיון. "אני מבינה שאתה צריך לפגוש מישהו שמצד אחד מבין לעומק את העולם הזה, אך מצד שני קשור בעבותות לצד הקדושה בלי שום פניות. לפי הבנתי, היחיד שעומד בזה הוא הרבי מליובאוויטש".

שמעתי לדבריה, והחלטתי לפעול. התקשרתי תיכף למזכירות הרבי כדי לקבוע זמן לפגישה. על הקו היה הרב חודקוב. "אני רוצה לקבוע פגישה עם הרבי" אמרתי לו.

"מי הדובר?" שאל בטון מתנגן.

"יהודי מאטלנטה" השבתי מתוך רצון להישאר בעילום שם.

"יש תור רק לעוד שבעה חודשים", אמר.

הרגשתי שעולמי חרב עלי. שבעה חודשים?!? מי יודע מה יקרה עד אז?!

"מה?" זעקתי לתוך השפופרת. "זה דחוף! כל התורה ומצוות שלי תלויים בזה!" הבהרתי.

כאשר שמע את דבריי שיצאו מעומק הלב, ביקשני להמתין מעט. שמעתי אותו מדבר עם מישהו, כנראה דיבר בקו השני.

"הרבי אומר שאין צורך שתבוא לפגישה" חזר אלי הרב חודקוב, "תוכל להתייעץ בעניינך עם מר גולדברג מאטלנטה"...

"טינק יו", פלטתי בקול רפה וניתקתי את השיחה נפעם והמום. מילים ספורות אלו היו כרעמים באוזניי. הרבי מציע לי להתייעץ עם מר גולדברג מאטלנטה... רגע, אבל זה בכלל אני בעצמי!

לא היו לי מילים. "איזה רוח הקודש!" נפעמתי בלא קול. הרבי ידע בדיוק מי אני! הרגשתי שהרבי פשוט אומר לי במילים אחרות "תשאל את עצמך את כל השאלות, אתה הלא יודע את התשובות יותר טוב מכולם". הרבי

> אזרתי אומץ ושוחחתי עם אישתי בגילוי לב. הסברתי לה את מצבי לפי הבנתי, וסיימתי בכך שאם לא נמצא פיתרון עכשווי, ילך המצב ויחמיר חלילה. רעייתי מאוד העריכה את דבריי הכנים, ולאחר שחשבה מעט, הציעה רעיון. "למה שלא תפגוש את הרבי מליובאוויטש?!"...

פשוט גילה בי אוצרות שהיו אצורים בתוכי. וזה הספיק לי.

• • •

הרב שמואל לו סיים את סיפורו המפעים בסיפור נוסף מההיסטוריה החסידית:

בזמן אדמו"ר הזקן, היה יהודי שהפך לחסיד והתקשר לרבי בכל לבו. כאשר היה משוחח עם חבריו, חסידים מחסידויות שונות, היו הם משיחים לפניו ממופתים המתגלגלים בחצר רבם הגדול, ואילו הוא שתק במבוכה, כיוון שלא ידע מה לספר...

עצב ליבו של החסיד, והחל להרהר בעניין זמן מה.

יום אחד קרא לו המשפיע שהיה באותה עיר, וסיפר לו שקיבל מכתב מהרבי בו הוא מבקש ממנו לקרב את האברך הזה. הרבי חתם את המכתב במילים "ויהיה זה לו לאות ולאחרים למופת" ברמזו על כך שיהיה לו כבר מה לספר לחבריו החסידים...

לא יכול היה החסיד לכלוא את התפעלותו וקפץ, "הרי זה פשוט מופת!" הרבי הרגיש במחשבותיי ושלח איגרת "יהיה זה לו לאות ולאחרים למופת".

"אתה יודע מה המופת?!" קטע המשפיע את התפעלותו. "שהרבי לקח בול עץ כמוך ועשה ממנו בן אדם"...

ובנוגע לסיפורנו, עצם המופת שאותו 'מר גולדברג' מאטלנטה קלט שהרבי מרגיש בו ויודע על מצבו, דבר זה הקפיץ בו את החיות לתורה ועבודה, וזה מה שנסך בו חיים חדשים, עד שהפך במרוצת השנים לדמות ציבורית ידועה מאוד בקהילה היהודית של ארה"ב.

בנינו ערבים בעדנו להביא את משיח

בנינו ערבים בעדנו לשמור על התורה וללמוד אותה. וכשמדברים על תינוקות של בית רבן, "אלו הם משיחי", צריך לקחת זאת גם לנושא החדרת האמונה והציפיה למשיח ולגאולה • על אחת התוכניות המרשימות ביותר בנושא גאולה ומשיח לילדים, חתום הרב **רפאל בכר**, מחנך בתלמוד תורה חב"ד בבאר שבע, שלקח לעצמו את הצורך בהחדרת מסרים חסידותיים ובתוך זה מסרים של 'גאולה ומשיח' לדור העתיד. תחת ידיו יצאו עד כה שורה של פרויקטים מרשימים בנושא זה • האיש, המחנך והלהט...

מאת נתן אברהם

בשעה שנתן הקב"ה את התורה הקדושה לבני ישראל, נתבקשו בני ישראל להביא 'ערבים' שאכן ילמדו בתורה וייקמו את מצוותיה, להבטיח שלא תהא הנתינה לשווא. בני ישראל הציעו 'אבותינו ערבים בעדנו', אך הקדוש ברוך הוא לא הסכים לקבל את האבות הקדושים בתור ערבון. 'נביאנו ערבים בעדנו' ניסו בני ישראל אופציה שנייה, אך שוב סירב הקב"ה להצעתם. לבסוף אמרו בני ישראל 'בנינו ערבים בעדנו' ולכך הסכים הקב"ה ונתן את התורה לישראל.

נשאלת השאלה: למה רק לבנינו ניאות הקב"ה? התשובה נעוצה בכך, שכאשר ילד, תינוק של בן רבן, לומד תורה, הוא משנן את שלמד ואין מי שיסגור את אוזנו משמוע דברי ילד קטן החוזר על לימודו במתק חינני כל כך. כך למעשה מזכה הילד היהודי את כל סביבתו בלימוד התורה ומזכיר בכל עת לסובבים אותו כי התורה היקרה עימנו בכל עת, גם כאשר אנו טרודים בהוויות השונות של העולם.

את חג השבועות חבים אנו, אם כן, לילדי ישראל אשר בזכות ערבותם זכינו לקבל את התורה המלווה אותנו, ושומרת עלינו, בייחוד בדורנו זה, ממאורעות הגלות אשר החושך יכסה ארץ לקראת הגאולה.

כשמדברים על 'בנינו ערבים בעדנו' אי אפשר שלא להתייחס לכל מה שמחנך מתחיל יודע, שפעמים רבות בנינו, הדור הצעיר, מפתיע אותנו במוטיבציה בה הוא חדור בכל הנושא של 'גאולה ומשיח'. סח לי אחד המחנכים הוותיקים, שבעוד המבוגרים מנמנמים, הילדים של היום חיים את הרבי, 'חיים משיח' כאילו שכל השיחות של נ"א נ"ב זה עתה נאמרו.

מהפכה חיובית זו לא התחוללה בחלל ריק. במשך השנים נרקמו ונכתבו תוכניות חינוכיות חסידיות רבות עם מסרים של גאולה ומשיח באופן שגם ילדים "אלה הם משיחי", יקלטו ויפנימו.

מחפש אמת אחרת, פנימית יותר

על אחת התוכניות המרשימות ביותר בנושא גאולה ומשיח לילדים, חתום הרב **רפאל בכר**, מחנך בתלמוד תורה חב"ד בבאר שבע, ומלפנים מחנך בתלמוד תורה חב"ד בערד, שלקח לעצמו את הצורך בהחדרת מסרים חסידותיים ובתוך זה מסרים של 'גאולה ומשיח' לדור העתיד. תחת ידיו יצאו עד כה שורה של חוברות מהודרות בנושאי 'גאולה ומשיח' מופשטים כדי שילדים יוכלו להבינם בנקל, חוברת פסוקים בנושא משיח וגאולה.

אולם גולת הכותרת היא צמד דיסקים מושקעים בהם שירים פרי יצירתו העוסקים ברבותינו נשיאנו ובמסרים של ימות המשיח.

את השיחה עם הרב בכר אנחנו עורכים ביום שישי האחרון, שעות אחדות בטרם פורשת שבת המלכה את כנפיה. בצהרי היום היה טרוד בדוכן של מבצע תפילין עליו הוא שומר כבר שנים ארוכות. כשהתפעלנו בפניו שלמרות העבודה האינטנסיבית בחינוך הוא אינו מוותר על 'מבצעים', משך בכתפיו כמו לא מבין את הפליאה. במהלך השבוע הוא מוסר גם שיעורים בחסידות, ומסתבר שאלו ואלו שזורים בסיפור חייו המרתק – מילד ליטאי בני-ברקי שהתחנך במוסדות ליטאים מובהקים, עד היותו מחנך למופת בצבא הרבי.

בטרם צללנו לעשייתו החינוכית הברוכה, ביקשנו לשמוע, ולו על קצה המזלג, את אשר הביא אותו להתקרב לאורו הגדול של המאור הגדול הרבי מלך המשיח.

"גדלתי בבני-ברק ולמדתי בבית הספר של החינוך העצמאי. חלק מהמורים היו חסידים שבאו מחסידויות שונות, אבל האווירה השלטת בבית הספר הייתה ליטאית. באותן השנים הגישה כלפי חב"ד בסביבה בה גדלתי ולמדתי, הייתה שלילית ביותר, סלידה של ממש. עם זאת, אימי העריכה את החסידות. אני זוכר שהיא דיברה טובות על המבצעים של הרבי ועל האכפתיות שלו מכל יהודי. היא העריכה את האמת שקרנה מאישיותו של הרבי. לצערי, דברים אלו חלחלו אצלי רק בדיעבד, כאשר התחלתי להתעניין בתורת החסידות.

כשסיימתי את לימודי בתלמוד תורה, נכנסתי ללמוד באחת הישיבות הטובות של המגזר הליטאי בירושלים. אחד מחברי החדר שלי היה בחור ממוצא גרוזיני. לעדה כידוע יש קשר הדוק לחב"ד, וממנו שמעתי לראשונה דברים מהותיים יותר על חב"ד. עד אז הדברים עברו לי ליד האוזן.

"אני זוכר שתיאוריו על חב"ד חדרו וחלחלו אצלי, למרות הדיבורים השטחיים בישיבה כנגד הרבי ונגד תורת חב"ד. באותה שנה, תחילת שנות המ"מים, הייתה עצומת המיליון לתיקון חוק 'מיהו יהודי' שיהודי הוא רק מי שהתגייר כהלכה. את העצומה יזמו חסידי חב"ד. פניתי אז לאחד מגדולי הרבנים של הליטאים וביקשתי ממנו שיחתום וייתן אישור לתלמידי הישיבה לחתום על חוק חשוב כזה. הוא העיר הערה כלשהי, מבטלת, ויצאתי מהחדר בלי חתימתו ובלי אישורו. דעתו של אותו רב על העצומה טלטלה את בחורי הישיבה, והוסיפה אש למדורת השנאה לחב"ד.

"אז התחלתי כבר להבין שאני מחפש אמת אחרת, אמיתית ופנימית יותר, שלא נגועה בשיקולים פוליטיים או מגזריים, אמת שהולכת עם התורה, אמת מאחדת ומאוחדת. כשהרציתי בפני חברי הגרוזיני את תחושותיי בעקבות העניין הזה, הוא חש שהקרקע פורייה מספיק להציע לי להתלוות איתו להתוועדות חסידית שהתקיימה באותו ערב בבית כנסת חב"ד ברחוב בעל התניא בשכונת 'מאה שערים'. הסכמתי בשמחה ולראשונה ראיתי מהי התוועדות חסידית. באותו ערב התוועד הרב יוסף סגל ראש כולל 'צמח צדק'. לא הבנתי הרבה מדבריו, אבל הגישה והאווירה הקסימו אותי.

"כשהפכתי לחסיד וחשבתי על אותם ימים ראשונים, הבנתי שמבלי משים היו בישיבה לא מעט בחורים שהיו בתהליך של חיפוש עצמי. היה בנו צימאון שלא רווה בין כותלי הישיבה או בשיחות המוסר; חיפשנו משהו עמוק ופנימי יותר. מה שנגע לי באופן אישי מאוד זה עבודת הקירוב של חב"ד, שבוע אחרי ההתוועדות כבר הצטרפתי לתמימים מ'תורת אמת' לדוכן התפילין בתחנה המרכזית. שלוש שנים, עד תשמ"ה, הקפדתי מדי

יום שישי לעמוד יחד עם התמימים תחת השמש הקופחת, ולזכות יהודים בהנחת תפילין, בעוד חבריי מהישיבה נחים או מבקרים בבתיהם.

"שלוש שנים למדתי בירושלים, שלוש שנים שבהן שמעתי שיחות מוסר והשקעתי את כל מרצי וכוחי בלימוד הגמרא, אך במקביל גם התחברתי בכל מאודי לפעילות החב"דית. בשלב מסוים הקמנו כמה חברים דוכן תפילין משלנו כדי להגביר את מספר הדוכנים. אני זוכר שפעם אחת ירד מהאוטובוס אחד העילויים של הישיבה וראה אותנו עומדים ליד הדוכן ומסביב הרבה חיילים מניחים תפילין. הוא ניגש אלי ואמר לי בשקט, 'כל הכבוד לכם ולחיילים, אני לא יודע אם אני הייתי יכול לרדת מאוטובוס אחרי נסיעה כל-כך ארוכה ולהניח תפילין'...

"הנהלת הישיבה ידעה על מעשיי אך העלימה עין. ראש הישיבה הרב שוורצמן עצמו היה לו רקע חב"די וייתכן שזה עמד לזכותי. אגב, פעם סיפר לי שהרבי כתב לו להכניס ספרי חסידות לישיבה, אך הוא ענה לרבי שיהיה זה פתח להכנסת עוד ספרי השקפה ולכן סירב.

"פעם אחת ביקרנו בכפר חב"ד והצענו לעוד בחור שכבר עבר ישיבה להגיע איתנו. הוא בתמימותו ביקש אישור מההנהלה שלו והם העבירו את הדבר להנהלה שלנו. נוצרה תסיסה והיו שחשבו לסלקנו, אך בסוף הכל נרגע".

מנר הפך לשלהבת

ביום ב' באייר תשמ"ה עבר רפאל בכר לישיבה חב"דית ובחר את בית לוי יצחק בצפת שהייתה אז בשנים הראשונות להיווסדה. "בחודש תשרי קודם לכן זכיתי להיות בפעם הראשונה בחצרות קודשנו. הרב בנימין זילברשטרום תמך בי מאוד ועודד אותי לקראת הנסיעה. אצל הרבי בקראון הייטס עברתי מסכת 'ביטושים' שלא הייתי רגיל אליה. לא היה לי מקום נאות לאש"ל וסבבתי בין כמה מקומות, כך שבאותה נסיעה לא ממש הפנמתי את מה שהייתי צריך להפנים. אף על פי כן, כשחזרתי, הרב זילברשטרום שידלני להמשיך בחב"ד.

"זה לא קרה ברגע אחד. אחרי חופשת פסח באותה שנה התקשרתי לישיבה בצפת, שוחחתי עם ראש הישיבה הרב יוסף יצחק ווילשאנסקי, סיפרתי לו את סיפורי והוא ניאות לקבלני. כבר למחרת התייצבתי בכניסה לישיבה בה למדתי בשנתיים הבאות. הישיבה בצפת בנתה אותי כחסיד.

"אני זוכר את התחושה הטובה שהייתה לי בישיבה, כאילו משהו שציפיתי לו הרבה מאוד שנים, מתרחש לי מול העיניים. לא היו בה בחורים רבים כפי שהיום, ובין הבחורים שררה אחדות נפלאה ודיבוק חברים שלא רואים באף מקום. האווירה הייתה נפלאה, ההתוועדויות, המסרים של הרבנים; הרגשתי זכות של ממש להיות בתוך ישיבה חב"דית.

"בשנת תשמ"ז, שנת 'דידן נצח' נסעתי לשנת 'הקבוצה' ומשם חזרתי לשליחות בישיבה בצפת ולאחר מכן לבאר שבע, שם הייתי ממקימי בית ספר חב"ד. מאז ועד היום אני עוסק בחינוך. תקופה מסוימת הייתי בין מייסדי בית הספר חב"ד בערד אך בהמשך שבתי לבאר שבע. מהר מאוד הבנתי שחינוך וקירוב יהודים לתורה זה משהו שזרם בדמי, ואולי זה מה שהביא אותי לחב"ד.

"בשנת תש"נ חוויתי סיפור מעניין: הרבי באותה שנה עורר באופן מיוחד על 'מבצע תורה'. היו ביטוים נפלאים של הרבי על פתיחת שיעורים, והרבי ביקש שישלחו דו"חות אך הוסיף שלא יענה תשובות. עבדתי אז בגני חב"ד בבאר שבע, לקחתי שמות של הורי הילדים שאינם נמנים על חסידי חב"ד, וקבעתי אתם שיעורים. כמובן שכתבתי על כך לרבי אך לא ציפיתי לקבל מענה, שהרי אמר שלא יענה תשובות. כמה הופתעתי שהרבי הוציא תשובה: **שתהא שלהבת עולה מאליה כמנורת הזהב. אזכיר על הציון.**

> פניתי אז לאחד מגדולי הרבנים של הליטאים וביקשתי ממנו שיחתום וייתן אישור לתלמידי הישיבה לחתום על חוק חשוב כזה. הוא העיר הערה כלשהי, מבטלת, ויצאתי מהחדר בלי חתימתו ובלי אישורו. דעתו של אותו רב על העצומה טלטלה את בחורי הישיבה, והוסיפה אש למדורת השנאה לחב"ד.

להפוך את הציפיה למעשית

הרב בכר מוכר לילדים רבים בזכות צמד תקליטורי שמע שהפיק יחד עם הכנר החסידי ר' מרדכי ברוצקי. הדיסקים המיועדים לילדים נקראים: **'רק בך אני רוצה'** על דרך אמרתו המפורסמת של אדמו"ר הזקן. כל אחד מהם כולל עשר רצועות של ניגונים חב"דיים ומלל על אודות נבואת הגאולה, שמתומללות לערכים ולרגש חסידי עבור הילדים.

עוד קודם הפרויקט הזה היה הרב בכר חלוץ בהכנת ולימוד תכנים גאולתיים באמצעות פרויקטים לימודיים משובבי נפש שנקלטו והופנמו אצל חניכיו בערד ובבאר שבע.

בימים אלה לומדים התלמידים בבאר שבע קובץ של פסוקים הקשורים לגאולה ומשיח דרך פרויקט "פסוק לי פסוקך". התלמידים מדביקים מדי יום ביומו את הפסוק החדש אותו למדו על חוברת מהודרת. קודם לכן ליקט הרב בכר שיחות ומאמרים בחסידות שקשורים לגאולה והפך אותם למשפטים קליטים. "יש באמתחתי כשמונים שיעורים ערוכים ומתואמים לילדים בכיתות ה-ו-ז. שיעורים אלו נחלקים לנושאים שונים. עכשיו אנו עוסקים באישיותו של משיח, קודם לכן עסקנו בתחיית המתים ובקיבוץ גלויות. כל שיעור מבואר לפי פשט ומפרשים.

"במהלך השנים, התחלתי לכתוב שירים על נושאים אלו ועל סיפורים של רבותינו נשיאנו. ראיתי איך הדברים חודרים לנפש התלמידים אם רק יודעים להפשיט להם את הדברים בצורה קליטה. התחלתי לעלות את הדברים בצורת שירים בחרוזים. בתוך תקופה קצרה נאספו אצלי מאה שירים

יפים, כשהשיר הראשון נקרא 'ננס על גבי ענק', מטבע לשון גאולתית שהרבי טבע על הדור שלנו. השיר הזה נותן משל ומבאר נמשל. לימדתי את הילדים את השיר הזה והוא נקלט אצלם. כשהוחלט על הוצאת הדיסקים, הוא הוכנס לדיסק הראשון.

• אנחנו עומדים כעת לקראת חג השבועות בסימן 'בנינו ערבים בעדנו'. אני שואל אותך מניסיונך, הייתכן? הרי נוהגים תמיד להזכיר את ירידת הדורות?

"השאלה היא לא אם זה ייתכן, המציאות היא שזה אכן קורה. אם המסרים הנכונים נאמרים על ידי המחנך בתמימות ובאמיתיות, הילד קולט אותם והם חודרים אצלו. הכל תלוי בנו המחנכים. ילד צריך להרגיש שאנו חדורים ומאמינים בזה. כשהילד מגיע לביתו, הוא חוזר על הדברים שלמד בתלמוד תורה בתמימות ילדותית משובבת נפש, וזה כובש. אפילו בבתים חב"דיים אותנטיים, כשהילד מגיע הביתה ומדבר על 'גאולה ומשיח' בתמימות, זה כובש. אם אצל ההורים חלה חלישות כלשהי בנושא משיח, ילדם מעיר ומאיר אותם.

"צריך שהתלמידים ירגישו שהדיבורים על גאולה אינם קלישאה ח"ו; אלו דברים שמתלווים עם תוכן גדוש ובאווירה מתאימה. הילד חוזר לביתו נחוש יותר לבצע את הוראותיו של הרבי בנושא, וחיות זו משפיעה בסופו של יום על כל הבית. אז כן, 'בנינו ערבים בעדנו'. הדברים צריכים להיאמר לפניהם בכל לב, לתת לילדים להבין שזו האמת, זו האג'נדה איתה אנו צועדים, לא רק בשיעורי גאולה ומשיח אלא גם בשיעורים האחרים ואפילו בהפסקות. הכל נע סביב משיח".

• אבל איך גורמים לדברים לחדור אצל הילדים בפנימיות ומשם לרובד העשייה?

"ילדים אצלנו לומדים בעל פה את עשרים ושש המילים הראשונות של פרק ל"ז בתניא. כתוב שם שכל הגילויים שלעתיד לבוא קשורים בעבודה שלנו במשך זמן הגלות. הילד מבין שגאולה זה יפה, אבל מוכרחים לעבוד על העניין. השיחות של הרבי מלאות בענינים שאפשר לקבל ולקחת על עצמנו בשביל לזרז את הגאולה.

כמיהה כלגאולה. ר' רפאל ותלמידיו על רקע הכותל המערבי, שריד בית מקדשנו

> אין כאן נוסחת קסם. צריך שהדברים ייעשו ובאופן המתקבל, מה הכוונה אופן המתקבל? שיהא מורגש שהוא חדור אצלך, שהוא מתקבל אצלך. אם אתה חדור בזה, אזי גם חניכיך יהיו חדורים בזה. אתה מגיע עם מטען מסוים שחווית, והדבר ניכר מיד בכל מעשיך ודיבורך.

באחת השיחות הרבי התבטא שאמירת קדיש לאחר נשמה מחווירה מול הזכות ללמד תורה לילדים. תחשוב אפוא שאם בתורת הנגלה עסקינן, כמה גדולה היא הזכות ללמד ילדים פנימיות התורה, וכמה היא גדולה כשאנחנו מלמדים נושאים של גאולה ומשיח...

"איך יודעים אם הדברים חדרו אצל הילד? ברגע שאתה רואה את ההנהגה ואת הדיבור שלו משתנים. הייתה תקופה שהדגשתי בפני הילדים שאם מישהו שואל מה נשמע? או מה שלומך? לומר 'רוצים משיח', 'מחכים למשיח'. פעם שמע אותי אחד התלמידים מדבר עם אביו, וכשאביו שאל אותי 'מה נשמע?' עניתי לו כמסיח לפי תומי 'ברוך השם'. הילד מיד נזעק, 'המורה, הרי אתה לימדת אותנו לומר מצפים לגאולה'...

"ישנו פתגם ידוע של הרבי הרש"ב: 'רבותינו נשיאי חב"ד רוחשים באופן מיוחד אהבת ישראל עצומה לכל יהודי מבני האומה'. לימדתי את המילים הללו כשיר לכבוד כ' במר-חשוון על בסיס ניגון של הרבי הרש"ב. לאחר מספר חודשים, בסביבות חג שבועות, ביקשתי מהילדים לכתוב על 'אהבת ישראל'. אחד הילדים שהיה חלש בכיתה מבחינה חברתית, מצא לנכון לדקלם את השיר הזה והוא עשה זאת מילה במילה בעל-פה עם הרבה רגש. זה הפתיע אותי ובדיעבד הראה עד כמה הילד הושפע מהשיר. מייד החלטתי שהשיר הזה ייכנס לדיסק".

משיח? אין נוסחאות קסם

• השירים שלך משפיעים רק על הילדים, או שזה גם משפיע על ההורים והאווירה בבית?

"ברור שכן. כשילד חי ומבין משיח, הוא מדבר את אותה שפה לא רק בבית הספר או בין החברים, אלא

גם בבית. בכיתות הנמוכות יותר אני נותן דפי עבודה אותם הם לוקחים הביתה. כמעט תמיד הם נעזרים על ידי ההורים או האחים הגדולים, וכך בצורה מעשית הבית מדבר על משיח. בכיתות הגבוהות יותר, שיעורי בית זה משהו מורכב יותר, ולכן העבודה מכוונת יותר לנקודת הנפש, כדי שהילד יתחיל לחשוב משיח וגאולה. ילד, למרות שהוא ילד, יש לו סיפוק עצום כאשר מהזווית שלו הוא מגלה דברים שיתרחשו בזמן גאולה. זה משמח אותו. ילדים אוהבים את הרובד הנסתר הזה.

"אבל זה כרוך בעבודה בדיוק כמו אצל מבוגרים. זו לא מלאכה שנשלמת בבת אחת, אלא תהליך מתמשך. לדוגמה, כשמדברים על אישיותו של משיח, אזי הסדרה שלנו מתחילה במי גדול ממי, משה ממשיח או ההפך. וכך הילדים למדים שבנבואה משה גדול יותר אך בהנהגה משיח גדול יותר. ילדים מתחברים לסוג של אינפורמציה כזו, הם השכילו בנושא. לא בטוח שכל מבוגר שיישאל שאלה זו, יידע לענות עליה.

"לא פעם אני שומע נקודות מסוימות מהלימוד שלנו שהילדים העבירו הלאה, אם בשיחות בין כותלי בית הספר ואם אצל ההורים ובני המשפחה. כדי לגרום לנושא של משיח שלא לרדת מסדר היום ולתת לו לחדור לנפשו של הילד ולסביבתו, צריך לגרום לילד 'לחיות' את הנושא בעקביות, תמידים כסדרם. בכל פעם אנו מציפים את הנושא מזווית אחרת בבחינת "האמנתי כי אדבר". כשאתה מדבר על נושא זה כל הזמן, אתה מאמין בו!

• למרות זאת אנו רואים שיש כאלה ילדים שחיים משיח ויש כאלה שלא, מה הסוד? הרי כולם מדברים על משיח, איך מחדירים זאת?

"אין כאן נוסחת קסם. צריך שהדברים ייעשו ובאופן המתקבל, מה הכוונה אופן המתקבל? שיהא מורגש שהוא חדור אצלך, שהוא מתקבל אצלך. אם אתה חדור בזה, אזי גם חניכיך יהיו חדורים בזה. בזמנו הייתי נוסע לכינוסים הגדולים שאחרי ג' תמוז, כינוסים שהיו אש להבה של אמונה בביאת משיח. בערד היו ההורים והמורים מציינים שכשרפאל בכר חוזר מאותם כינוסים, מרגישים זאת אצל הילדים. אתה מגיע עם מטען מסוים שחווית, והדבר ניכר מיד בכל מעשיך ודיבורך. זה סוד העניין שיהיה 'רעותא דליבא', להוות דוגמא חיה, התלמידים כבר יפנימו את זה.

"נקודה נוספת: לא לחכות לתאריך מסוים כדי לדבר על זה, אלא להציף את העניין כל הזמן. כמו שכל חסיד יכול לפתוח דף גמרא וללמוד ולהבין, אז אולי הוא לא זוכר כל סוגיה שלמד בילדותו ובנערותו, אבל אופן לימוד הגמרא מונח אצלנו; כך גם במשיח, גם אם התלמיד לא יזכור כל ניואנס, אך האווירה הכללית אצלו תהיה אווירה של משיח. זה יזרום אצלו בדם, זה יחלחל אצלו. הכי גרוע זה להכנס לשגרה. מאתנו ה'מלמדים' נדרשת כל הזמן עבודה לצאת מהריבוע המחשבתי, לא להתקבע, לתקוף את נושא משיח מכל פינה ומכל כיוון, הן בסיפורים, הן במלאכות והן במדרשים.

"אני עושה כעת עבודה מעשית כשאת שיעור המבחן אני עושה בבית ספר ממלכתי דתי בעיר. את השיעור הזה החלטתי להקדיש לנושא משיח. בסוף השיעור הייתי צריך לכתוב מה הקושי בעברת הנושא ומה הבונוס. הבונוס הוא, שהנושא של משיח יושב על נקודת האמונה של כל יהודי, גם אצל ילד קטן (ואולי אצלו אפילו קל יותר להיווכח בזה). לילדים יש דמיון מפותח ואנו מוכרחים להצית אותו. כשנעשה את זה כך, זה יהיה שיעור הכי מרתק".

• מציאותית, בדורנו, שילד יבכה שהוא רוצה לראות אלוקות (כפי הסיפור הידוע)?

"בשנה שעברה, סמוך לכ' מר-חשוון, סיפרתי לתלמידים את הסיפור עם הרבי הרש"ב שבכה כי רצה לזכות לגילוי אלוקות כמו אברהם אבינו. במוצאי שבת קבלתי טלפון מאימא שאומרת כי בנה פרץ בבכי במשך כעשרים דקות, למה הוא לא זוכה לגילויים כמו הצדיקים... ההשפעה בסופו של דבר עוברת גם להורים... להורה יש תובנה בסיסית שצריך להשקיע בילד, ההורה מוכן לקבל מהילד דברים, ואם הילד מגיע עם מסרים מהתלמוד תורה, האבא רוצה לשמוע. לא פעם אני שומע שילד השפיע על הוריו לקבל החלטות טובות. כשהילד שמח ההורה לא יוותר אדיש.

הקניית ערכי גאולה באמצעות נגינה

כאמור, בשנתיים האחרונות עלה הרב בכר שלב. גמלה בלבו החלטה שמה שטוב ומועיל לתלמוד תורה בבאר שבע בוודאי יכול להועיל לתלמודי תורה אחרים ולהיות לתועלת לתלמידים נוספים. כשכמות הבקשות מצד מלמדים ומנהלים להפקותיו ולשיריו גברה, החליט להוציא דיסק ראשון משיריו. "רק בך רוצה אני", שמו. לאור ההצלחה הוציא גם את הדיסק השני "עוד מעשה טוב אחד". "בשניהם ישנם סיפורים על רבותינו נשיאנו מלווים בקטעי קריינות. בכל דיסק ישנם שירים מכל הרבעים החל מהבעל שם טוב. עבדנו לצד מקהלת ר' מרדכי ברוצקי תוך הקפדה על תוצר איכות".

בשיחה עם המלמד בכר הוא מספר על 'החיידק המוזיקלי' בו נתקף. "במהלך עבודתי עם ילדים כמורה בחדר, ראיתי תמיד לנכון ללמד ולהקנות ערכים חסידיים באמצעות נגינה. עם השנים בדקתי כמה שירים וניגונים חב"דיים ועד כמה ההשפעה שלהם על הילדים. ראיתי שיש לכך השפעה מדהימה, כולל מתגובות של אנשים שנחשפו לזה לראשונה.

• מאיפה בא 'החיידק' הזה?

זה בא מהמקום של שאיפה ליצור דברים חדשים כמו גם להשתכלל בשיטות החינוך. אין מה לעשות, האתגרים של הדור הזה גדולים והם מעמידים אותנו מול מציאות שצריך כלים איכותיים להתמודד עימהם.

"מה שבעצם עשיתי בעבודה, זה שילוב של שני דברים: לקחתי ניגון חסידי כפי שהוא במקור ו'הלבשתי' עליו מילים. כך נוצר תוצר שהילדים נהנים ממנו. העבודה על הדיסקים באה אחרי תקופה ארוכה שכתבתי שירים רבים. כשלמדתי עניין מסוים או כשקראתי סיפור מסוים ורציתי להעביר את זה לילדים בדרך שתחדור אצלם, עשיתי זאת דרך השירה. ידעתי שיש לי חוש מוסיקאלי, וכך 'בניתי' שיר אחר שיר כשהילדים לומדים ממני את השירים. אחד המורים שקיבל ממני את הכיתה ושמע אותם מדקלמים את הפזמונים, דחף אותי לעשות מעשה עבור כלל הציבור".

שני התקליטורים שהפיק ר' רפאל, לצד חוברת הלימוד בענייני בית הבחירות

• אחרי שנים ארוכות של פרויקטים לימודיים, מדוע החלטת דווקא עכשיו להעביר את המסרים באמצעות שירה?

"העוצמה האדירה שיש לשירה לא תסולא מפז. השירה נותנת הזדמנות להעביר את המסר העמוק ביותר בצורה הקליטה ביותר. ילד יכול לפזם את השירים מחוץ לכיתה בעת שהוא משחק, בדרך לביתו, או בכל מקום שהוא נמצא בו. מה גם שאם זה נחקק אצלו, זה ילווה אותו עוד שנים ארוכות. אני רואה תלמידים שהיו אצלי בכיתות הנמוכות והיום הם בישיבות כשהם מפזמים את השירים הללו. השבת פגשתי בחור שלומד בצפת שהחל לשיר בפניי את השירים ששרנו בתלמוד תורה... זה כלי מדהים להעביר מסרים של חסידות וגאולה".

ההשקעה ניכרת בכל שיר, ור' רפאל מרגיש שהרבי מלווה אותו בכל צעד ושעל. "כל הנושא של הוצאת הדיסקים עמד הרבה מאוד זמן בחשיבה ולא ירד למעשה. התגובות מצד ההורים וצוות המחנכים היו נפלאות, אך היו הרבה מניעות ועיכובים. כשהבן הצעיר שלי נולד הגיע התקציב המיוחל והעבודה על הדיסק יצאה לדרך. הרגשתי שיד אלוקית מכוונת את הכול. לאחר ההצלחה שראינו בדיסק הראשון, כתבנו לרבי, וזכינו למענה חינוכי נפלא בכרך ט' עמוד קלח:

נעם לי לקבל פ"ש ממנו ע"י הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוה"ר מיכאל שי' ליפסקר והמבאר ג"כ אשר כבודו משתדל במרץ לקרב את לבם של ילדי בני שראל לאבינו שבשמים, ובודאי למותר לעורר אשר אם המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא ואם בחיי עוה"ז כן, הרי עאכו"כ המקיים נפשות כו"כ מבני ישראל ומביאם לחיי העולם הבא הנצחי ע"י קירוב לבם להוי' אחד, הרי גודל פעולתו ושכרו אין די באר. והכרה זו עצמה שממלאים שליחות קדושה של הקב"ה מוסיפה כח ואומץ במילוי תפקיד קדוש זה אשר מציאות האומץ עצמה ממעטה ההתנגדות של הצד שכנגד וכמובן ג"כ ע"פ המבואר בספר תניא קדישא מרבנו הזקן בעל התניא (פוסק בנסתר דתורה) והשולחן ערוך (פוסק בנגלה דתורה) סוף פרק כ"ט ומדתו של הקב"ה מדה כנגד מדה אבל כ"פ ככה לתוספת נחת אמיתי מכל יו"ח שיחיו.

"בברכת הצלחה בעבודה בחינוך על טהרת הקדש".

לא להישאר בתיאוריה

• עד כמה אתה חושב שהשירים מביאים את הילד למעשים ולא נותרים כשירים יפים?

"המוטיב המרכזי בכל השירים זו עבודה מעשית. כל השירים אינם סיפורי מופת גרידא. כל השירים מבטאים מסר של עבודה עם עצמו ועם הזולת. למשל, יש שיר על הבעל שם טוב שליווה ילדים לחדר, או על נשיאי חב"ד שישבו במאסר בעוון הפצת חסידות. ישנו שיר על הרבי שמיד עם הולדתו התקבלו הוראות מהרבי הרש"ב איך לנהוג עימו. אני כל הזמן מקבל טלפונים מהורים שאומרים שבעקבות שירים הילדים קיבלו על עצמם החלטות טובות".

• לאן מתקדמים מכאן? מה הפרויקט הבא?

"הייתי רוצה לראות את משיח צדקנו בגאולה, עד אז יש לי הרבה מאוד פרויקטים שנמצאים בשלב טרום הבשלה. אני רוצה שפרויקטים אלו יצאו לאור ויהפכו לנחלת הכלל, ולא רק ילדי באר שבע יהנו מהעשייה הזו. יש באמתחתי עוד חומר כתוב לעוד כמה דיסקים, בתוכם סיפורים ושירים על גאולה ומשיח. אני מקווה שהדיסק הבא כולו יעסוק רק בנושא של גאולה ומשיח. יש אצלנו תלמיד שהוריו עברו דירה והוא היה צריך להיבחן כדי להיכנס לתלמוד תורה אחר. הוא למד שם כמה ימים ולאחר מכן פגשו אותו חבריו ששאלוהו על ההבדל בין התלמוד תורה היישן' לזה ה'חדש', והוא השיב: אין שם שיעורי גאולה ומשיח".

• • •

כששומעים את הרב בכר, אי אפשר שלא להידבק בחדוות העשייה שלו. הוא נחשב למשקיען גדול ולא עוצר לנוח אף לא לרגע. ניכר עליו כי למרות העבודה המפרכת, הוא נהנה מכל רגע. אפשר לשמוע בקולו את האכפתיות הגדולה, את תחושת השליחות שהוא נושא על כתפיו, ואת הרצון שלא יהיה ילד אחד שלא יפנים הדברים. מדי שנה הוא חושב על דרכים יעילות נוספות לחדור לנפש התלמיד כדי שלא רק ילמד ויקבל ציונים טובים, אלא בעיקר יפנים ויחיה את הדברים כפשוט עד שיהפוך בעצמו לנר להאיר.

הבעל-שם-טוב אומר תורה בגן עדן

פניו של הבעל-שם-טוב האירו בנעימות בעת שנשק את מזוזת ביתו של אייזיק. הדרת פניו המרשימה עוררה מיד את התרשמותו העמוקה של אייזיק. נכנס הצדיק לחדרו של החולה, ונכנס עמו בדין ובדברים. רגעים ספורים קודם לכן, הספיק אחד מנערי הבית, להתחבא תחת המיטה ולהאזין לנאמר ביניהם... • מוגש ליום ההילולא שלו, חג השבועות - עם סיום שנת ה-250 להסתלקותו

מאת מנחם זיגלבוים

א

גם לאחר שהפציע אורו הגדול של מורנו רבי ישראל בעל-שם-טוב, רבים לא קיבלוהו בעין יפה. תחילת הנהגתו התאפיינה רבות בעסקיו עם המון העם, כאשר רבים הגיעו אליו לבקשו שירפאם ממחלותיהם ויוציאם ממצוקותיהם. רק לאחר מכן התגלה שיעור קומתו העצום בתורה ובעבודת ה', וכמנהיג רוחני שקומתו גבהה עד רום שמים. לאחרונה נתגלה כי בספרי העיר מז'יבוז' מופיע הצדיק כ"דוקטור בעל-שם-טוב"...

לא ייפלא אפוא שכאשר הגיע מרן אור שבעת הימים למז'יבוז' על פי הזמנת ראשי הקהילה, היו שלא קיבלוהו בעין יפה. לא רק ה'לומדים' התנגדו לו, אלא גם אנשי רום שהיו ידועים כחברים בחבורת החסידים בעיר. קבלת הפנים שלהם לא היתה ידידותית. בין אותם חברים בעדת החסידים של מז'יבוז' היו רבי זאב וולף קיצעס וכן רבי דוד פורקעס.

ככלל, באותם ימים שלאחר השבתאות, היתה רגישות יתירה בגלל נוכלים שהתעטרו בכתר "בעל-שם" והיו מרמים את המון העם בנכלוליהם. היו מהם שהשתמשו בעזות מצח בשמות הקדושים, וכך סחפו אחריהם את העם. מלבד זאת – גם אם צדיק אמת הוא, חשבו לעצמם, לא נאה שצדיק יתעטר בתואר נעלה שכזה "בעל-שם"...

באחד הימים אירע מעשה נורא שבעקבותיו התקרבו אל האור הגדול.

ב

אייזיק היה אברך נחמד ונעים לבריות, מאברכיה המופלגים של מז'יבוז' העיר. כמעט תמיד היה יושב בבית המדרש, הוגה ושוקד בתלמודו. גם עבודת ה' שלו היתה רצינית ומפליגה. סבר פניו הרך והנעים עורר עליו את חיבת הבריות. בקיצור: טוב לשמים וטוב לבריות.

באחד הימים נפל אייזיק למשכב. מחלתו הלכה והחריפה מיום ליום. מתייסר היה ביסוריו, ומתהפך במיטתו בחוליים קשים. כיון שראו רבותיו בכך, הלכו לבקרו בביתו לקיים מה שאמרו חז"ל שהמבקר את החולה נוטל אחד משישים ממחלתו.

ישבו רבותיו למראשותיו ונכנסו עמו בדברים. כיון שטרוד היה ביסוריו, לא היו מוחו ולבו נתונים לשיחה למדנית כפי שהורגלו מאז ומקדם.

"אייי", גנח אייזיק תוך כדי שיעול עמוק שמטלטל גופו של אדם. "אילו היה הבעל-שם יכול לבקרני..."

הכל הבינו כי דבריו כוונו אל הבעל-שם הידוע שהגיע למז'יבוז' אך לא מזמן, ונודע כמרפא חולים ופועל ישועות. דעתם של רבותיו לא היתה נוחה מרצונו זה של התלמיד. הם האמינו בכוחה של תפילה ובסגולתו של פרק תהילים שנאמר מפנימיות הלב – אך לא בסגולות שונות ומשונות שמעניק בעל-שם, ספק הגון ספק בדאי.

נכנס אייזיק בדין ודברים עם רבותיו, וניסה לשכנעם להסכים לכך. רק כשראו כי הדבר נוגע לליבו, וכששמעו שדעתו של הרופא אינו נוחה, בלשון המעטה, ממחלתו של אייזיק, ניאותו בדוחק רב להסכים למפגש בין תלמידם החולה לבין הבעל-שם. "אולם", התנו עמו תנאי בל-יעבור, "כל מה שידבר עמך, מחוייב אתה לספר לנו".

ג

פניו של הבעל-שם-טוב האירו בנעימות בעת שנשק את מזוזת ביתו של אייזיק. הדרת פניו המרשימה עוררה מיד את התרשמותו העמוקה של אייזיק. נכנס הצדיק לחדרו של

החולה, ונכנס עמו בדין ובדברים. רגעים ספורים קודם לכן, הספיק אחד מנערי הבית, להתחבא תחת המיטה ולהאזין לנאמר ביניהם...

הרצינות העמוקה שאפפה את הבעת פניו של הצדיק, לא העיבה על ההדר שנבע מפניו. מתוך שיחה הבין אייזיק כי ימיו קרובים ואין באמתחתו של הרבי סגולה למחלתו הקשה. שיחתו של הצדיק היתה מפליגה ופנימית. הוא לא עסק ברגע המוות, אלא בתיקון הכללי של חיי החולה; כמו מתקן את התמונה כולה.

"אמנם מעלות רבות לך, אולם ענין פלוני (וכאן פירט הבעל-שם-טוב) לא תיקנת עדיין".

חוורו פניו של אייזיק חיוורון עז. רק הוא ידע את העניין שבינו לבין קונו עליו היה נדרש התיקון. הבין אייזיק כי כל מסכת חייו פרושה כשלמה בפני הצדיק, וכל רז לא אניס ליה.

"זה זמן ממושך שציפיתי להזדמנות כדי לתקן את העניין", הודה אייזיק, "וכעת על סף העולם הזה, מה אעשה?"

להטו פניו של הצדיק. התרהר רגע במחשבותיו ואחר נענה: "אל תדאג אייזק'ל, אני אשתדל עבורך שעניין זה לא יעכבך. מבטיח אני להכניסך לגן עדן"... דבריו של הצדיק נאמרו בלהט ובביטחון פנימי יצוק. הבעה של שלווה והשלמה ננסכה על פני אייזיק. הוא קיבל את דינו באהבה ובקבלת עול מלכות שמים.

קודם שיצא הימנו הבעל-שם-טוב, פקד עליו כי לא יגלה לאף אדם, אף לא ברמז, דבר מה משיחתם. סיים את דבריו ויצא את הבית לשלום.

שעות ספורות לאחר מכן, שבו רבותיו לחדרו של החולה כדי לשמוע ממנו על ביקורו של איש המופת. רצו לדעת מקרוב האם נכונות הן השמועות אודות "סגולותיו" ומה טיבן.

אייזיק חתם את פיו, כאשר צווה, ולא הסכים לגלות מאומה. "הבטחתי לשמור בסוד", אמר ולא יסף. חשדנותם העצימה.

בו ברגע הופיע בפניהם אותו נער שובב שהתחבא קודם לכן תחת המיטה. בדברים צלולים סיפר דברים כהווייתם, לא החסיר מאום מתוכן שיחתם של השניים. הביטו הרבנים בחולה בפנים משתאות, כמו לא מאמינים. מעולם לא שמעו שיחה "שמיימית" שכזאת.

"האם נכונים הם הדברים?"

אייזיק נענע בראשו לחיוב.

אם בתחילה חשבו שהנער מדבר דברי הבאי, הרי שעד מהרה הבינו שהשיחה המופלאה אכן היתה באמת. בלבול ותהייה מלאו את לבם כלפי אותו בעל-שם. אמנם, מאידך, התרשמו מדבריו הבוטחים שאמר הבעל שם, כאדם שנהירין בפניו כל שבילי רקיע. 'וכי איזהו אדם יש לו ידיעה מי ימות ומי יחיה? מי ייכנס לגן עדן ומי לאו?' הרהרו לעצמם. מה כבר יכלו לומר כנגד דברים אלה שאמר הצדיק, מלבד מלבקש תקיעת כף ושבועה שלאחר מותו יבוא ויספר להם מהנעשה עמו, לדעת האם כנים דברי הבעל-שם?!...

ד

לא ארכו הימים, והמוני יהודי מז'יבוז' הלכו אחר מיטתו של אייזיק, אברך יקר ובר אוריין שהסתלק בדמי ימיו ממחלה אנושה. בכיה של האלמנה הרעיד את הלבבות, וקולם הרך של היתומים נשמע היטב באמרם 'קדיש' מעל רגבי העפר התחוחים.

כמה ימים חלפו עד שאייזיק הגיע בחלום לרבותיו מבית המדרש. פניו היו מאירות. הוא סיפר כי כשעלה להיכלות רום, פסקו עד מהרה את דינו לגן עדן, שכן כל ימיו עברו בתורה ובתפילה וביראת ה' כדבעי. שני מלאכים הובילוהו לשערי גן עדן, והכניסוהו פנימה ברוב כבוד.

"מכיון שהמלאכים לא הראו לי את מקומי, התחלתי לנוע ולנוד ממקום למקום בתוככי גן עדן. חיפשתי ומצאתי מקום פנוי והתיישבתי בו, אולם עד מהרה הזיזו אותי מהמקום בטענה שזהו מקומו השמור של אחד הצדיקים. כך נדדתי ממקום למקום, ובמשך זמן רב הייתי טרוד וחסר מנוחה. צער רב נגרם לי, ולא ידעתי על מה ולמה זה, הן הבעל-שם-טוב בכבודו ובעצמו הבטיח להכניסני הנה.

"פעם אחת ראיתי שבני היכלא הלכו כולם אל היכל אחר. כשראיתי בכך, הלכתי גם אני עמהם. כיון שהייתי טרוד וסחוף, מיד כשנכנסתי להיכל החדש, הקדמתי והתיישבתי אצל השולחן הגדול. אולם גם פה נדחתי ממקומי. לא היה גבול לצערי.

"לפתע ראיתי את הבעל-שם-טוב יושב בין כל בני ההיכל ואומר דברי תורה עמוקים. הוא הקשה קושיה רבתי וציוה לבני הישיבה שיתרצו לו אותה. ניסו כה וכה, אך לא יכלו להשיבו תירוץ ראוי. לבסוף הוא עצמו אמר את התירוץ המופלא" – ובתוך דבריו חזר אייזיק על תוכן הקושיה והתירוץ השמיימיים שנאמרו בגן עדן. "או אז חזרו כל בני ההיכל למקומם כבראשונה ואני נשארתי ביחידות עם הבעל-שם-טוב. במרירות רבה שאלתיו מפני מה הכניסני לגן עדן ואפילו מקום הגון לנוח בו אין לי?

"נענה הצדיק ואמר לי – 'מפני שנתת תקיעת כף ולא קיימת'.

"מיד נזכרתי בתקיעת הכף שנתתי לכם שאבוא ואספר לכם על הנעשה עמי בעולם העליון. על כן מיד באתי אליכם בחלום, והנני מספר דברים כהווייתם על כל מה שנעשה עמדי".

ה

באותה השבת הגיעו שני אורחים חדשים לסעודה שלישית שהתקיימה בבית מדרשו של הבעל-שם-טוב הקדוש. ישב הצדיק בראש השולחן ופניו מאירות באור של קדושה. מסביב ישבו ראשוני חסידיו המובהקים, בני החברייא קדישא שכבר הספיקו להכיר מקרוב במאור הגדול. גם רבים מ'עמך' תושבי העיר נכחו במקום.

במהלך הסעודה השלישית הקשה הצדיק קושיה למדנית חזקה וביקש מהתלמידים לומר תירוץ ראוי. כיון ששני האורחים כבר הכירו את הקושיה – אותה קושיה שנשאלה בגן עדן, כפי שסיפר להם אייזיק המת – על כן גם ידעו את התשובה ואמרוה בקול רם וצלול.

הביט בהם הצדיק ואמר בסבר רציני: "יודע אני שאייזיק המת אמר לכם דברים כהווייתם..."

מני אז ואילך הצטרפו גם רבי זאב וולף קיצעס ורבי דוד פורקעס לתלמידיו המובהקים של הבעל-שם-טוב, והיו לגדולי חסידיו.

(מקורות: "הבעש"ט האיש ותורתו"; שבחי הבעש"ט; "יחיד בדורות", לר"י אלפסי)

הארץ "יראה" וחששה שאולי הבריות לא יבינו שהכל נברא לכבודו של הקב"ה, שמא הבריות ישתמשו בכל מה שיש בעולם באופן שאינו תואם למטרה שלשמה הדברים נבראו. רק כשמגיע החפץ לידיו של יהודי - במישרין או בעקיפין, ונעשה על ידיו תועלת בעבודת ה', רק אז "שקטה" הארץ - אז מגיע החפץ אל השיא שיכול חפץ גשמי להגיע • מאמרו של הרב חיים אשכנזי ע"ה - מאמר נוסף, מתוך עשרות מאמרים שהכין עבור 'בית משיח' והתגלו לאחר פטירתו

ממה יראה הארץ לפני מתן תורה?

לשם מה ניתנה תורה בעולם?

בעת מתן תורה נאמר: "וידבר אליו את כל הדברים האלה **לאמר**". ידועה השאלה שנשאלת על כך שהמילה "לאמר" נראית מיותרת לכאורה, כי הרי כל עם ישראל היו באותו מעמד של מתן תורה – אם כן מדוע היה צורך במילה "לאמר"?

אלא, מבאר הרבי מה"מ, שהכוונה במילה "לאמר" היא לעשרת המאמרות שבהם נברא העולם. עשרת הדברות נאמרו לישראל כדי שיחדירו אותן בתוך עשרת המאמרות – שבהן ועל ידן מתקיים העולם. כלומר, מטרתה של התורה היא לחדור בתוך גשמיות העולם.

לכן מגלגל הבורא ושולח לכל יהודי ויהודי את הבירורים שלו, על מנת שיחדיר בהם את עשרת הדברות, אחרת אין לאותם חפצים כל סיבה להתקיים בעולם.

לפיכך, כאשר מגיע חפץ גשמי לידיו (או לשאר אבריו) של יהודי – עליו לדעת ש"לא על הלחם לבדו יחיה" – לא בשביל הנאה ועינוג מהחפץ כפי שהוא מהנה ומענג מצד הגשם שבו הוא נברא, אלא "כי על כל **מוצא פי** ה' יחיה האדם" – העונג צריך להיות מ"מוצא פי ה'" הקיים בחפץ, מן הכוונה והתוכנית האלוקית שעבורה נברא החפץ הזה.

חבל על כל פרוטה!

מסופר אודות ר' יואל סירקיס, מחבר פירוש הבית חדש על הטור, שפעם בעת נסעו בדרך עצרו אותו שני יהודים שהיה להם ויכוח על פרוטה למי היא שייכת. אותם יהודים ביקשו שר' יואל יפסוק להם למי מגיעה הפרוטה, אך מרוב טרדתו וחפזונו בדרך לא התעכב ר' יואל לשמוע את טענות שני הצדדים, אלא הוא הוציא פרוטה מכיסו – ונתן להם.

לאחרי מאה ועשרים שנה שלו, כשהגיע הב"ח לפני בית דין של מעלה נפסק דינו שהוא צריך לעבור בגיהנום, על מנת לכפר על הנהגה זו, וארבעים יום לפני פטירתו ציננו את הגיהנום כדי שלא יהיה לוהט מידיי בעבורו.

מה היה כל כך נורא במעשה שעשה? הרי בסך הכל הרגיע את שני בעלי הדין, ובכל אופן התובע קיבל את הפרוטה – כמו שתבע. אלא אותו ויכוח ביניהם לא היה רק וויכוח – למי שייכת הפרוטה הזו, זאת אומרת למי יתווסף בחשבון הבנק שלו פרוטה ולמי יגרע מהחשבון פרוטה, משום שאם זו היתה הבעיה אז באמת הב"ח פטר את הבעיה כראוי.

אלא לכל יהודי יש את הבירורים שהוא צריך לעשות בעולם, והוא אינו יכול לברר ולגאול את מה שאינו שייך לו. על כן היה צורך בפסיקה: למי שייכת הפרוטה הזו, ואז היה אותו אדם יוכל להשתמש בה לעבודת ה' שלו. אך כאשר הב"ח לא פסק את הדין – לא הגיע הפרוטה לידי האדם לו היא שייכת, ובשל כך היא לא זכתה לבירור הנדרש. בשל אותה פרוטה שלא נתבררה – גזרו על הב"ח לעבור דרך הגהינום.

השקפת עולם זו, שהעולם נברא בכדי לשמש את ישראל לקיום התורה,

המהווה אחד מן היסודות ביהדות. רעיון זה נפוץ ומקובל בכל חוגי וקהלי היהדות. כולם שואפים לקיים את רצון ה' בעולם הזה, ורבים חוששים מכך שיצטרכו לעמוד לדין בשל – שלא עשו בה שימוש תורני ראוי.

אולם, תורת החסידות המאירה את עבודת ה', מאירה גם עקרון יסודי זה בעבודת ה'.

להביא גאולה לעולם

הרבי מה"מ מבאר, שתפקידו של יהודי בעולם הוא לא רק לגאול את עצמו אלא לגאול את העולם. משום שלפני ירידת נשמתו לעולם כבר הייתה נשמתו במצב של גאולה, לכן תפקידו בעולם הזה הוא לפעול גאולה – בתוך חלקו בעולם הזה.

לכאורה תמוה הדבר, כיצד ניתן לגרום לגלות או לגאולה בעצמים ובחפצים מן הדומם, הצומח והחי? הרי נראה כי הם נותרים במעמדם ומצבם כל העת. ניתן לתרץ זאת לפי מאמר חז"ל הידוע המבאר את המילה "בראשית" – ב' ראשית – עבור שתי ראשית נברא העולם: עבור התורה ועבור ישראל שנקראו ראשית. פירוש הדבר, ש**העולם** הוא ככלי שרת בידי **ישראל** והוא נברא בשביל ישראל, כי הוא אמור לשרת את ישראל בעת ההנהגה שלהם על פי **התורה**.

רעיון זה בא לידי ביטוי בריבוי מאמרי חז"ל כמו: "ארץ יראה ושקטה" – בתחילה יראה ואחר כך שקטה, כי כשנבראה הארץ היה זה על תנאי – אם יקבלו ישראל את תורתי, ואם לא אחזיר את העולם לתוהו. לכן עד למתן תורה היה העולם בספק שמא לא יקבלו ישראל את התורה – ועל כן "יראה". ואחר כך כשקיבלו ישראל את התורה – הארץ "שקטה", והעולם הגיע למנוחה. מכך ניתן ללמוד כי העולם וכל אשר בו יודעים שתפקידם הוא לסייע לישראל לקיים את התורה, ואם לאו – אין להם שום זכות וסיבה להתקיים.

והיות והעולם יודע זאת, שתנאי התנה הקב"ה עם מעשי בראשית שישמשו לצורכם של ישראל, על כן זו הצפייה והערגה של כל היקום – להיות מונהג ומטופל אך ורק לצורך התורה וישראל. כל היקום ממתין: מתי אגיע לידיו של יהודי – בצורה גלויה וישירה או לפחות בצורה עקיפה, ויהודי ישתמש בי לעבודת ה' ולתורה ומצוות. כי אז כדאית הבריאה שלי, ואם לאו ח"ו – אין לי סיבה להתקיים.

תכלית בריאת העולם הזה נעשית ע"י כך שיהודי משתמש בחפץ המזדמן לידו לצורך עבודת ה', ובלי החפץ הזה היהודי לא היה יכול לבצע את מה שצריך בעבודת ה' או שלא יכול לבצע בשלימות. אז נרגע אותו חפץ – "שקטה", כי הגיע לגאולתו.

בביאור זה נותן הרבי מה"מ לכל עבודת הבירורים מבט גאולתי שונה. המבט אינו בודק אם יהיה לי גן עדן או גיהנום בשל מעשה כזה או אחר, אלא אני רוצה לבצע את תכלית העולם: להביא גאולה לעולם, כי העולם מתחנן שיגאלו אותו. כל העולם מתחנן ומשתוקק ומתגעגע לגאולה, כאשר אנו מעלים חפץ לקדושה אנו גואלים אותו – ובכך אנו מביאים אותו לידי רגיעה ושלווה: "ארץ יראה ושקטה".

אמנם החפץ הגשמי לא יודע בין ימינו לשמאלו, אך אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה המכה ואומר לו גדל. כך שלכל חפץ יש את הנפש והחיות שבו – שהוא מתאווה ומתפלל לכך שיזכה לשמש ככלי לעבודת ה'. על דרך הנאמר בחסידות על ספירת המלכות שהיא החיות של כל הבריאה, שהיא במצב של "למען יזמרך כבוד ולא ידום".

החיות שניתנה לנברא בעת ירידתו לעולם גורמת לכך שהחפץ הגשמי יראה כאילו הוא מציאות בפני עצמו, ועלולים לטעות ולהשתמש בו עבור פעולות גשמיות ותענוגות בני אדם.

האמת היא שהירידה לעולם הזה היא ירידה עצומה עבור אותה נפש – ועל כן הוא נמצא כל העת במצב של "לא ידום" – הוא מבקש ומתפלל לה' שיזכה להתברר ולהגיע לידיו של יהודי שישתמש בו לשם שמים ואז יגאל מגלותו. בשל כך נקראת ספירת המלכות "תפילה" – משום שהיא בתנועה של תפילה כל הזמן.

בדרך צחות ניתן לומר שזוהי הסיבה שהמילים: **אש מים רוח עפר** – שהם ארבע היסודות שבהם נברא העולם, הם בגימטריא: **אנו רוצים משיח עכשיו**. כל יסודות הבריאה זועקים ומתחננים שנביא להם גאולה – עכשיו, שנעלה אותם למצב רוחני של גאולה – מיד!

לגאול כל פרוטה!

מסופר על ר' יצחק אייזיק מוויטעבסק, שהיה גאון ופוסק במשך כתשעים שנה, והיה מחסידיו המיוחדים של אדמו"ר הזקן. פעם בא לפניו בעל אטליז עם בשר – שהיה עליו שאלת כשרות. עיין ר' יצחק אייזיק באותה שאלה הלכתית במשך לילה שלם והתלבט ארוכות בקשר להלכה.

כאשר ראה בעל האטליז שהרב עדיין רכון על גבי ערימות ספרים, אמר לרב: "רבי, חבל לי על זמנכם היקר, אמכור זאת לגוי". אמר לו ר' יצחק אייזיק: "אילו היית שומע איך השור הזה מתחנן לאמור "הכשירני" – כדי שיהודים ישתמשו בי על ידי ברכה תחילה וסוף בכוונה לשם שמיים, לא היית אומר שחבל על הזמן על מנת למצוא היתר לאכילה".

נאמר, שהתורה חסה על ממונם של ישראל, ואין הכוונה דווקא של ישראל, אלא על ממון שמגיע לידי ישראל – על מנת שיגאל אותו ממון וישתמש בו לשם שמיים. אם כן, אל תזלזל בממון זה והרי הוא נברא לתכלית מסוימת.

רעיון זה נמצא באבנים שהניח יעקב אבינו מסביב לראשו ואחר כך נהפכו לאבן אחת, כי רבו האבנים ביניהן על מי יניח הצדיק את ראשו, כי כל אחת מן האבנים רצתה להשלים את תכלית בריאתה – שתשמש צדיק בשנתו.

לא כמו אותו אחד, שישב על כסא קלוע מקש ונפל, ואמרו שהחורים רבו ביניהם על מי ישב אותו אדם... כי לא היתה שום חשיבות בישיבה שלו, ועל כן הצטרפו כל החורים לחור אחד גדול...

לכן גם חזר יעקב אבינו בלילה על מנת לקחת פכים קטנים, משום שנאמר שממונם של צדיקים יקר להם יותר מגופם. לכאורה אין זה מובן, וכי הצדיקים הם קמצנים שלא אכפת להם מגופם, וחשובות להם כמה פרוטות יותר מאשר גופם?! והרי מי כמו צדיק – שהגשמיות אינה תופסת אצלו מקום כלל וכלל. אלא, ממונם של הצדיקים יקר להם בגלל הגאולה שהם נדרשים להביא לחפצים אלו שבבעלותם. כלומר, תורת החסידות מבארת שהצדיקים חפצים למלא את רצון ה' בממונם – לא משום שהם לא רוצים

לעמוד לדין בשל פרוטה, אלא משום שהממון תובע מהם שיגאלו אותו!

"לא ברא אלא לכבודו"

נאמר: "כל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא **לכבודו**", זאת אומרת כדי שהדבר יביא תועלת בפירסום שמו ומציאותו של הקב"ה בעולם. ולא בשביל פירסום שמה ומציאותה של הארץ, לא כדי שיאמרו כמה היא יפה, טובה, נעימה ומושכת תשומת לב היא הארץ, ולא בכדי שירצו האנשים לקנות את אותה ארץ, ויהנו מהנעימות החומרית שהיא מביאה – אלא הארץ נבראה – לכבודו של הקב"ה.

הדבר דומה למכשיר יקר כמו מצלמה דיגיטלית וכדו', שניתן אותו לתינוק לשחק בו, והוא יהנה לדפוק בו ולזרוק אותו על מנת שישמיע קול ועוד ועוד שימושים דומים.

אמנם התינוק נהנה מכך בכל ליבו ונפשו, הוא צוהל וצוחק במלא פיו, ואף מסכים כתוצאה מכך לגמור את כל מנת הדייסה שהכינו עבורו. אולם למרות כל ההנאה שמפיק התינוק מכך, האם זוהי תכליתו של המכשיר? האם לשם כך ישבו מומחים רבים ועסקו ימים ולילות על מנת ליצור מכשיר כזה?! האם עבור זה שילמנו במיטב כספנו?! ודאי וודאי שלא!!! לכל מכשיר ישנה מטרה מסוימת, ועבור מטרה זו הושקעו מדע ומידע וכסף רב – בכדי שהתוצר הסופי יוכל למלא את תפקידו שלשמו הוא נוצר.

כך היא הארץ, אשר "יראה" – היא חששה אולי הבריות לא יבינו שהכל נברא לכבודו של הקב"ה, שמא הבריות ישתמשו בכל מה שיש בעולם באופן שאינו תואם למטרה שלשמה הדברים נבראו. כאותו תינוק שנהנה בהנאה מטופשות ממכשיר יקר, ואין דומה לו בעת הנאה זו, הוא לא צריך כרגע שום דבר אחר, יש לו "עולם ומלואו" ברגעים אלו, אך המכשיר רועד וירא: 'אוי לי אם זה מה שיהיה סופי בעולם'. רק כשמגיע החפץ לידיו של יהודי – במישרין או בעקיפין, ונעשה על ידיו תועלת בעבודת ה', רק אז "שקטה" הארץ – אז מגיע החפץ אל השיא שיכול חפץ גשמי להגיע.

> כאשר מגיע לידינו דבר גשמי, עלינו לחשוב כמה מעברים עבר החפץ הזה מאז שנברא ועד שזכה להגיע לידיו של יהודי, וזו ההזדמנות של אותו יהודי לגרום לחפץ זה תקומה. ואם אותו יהודי לא יגאל אותו הרי הוא יאבד את הזכות שהגיעה לידיו והוא לא יזכה לגאול את אותו החפץ, אלא זכות זו תעבור ליהודי אחר.

להביא "תקומה" לעולם

זוהי כוונתו של רש"י בבאורו על הפסוק "ויקם המערה והשדה... לאברהם", רש"י שואל מדוע נאמר "ויקם" על מערה ושדה – איזו תקומה יכולה להיות לחפץ דומם? ומסביר על כך רש"י, שהכוונה היא, תקומה הייתה לשדה בזה שעבר מרשותו של עפרון לרשותו של אברהם אבינו ע"ה.

עדיין אינו מובן, מה טוב לשדה בכך שהיא עברה לרשותו של אברהם? אם היה עפרון נוהג בשדה בהפקרות, אם לא היה דואג לה, לא מטפח אותה וכדו', ואברהם נהג בה כראוי – הרי מובן שהעברת הבעלות על השדה היתה תקומה עבור השדה. אך לא כך היו פני הדברים, עפרון לא זלזל בשדה ואין הכוונה לטיפול גשמי בשדה. לאור הנאמר לעיל, שהשדה, המערה וכל העולם – לא נבראו בשביל הטיפול והטיפוח שלהם או עבור היבול שהשדה תניב וכדו' – אלא עבור קיום התורה והמצוות אזי מובן מהי התקומה שבדבר.

אותו רעיון נמצא גם בסיפור הידוע על חסידים שישבו בהתוועדות ולא היה במה לקנח אחר אמירת לחיים, קם אחד מהחסידים שחט את הבהמה שלו, הכינה והביאה להתוועדות. כאשר קמה אשתו של אותו חסיד בבוקר על מנת לחלוב את הפרה, לא מצאה אותה ברפת. מיהרה בבהלה לבעלה ואמרה: "הפרה נגנבה!" אמר לה בעלה: "הפרה לא נגנבה, אלא התעלתה. קודם לכן היא הייתה אומרת "מו מו" ועכשיו היא אומרת: "ה' אחד, ואין עוד"... כי בשרה נאכל על ידי חסידים בהתוועדות, וכתוצאה מהתוועדות התחזק אצלם האמונה והידיעה בכך ש"אין עוד" ו"ה' אחד" וכו'. אם כן, הבשר והדם של החסיד הרי התחיו על ידי הבשר של הפרה, אם כן אין לך עילוי גדול מזה עבור הפרה.

כך מבאר הרבי מה"מ בקשר לספרים, ובפרט ספרי רבותינו נשיאינו, שאם הם נמצאים במקום שאינו ראוי להם – והמקום הראוי הוא בביתו ובבעלותו של הרבי, הרי הם בגלות. ובכל פעם שהיה מגיע איזה כתב יד, ספר דא"ח וכדו' לרבי, היה הרבי מתייחס לכך כאל פדיון שבויים. כי צריך שתהיה תקומה לכל חפץ וחפץ.

לכן, כאשר מגיע לידינו דבר גשמי, עלינו לחשוב כמה מעברים עבר החפץ הזה מאז שנברא ועד שזכה להגיע לידיו של יהודי, וזו ההזדמנות של אותו יהודי לגרום לחפץ זה תקומה. ואם אותו יהודי לא יגאל אותו הרי הוא יאבד את הזכות שהגיעה לידיו והוא לא יזכה לגאול את אותו החפץ, אלא זכות זו תעבור ליהודי אחר.

אף אם ישתמש האדם בחפץ בו בצורה הכי מכובדת וזהירה, וישמור עליו כעל בבת עינו, הוא לא יגאל אותו בכך, משום שלא לשם כך הדבר נברא. חפץ זה מתפלל בלי הרף שיזכה להגיע לידיו של יהודי, ושליהודי יהיה את השכל המתאים להבין את חרדתו וצפייתו של החפץ – ויביא אותו לידי תקומה, על ידי ברכה בתחילה ובסוף או על ידי שימוש אחר לעבודת ה'.

מסופר על יהודי, שעשה פעם טובה לאדמו"ר הצמח צדק בעסקנות הכלל, ואדמו"ר הצמח צדק רצה להודות לו, ושאלו במה יוכל לשלם לו? וענה אותו יהודי: שב"ה לא חסר לו כלום, אך אינו מבין את עניין ההשגחה פרטית המבואר בחסידות. ואמר לו הצמח צדק: "הבט דרך החלון ותאמר לי מה אתה רואה?" וראה שעוברת עגלה עם חציר, ולפתע נפלה חבילה מן העגלה. לאחר זמן קצר עבר במקום יהודי ולקח מן החבילה גבעול אחד של קש

וחצץ בו את שיניו והלך לדרכו. הסביר הצמח צדק, שאותו יהודי הוא אחד מל"ו הצדיקים הנסתרים, והיה לו כאב שיניים ולא יכול היה להתפלל, ועל ידי שחצץ את שיניו נרגע כאבו ויכול כעת להתפלל. הוסיף הצמח צדק ואמר: כל הכפר הזה, הפריץ של הכפר וכל התושבים – כולם נבראו רק לצורך זה, כדי שיהודי יחצוץ את שיניו בתבואה שגדלה שם ויוכל להתפלל לה' בלי הפרעות. כך שכל הכפר וכל השייך אליו נגאל והגיע לתכליתו ולמטרת יצירתו במעשהו הפשוט של היהודי.

לחיות גאולה - עכשיו!

הרבי מה"מ כותב בספר היום יום (ז' אד"ש): אם האדם מתהלך בו האבן עסוק בדברי תורה, מטיחה בו האבן עליה דורך: "בולאך (גולם) מדוע אתה דורך עליי? במה היא עליונותך עליי?" משום שאם האדם אינו מעלה את חפציו לקדושה ואינו מרומם וגואל אבן זו הרי אין הוא מקיים את תפקידו בעולם, אם כן, מהי עליונותו על הדומם?

אמנם כיום, אין אנו שומעים זעקות אלו, אך כאשר תבוא הגאולה "אבן מקיר תזעק", ואנו נשמע את זעקותיה של האבן במו אוזנינו.

הרבי כותב לנו זאת לא בכדי להבהיל אותנו, אלא כדי שנתחיל כבר עכשיו לחשוב בכל פעולה שאנו עושים: כיצד אנו מעלים אותה ומרוממים אותה אל הגאולה. היום יום הוא ספר של הוראות בעבודת ה' ולא ספר של הפחדות או נבואות לאחרית הימים. בדבריו אלו תובע מאיתנו הרבי הסתכלות גאולתית על העולם, הוא דורש מאיתנו להיות קשובים כבר עתה לדבריה של האבן שתובעת מאיתנו לעסוק בתורה.

זאת משום שבעת הגאולה לא יהיה עולם חדש מן העולם המוכר לנו כיום, אלא ההבדל יהיה שיראו בגלויי שהכל נברא בשביל ישראל ובשביל התורה. בגאולה הקרובה ישמעו כולם את תחנוניהם של כל החפצים הדוממים, הצומחים ואף בעלי החיים, אשר מבקשים שנביא להם גאולה – שנרומם אותם ונעלה אותם אל המטרה שלשמה הם נבראו.

התפקיד שלנו כעת כבר להתחיל לחיות כך, לגלות את ה-א' שבתוך הגולה, לגלות את האלוקות הטמונה בכל דבר. העולם הוא שדוחף אותנו לגאול אותו, הוא תובע מאיתנו למלא את התפקיד שלשמו הוא נברא – להראות את ה-א' – אלופו של עולם שבתוכו באופן גלוי.

ביהמ"ד אהלי תורה

קראון הייטס – כאן צוה ה' הברכה

הננו בזה להודיע שהרישום לשנת הלימודים תשע"א-ע"ב עבור תלמידי ביהמ"ד אהלי תורה בעיצומה,

נשארו עדיין כמה מקומות פנויים לשיעור ב'

עם תנאי פנימיה מלאים

התחלת הזמן - יום ראשון כ"ח מנחם אב ה'תשע"א (28 לאוגוסט) בשעה 7:30 בבוקר

בחורים שמעוניינים להתקבל לישיבה,

מתבקשים לטלפן לארה"ב 718-774-5050 לקבל טופסי הרישום.

לפרטים נוספים יש להתקשר עם המנהל החינוכי –

הרב אלחנן שי' לשס בטל' 718-363-2034

בברכה, **הרב יוסף חיים הכהן ראזנפעלד**, מנהל

חסיד גאה
ואיש עסקים מצליח

בשבוע האחרון נפטר לבית עולמו ר' **נורמן (נעמן) שקולניק** ע"ה, שהיה דמות מיוחדת. הוא כיהן כיושב ראש ידידי מרכז חב"ד ליובאוויטש בתל-אביב, וסייע רבות לקידומם ופיתוחם של מוסדות חב"ד בעיר. איש לא זיהה בו איש אמיד שעסקיו חובקים עולם, שהרבה בנסיעות למדינות גדולות וקטנות, מוכרות ונידחות.

מאת זלמן לוין

השבוע נעקרה מהנוף הפילנתרופי החב"די בתל אביב דמותו של ר' נורמן שקולניק, שנפטר ביום רביעי האחרון, והוא יותר מגבורות. ר' נורמן כיהן כיו"ר ידידי חב"ד בתל אביב ואחד האנשים שסייע רבות מאונו ומהונו עבור הפעילות של שלוחי המלך בתל אביב ובראשם הרב יוסף שמואל גערליצקי.

דרך ארוכה עשה מאז נולד במושבה נס ציונה, ממשיך בשירותו בפלוגות האצ"ל בראשותו של מנחם בגין לא לפני שהיה אלוף הנוער הישראלי לריצה של מאה מטר, וכן שחקן כדורגל מצטיין. זמן מה לאחר קום המדינה עקר לאוסטרליה הרחוקה בה שהה כשלושה עשורי שנים. במשך שנים אלו הקים משפחה ונולדו לו ארבעה ילדים.

עשרות שנים היה איש עסקים מוצלח וראה ברכה רבה בעסקיו. ההצלחה היתה נר לרגלו. הצלחתו היתה הן במישור העיסקי והן במעמד החברתי.

כשחבר ביקשו למסור דרישת שלום לרב חב"דניק בתל-אביב, הרב יוסף גערליצקי שמו, לא ידע ר' נעמן כי 'דרישת שלום' זו תביא למפנה

בחייו. הרב גערליצקי הזמינו לבקר בביתו בסעודות שבת. התיידדו, וכך החל הקשר שלו ליהדות. "הייתי אצלו פעמים רבות בסעודות שבת, וכל סעודה כזאת היתה חוויה רוחנית בפני עצמה" סיפר לימים.

הקשר בין הרב החב"די לאיש העסקים הלך והתהדק. באחד הימים הציע הרב גערליצקי לנורמן שיבוא להשתתף בכינוס מיוחד של ידידי 'קרן מחנה ישראל' ב-770. הרב גערליצקי הבטיח לו חוויה רוחנית שטרם ידע.

בראיון שנערך עמו בעבר, סיפר ר' נעמן: "אותו ביקור ראשון אצל הרבי לא יישכח ממני לעולם. כל אחד ממשתתפי הכינוס זכה לעמוד ולדבר עם הרבי ביחידות, וגם אני זכיתי לשוחח עם הרבי ולקבל את ברכותיו בכל הענינים המשפחתיים והעסקיים.

"בפעם השניה הגעתי כבר עם רעייתי. עבורה, היה הביקור פתח וצוהר לעולם חדש – העולם החב"די.

"עמדנו אז מחוץ ל-770 והמתנו לרבי שיבוא מביתו. המכונית של הרבי הגיעה, הרבי יצא ממנה והחל פוסע לכיון 770. עמדנו שנינו בצד והרבי הסתכל לעברנו במבט בוחן שלא היה אלא שניות בודדות ובצעדים מהירים נכנס לחדרו. המבט היה קצר אבל זה הספיק עבורנו. ראיתי את רעייתי עומדת המומה, רק לאחר שהתעשתה אמרה לי בהתפעלות אדירה: "ראיתי כרגע איש אלוקים"; – היא לא נרגעה: "ראית את כתר האור שמעליו?" – שאלה.

"מאז זכינו לראות כיצד הרבי התייחס אלינו תמיד בחיבה ובמאור פנים. אפשר לומר שהרבי הוליך אותנו על כל צעד ושעל".

• תוכל להוסיף ולספר על כך?

"באותה תקופה רצינו להביא

ילדים לעולם אך לא הצלחנו בכך. הרב גערליצקי הציע שנבקש מהרבי ברכה לילדים, וכך עשינו.

"זה היה ביחידות של קרן 'מחנה ישראל'. לידינו עמד דוד צ'ייס, יו"ר איגוד ידידי קרן מחנה ישראל. ביקשנו ברכה מהרבי ולאחר מכן המשכנו בדרכנו הלאה. לפתע אני מרגיש טפיחה בכתפי. היה זה דוד צ'ייס שהלך אחרי. "תסלח לי – הוא אמר בהתפעלות לא רגילה – "אתה יודע איזו ברכה קיבלת מהרבי? אתה הבנת מה הרבי אמר לך?!"...

"חודשיים לאחר שחזרנו ארצה, יכולנו לבשר שהברכה התקיימה. כשהלכתי לרופאים וסיפרתי להם על כך, הם אמרו שזה לא ייתכן על פי תורת הרפואה. מובן שסיפרתי להם בזכות מה זכינו לכך – הברכה הקדושה של הרבי".

הרבי תמיד לצידי

גם לאחר שר' נעמן החל להתקרב ליהדות ולחסידות, הוא טרם חבש כיפה לראשו, ומובן שאף זקן לא היה לו. תהליך ההתקרבות שלו ליהדות היה ארוך, איטי אך עקבי.

בני הזוג התקרבו ליהדות עקב בצד אגודל. את עבודת הלימוד הקשה עשתה רעייתו: "היא היתה מביאה את המצוות הביתה ומלמדת אותי כל פרט. לומר שזה היה קל עבורי? – כלל וכלל לא. זה היה קריעת ים סוף עבורי, אבל החיים היו חזקים מהכל.

• מה תפס אותך אצל הרבי?

"מה שתפס אותי, שעל אף גדלותו של הרבי ומעורבותו בכל דבר בעולם היהודי, ראיתי איך שהרבי יודע ומעורב גם בדברים הפשוטים בחיי היום יום שלי. הרבי ידע כל מה שנעשה בחיים שלי, תמיד היה לצידי, הוא וברכותיו.

"השפעתו של הרבי עלי היא עצומה. התהליך שעברתי בהכרת ההשגחה פרטית בכל צעד ושעל, הוא לא דרך מאורעות גדולים, אלא דווקא בפרטים קטנים בחיי היום יום שלי. כל העת אני רואה דברים שלמעלה מהטבע. בכל עת אני מבקש ומתחנן מהקב"ה שיזמן לי את כל מה שאני זקוק לו. יש לי הרבה דוגמאות, אבל כולם מהחיים האישיים שלי, ואינני רוצה לפורטם".

נס גלוי

ר' נעמן שקולניק: דיברנו על יחסו האישי של הרבי אלי, כיצד עזר בכל צעד ושעל, ואני רוצה לספר סיפור 'מופתי' אישי.

באחד הימים הבן שלי עבר תאונת דרכים קשה מאד. הוא נפגע קשה בראשו. לאחר שש שעות ניתוח מסובך הרופאים יוצאים החוצה, ומספרים איך הכניסו את כיס המוח בחזרה, איך חתכו, ניקו ותפרו. זוועה. הייתי אז עדיין ללא כיפה וזקן. אני שואל את הרופאים מה הלאה. אומרים לי אם אתה מאמין אז תתפלל.

זה היה יום שישי, רעייתי אומרת שצריך מיד לשלוח מכתב לרבי כדי שיגיע לפני שבת. ארבע עשרה יום הילד שכב בטיפול נמרץ, חי ללא הכרה רק בזכות הצינורות. הילד היה חזק וחסון ולפתע הפך לשבר כלי. תשובה מהרבי בוששה מלהגיעה.

שבועיים לאחר מכן, בשעה עשר בלילה אני עוזב את בית הרפואה והולך הביתה עייף ורצוץ. רק הגעתי הביתה ולפתע אני מקבל טלפון מהרב גערליצקי שהגיעה תשובה מהרבי, והוא אומר לי שכשיש תשובה מהרבי צריך למסור אותה לחולה תיכף ומיד. עניתי לו שהחולה איננו איתנו כלל. הרב גערליצקי מתעקש, ואני חזרתי שוב לבית הרפואה בלינסון מבלי להבין מדוע.

הרב גערליצקי המתין לי, ויחד עלינו לחדר של החולה. הכל כבר היה חשוך מלבד אור לילה קלוש. הרב גערליצקי התכופף ודיבר באוזנו של החולה מה שדיבר. כמו בסיפורי האגדות, הילד התעורר בו במקום מול העינים שלנו. כמה שזה נשמע דמיוני ומופרך, אבל אז הוא פקח לראשונה את עיניו. מאז החלה התקדמות רק לטובה. שנה וחצי הוא היה בשיקום.

לאחר שהבריא הרב גערליצקי אמר שצריך לנסוע לרבי להודות לו. נסענו שוב והודאתי לרבי מקרב לב.

•

ר' נעמן הרבה לנסוע בעולם לצורך עסקיו. הוא עסק בעיקר בייצוא ומכירת נשק של התעשיות הבטחוניות בישראל למדינות בעולם. לפני כעשור הצטמצמו קשרי עסקיו בעיקר למדינות יוון, יגוסלביה, שוויץ ופיליפינים.

הרבי: שיהיה זה תל ואביב

נעמן: שלום שמי שקולניק וזאת אשתי, אנו באנו מישראל, עם חב"ד בתל אביב.

הרבי: בתל אביב.

נעמן: כן.

הרבי: יהי רצון, שיהיה זה תל ואביב, אביב זה התחלת צמיחה, על כל השנה כולה.

נעמן: זה בדיוק מה שעושים, להצמיח ..

באנו לבקש את ברכתך שוב, ושנצליח בעבודה.

הרבי: ה' יתברך ימלא משאלות לבבכם בכל הענינים, כולל כל דברים טובים.

נעמן: וגם לבית חב"ד בתל אביב, שיהיה ברכה מיוחדת.

הרבי: זה לא גם, אלא זה אחד מהעיקרים, מכיון שזה מגדל-אור לכל הסביבה.

הצלחה רבה.

בשנים קודמות הוא היה נוסע בעיקר למדינות נידחות ונחשלות כמו זומביה, סומליה וליבריה.

ר' נעמן ייצג את התעשיות הבטחוניות בישראל בפני ממשלות שונות ברחבי העולם. הקשרים שלו אינם עם פקידי ממשלה אלו ואחרים, אלא בקשרים ישירים עם שרים וראשי ממשלות.

• לכל הקשרים הללו יש משמעות לגבי היותך חסיד של הרבי?

"כל הדיפלומטים הבכירים שאני עוסק עמם, יודעים שמלבד זאת שאני איש עסקים, אני איש חב"ד, ואני מכהן כיו"ר ידידי חב"ד בתל אביב. אני מספר להם על חב"ד העולמית, על הרבי, ועל החיידר החב"די בתל-אביב בו לומדים ילדי חמד תורה"...

כזה היה ר' נורמן: איש עסקים שהוא בראש ובראשונה יהודי גאה בעמו במולדתו, ביהדותו ובהיותו חסיד של הרבי!

סיפור בהמשכים / פרק נ"ד

תקציר: מנדי מבקר אצל דובי, עם חזרתו מהמחנה. הביקור טעון ומלא ביקורת הדדית נוקבת. בשיחת טלפון עם אהרל'ה פורק דובי זעם רב על מנדי. יותר ויותר מתגברת המלחמה בין עשיית צעד פזיז לבין החלטה שקולה. לא נשארו הרבה ימים.

צלצולו המונוטוני של השעון המעורר, הכריע את דובי והוא נטל את ידיו והחל להתלבש. השעה הייתה שמונה בבוקר. קימה בשעה כזו, נחשבת מאוחרת מאוד ביחס להרגלי המקום. אך סבירה בהחלט בהשוואה עם ממוצע שעות הקימה של בחורי הישיבות בימי בין הזמנים.

דובי חש שרוחו טובה עליו, הוא סיים ברכות השחר והתיישב במטבח, ממתין שהקומקום יסיים את תפקידו. על צג הפלאפון שבידו, הייתה רשומה ההודעה שהתקבלה אתמול משלוימי ודובי לא הפסיק להתבונן בה שוב ושוב.

היה זה מעשה פזיז מצידו לשלוח לשלוימי הודעת שאלה המסגירה, שדעתו של השואל היא שלילית בהחלט כלפי כל מי שלומד ב'מבצר'. דובי ידע זאת ואף התחרט ממש רגע קצר אחרי שלחץ על כפתור השליחה. אך התשובה הקצרה והשנונה, השכיחה ממנו את חוסר הטקט שבשאלה.

דובי שאל שם האם יש אפשרות ללמוד ב'מבצר' מבלי להיהפך למשיחיסט 'כמוהם'... להישאר בחור רגיל. בהודעת הטקסט שחזרה משלוימי, היו תשעה מילים:

"מה ענה הלל הזקן לגוי שרצה להיות כהן גדול?..."

כשהתקבלה ההודעה, לא התאפק דובי מלצחוק בקול רם. עוד שעה ארוכה לאחר מכן, הפך במחשבתו אודות המשמעויות והפירושים הרבים שרצו במוחו לשורה זו:

בפני הלל הזקן ניצב גוי טרחן, הראוי לכאורה לכל נזיפה מזלזלת. הלה מעוניין להיכנס לעם ישראל, בתנאי שיהיה למובחר שבהם. מטרתו היא לא פחות מאשר להיות הכהן הגדול, היהודי הקדוש ביותר שרשאי להיכנס לפני ולפנים... חוץ מהחוצפה שבדבר, הרי שמצד ההלכה, אין היתר לגייר גוי, כאשר אינו מוכן לקבל עליו את עול המצוות כולן ללא כל תנאים.

אך בניגוד לחשיבה המתבקשת, זו שננקטה על ידי שמאי – הלל מסכים לגייר את הגוי! חשיבתו של הלל – שהתבררה כנכונה – הייתה שאמנם כוונתו של הגוי היא טהורה, רק שאינו יודע לבטא את עצמו כראוי וייתכן שאפילו לעצמו לא יידע להסביר את כוונתו האמיתית. סופו הידוע של הסיפור, הוכיח את צדקותו של הלל. הלה התגייר, קיבל נשמה יהודית, למד, הבין את שהיה צריך להבין ומצא את מקומו.

ההקבלה הראשונה שהבין דובי, מסיפור זה, היא היותו – בעיני שלוימי – בעל דרישה מוזרה שאין צורך בה...

אך לאחר מספר שניות, התבונן דובי ומצא שייתכן ושלוימי התכוון לכך שהוא מחשיב את עצמו נינוח וסבלן כמו הלל, אלא שהוא גם טורח לציין את מעלותיו...

ובכלל, הרי לאחר שהגוי הצטרף וטעם מזכות הנשמה היהודית – הוא וויתר על שגיונותיו ו'נשאר בפנים'.

אולי שלוימי מתכוון לרמוז שעל דובי פשוט להגיע, להיות בפנים ולאחר מכן לקלוט שזו דרישה מיותרת?...

אך לאידך, אם אכן שלוימי מתכוון לשחק בשלימות את תפקידו של הלל, עליו היה לענות שהדרישה להיות ב'מבצר' ו'להישאר נורמאלי' מבלי להיסחף – הינה אפשרית. מבלי לחשוף שזו רק אסטרטגיה.

אך רגע אחד... ייתכן ששלוימי רוצה לרמוז על כך שתחילת הלימוד ב'מבצר' כמוהו כ'גיור'? מעבר ממהות של גוי טמא ליהודי קדוש?... וואו!!! צריך הרבה גאווה כדי להעיז להגזים עד כדי כך...

דובי לא שיער ששלוימי אכן התכוון לכל המשמעויות. המהירות שבה חזרה ההודעה, לא השאירה מקום לחשוב שאכן שלוימי דייק בברירת הדוגמא. אך בכל זאת, עצם השנינות והחדות הפתיעו את דובי. עד עתה הכיר בשלוימי רק צד עדין, מבין ותמיד סובלני ואילו תשובה זו נשאה עימה קורטוב של קוצר רוח. דובי התלבט אם להתקשר ולהזדהות בתור שולח ההודעה, ולבסוף הבושה הכריעתו והוא פנה לסדר היום.

התפנית הגיעה בשעות אחר הצהריים כאשר הטלפון בבית צלצל ושלוימי היה על הקו. המדובר היה בבירור פרט צדדי לחלוטין: איזשהו פלאפון שנשכח במחנה והיה צורך לברר האם אי מי מהמדריכים יודע דבר מה על מיקומו. אך דובי ניצל את ההזדמנות ושאל את שלוימי אם הוא קיבל את הודעתו.

שלוימי התפרץ בצחוק של מבוכה, בהבינו שתגובתו המהירה כוונה כלפי דמות מוכרת, דובי, ולא מישהו אנונימי. הוא האזין לשלל פירושיו של דובי לסיפורו של הלל ולאחר מכן אמר שבתחילה אולי חשב להתנצל, לא היה מתאים לענות כך בחדות וללא נימוס לחבר וידיד. אך במחשבה שנייה, טוב שהדבר נעשה כך... שכן לו ידע שהמדובר הוא בדובי, לא היה מגיב כפי שהגיב. ואמנם, מוטב שדובי קיבל ואף הבין את הדברים.

דובי התבלבל לרגע וניסה לברר האם שלוימי אכן מתכוון לכל פרט בתשובה חריפה זו, "אתה באמת חושב שזה עד כדי כך משמעותי, אם ללמוד ב'מבצר' או בכל מקום אחר?"

שלוימי לא נבהל, "את זה אתה יודע גם בלעדיי, אתה רק רוצה פרטים. אז הפרטים הם שלדעתי עבודת השם בחבורה שבה יש פחות משחקי כבוד, האנשים יותר ישירים ואמיתיים – יש שם יותר אידישקייט, יותר אמת וגם יותר איידלקייט במובן האמיתי והפנימי של המילה, ולא סוג של עדינות חיצונית גשמית. אין לי ספק שלרגישים וסגורים למיניהם זה נראה מבהיל מבחוץ, אבל כשהחברה לא בנויה על משחקי כבוד ונימוסים טיפשיים שהגיעו מהנחות עולם הזה – זאת היהדות. ויהודי מתחבר לזה מהר מאוד".

"אתה נחרץ היום" ציין דובי, "אבל אתה מדבר עכשיו על משהו אחר לגמרי ואני בטוח שאתה מסכים איתי שהדבר

המשמעותי שמבדיל ביניכם לבין בחורים אחרים, זאת העובדה שאתם משיחיסטים והם לא. לא פרטים בחסידישקייט ואמת".

"טוב, אז דבר ראשון אני מוכרח למחות על ההגדרות של "אתם", "הם", "משיחיסטים" ו"לא משיחיסטים". אין לי מושג למה אתה מתכוון ואני לא יכול לענות לך בהתאם למה שאתה מחליט להגדיר קבוצות של אנשים. מה שאני כן יודע, זה שחסיד מקורי, אמיתי, שלא מפחד מעולם הזה – נוטה תמיד להיות יותר חזק בחיות סביב ענייני גאולה ומשיח. הדברים ברורים ומאירים אצלו מבלי הצורך להתגבר על חסמים נפשיים למיניהם".

דובי קצת נבהל מהטון התקיף שבו המשיך שלומי לומר את דבריו. הוא ניסה לרכך את האווירה ואמר בצחוק שזה קצת מפחיד אותו וזה יגרום לו שבסוף יקבל פיק ברכיים ולא יעיז להצטרף ל'מבצר'.

שלומי מיהר להתנצל על הטון שבו אולי הדברים נאמרים והאשים בכך את עייפותו וצרידותו הזמנית. אך סיים והדגיש שאין בכך שום הורדה מבהירות הדברים "ואם אתה אכן מפחד מדברים כאלו, אז אולי באמת אין מקומך ב'מבצר'..."

השיחה הסתיימה בתחושה נינוחה והבטחה נעימה לשמור על קשר. אך דובי המשיך לנהל את הדו-שיח במוחו, כאשר כעת הוא ממלא את שני התפקידים:

"אני מפחד?!?!" זעק ללא קול לעבר ארון הבגדים שהעדיף להצטנף בדלתות סגורות. "הרי אין אמיץ כמוני מכל הבחורים בשיעור ג'. בדיוק על דברים כאלו אני מדבר כל הזמן! נראה לך שהמצאתם את זה שם? אתם חושבים שכל האמת והקדושה שמורה אצלכם? אז מה אני עושה כבר חודשים ארוכים אם לא מפתח בתוכי את אותם רעיונות ומושגים? מי התווכח עם מנדי שכל מבצע לימוד חייב להיות חדור כל כולו בשיחות של גאולה ומשיח? מי דאג שכינוס הסיום בישיבה יתאים להוראתו של הרבי, שכל עשרה יהודים שמתאספים יזעקו ויכריזו שמופרך אצלם שמשיח לא יבוא בלילה זה ממש? מי 'קיבל על הראש' מכל העולם, על זה שהוא 'משתגע', ו'נהיה קיצוני' מדאי? לא הייתי עד עכשיו מספיק משיחיסט בשבילכם?!".

קול שני עלה מנגד והחזיר קצרות, "אכן אתה מושלם ללא כל ספק, לזה התכוונת?!".

המהלומות המילוליות המשיכו וטלטלו

> אתם חושבים שכל האמת והקדושה שמורה אצלכם? אז מה אני עושה כבר חודשים ארוכים אם לא מפתח בתוכי את אותם רעיונות ומושגים? מי התווכח עם מנדי שכל מבצע לימוד חייב להיות חדור כל כולו בשיחות של גאולה ומשיח? מי דאג שכינוס הסיום בישיבה יתאים להוראתו של הרבי, שכל עשרה יהודים שמתאספים יזעקו ויכריזו שמופרך אצלם שמשיח לא יבוא בלילה זה ממש? מי 'קיבל על הראש' מכל העולם, על זה שהוא 'משתגע', ו'נהיה קיצוני' מדאי? לא הייתי עד עכשיו מספיק משיחיסט בשבילכם?".

את מוחו של דובי והוא נשכב במיטתו מנסה לעשות סדר בבליל המחשבות שהמו וריצדו במוחו. הוא לא הבחין כיצד השעות עוברות והתפלא כאשר אביו קרא לו לצאת לתפילת 'מנחה'.

לאחר מכן, בשעת לילה מאוחרת, חש דובי כיצד קירות הבית סוגרים עליו ומאיימים לכולאו, הוא חש שהוא מוכרח להגיע לכלל מסקנה וחיפש את הפינה הנוחה להרגיע את עצמו ולהבין מה בעצם הוא רוצה מעצמו.

כשקופסת עוגיות בידו, פתח דובי חרש את דלת הבית האחורית ויצא לעבר החצר. שם, לאור ירח מלא גישש את דרכו לאורך מספר מטרים ולאחר מכן מצא את שחיפש. הייתה זו פינת העבודה האהובה, שם ישב בעודו תלמיד 'חדר' ובנה במרץ את שלל יצירותיו. פינה זו הוסתרה מאחרי גזע עץ רחב שעמד באלכסון וענפיו נטו עד לגובה הדשא.

וואו! התפעל דובי. חוץ מכלי העבודה שנעלמו ועברו לידי אחיו הקטנים, הכול עדיין קיים. דובי התיישב על כיסא הפלסטיק ונחרד לרגע למשמע חריקה צורמנית. אך הכיסא החזיק מעמד ודובי הרשה לעצמו להתעלם משכבת האבק ולהתרווח על כל פינה ממשענת הכיסא.

הוא הביט לכל עבר וחיפש פריטים מוכרים. משטח העץ המלא במסמרים, שני גלגלי האופניים שחוברו ישירות לקיר המחסן, חרב עץ מגולפת ופירמידת בקבוקי זכוכית שנשארה דבוקה לפלטת עץ כהה.

דובי חייך חיוך רחב כשמוחו העלה את שלל הזיכרונות שליוו כל פריט ופריט מהתצוגה המאובקת שצלליותיה ריצדו על הקרקע.

הוא הרים בידו פקעת לא מוסברת של חוטי ברזל שנלפפו סביב מספר קרשים מלבניים "מה כבר ניסיתי ליצור שם?" שאל את עצמו בפליאה. מתחת לפקעת זו נגלה לנגד עיניו גזע רחב שמראהו גרם לדובי לעצור באחת את שלל מחשבותיו ולהחניק אך בקושי את קריאת ההתפעלות שכמעט ונפלטה מפיו. בהתרגשות קלה, התכופף דובי, אחז בידו את גזע העץ וכיוונו בזווית אלכסונית על מנת שאור הירח יראה לעיניו את חלקו הרחב של הגזע, זה ששאריות של חריטה נראו בו מתחת לשכבת האבק העבה.

לאחר מספר נשיפות ושפשופים, התרווח דובי שוב על הכסא והביט מהורהר באשר נגלה לעיניו. שמונה קוביות היו חרוטות לעומק הגזע. שמונה קוביות בגדלים שונים שבכל אחת מהם נרשמה אות אחת. בשתי הקוביות הראשונות נרשמו האותיות א' וב' בכתב מרובע, ומכאן ואילך המשיכו בכתב עגול שהלך והשתפר עד לאות ח' בקובייה האחרונה.

היה זה גזע שהיווה את מרכז הוויטרינה האישית שלו, עליו ציין מידי שנה את סיום שנת הלימודים. שמונה שנים ניצב גזע זה בגאון וסימל את התקדמותו, עד שהפינה ועימה כללות עבודות החצר, הוזנחו לטובת חיי הישיבה. דובי לא האמין שהוא אכן עושה את זה. אך הוא התכופף לעבר משטח העץ, נטל משם מסמר חלוד וביד רועדת חרט בקצה הגזע קובייה נוספת.

"מה אתה נתפס לקטנות?!" געד בעצמו. אך הוא נשאר להביט ממושכות, כשעיניו מהופנטות לעבר שורת הריבועים שהורחבה זה עתה.

"גזע עץ, לא גזע עץ... תקופה ארוכה מאוד הסתיימה" קבע, "תקופה הסתיימה ותקופה מתחילה..." הוא החזיר באיטיות את גזע העץ למקומו ומוחו העלה הבזקים שונים ללא מחסומים.

שלושה ימים לאחר מכן, בשעת בוקר מוקדמת, המתין דובי בתחנת האוטובוס לקראת נסיעה ליום הלימודים הראשון בישיבה הגדולה.

'חדר' קם ונסגר

הפרק שלפנינו חוזר לתקופת הבראשית של סמרקנד; אז כמובן טרם הייתה ישיבה, אך ניסו להקים לכל הפחות "א ישיבעלע", חדר לילדים • כ'מלמד' בימי הרעב והמצוקה, שימש במסירות נפש החסיד והמשפיע האגדי הרב אלי'-חיים רויטבלאט ז"ל • חברו של היישקע, התלמיד יוסף (יאשקע) רייצעס נותן מפיתו עבור בנו יחידו של המלמד, שמערלע • ועל דמות של נער חסידי המבקש תיקון

מלמד לדורות

סמרקנד "זכתה" להיות עיר מקלט לרוב פליטי חסידי חב"ד ברוסיה בתקופת מלחמת הדמים. בחורף ה'תש"ב (1941) היה שם כבר מספר גדול של משפחות חב"דיות ממוסקבה, לנינגרד, חרקוב ועוד ערים; כך שהיו אז בסמרקנד מספר ילדים בגילאי 12-14, ילדים חרדים של חסידים מבוגרי "תומכי תמימים". כמה אברכים חסידיים החליטו: חייבים לעשות משהו שהילדים האלו ילמדו שיעור יומי בגמרא ע"י מלמד ירא שמים ובר פועל.

הפור נפל על "תמים" אחד, שלא היה מלמד טוב וחסידי ממנו (וכנראה גם לא יכול היה להיות). היה זה, החסיד הנודע והמלמד הראוי ביותר לציון בקהל חב"ד ברוסיה הסובייטית, ר' אלי'-חיים רויטבלאט ז"ל. רוב התלמידים הצעירים החב"דיים מאותו דור (ומדורות מאוחרים יותר) היו תלמידיו של ר' אלי'-חיים. הוא היה ירא שמיים גדול מאין כמוהו וחסיד מקושר ושורשי. כבר הזכרתי אותו באחד הפרקים הקודמים, אבל כדאי לכתוב אודות משפיע חסידי זה מעט יותר באריכות.

מארגני ה'חדר' (זכור לי שמו של אחד האברכים הפעילים: ר' יוסף גולדברג[1]) החליטו על שכר לימוד עלוב למדי עבור ר' אלי'-חיים. אבל תוך זמן קצר לא היה בידם לשלם לו אפילו פרוטה מן הקומץ הזה, משום שרובם של הורי קומץ התלמידים, שהיו אז פליטי מלחמה בסמרקנד, היו במצב עלוב מאד. הם לא השתכרו בסמרקנד כדי מחייתם; ומעטים ביותר הביאו עמם מעט "ממתקים" (= כסף), לא היה להם אפילו את המעט שהיו צריכים לשלם עבור הכאילו "דירות" בביקתות החימר הסמרקנדיות, ה"קיביטקעס".

סיפורים משככי רעב

הלימוד היה כרגיל באותם ימים, בביתו של המלמד. בפינה עמדה עריסה אוזבקית רעועה. שם ישב בנו היחיד שמערלע. לעתים קרובות שכב שם ובכה בכי שמשמעותו היתה, נעבעך, רעב מאד. ע"י הקיר תומך התקרה שכבה לרוב אשתו של ר' אלי'-חיים על משהו שהיה אמור להיות מיטה, וגנחה מפעם לפעם.

כמה זמן למדנו אז אצל ר' אלי'-חיים אינני זוכר. גם לא זכור לי כמה תלמידים היינו ב"ימים הטובים". דומני שהיינו כתריסר תלמידים לכל היותר.

אותן צרות, מחלות ורעב שלאט לאט גזלו מר' אלי'-חיים את שכר הלימוד – לקחו גם את התלמידים, ולמעשה די מהר. אני זוכר ששני התלמידים האחרונים היו יוסף רייצעס (יאשקע) ואני. יאשקע היה אז חברי: לא כל-כך בלימוד (אבוי ללימוד שלי אז) כמו אחרי הלימודים. הוא היה לי חבר וידיד קרוב בזמן שזה היה מאד נחוץ.

אני זוכר שהיינו "מטיילים" מדי פעם ברחובות ובסימטאות העיר העתיקה של סמרקנד, ואני הייתי מספר לו מעשייה ארוכה בהמשכים. עד היום אינני מבין מאין שאבתי אז אירועים דימיוניים, על חוויותיו של (אל תצחקו) אחד בשם "אילאי", ואשר מאד סיקרנו את חברי יאשקע. גם אני נשזרתי באירועים הדימיוניים ש"השכיחו" מעט את הרעב המייסר...

ואם מדברים כאן על חברי היקר יאשקע, אינני יכול להתאפק מלציין רגעים זוהרים באותם ימים חשוכים; קרן זוהר שבקעה מידידי יאשקע. אני יודע שהוא לא כל-כך שבע רצון (ואולי בכלל לא שבע רצון) מהעובדה שאני מספר אודותיו אבל אני מציין זאת למרות הכל.

כי נתן מלחמו לדל

באותם ימים, רוב רובם של חסידי חב"ד רעבו "כהוגן", מי יותר ומי פחות. ה"רעבע" שלנו, ר' אלי'-חיים, היה נעבעך במצב של רעב תמידי – ועוד עם אישה חולה וילד רעב. אני לא יודע אם מישהו מהצעירים החב"דיים עזר

מאידית: ד. פרומר

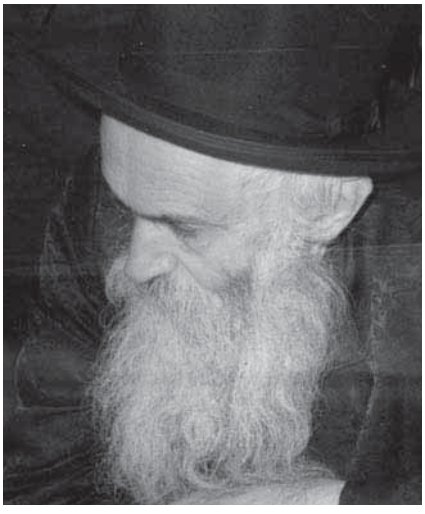

הרה"ח ר' יוסף גולדברג

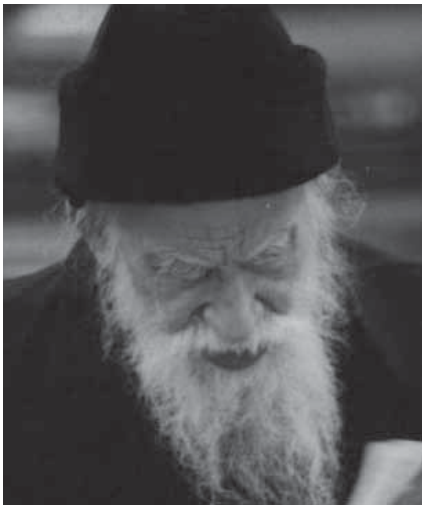

הרה"ח ר' אליהו חיים רויטבלט

הרה"ח ר' יוסף רייצעס

ליהודי היקר הזה ברעב; אני מאמין שלבטח נמצא אחד כזה או אולי יותר. אבל אני כן יודע – כי ראיתי בעצמי – שחברי יאשקע בא מפעם לפעם אל ר' אלי'-חיים, מוציא מתחת לבגדו הבלוי והממורטט חתיכת לחם או "לעפיאשקע" (לחם אוזבקי שטוח), ובלי מילים נתן אותו לר' אלי'-חיים ביד. והיה זה משהו כזה שאנשים אז... "בלעו" בעיניים.

> ראיתי בעצמי - שחברי יאשקע בא מפעם לפעם אל ר' אלי'-חיים, מוציא מתחת לבגדו הבלוי והממורטט חתיכת לחם או "לעפיאשקע" (לחם אוזבקי שטוח), ובלי מילים נתן אותו לר' אלי'-חיים ביד. והיה זה משהו כזה שאנשים אז... "בלעו" בעיניים.

קשה לי לשכוח את ארשת פניו של ר' אלי'-חיים בזמן שלקח את חתיכת הלחם: בשעת מעשה היה לו מין חיוך עקמומי בלתי רגיל ויוצא דופן, ובשקט מלמל משהו. פעם אחת תפסתי את המילים – "סעודה שאינה מספקת", אבל יאשקע כמעט צעק מיד: "לא, לא! זה טוב זה טוב!" ור' אלי'-חיים לקח את הלחם. ופעם אחת זכור לי, הוא הביא מיד את הלחם לפינה בה היה בנו.

התפעלתי אז, כיוון שיאשקע בעצמו היה רחוק מלהיות שבע. יכול להיות שאחיותיו המוכשרות הצליחו לקבל מעט יותר לחם מאשר משפחות אחרות שלנו. אני בטוח שיאשקע היה צריך לקחת את ה"לעפיאשקע" בשקט, הצנע לכת'דיק... היום ברוך ה' קשה להעריך את גודלו של מעשה החסד העצום הזה, באותה תקופה של מצור ומצוק. לבטח גומל לו הקדוש ברוך הוא ליאשקע כל טוב סלה, לאורך ימים טובים.

נער חב"די מבקש תיקון

ואם מדברים אודות יוסף רייצעס, קשה לא לציין את יראת השמיים של בחור חסיד חב"ד אמיתי בן 16-15.

פעם אחת בא אלי חברי יאשקע נסער מאד. מאי האי? מה קרה? מספר יאשקע בקול נכאים, כי בלי כוונה הוא נכשל באיסור בשר בחלב. דהיינו: כמה שעות אחרי שאכל בשר הוא אכל חלבי, וכשהוא הבחין זאת הוא נעשה "אויס מענטש". הוא ניסה את כל השיטות "להקיא" את מה שאכל, אבל "אַ נעכטיקער טאג" ללא הועיל, והוא מתייעץ איתנו איך להוציא את החלב מהגוף.

לא יכולנו לעזור לו, הוא עשה כל-כך הרבה נסיונות שונים שמאד לא נעים להזכיר אותם על הנייר. זמן מה אחר-כך פגשתי אותו במצב רוח משופר: הוא סיפר לי שסוף-סוף הצליח במאמציו: הוא דחף לפיו דברים כאלה – שאין להזכיר ע"י השולחן, עד שהקיא כנראה לא רק את החלבי אלא גם את הבשרי... אינני רוצה לעסוק במה שהוא עשה כדי לעקור מתוכו את ה"בשר בחלב" עד שעלה בידו לעשות זאת.

יאשקע היה שבע רצון מהסוף הטוב, אבל לא לגמרי. הוא הלך אחר-כך למשפיע והמשגיח שלנו אז, ר' זלמן האדיטשער (לעוויטין), וביקש ממנו "תיקון"...

המשפיע החסידי לא התייחס לזה כאל "כסף קטן", ואמר שעבור דבר כזה טוב ללמוד בעל פה כמה וכמה פרקי "תניא". לא רק אני, אלה גם חברי קינאנו על יראת השמים כל-כך אמיתית שלו.

הפסקתי ללכת ללמוד אצל ר' אלי'-חיים כשחליתי בטיפוס ואחר-כך במחלת הרעב. כפי שזכור לי, יאשקע נשאר התלמיד האחרון אצל ר' אלי'-חיים באותה תקופה. באותם ימים גם התפעלתי מגדלותו של ר' אלי'-חיים. בהיותו רעב ובלא כל תמורה כספית – ישב ולמד עם התלמיד האחרון שבא אליו. כך הסתיים התלמוד תורה הראשון של יהודי חב"ד בסמרקנד.

1) לימים – ראש ישיבת תות"ל בברינואה.

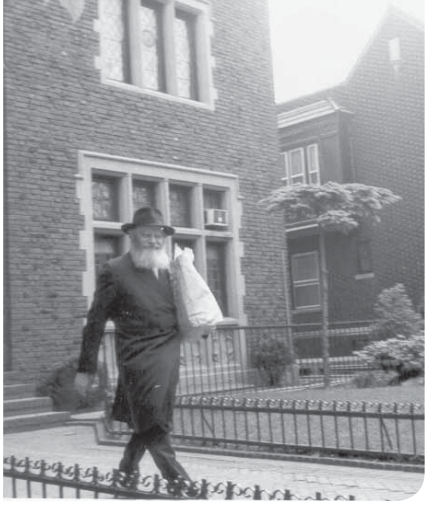

על הפעם הראשונה בה רמז הרבי כי יבוא יום והוא יגיד מאמר, הפעם הראשונה בה אמר הרבי את המאמר לפנות בוקר, ההתוועדות הכי קצרה בשנות הנשיאות, וההתוועדויות שלמעלה ממדידה והגבלה בתשי"ג ותשח"י, על מה התבטא הרבי כי מעולם לא היה דבר כזה בליובאוויטש, ועל מה התבטא הרש"ג כי זה יכול להיות רק בליובאוויטש? ממה זלגו עיניו הק' דמעות שמחה? השבוע, בבית חיינו

מתן תורה בבית חיינו

תש"י
הרבי רומז לראשונה כי יבוא יום ויגיד מאמר

קטעים ממכתבו של ר' דוד רסקין ע"ה: ביום א' אור ליום ב' התוועד הרש"ג עם הבחורים, וביום ב' התוועד הרמ"ש שליט"א כחמש שעות, ובאו הרבה מאנ"ש כבכל יום טוב עוד משנים קדמוניות. וזו היתה הפעם הראשונה לאחר ההסתלקות שאנ"ש ניגנו ניגונים בשעת ההתוועדות בישיבה ב-770."

הקטע הבא נכתבו במכתב תחת האזהרה חדר"ג: "באמצע ההתוועדות ביקשו זקני אנ"ש – כמו אלי' יאכיל [סימפסון], הרב ירחמיאל [בניימינסון] מלונדון והרב [מאיר] אשכנזי, ועוד – מהרמ"ש שליט"א שיאמר דא"ח, ולא ענה. ואחר-כך ענה: פעם אחת במשך הזמן [כלומר, בהזדמנות]. – אינני יודע בדיוק את הלשון, אך התוכן כמו שכתבתי. נא לא לגלות זאת, לא בכלל ולא בפרט. דיבר הרבה ענינים וקשה לכתוב עכשיו..."

תשי"א
ההתוועדות הקצרה ביותר

ליל ב' דחג השבועות. אחר הסעודה בדירת כ"ק אדמו"ר הריי"צ נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לבית-המדרש. כשראה שם כמה בחורים שאל אותם: "וואס קוקט איר אויס אזוי אומעטיג (= למה אתם נראים כל כך משועממים)?"

הרבי פנה לר' שמואל לויטין ואמר: "די בחורים קוקן אויס טרויעריג, מסתם וועט מען פארבריינגען [= הבחורים נראים עצובים, מסתמא יתוועדו]". לר' בנציון שמטוב אמר: "די תלמידים קוקן אויס עפעס ניט פריילעך, מען דארף זען מאכן זיי פריילעך; איך גיי יעצט באגלייטן מיין מוטער אהיים, איך וועל באלד צוריק קומען און איך וועל זען וואס איר האט אויפגעטאן [= התלמידים נראים קצת לא שמחים, צריכים לעשות אותם שמחים; אני הולך ללוות את אמא שלי הביתה, אני אחזור בקרוב ונראה מה פעלתם]".

לאחר חצי שעה שב כ"ק אדמו"ר שליט"א ונכנס ישר לבית-המדרש. הרב אליהו יאכיל סימפסון ביקש שישב להתוועד, וענה כ"ק אדמו"ר שליט"א: "איך האב אנגעגרייט אויף מארגן, און אויב איך וועל היינט רעדן וועל איך ניט האבן אויף מארגן [= התכוננתי למחר, אם אדבר היום לא יהיה לי בשביל מחר]"...

אמר הרב סימפסון: "דער רבי האט א פולע [= לרבי יש מלא]". אחר-כך אמר הנ"ל על . . "ער וויל ניט פארבריינגען אדער מאכן פריילעך [= הוא לא רוצה להתוועד או לשמח]", ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אזא זאך דארפמען ניט זאגן אויף א איד אפילו דרך צחות, נו, איך וועל פארבריינגען ביז צוועלף (צען מינוט) [= כזה דבר לא צריך להגיד על יהודי אפילו דרך צחות, נו, אני אתוועד עד 12 (עשר דקות)". הרב בנציון שמטוב לא רצה לשבת ואמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זעטץ זיך אן קונצן", ולקחו בידו הק' והושיבו לידו ונשאר לאחוז בידו. בפועל התוועד הרבי עד עשרים לאחת, כחמישים דקות.

תשי"ב
מאמר פתאומי בעלות השחר

ליל א' שבועות. בשעה 4:15 (עלות השחר) בא כ"ק אדמו"ר שליט"א מהמקוה ונכנס לחדר שני הקטן ומשם לבית-הכנסת. בביהכנ"ס היו אז רק כ-15 איש, ושאל: "וואוו איז דער עולם [היכן הקהל]?", וענו שכולם במקוה.

הרבי הוסיף לשאול: "יואל [כהן] איז אויך אין מקוה [= גם יואל במקוה]?", וכשנענה בחיוב אמר: "אה!", פשט מעילו וישב על מקומו, ציוה לנגן ופתח באמירת מאמר (ד"ה חמשה קנינים, והוא המשך למאמר ד"ה זה שאמר בש"פ במדבר).

בינתיים שלחו מהר שליח למקוה לומר שכ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס, ורצו כולם. לקראת סיום המאמר היו כבר כג' מניינים, וכשגמר ישבו לחזור על המאמר. בשעה 5:40 הלך כ"ק אדמו"ר שליט"א לביתו. התי' יואל כהן חזר על המאמר לפני הקהל קודם תפילת שחרית, וכן בערב קודם קבלת שבת.

יום א' ח' סיון. כ"ק אדמו"ר

> מאמר מפתיע זה, היוה הפעם הראשונה מתוך עשרות שנים בהם אמר הרבי מאמר דא"ח חדש, אור אלוקי חדש שירד לעולם בשעה בה קיבלו עם ישראל את התורה. מעמד זה שכונה בפי חסידים "מתן תורה של חסידות חב"ד", המשיך עד לתשל"א, השנה בה הפסיק הרבי לאכול סעודות יו"ט בדירת הרבי הריי"צ.

שליט"א שאל אחד שנכנס אליו: "וואס איז מיטן מאמר פון פארטאג, מ'האט אים געזאגט [= מה לגבי המאמר של שלשום, האם חזרו עליו]?" וענה לו בחיוב. אח"כ שאלו: "ווער האט געזאגט [= מי חזר]?" וכשענה שהת' יואל כהן אמר: "ער איז ניט געווען [= הוא לא היה]", וענה שהגיע מיד.

הרבי המשיך לשאול: "ווען האט מען געזאגט [= מתי חזרו]?" וכשענה שתיכף אחרי המאמר, אמר: "סיאיז דאך שוין געווען גוט טאג, האט מען זיך ערשט געזעצט חזרן, ווען איז מען געשלאפן [= זה כבר היה יום, התיישבו לחזור, ומתי הלכו לישון]?" ושחק מאד. אח"כ שאל: "נו, און דער עולם וואס איז ניט געווען, האט אויך געהערט חזרה [= הציבור שלא היו, גם שמעו חזרה]?" וענהו שחזרו (אחרי התפילה וגם) קודם קבלת שבת, ונהנה במאוד ואמר: "פון גוטע זאכן דערציילט מען מיר ניט, געזאגט דריי מאל דעם מאמר, פון אזוינע זאכן דערציילט גאר ניט [= דברים טובים לא מספרים לי, חזרו את המאמר שלוש פעמים, מכאלה דברים לא מספרים לי]".

מאמר מפתיע זה, היוה הפעם הראשונה מתוך עשרות שנים בהם אמר הרבי מאמר דא"ח חדש, אור אלוקי חדש שירד לעולם בשעה בה קיבלו עם ישראל את התורה. מעמד זה שכונה בפי חסידים "מתן תורה של חסידות חב"ד", המשיך עד לתשל"א, השנה בה הפסיק הרבי לאכול סעודות יו"ט בדירת הרבי הריי"צ.

תשי"ג

"אתה מבלבל את ההסברים בחסידות"

באמירת המאמר הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א ענין של חתונה (כיצד מרקדין לפני הכלה), והיו גם שתי שיחות ארוכות בעניני נישואין. כן אמר הרבה לחיים על יין (היין הי' חזק. אומרים שהרופאים אסרו עליו לשתות משקה, ובאמת גם יין אסרו לו). בעת הניגונים ניגש הרש"ג אל הרבי והזמינו לחתונת בנו שתהי' ביום ראשון. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו שיהי' שמח, ובתוך הדברים אמר: "איר זייט דאך מבלבל די הסברים אין חסידות, אין חסידות גיט מען אלעמאל א הסבר "כמו חתונת בנו יחידו", און איר זייט .. .. מיט מיין שמחה זייט איר ניט יוצא. די אלע ענינים וואס איך דארף אפטאן טו איך אפ איצטער [= אתה הרי מבלבל את ההסברים בחסידות, בחסידות נותנים תמיד הסבר "כמו חתונת בנו יחידו" ואתה... בשמחה שלי אינך יוצא. כל הענינים שאני צריך לפעול, פועל אני כעת]".

אמר לאחד שיאמר לחיים על כוס גדולה, וענה ההוא שקשה לו, וענה לו שהיות שהוא בעל נגלה על-כן יאמר לחיים על מים, כי יין מורה על פנימיות ומים על נגלה.

אחר שאמר פירוש על הניגון "ניע זשוריצי" ציוה לנגן אותו, ועמד מלוא קומתו ורקד על מקומו. לקראת סיום ההתוועדות דיבר אודות הניגון "אני מאמין", שאע"פ שאנו אין לנו אלא הניגונים של רבותינו נשיאינו, ואין ידוע מקור ניגון זה ומי חיבר אותו, מכל מקום, מכיון שבניגון זה הלכו יהודים במסירות נפש בשעה שהנאצים הובילו אותם לבית השריפה ר"ל, על כן נעשה הניגון מקודש, וכשמנגנים ואתו יכול

הוא להגביה את המנגנים משפלות לתכלית, וציוה לנגנו.

בסוף ההתוועדות אמר לאחד שיאמר לחיים, וביקש גם מזונות, וזרק לו חלה שלמה. כל הנאספים התחילו לחטוף וחילק לעוד אחדים פרוסות חלה, הושיטו עוד הרבה שיתן גם להם, ונתן ואמר: "וואס? איר ווילט דא איינפירן די פוילישע שטיק פון חאפן שיריים? אין ליובאוויטש איז קיינמאל ניט געווען [= מה? אתם רוצים להנהיג פה את ה'פוילישע שטיק' של חטיפת שיריים? בליובאוויטש זה אף פעם לא היה]".

ההתוועדות נמשכה עד השעה שתיים וחצי בלילה (במשך תשע וחצי שעות), ואחר ברכת המזון ותפילת ערבית עשה הבדלה וחילק לכל אחד מכוס של ברכה. אחר החלוקה בירך שהשמחה והפנימיות יומשכו על כל השנה בתורה ומצוות, שאז יהיה הכל בהצלחה מרובה ומופלגה, וסיים: "א גוטן יו"ט". כשיצא ניגנו "כי בשמחה" ועודד את השירה בחוזק, וכן קודם שנכנס לחדרו.

תשח"י

התוועדות שמחה במיוחד

בליל א' דחג השבועות אמר מאמר דא"ח ד"ה "משכני" בשעה השלישית לפנות בוקר.

בעת הסעודה שאלו כמה מזקני אנ"ש (כמו הרב סימפסון) את הרש"ג, על איזה מאמר מיוסד מאמרו של כ"ק אד"ש, והרב סימפסון רצה לומר, שהוא על מאמר מתרס"ו, וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר שבמאמרים שלמד בתרס"ו, אין מאמר זה.

שוב רצו לומר שהוא מתרס"ח, שבו מבואר ענין התכללות המידות. ויאמר כ"ק אד"ש: "אמנם כן, מבואר שם ענין התכללות המידות, אלא שבמאמרו הוא אין מדובר מענין זה".

כנראה שבכלל לא הי' מרוצה משיחה זו ואמר שכל הרביים, חותנו וכו', אמרו מאמרים ולא אמרו המקור לזה. ואף שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם – אין ענין זה שייך באמירת המאמרים.

בערב אחרי תפילת המנחה, נערכו התהלוכות מטעם צאגו"ח, כתשעים איש הלכו לבורו פארק וכשישים איש לאיסט ניוו יורק. ואף כי ירד גשם שוטף לא נתעכבו הצעירים בלכתם.

בסעודת החג בבית הרבי הריי"צ, אמר הרש"ג: "דאס קענענן נאר ליובאוויטשער [= לזאת מסוגלים רק חסידי חב"ד] וכ"ק אדמו"ר שליט"א היה בהתרגשות שמחה, וזה הי' נראה מתנועות ידיו, וגם ניגב את עיני קדשו.

בהתוועדות היו כי"ב-י"ג שיחות. ביניהם שיחה מיוחדת בנוגע להתלוכה, וביאר באריכות מעלת העבודה ברגלים ובפרט כזה נעשה בלי חשבונות. וברך את המשתתפים בתהלוכה בברכת ברוך אתה בבואך כו' וצוה שכולם יאמרו לחיים וינגנו ניגון שמחה. וניגנו "מארש נפוליון".

צוה שהילדים שנמצאו בעת ההתוועדות יאמרו לחיים וינגנו. ונגנו "ממצרים גאלתנו", כ"ק אדמו"ר שליט"א השתתף בהנגינה וגם רמז שהקהל ינגן. ודיבר שיחה מיוחדת בנוגע אליהם. כן דיבר שיחה מיוחדת על שאין הנשיאים מראים מקורות המאמרים שלהם.

אמר מאמר דא"ח ד"ה "קרוב ה' לכל קוראיו", בהמשך למאמר הקודם.

בתוך המאמר, כשהזכיר פתגמו של אדמו"ר הזקן: "איך וויל ניט דיין גן-עדן" [= אינני חפץ בגן עדן שלך], נשבר קולו וניגב את עיניו, וכן היה גם בהזכירו פתגם זה במאמר הקודם.

כן דיבר שיחה מיוחדת בנוגע לנשי ישראל, בעמדו על זה שמגילת רות נקראת על שמה ולא על שמו של בועז. בתוך הסעודה ציוה לנגן את הניגון "אני מאמין" וכפלו אותו כמה פעמים.

כן צוה לגנן את ניגון הבינוני. כאשר גמרו לנגן, ר' שמשון חריטונוב, שעמד על ספסל בקצה השולחנות ממול כ"ק אד"ש, התחיל לנגן ניגון זה שוב בעצמו (יש לו איזה שינויים בנוסח ניגון זה ששמע מאביו ר' שלום), וכל הקהל החריש. הרבי האזין בקשב רב לניגונו, ובגמרו חייך כ"ק אד"ש ואמר: "אז חריטונוב זאל מסכים זיין צו זינגען, איז עס נאר בזמן מתן תורתנו. דער אויבערשטער זאל העלפן עס זיין א התחלה טובה על כל השנים כולן" [= שחריטונוב יסכים לנגן – זה רק בזמן מתן תורתנו... יעזור ה' שתהיה זו התחלה טובה על כל השנים כולן].

אחר כך בתוך הסעודה צוה לנגן ניגון מוהרש"ב נ"ע, וניגנו ניגון רוסטוב.

אחר כך ציוה לנגן ניגון אדמו"ר מהר"ש, אדמו"ר הצמח צדק ואדמו"ר האמצעי וניגון בן ג' תנועות של הבעל שם טוב, הרב המגיד ואדמו"ר הזקן. אחר כך ניגון צמאה לך נפשי לאדמו"ר הזקן, לאחריו ניגון אבינו מלכנו וניגון בן ג' בבות ובבא הרביעית פעם אחת.

כמה מהאורחים כמו: ר' דובער בוימגארטן מארגנטינה, ר' צבי חיטריק מברזיל, וגם כמה אנשים מניו יורק העמידו יי"ש על יד כ"ק אד"ש, וכן ר' נחמן קובלסקי הנוהג להביא "ביכורים" בכל חג השבועות הביא עוגת טורט גדולה, סל פירות ובקבוק יי"ש. כ"ק אד"ש צוה לפתוח את הבקבוקים ושפך בעצמו לכוסו מכל אחד מהם ושתה מהכוס. וצווה ולחלק את היי"ש בין כל הנאספים.

דיבר במיוחד על אלו הנמצאים במקומות שונים להפצת דא"ח ורוצים לעזוב אותם, ודיבר אשר עליהם להשאר במקומם ולעבוד עבודתם, ולעשות מקומות אלו מקומות תורה ולגדור פרצותיהם.

בתוך הסעודה צווה לנגן גם ניגון "אין אדיר כבורא".

ר' דובער בוימגארטן התקרר בתהלוכה, והי' לו חום גבוה. כאשר סיפרו זאת לאד"ש, צווה שיבוא להתוועדות, וגם נתן לו מהחלה שלו.

כשבא הרב יאלעס מפילדלפיה, חתך כ"ק שליט"א מעוגת הטורט ונתן לו.

אחרי ניגון בן ד' בבות צוה לנגן, "ניע זשוריצי חלאפצי", והי' בשמחה רבה ועמד מלוא קומתו ורקד על מקומו משך זמן, וכמובן גם כל הקהל עמדו על רגליהם ורקדו.

מסל הפירות שהביא ר' נחמן קובלסקי, לקח ענב אחד וברך עליו, וביקש שלא יחטפו את השיריים, אבל לא הועיל, והזקנים התחילו לחטוף, וגם חטפו מעוגת הטורט, שטעם כ"ק ממנה, והי' נראה שהי' מאד לא מרוצה מזה.

בשנה שעברה צוה לנגן בהזדמנות דומה את הניגון "עסן עסט מען".

ההתוועדות נגמרה קרוב לשעה שלוש לפנות בוקר. הרבי ברך על הכוס, התפללו מעריב והוא הבדיל בעצמו ואחר כך חלוקת כוס של ברכה, שנמשכה כמה שעות.

העגלות והבקר חיו 520 שנה!

מדוע לא ציווה ה' שיקריבו הנשיאים את כל קורבנותיהם ביום אחד? למה כל הנשיאים הביאו אותו קורבן בדיוק ואף אחד מהם לא היה 'יצירתי' בגיוון של קורבן שונה? האם יכול להיות שהקב"ה יתן לאדם כשרון וחוש מיוחד ללא שהוא יכול להפיק ממנו תועלת אמיתית? ולמה משה רבינו היסס בכלל האם לקבל את תרומותיהם של הנשיאים? • מבט מיוחד ומרתק לפרשת-השבוע, לפי מדרשי חז"ל, הקבלה והחסידות לאור תורת חב"ד

מאת הרב יוסף קרסיק
שליח הרבי ורב אזורי בת חפר - עמק חפר

מעין רוח-הקודש

עם הקמת המשכן בראש חודש ניסן[1], הוא נחנך בידי שנים-עשר נשיאי השבטים, בשתי תרומות חשובות: 1) תרומות שכל הנשיאים הביאו בשותפות ביחד: עגלות-צב ובקר, להוליך את המשכן במסעות במדבר. 2) תרומות שכל אחד מהן הביא לבדו: כלי כסף ממינים שונים וקורבנות (עולה, מנחה, חטאת, שלמים וקטורת[2]) לחנוכת המזבח.

הנשיאים התרגשו על הזכות העצומה שנפלה בחלקם לחנוך את המשכן ומתוך שמחה של מצוה הם בעצמם סחבו והוליכו את תרומותיהם למשכן ולא שיגרו אותם בידי שלוחיהם-עוזריהם, ככתוב "והנשיאים הביאו".

בעצם התרומות הללו היו נדירות ויוצאות-דופן: גם משום שמדובר באירוע חד-פעמי בהיסטוריה – חנוכת המשכן האחד והיחיד, וגם משום שהרעיון להקריב קורבנות לחנוכת המזבח ולהתקין עגלות לשאת את משאות המשכן במדבר, היה יוזמה אישית שלהם (אתערותא דלתתא), הנשיאים הגו אותו, ללא שניתן על כך ציווי מה'.

ואכן, בשל כך הסתפק משה רבינו האם לקבל את תרומתם, עד שהקב"ה אמר לו שיקבלה, כי תרומתם היתה מתוך רצון ותשוקה קדושה לקחת חלק בהשראת השכינה בעולם על ידי בית-המקדש והם כיוונו לרצון העליון – "ויאמר ה' אל משה, קח מאתם גו'", "ויקריבו את קורבנם", ולא עוד אלא שזה גרם נחת-רוח גדול בשמים וה' שיבח את יוזמתם – "אמור[3] להם דברי שבח (ודברי נחמות)".

לא רק שהקב"ה הסכים ושמח בתרומתן, אלא הוא אף קבע את סדר הקרבת קורבנותיהם: "ויאמר ה' .. נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את קרבנם", שלא יקריבו את כל הקורבנות ביום אחד, אלא שיפרסו את ההקרבה על פני שנים-עשר יום, מראש חודש ניסן עד יום י"ב בחודש, כל יום יקריב נשיא אחר לפי סדר השבטים.

ולמרות שההקרבה נמשכה 12 ימים, כל אחד מהימים נחשב "חנוכת המזבח", ולא רק היום הראשון: "העלה[4] עליהם הכתוב כאילו כולם הקריבו ביום ראשון וכאילו כולם הקריבו ביום אחרון", כל אחד מהשבטים נחשב לבן יחיד אהוב, כאילו הוא ראשון ואחרון ואין עוד בלתו!

נס מופלא היה לתרומתן הייחודית של הנשיאים שהעגלות והבקר החזיקו מעמד כ-520 שנה:

מסופר במדרש שעד ששלמה המלך בנה את בית המקדש בירושלים וכלי-הקודש הונחו בו לנצח, היו העגלות והבקר קיימים ("ולא הזקינו" הפרות) כדי לשמש את המשכן במשאות. כשנבנה המקדש הקריב שלמה את אותן פרות, על המזבח[5]! ובלשון

> הנשיאים לא רצו להבליט את השוני שבין השבטים, אלא את נקודת האחדות, המכנה המשותף והשוויון שבין כולם, ובשל כך "אמר להם הקב"ה אתם חלקתם כבוד אחד לחבירו ואני חולק לכם כבוד".

המדרש[6]: "היה משה מתירא שמא אחת מן העגלות נשברת, או אחת מן הפרות מתה ונמצא קרבנם של נשיאים פסול. אמר לו הקב"ה "והיו לעבוד", ניתן להם הויה שיהו קיימות לעולם! ועד מתי הם היו קיימות? עד בית עולמים, שאז הקריבום, דכתיב ויזבח המלך שלמה את זבח השלמים הבקר".

לקרב לה' את כל החושים והכשרונות האישיים

אמנם צריך להבין מספר ענינים יסודיים בתרומת הנשיאים:

1) למה הם הביאו שני סוגי תרומות – אחת משותפת ואחת כבודדים כל אחד לבד, לכאורה היה עדיף שיביאו את הכל בשותפות וכך יגבירו את האהבה והאחדות במחנה ישראל, אדרבה קורבן כזה יתקבל ביתר רצון בפני ה', כדברי ה"ספורנו" שקורבן הבא באחדות ושותפות פועל "שתשרה שכינה ביניהם"? 2) דברי המדרש שכל שנים עשר ימי ההקרבה נחשבים כמו היום הראשון, תמוהים – הכיצד? הרי בהקרבה הראשונה נחנך המזבח ואיך ייתכן שגם ההקרבה של הימים הבאים נחשבת ראשונה? 3) מדוע אכן לא ציווה ה' שיקריבו את כל הקורבנות ביום אחד? 4) למה כל הנשיאים הביאו אותו קורבן בדיוק ואף אחד מהם לא היה "יצירתי" בגיוון של קורבן שונה?

הדבר יובן מתוך התבוננות במשמעות הפנימית של הקרבת קורבנות – "קירבת היהודי לה'":

הקירבה המושלמת לה' היא כשכל מרכיבי אישיותו של האדם נוטלים חלק בעבודת ה', שהוא מקיים תורה ומצוות בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, תוך ניצול מלא של כל כוחותיו ותכונותיו האישיים המיוחדים.

לדוגמה: מי שהתברך בראש טוב וביכולתו להתמיד ולהתרכז בלימוד – עליו לעמול בשקידה והתמדה בלימוד התורה בעיון; מי שהתברך בחוש למצוא חן בעיני בני אדם – עליו לנצל חושיו לקרב יהודים לעבודת ה'; מי שיש לו חוש ציור, הרי שלימות הקירוב שלו לה' היא כשינצל חושיו לצייר ציוריים שיגרמו לחיזוק בעבודת ה'; מי שהתברך בחוש מוסיקלי – צריך לנצלו לעבודת ה'; כל אדם צריך לרתום ו'למלא' את תכונותיו האישיות.

חנוכת המזבח היא בעצם חנוכת הקירבה של עם ישראל לה', לכן הנשיאים הביאו שני מיני קורבנות – קורבן בשותפות וקורבן פרטי ומיוחד לכל שבט:

הקורבן המשותף זו הקירבה היסודית של היהודי לה' בעבודת ה' בקיום התורה והמצוות, שכולם שווים בה; והקורבן הפרטי של כל שבט ושבט – זה לקרב לה' את התכונה המיוחדת של כל שבט, לכן החנוכה נמשכה שנים עשר ימים כי כל שבט ושבט התברך בתכונה מיוחדת.

[לכן יעקב אבינו ומשה רבינו לא נתנו ברכה כללית לשבטים, אלא בירכו כל שבט בברכה שונה ומיוחדת. ואין ענייננו במאמר זה לפרט את תכונות השבטים ועוד חזון למועד בע"ה, והרוצה יעיין במדרש רבה לפרשתנו, פרק יג-ד].

האם יכול להיות שהקב"ה יתן לאדם מתנה מיותרת? כשרון וחוש מיוחד ללא שהוא יכול להפיק ממנו תועלת אמיתית? וודאי שלא! והרי "כל מה שברא הקב"ה בעולמו, לא בראו אלא לכבודו", לכן על האדם לנצל את סגולותיו וכשרונותיו לקדושה. כפי שביקשה חנה, אמו של שמואל הנביא[7]: ריבונו של עולם, לא בראת דבר אחד בעולמך לבטלה: נתת לי עיניים לראות, אוזנים לשמוע, חוטם להריח, פה לדבר, ידיים לעשות בהם מלאכה, רגלים ללכת, אבל מדוע עשאתני כאשה אם איני יכולה ללדת ילדים?! בזכות בקשתה זו לממש את כוחותיה שלה – נעשה לה נס והולידה את שמואל הנביא, כי הרצון העליון הוא שכל אחד ינצל את חושיו המיוחדים למילוי רצון ה'.

כך גם הנשיאים הביאו איש איש קורבן נפרד, כדי לקרב לה' את תכונת שבטו הייחודית, לכן כל שנים עשר הימים נחשבים כימי "חנוכת המזבח", כי כל יום חנכו תכונה נוספת בהקרבתה לה', ורק בתום שנים עשר הימים, כשכל נשיאי השבטים הביאו קורבנם וקירבו לה' את תכונותיהם של כל בני ישראל – אז הושלמה חנוכת המזבח בשלימות.

לכן התורה חוזרת ומפרטת כל יום ויום את פירוט הקורבנות שהקריבו הנשיאים, למרות שהיתה יכולה לפרט רק את הקורבן של הימים להודיע "וכן עשה נשיא שבט פלוני", כי ההקרבה של כל שבט לא היתה זהה! היא היתה שונה ומיוחדת, כמותית היא היתה זהה, אבל איכותית-נשמתית, היא נחשבת הקרבה חדשה – לקרב לה' את התכונה המיוחדת של אותו שבט.

כמו כן גם ההקרבה של כל יום נחשבת במובן מסויים גם כיום אחרון לחנוכה, כאמור בדברי המדרש שה' מחשיב את ההקרבה של כל שבט כאילו הקריב ביום הראשון וביום האחרון – כי ההקרבה של כל שבט היא גם ראשון וגם אחרון של ההקרבה של התכונה המיוחדת של אותו שבט.

[מדובר לא רק על הקירבה של התכונה הייחודית של כל שבט, אלא גם תיקון לפגמים וקלקולים אישיים של כל שבט, כדברי ה'ספורנו': "סיפר קרבן כל אחד מהם לבדו, להורות שכל אחד מהם כיוון לכפר על פרטי חטאים שידע בשבטו, וזה בכל אחד מפרטי קרבנו לרצון להם לפני ה"[8].

למרות הייחודיות של כל שבט ושבט, הרי בנוגע לתרומה למעשה בפועל, כל הנשיאים שמרו על שוויון ואחידות, וכולם הביאו אותה תרומה בדיוק – "קרבן כולן שוה ולא הקריב אחד מהן יותר על חבירו", אף על פי שהיה מתאים לכאורה שיהיה שינוי, כדי להדגיש את הייחודיות של כל שבט ושבט!

כי הנשיאים לא רצו להבליט את השוני שבין השבטים, אלא את נקודת האחדות, המכנה המשותף והשוויון שבין כולם, ובשל כך "אמר להם הקב"ה אתם חלקתם כבוד אחד לחבירו ואני חולק לכם כבוד":

כיוון שכל נשיא ונשיא שלט על עצמו וויתר על יכולתו לתרום יותר

מחבירו, כדי שלא לפגוע ברגש חברו וכבודו, אף אני אחלוק לכם כבוד ואשאיר את תרומתכם לדורות רבים להעלות על נס את האחדות שביניכם.

זו סיבה נוספת לכך שהתורה חזרה שנים עשר פעמים על פרשת הנדבה – כדי להדגיש שכל הנשיאים תרמו בדיוק את אותה מתנה!

מכאן נלמד את חשיבות היחס ההדדי בין אדם לרעהו, ובוודאי בין מנהיגי העם. כי לא רק שהנשיאים לא רצו להיבנות כל אחד מכישלונו של חבירו, וכל אחד ממעלותיו על חבירו, אלא שעשו הכל כדי שלא לפגוע ברגשותיו של המנהיג השני ובכבודו, אלא להשתוות אחד למשנהו.

נמצאנו למדים את העוצמה הנדירה שבקורבנות הנשיאים – הכוח המופלא שבאחדות השבטים למרות השוני וההבדלים בין שבט לשבט ליצור אחדות ושוויון מוחלטים!

האהבה והאחדות היא התכונת הנכונה לזכות לבנין בית המקדש השלישי במהרה בימינו, שכשבטלה הסיבה לחורבן מיד תבוא הגאולה השלימה, על-ידי משיח צדקינו במהרה בימינו בקרוב ממש.

מקורות: לקוטי שיחות חלק כג, עמוד 53. ועוד.

תגובות והערות-הארות יתקבלו בשמחה, למייל: ryk613@gmail.com

1) במדבר פרק ז.

2) ספורנו לבמדבר פרק ז פסוק יג-יז, ומוסיף: חוץ מאשם, כי חטאת ואשם תורה אחת להם.

3) ילקוט שמעוני, במדבר פרק ז, רמז תשיג.

4) במדבר רבה פרק יד, אות יג, קרוב לסופו.

5) ולדעת רבי מאיר במדרש, שלמה המלך לא הקריבם על המזבח אלא הן נותרו קיימות לעד ולנצח נצחים.

6) ילקוט שמעוני, במדבר פרק ז, רמז תשיג.

7) מסכת ברכות דף לא עמוד ב.

8) העמק דבר לבמדבר (ז, יא) אומר: "יקריבו את קרבנם, יקריב מיבעי שהרי בנשיא אחד אחד מדובר? אלא בא ללמד דנשיא אחד ליום יקריב בשביל כולם", לתכונה המיוחדת של אותו שבט המצויה גם אצל שאר ישראל, אף שבהיא לדא הדומיננטית אצלם.

ישיבת תומכי תמימים נחלת הר חב"ד
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש
ת.ד. 159 קרית מלאכי 83101
טל 08-8584484 . פקס 08-8600019

קולטת ילדי עולי חבר העמים באה"ק תובב"א וחינוכם ברוח ישראל סבא

ישיבת קיץ

כבכל שנה, ה"ישיבת קיץ" וימי עיון למתחילים יתקיימו השנה בעזהי"ת בישיבתינו בתאריכים:
ח- כ"ט תמוז.
עם מיטב המשפיעים בשכונה החסידית נחלת הר חב"ד .
התוכנית מיועדת לבחורים בגילאי 17-24,
לפרטים והרשמה יש לפנות להרב שמואל אלעזר קוזלינר שיחי',
או הרב יוסף יצחק פרידמן שיחי' בטלפון 08-85-84484.
אימייל: tomcheitmimim@gmail.com

כמו"כ ההרשמה לשנת הלימודים הבעל"ט
- עם תוכנית מצויינת לדוברי רוסית - בעיצומה!
לפרטים לפנות למשרדי הישיבה.

הישיבה מתנהלת בצביונה היחודי,
כהמשך ישיר לישיבת תומכי תמימים שנוסדה בליובאוויטש
וישיבות תו"ת במחתרת ברוסיה הקומוניסטית

הנהלת הישיבה

שבוע מלא פארברייגנגענס בבית חיינו

יום ראשון, ח"י אייר, ל"ג בעומר

הבוקר האיר, ושדרת איסטערן פארקוויי שוקקת חיים כבצהרי היום. במשך לילה שלם, מאז צאת השבת, עמלו צוותות רבות על הקמת הפאראד הענק שיחל בעוד שעות ספורות, עת בה עשרות אלפי ילדי ישראל - חיילי צבאות ה', יתכנסו בפאראד האדיר, יחד עם כ"ק אדמו"ר שליט"א. התמימים כתמיד לוקחים חלק גדול בהתארגנות, מי בבניית המוצגים והקמתם על המשאיות, ומי בהכנת ענייני פירסום משיח למיניהם, אלו שיביאו את בשורת הגאולה לקהל הענק.

למרות (ובגלל) כל העבודה לקראת ה'פאראד' התמימים זוכרים שזהו מתן תורה של פנימיות התורה, וממילא סדר חסידות בוקר צריך להיראות בהתאם. התמימים לומדים חסידות לפני התפילה ומתכוננים לתפילה עם הרבי שליט"א שהוקדמה לשעה 9:30 ומיד לאחר התפילה התמימים ממשיכים בפעולה מאסיבית לקראת הפאראד שתכניתו כבר החלה...

בשעה היעודה, אף אחד לא מפספס. כולם ניצבים ועומדים הכן במקומות מהם יוכלו לראות טוב, זוהי העת בה יעמוד הקהל כולו על רגליו, ובשירת 'אני מאמין' יקבל את פני הרבי שליט"א, הרמטכ"ל של הצבא הנפלא והאדיר הזה. התרגשות מיוחד אוחזת את כולם כשהתחילו לנגן את הניגון 'אני מאמין', הדלת פתוחה ועיני כולם נשואות - - מעמד אדיר זה צריך לפעול את ההתגלות... אלפי הלבבות שנמצאים כאן, ויחד עם כל עם ישראל אשר ליבם ער וחי בציפייה לגאולה שלימה, מה יותר יקר מזה בכדי להביא את ההתגלות השלימה?!... ובינתיים, כל רגע שהגלות עדיין שולטת ומעלימה מעיני הבשר את הוד כ"ק אדמו"ר שליט"א, מוקרנת על מסכי הווידיאו דמותו של הרבי מהפאראד באחד השנים.

הרגעים המיוחדים הללו מגבירים את הרגש בלב אשר 'הנה זה בא', הנה אנחנו זוכים תיכף ומיד לחזות פני מלך ולצאת בתהלוכה ענקית יחד עם כל ילדי ישראל בכל מקום שהם לירושלים עיר הקודש לבית המקדש השלישי (ואף אחד לא דואג על המוצגים שהכין ימים ולילות... גם הם יבואו לירושלים ויעברו לפני הרבי שליט"א מלך המשיח ויגרמו לו נחת רב...).

התכנית ממשיכה, ובזה אחר זה עולים חיילי וחיילות צבאות ה' לאמירת שנים עשר הפסוקים, ובקול אדיר נשמעים עשרות אלפי המשתתפים העונים לפסוקים. והנה מגיע הרגע הגדול – עם סיום אמירת הפסוק האחרון, נשמע בעוז קולו של החייל בצבאות ה' בהכרזת הקודש 'יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד' ומתוך ציפייה להתגלות כולם עונים אחריו בקול רם...

אלפי דגלי משיח חולקו בזמן התהלוכה כשכולם מקבלים את זה בשמחה ומנופפים את הדגלים כך שניכר בתהלוכה שכל עניננו זה להביא להתגלות של הרבי מלך המשיח בפועל ממש. ובמשך כל זמן הכינוס והמוצגים הנפלאים שעוברים לפני כ"ק אד"ש ניכר מכל פינה העניין והנקודה של משיח.

לאחר התהלוכה, הוקם ע"י התמימים של ה'קבוצה' אוהל מיוחד ובו משחקים מיוחדים לילדים שבהם מונח מסר גאולתי שנקנה לילדים. שעות רבות ילדים עמדו בתור למשחקים וקיבלו את החינוך והנקודה העיקרית בחייו של כל יהודי "להביא לימות המשיח" ותיכף ומיד ממש.

תהלוכות רבות מתקיימות היום ברחבי העיר בשעות הצהריים שגם אליהם מצטרפים תמימים ומסייעים בפעילות ובתהלוכה, להחדיר לילדים את הרבי שליט"א מלך המשיח בדם ובתמימות המיוחדת שיש להם שכשאומרים שהרבי הוא מלך המשיח ותיכף גואל אותנו הם מקבלים בפשיטות את העניין.

בתפילת מעריב עם הרבי שליט"א רואים את כל התמימים לאחר היום העמוס חוזרים לבסיס – "בית חיינו-רבינו" ומודים לרבי על נתינת האפשרות להתקשר אליו על ידי כל הפעולות וחינוך ילדי ישראל "לקבלת פני משיח צדקנו"...

בהמשך הלילה מתקינים ב-770 מסך ענק שמשתלשל מהתקרה בין מסך הווידיאו הרגיל למרפסת של הרבי שליט"א. מסך שישמש מכאן והלאה לווידיאו במוצ"ש וביומי דפגרא, כך שכולם יוכלו לראות את הרבי שליט"א באופן נוח יותר ללא צורך להצטופף ולהתאמץ לראות את הווידיאו. אך העיקר הוא, כפי שהתבטאו כאן, שלא נצטרך לזה כלל, אלא נזכה כבר להתגלות, ואז ונגלה כבוד ה' בגלוי ובפשטות ממש.

יום שני, י"ט אייר

לאחר תפילת שחרית 770 עובר למצב פארברייגנגענ'ס... במרכז 770 ר' **מנחם מענדל דריזין** מקיים התוועדות עם כל טוב גשמי ו'לחיים' לעילוי נשמת אמו והקהל הקדוש מתיישב לסעודה ומתוועדים יחדיו. ובמקביל מתקיימת על בימת ההתוועדויות 'יארצייט' לאביו של א' החסידים שהגיע ממרחקים בכדי לומר כאן את הקדישים וכו', ועל-הדרך גם להרוויח יום של התוועדות עם התמימים ב-770,

המד"א וחבר הבד"צ הרב אהרן יעקב שווי עובר לפני התיבה במניין הרבי מלך המשיח

אנ"ש לומדים לצד תלמידי התמימים

והרבה משקה נשפך כיד המלך...

לאחר תפילת מנחה מתקיים שיעור ב'דבר מלכות' – שיחה נפלאה המדברת על המנוחה שנפעלה במתן תורה ועל כך שאז ניתן הכוח לכל יהודי להיות במעמד ומצב של מנוחה תמידית על ידי שהוא מאחד את כל הפרטים ופרטי הפרטים לנקודה אחת ויחידה – 'אני לא נבראתי אלא לשמש את קוני'.

התוועדות מתקיימת בפינה הצפונית מזרחית כשבתחילתה לומדים את ה'יחי המלך' השבועי ומתרעננים שוב פעם בביטויים הנפלאים של הרבי בחיות שצריכה להיות בענייני משיח וגאולה...

יום שלישי, כ' אייר

בשעה 10:30 בלילה מתקיים סיום רמב"ם – על הלי חמץ ומצה שזהו סיכום של חלק ממסכת פסחים הנלמדת בשנה זו בישיבה. ובמקביל מתקיימת התוועדות רעים לא' התמימים אחינו לקבוצה וזוהי כמובן הזדמנות לשבת יחד לעצור רגע לשבת ביחד לחשוב על מה שהי' עד עתה ומה שנדרש מכאן ולהבא בעבודתנו כבנים של הרבי מלך המשיח לגרום לו נחת אמיתי...

יום רביעי, כ"א אייר

ליד ארון הקודש מתקיימת חגיגת בר-מצוה לבן הרב **יוסף יצחק פבזנר** שליח הרבי מלך המשיח שליט"א בצרפת שהביא את בנו לחגוג את הבר מצוה אצל הרבי שליט"א מלך המשיח, הנשמה הכללית של כל עם ישראל...

יום חמישי, כ"ב אייר

ההתוועדויות בשבוע זה לא מפסיקות וגם היום אחרי שחרית מתקיימת בר-מצווה רבתית לא' מילדי מאנ"ש בשכונה. ולידו חוגגים את ה'הנחת תפילין' של החייל בצבאות **יעקב ברוין** בנו של המד"א וחבר הבד"צ הרב **יוסף ישעי' ברוין** שהחיל להניח תפילין והסבא הרב **בערל ליפסקר** מתוועד יחד עם האבא והנכד משך זמן...

לאחר הסדרים מתקיים השיעור השבועי בענייני משיח וגאולה במערב 770 והשבוע השיעור נמסר על ידי הת' **אברהם ארנשטיין**. הרבה תמימים מקשיבים לשיעור ומשתתפים ומזרזים את התגלות וביאת המשיח.

תלמידי ה'קבוצה' מתיישבים לשיעור אחדות בתור הכנה 'לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות' – 'כאיש אחד בלב אחד'. א' התמימים מזכיר נקודה משיחה של הרבי שליט"א אודות מה שאומרים בהגדה של פסח "אילו קרבנו להר סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו" שלכאורה התמיהה זועקת לשמים הרי כל יציאת מצרים הייתה לשם קבלת התורה ומה זה ה'דיינו' הזה? וזוהי הנקודה שעצם ההתאספות של בני ישראל נגד ההר כאיש אחד בלב אחד זהו עניין נעלה בפני עצמו שעליו כבר אפשר לומר 'דיינו' וכך כשאנו יושבים יחד מתוך אהבת רעים זה עצמו גורמים נחת רב ושמחה ותענוג שאין לשער לאבינו הרבי שליט"א מלך המשיח שמתענג לראות את בניו יושבים יחד ומשוחחים באהבת רעים. ההתוועדות נמשכה לתוך הלילה ושמחה עצומה אחזה את התמימים היושבים ההרגשה ש"אשרינו מה טוב חלקנו" שאנו חסידים של הרבי...

יום שישי, כ"ג אייר

אחרי שחרית עם הרבי שליט"א מתקיימת חגיגת בר-מצוה שני שולחנות מלאים בכל טוב – משקה ופארבייסן, ובעקבות זמן הקיץ יש זמן להתוועד קצת לפני מבצעים, ולצאת מתוך התוועדות להשפיע את הרבי מלך המשיח לעם ישראל כולו.

אחרי שבוע שלם של לימוד תורה, התוועדויות ותפילות עם הרבי שליט"א (כשבין התמימים מדברים על ה'היום-יום של היום 'ראשית הירידה, ר"ל, הוא העדר העבודה בתפילה, הכול נעשה יבש וקר . . ופשיטא שאי אפשר לפעול על הזולת') יוצאים למבצעים להאיר את העולם ולהכין את כל היהודים שבסביבה "לקבלת פני משיח צדקנו".

ב-770 לכבוד שבת קודש נראים כעשרה מקורבים שמגיעים ומיד נתפסים ע"י כמה תמימים שמניחים להם תפילין ולאחר מכן מראים להם את המקום של הרבי שליט"א מלך המשיח בתפילות ובהתוועדויות וכן כמה כותבים לרבי שליט"א.

לכבוד שבת יוצא הקובץ השבועי של 'יועד חיילי בית דוד' עם הכותרת בשער הקובץ 'גוף אחד שלם דבוק בראש אחד' – מכתב שכתב הרה"ח אליעזר קרסיק ע"ה לתלמידי הישיבה בתל אביב אודות ההכרח להתאחד ולהתאגד יחד מתוך אהבת ישראל וחיות אמיתית סביב ה'ראש', אבינו כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בית המדרש מתמלא באנ"ש ותמימים – מתחת לעזרת נשים מתקיימים מניינים לתפילת מנחה וב'זאל' לומדים שיחות ומאמרים של הרבי שליט"א ומתכוננים לקבלת שבת ותפילת מעריב.

שירת ה'יחי' שלפני קבלת שבת מתחילה ותיכף הקהל מתכונן לתפילה שמתחילה בשעה היעודה. הרגעים המיוחדים הללו שמתחדשים כל שבוע מחדש בתפילה זו – השירת 'יחי' שב'לכה דודי' מגיעה שוב פעם, אלו רגעים שקשה לתאר אותם, צריך להיות ולחוות זאת. זוהי שירה מלאה בחיות ושמחה שהנה הנה רואים את הרבי שליט"א מלך המשיח נגלה לעיני בשר שלנו וכפשוטו ממש גואל אותנו מהגלות הפנימי והכללי ומה שציפינו כל כך ריבוי שנים מגיע לקיצו ונגאלים בפועל ממש ללא שני' של עיכוב מבהיל של הגלות המרה, והביטחון בדברי נביא דורנו ופירסום דבריו על אף ההעלמות וההסתרים פועלים את פעולתם ונעתקים מכאן לבית המקדש השלישי בירושלים עיר הקודש להתוועדות הגדולה עם הרבי...

שבת קודש, כ"ד אייר

סדר חסידות קצר מתחיל בשעה 8:00 וכבר בשעה 8:30 מתחיל מנין כ"ק אדמו"ר שליט"א לאמירת תהילים של שבת מברכים. כמידי שבת נמצאים קבוצת ילדים חיילי צבאות ה' ('משיחי') שאומרים יחד את התהילים ומתחילים את התהילים בקול שנשמע ברחבי ה'זאל' ומידי פעם אומרים פרקים מסוימים בקול ובפרט את הפרק של הרבי שליט"א מלך המשיח...

תפילת שחרית מתחילה בשעה 10:30. לאחר קריאת התורה חוזר הרב **יוסף יצחק פבזנר** שיחה שהרבי שליט"א אמר בשבת פרשת בחוקותי תשמ"ו אודות עניין האהבת ישראל ואחדות ישראל שנדרשת כהכנה למתן תורה והחובה לארגן התוועדויות בשבת שלפני שבועות, הרבי מורה בשיחה שבשבוע שלאחר מכן יארגנו התוועדויות אחדות שהדיבור בהם יהי' בעניינים של אהבת ואחדות ישראל.

התפילה מסתיימת קרוב לשעת ההתוועדות של הרבי שליט"א ותיכף התמימים מארגנים את איזור ההתוועדות כראוי להתוועדות ועומדים הכן לקבל את פני המלך.

בשעת ההתוועדות הרב **יוסף רייצעס** מקריא מהשיחה שמובאת ב'יחי המלך' השבועי הקהל מקשיב לחזרת השיחה וחלק גם כן לומדים את ה'דבר מלכות' השבועי וכמו"כ את השיחות קודש השיחה ה'בלתי מוגה' של במדבר תנש"א.

בהמשך מתוועדים כמה חסידים מאנ"ש ובתוכם המד"א הרב **יוסף ישעי' ברוין** שיושב יחד עם בנו שהתחיל להניח תפילין בשבוע זה וחוזר שוב פעם את הפרק הראשון מהמאמר של הבר מצוה, ומתוועדים כשמסביב מצטופפים תמימים ומשתתפים בהתוועדות.

בשעות המאוחרות יותר הרב **ישראל גרינברג** מתוועד בבימת ההתוועדויות ובתוך כך מתיישבים התמימים מסביב לשולחן להתוועדות רעים. הרב גרינברג מדגיש עד כמה אנחנו צריכים להודות לרבי שליט"א על כל החסד שעושה עמנו שנותן לנו את צרכינו ומעניק לנו חיים מאושרים ושמחים. וצריך פשוט לומר 'תודה'!

המשב"ק ר' **חס"ד הלברשטאם** מצטרף גם הוא בהמשך להתוועדות ואומר 'לחיים' כמו שצריך ומספר סיפורים ששמע מהרבנית, ומתוועד עד שמתחיל תפילת מנחה עם הרבי שליט"א...

לקראת סיום תפילת מנחה מחולקים ב'זאל' ביאורים לפרקי אבות שיוצא לאור ע"י 'ועד חיילי בית דוד' ובהם משנה אחת לעיון עם נקודה משיחה של הרבי על המשנה וכן שיחה על חשיבות הלימוד של משנה אחת לפחות ובפרט התמימים שעניינם זה לימוד התורה בהבנה והשגה.

אחרי מנחה ואמירת (ולימוד) הפרקי אבות מתקיים סדר ניגונים קצר ואמירת מאמר ולאחר מכן המד"א וחבר הבד"צ הרב **יוסף ישעי' ברוין** נושא דרשה בענייני חג השבועות במשך כשעה ולאחר מכן מתחילה תפילת מעריב.

לאחר הבדלה הקהל צופה בווידיאו של הרבי שליט"א לראשונה במסך הענק שנתרם השבוע ל-770, רואים את הרבי בצורה ברורה יותר ונוח לעין כל לראות את הווידיאו שמתחיל בעידוד של הרבי את שירת ה'יחי' בתשנ"ג – הרבי מנענע בראשו כמה פעמים בחזקה.

בשעה 10:30 מתקיימת התוועדות יום הולדת בפינה הצפונית מזרחית לא' התמימים השוהים ב-770 ובתוך כך שמתוועדים מגיעה ההודעה המשמחת "**דידן נצח**"! בית המשפט פסק שהגבאים הם אלו שינהלו את 770 כרצונו של הרבי שליט"א מלך המשיח ומיד התמימים פצחו בריקודים סוערים ובשמחה עצומה "דידן נצח" – "יד החסידים על העליונה" וממשיכים להתוועד עם ר' **בערל ליפסקר** עד השעות המאוחרות של הלילה בבית של כל חסיד "בית חיינו" "סעוונע סעוונטי"... ובמשך הזמן מגיעים עוד אנ"ש שבאים לומר לחיים ולהודות לה' על כך שהעניינים ממשיכים להיות כרצון אד"ש ולא ח"ו אחרת. ויהי רצון שכבר נגיע לדידן נצח האמיתי על הגלות בהגלות נגלות הוד כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, נאו מיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מענדי, 770 בית משיח. דידן נצח.

מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

ברכת אחים

מתוך רגשי גיל ושמחה, באהבה ואחוות אחים, נשגר ונשלח בזה את מיטב הברכות והאיחולים
לידידינו עוז, שותפנו למלאכת הקודש, מסור ונתון בכל ליבו ונפשו להפצת בשורת הגאולה
והגואל בכל רחבי תבל, הת׳ המצויין ופעיל נמרץ ומהעומדים ראשונה בחזית מלחמת בית דוד,
עוסק במסירה ובנתינה לילות כימים בהכנת העולם לקבלת פני משיח,
ברוך הכשרונות ורב המעשים, איש חי רב-פעלים

הת׳ **שניאור זלמן** שי׳ **לבקיבקר**

לרגל בואו בקשרי השידוכין עב״ג

הכלה המהוללה **רחל** תחי׳ **שחר**

ומשנה ברכות להוריו ידידנו החשובים והנעלים

הרה״ח ר׳ **יוסף יצחק** ורעייתו מרת **חנה בריינא** שיחיו **לבקיבקר**

והורי הכלה הרה״ח ר׳ **אלימלך** וזוגתו מרת **נחמה** שיחיו **שחר**

יהא רעווא מן שמיא שיזכו להקים בית נאמן בישראל – בית חב״ד אמיתי מושתת על יסודות
איתנים של התקשרות לכ״ק אדמו״ר מלך המשיח שליט״א, בניין עדי-עד מלא ברכת ה׳
עד בלי די, ויהא בעזרם דר מעונים לקבל השפעותיו וברכותיו של כ״ק אדמו״ר מלך המשיח
שליט״א בגשמיות וברוחניות, ויהא כל זה הכנה קרובה לחתונה הגדולה – נישואי כנסת ישראל
עם הקב״ה, כשכבר ״נזכה זעהן זיך מיט׳ן רבי׳ן דאָ למטה מעשרה טפחים והוא יגאלנו״,
ונכריז לפניו בשמחה גלויה ובקול גדול את ״תרועת מלך בו״:
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ההנהלה

דבר אחד ברור הוכיח נאומו של נתניהו: יכולת הנאום והרטוריקה שלו אינה מוטלת בספק. הוא הצליח להסתיר את המסר הנוראי ביותר - של הקמת מדינת טרור - בנאום שנשמע לכל אוזניים כעמידה תקיפה מול לחצי העולם.

מאת: שלום בער קרומבי

זהירות: נואם מקצוען לפניך

בנימין נתניהו חזר מארצות-הברית רווי נחת. הוא הצליח להכריז על מדינה פלסטינאית בקונגרס האמריקני ולהתקבל בארץ ישראל כגיבור ימני שמתנגח עם אובמה ומגן על ההתיישבות היהודית בישי"ע. ממש לא להאמין, אבל אותו נאום שזכה לשם 'נאום בר אילן 2' והיה אימת הימין בחודשים האחרונים, נתפס כעת כנאום פטריוטי ימני. ממש נדמה שעוד מעט תעניק מועצת ישי"ע מדליית כבוד לביבי על הנאום התקיף. כאילו אף אחד לא שם לב שביבי עמד מול שני בתי הקונגרס האמריקאי והכריז על הקמתה של מדינה פלסטינית, על עקירת בקעת הירדן, ועל בידוד יישובים ביהודה ושומרון והשארתם כחלק מהמדינה הפלסטינית.

דבר אחד ברור הוכיח נאומו של נתניהו: יכולת הנאום והרטוריקה שלו אינה מוטלת בספק. הוא הצליח להסתיר את המסר הנוראי ביותר – של הקמת מדינת טרור – בנאום שנשמע לכל אוזניים כעמידה תקיפה מול לחצי העולם.

אובמה העניק לביבי את המתנה הטובה ביותר שיכול היה לתת לו, ערב נאומו בקונגרס. בבת אחת כל הדיווחים והפרשנויות על הכרזת המדינה הפלסטינית שמתכנן ביבי, התחלפו בהצהרה שנתן לעיתונאים בה התנגד לדרישתו של אובמה לחזרה לגבולות 67. מה שהציבור ארץ ישראל שמע לא היו ההתרפסויות מרחיקות הלכת של ביבי – אותם הוא הגדיר במשפט "אנחנו נהיה נדיבים מאד בקשר למה שנעניק לפלסטינים". מה שהציבור בארץ ישראל שמע היה את הפרשנות של השמאל שנבהל מכך שביבי מעז לעמוד בתקיפות מול אובמה על עיקרון שהוא בסיסי ופשוט לכל אזרח פשוט. הפרשנות הזו הציגה את נתניהו כראש ממשלה תקיף וחזק שמוכן להתעמת מול אובמה, ואף אחד לא שם לב שכל הוויכוח הוא האם לשוב לגבולות 67 – כלומר לקבוע את הגבול ליד כפר סבא, או להשאיר גם את אריאל בפנים.

וזו בדיוק הבעיה. ביבי הפך את הקמת המדינה הפלסטינית לעובדה מוגמרת. הוא אפילו לא מנסה לדבר על אפשרות שמדינה כזו לא תקום ושההתיישבות בישי"ע תישאר לנצח. מבחינתו כל הסיפור הוא שאלה של כמה ישובים ממשלת ישראל תעקור. הוא איפשר לאובמה להפוך את ההתיישבות בישי"ע ללא לגיטימית – כזו שברור שצריך להחריב.

הרי מאז ומעולם האמריקאים התנגדו לבנייה בישי"ע. אבל היה הסכם שבשתיקה – אמריקה התנגדה וארץ ישראל בנתה. אבל ביבי בחולשתו נתן לאובמה לקבוע עובדות בשטח ולדבר על ישי"ע כארץ זרה. כאילו אין שום מצב שהיהודים יוכלו להישאר שם. ביבי רץ מעצמו להכריז על הקמת מדינה פלסטינית ועל תוכנית מדינית שתתחייב לעקור יישובים ולגרש יהודים. הוא המציא את הקביעה שההתיישבות בבקעת הירדן עומדת בפני עקירה הילי"ת – והדרישה היחידה שלו היא "נוכחות צבאית ארוכת טווח" בבקעה.

ואחרי כל זה הוא מתקבל בארץ הקודש כגיבור לאומי. ממש פטריוט ימני.

מה הכוונה מדינה מפורזת?

ביבי הוא אחד נואם מקצועי. הוא מצליח לכבס כל מונח מסוכן לאמירה תקיפה שאף אחד לא מבחין בסכנה שבה. הוא המציא את המושג "מדינה פלסטינית מפורזת" כדי להכשיר את הקמת מדינת חמסטאן, וכעת הוא המציא מונח חדש "יישובים יהודים תחת שלטון פלסטיני". שמעתם פעם על בדיחה כזו? הרי רק לאחרונה נחשף שכשעלתה הצעה דומה סביב שולחן המשא-ומתן הגיב אבו-מאזן ימ"ש שאין לכך סיכוי כי "ירצחו אותם" הילי"ת. אבל לביבי זה לא מפריע לעמוד מול כל העולם ולהגיד את ההזיות האלו – שהוא עצמו יודע שאינם מציאותיות.

בואו נחשוב למה מתכוון נתניהו כשהוא מדבר על מדינה פלסטינית "מפורזת"? מה ימנע התחמשות טרור ברמללה או בג'נין, אם אפילו בעזה, שמבודדת מהגדה הצליח החמאס להקים מדינת טרור מפוארת שמשגרת

טילי נ"ט על אוטובוסים של ילדים? אם במצב הנוכחי בעזה מצליח החמאס להעביר טונות של חומרי חבלה דרך מנהרות, מה יקרה חלילה אם הם יהפכו חלילה למדינה ריבונית עם שדה תעופה משלהם?

התוכנית המדינית של ביבי עלולה להפוך את כל יהודה ושומרון לעזה, רק בהיקף גדול יותר ומסוכן יותר. ביבי היה מי שטבע את המונח חמסטאן. הוא ידע להזהיר מפני עליית חמאס לשלטון בעזה, כששרון דיבר על העברת השטח לרשות הפלסטינית "האחראית". אבל גם אז הוא לא נמנע מלתמוך בתוכנית הגירוש המסוכנת. בפה אחד הוא דיבר על הסכנות החמורות שבמסירת השטח לפלסטינית ועל כך שלא ירחק היום והחמאס ישלוט בעזה, ובפה השני הוא הודיע בהצבעות שהוא תומך בתוכנית המטורפת. היום הוא נהנה לומר "התרענו מפני חמסטאן", כאילו לא היה הוא מי שהצביע בעד הגירוש.

היום הוא נוהג בדיוק באותה דרך. מצד אחד מדבר מול חבריו בסיעת הליכוד על שמירה על ביטחון ארץ הקודש, ומצד שני הולך ומגבש תוכנית מדינית מסוכנת ומטורפת.

החלומות של ביבי

ההמצאה החדשה של ביבי שנקראת "ישובים מבודדים", אמורה להחזיר את חלק מהישוב היהודים בישי"ע למצב של לפני 48. בהיסטוריה היהודית של ארץ הקודש נרשמו כבר קורבנות רבים של שיירות האספקה שהיו צריכות להיכנס תחת איומי יריות ומטעני נפץ אל הישובים המבודדים, כדי להביא אספקה של מזון.

ביבי שכח את קורבנות שיירת הדסה שנרצחו בדרכם אל בית הרפואה הדסה בהר-הצופים, כשהליגיון הערבי טבח בהם למרות הבטחת הצבא הבריטי שיאבטח את השיירה. הוא רוצה להפוך את איתמר וכפר-תפוח ליישובים שכל כניסה אליהם תלווה במסירות נפש של ממש.

ביבי יודע היטב שאין שום סיכוי

לשמור על שלום עם מדינה פלסטינית מחומשת שבראשה יעמדו טרוריסטים עם דם על הידיים – ולא משנה אם היא תהיה מפורזת או לא. הוא גם יודע שהחלום של יישובים יהודיים תחת שלטון פת"ח או חמאס, זו המצאה דימיונית פרועה. אבל זה לא מפריע לו לפמפם את הרעינות האלו מול הציבור הישראלי, כי הוא יודע שלעם שלו אפשר למכור בדיות בקלות.

כשנתניהו נאם בכנסת לפני צאתו לוושינגטון ודיבר על הקמת המדינה הפלסטינית, לא קמה קול זעקה מצד הכיסאות הימניים במליאה. אפילו חבר הכנסת בן-ארי איפשר לנאום להמשיך והסתפק בקריאה אחת לסדר. זה המצב שמשקף את השאננות של הציבור הישראלי. ראש הממשלה נואם על מדינה פלסטינית וכולם נתפסים לרטוריקה המקצועית שמלהיבה אותם.

ביבי מכריז שירושלים לא תחולק – ורגע אחרי מדבר על "פתרונות יצירתיים" בירושלים. המשמעות של המילים האלו היא פשוטה: תהיה פשרה בירושלים. הוא מדבר נגד חזרה לגבולות 67 – ורגע אחרי אומר ש"מדינת ישראל תהיה נדיבה בקשר למדינה הפלסטינית העתידית". המשמעות של האמירה הזו היא פשוטה: ביבי מתכנן גירוש לעשרות אלפי יהודים הילי"ת.

יש מה לעשות

הרבי מלך המשיח לימד אותנו שכשכואב צועקים. הרבי דרש שוב ושוב לא להרפות. זה הזמן להתעורר מתרדמת החורף הקשה שאחזה בנאמני שלימות וביטחון ארץ הקודש. כל מי שדבריו של הרבי נוגעים לו צריך להתעורר היום – כדי שמחר לא יהיה מאוחר.

ויש מה לעשות. ניתן להתחיל במחאות עממיות של שליחת פקסים, מכתבי מחאה והודעות קוליות לכל אחד מחברי הכנסת והשרים. להפעיל עליהם לחץ מהעם שהתעוררו. הם צריכים לדעת שהאזרח הפשוט לא ישן בלילה כשראש הממשלה שלו מתכנן תוכניות מטורפות כל כך. לכל משרד ממשלתי צריכות להגיע אלפי פניות שמבקשות מהשר להתחיל לפעול נגד מסירת חלקים מארץ הקודש לידי המחבלים.

כל חסיד צריך לדבר עם כל הסובבים אותו ולהסביר להם את חומרת המצב, כדי שבפעם הבאה שהם נשאלים בסקר בנוגע לתוכנית המדינית של ביבי תהיה ברורה להם מה צריכה להיות התשובה. ההשפעה של דעת הקהל על המנהיגות בארץ ישראל היא קריטית וזו הדרך היחידה למנוע את רכבת הטירוף מלהמשיך להתקדם.

ציטוט לסיום

לעצמם ללחוץ בענינים נוספים, עד שהחליטו החלטה בה נאמר על היהודים שהם האשמים בכל מה שקורה בלבנון.

הדרך היחידה למנוע את הלחץ ולהבטיח את הביטחון היא: יישוב השטחים בפועל – שאז הלחץ לא ישנה מאומה כיון ש"אין אחר מעשה כלום". אך כאשר בעקבות הלחץ לא עושים זאת – הסכנה רק גוברת יותר ויותר (מוצש"ק בחוקותי תשל"ח).

כל מילה מיותרת.

בית המשפט קבע:
770 שייך לרבי ולחסידים

חסידי חב"ד בכל רחבי תבל קיבלו בשמחה רבה את פסק הדין של בית המשפט לערעורים של מדינת ניו יורק, החותם את הסאגה המשפטית בנוגע לניהול בית חיינו - 770, כאשר ארבעת השופטים קבעו כי בית הכנסת ובית המדרש ליובאוויטש שבליובאוויטש יתנהל על ידי הגבאים הנבחרים על ידי ציבור המתפללים, כפי הוראותיו הקדושות של הרבי מלך המשיח וכפי שהתנהל המקום מאז ומעולם..

מהותו של המשפט לא היתה רק בשאלה הטכנית - החשובה מאוד בפני עצמה - של ניהול בית חיינו, אלא בנקודה עקרונית ומהותית הרבה יותר, והיא: האם כל דברי הרבי חיים וקיימים לעד ורק על פיהם תתנהל תנועת חב"ד והמוסדות הקדושים, או שמא השתנו הדברים וכעת ישנם אלו ואחרים שדעתם היא הקובעת רח"ל. ובמילים אחרות: המשפט היה על כל ענינו ומהותו של הרבי ועל כל מהותה של חסידות חב"ד החל מאדמו"ר הזקן, דרך כל רבותינו נשיאינו ועד לרבי מלך המשיח.

התובעים שביקשו מבית המשפט את השליטה בבית הכנסת, טענו כי דברי הרבי אינם רלוונטיים רח"ל, ואשר לכן מדובר ב"סכסוך דיירים" רגיל וביקשו מהשופטים להורות על פינוי המקום. מנגד עמדו הגבאים, שמכח הציבור שבחר בהם טענו כי בית הכנסת צריך להתנהל כפי שקבע הרבי, ומשכך השאלה המשפטית היא רק: מהי דעת הרבי בנידון.

המשפט שהתנהל במשך שבע שנים תמימות, נחתם ביום שישי האחרון בפסק דין קצר, בו קובעים השופטים כאמור כי אין בטענות התובעים כלום, זאת לאחר שלפני שנה וחצי קיבלו ארבעה שופטים אחרים את טענות הגבאים שהכירו בדברי הרבי ופסקו כי דבריו חיים וקיימים לעד.

בשיחה עם הגבאים והעסקנים המעורבים בפרטי המשפט הם הביעו שמחה רבה על התוצאות, והשוו את הדברים לה' טבת ואף לי"ט כסלו, כאשר אז כן היום היה ערעור על המשכיותה של תנועת חב"ד כולה, כאשר לבסוף גם עמי הארץ הודו כי דברי הרבי חיים וקיימים, ובית חיינו שייך לחסידים. הם חוזרים ומדגישים כי בית הכנסת ימשיך להתנהל אך ורק על פי הוראותיו הברורות של הרבי, ולאור הדרכותיהם של רבני השכונה שליט"א.

בשיחה לבית משיח, הצביע הגבאי הרב **זלמן ליפסקר**, שזכה לעמוד בראש המערכה הקדושה על הגנת בית חיינו, על הסייעתא דשמיא המיוחדת, ובמיוחד על הברכות הק' של הרבי מלך המשיח שזכה לקבל באמצעות ה'אגרות קודש' בכל שלבי המשפט. הרב ליפסקר ביקש גם להודות לנגיד החסידי הרב **שלום דובער דריזין**, שעמד בראש ועד התומכים. ולעורך הדין מר **אדוארד רודופסקי** שליווה את המשפט והשקיע כוחות רבים להבאת דברי הרבי לאולמות בית המשפט, וזכה להיות השליח שעשה מלאכתו נאמנה ולשכנע את השופטים כי יש רבי בישראל.

הצלחה רבה לכנס המנהלים של חב"ד

מאות מנהלי מוסדות וארגוני חב"ד השתתפו ב"כנס המנהלים ה-20" של מנהלי מוסדות וארגוני חב"ד שנערך על ידי אגודות חסידי חב"ד בארץ הקודש במלון 'רמדה' בירושלים • רשמים ראשונים מהכינוס, דיווח נרחב יבוא אי"ה בשבוע הבא • חיים נהר

סדנאות למנהלים

מימין לשמאל: הרב מנחם מענדל בליניצקי מנהל הפרוייקטים של אגו"ח, רבני הבית דין: הרב יוסף העכט רבה של אילת והרב מרדכי שמואל אשכנזי רבה של כפר חב"ד, הרב דוד נחשון מנכ"ל ניידות חב"ד ותנועת הנוער צבאות ה'. ברקע נראה נואם השר עוזי לנדא שר התשתיות הלאומיות.

מאות מנהלי מוסדות וארגוני חב"ד התכנסו במלון היוקרה "רמדה-רנסנס" שבירושלים בימים ראשון ושני כ"ה – כ"ו אייר. זהו הכנס ה-20 למנהלי מוסדות וארגוני חב"ד שאגודות חסידי חב"ד בארץ הקודש מארגנת.

המושב הראשון הוקדש לנושא של דמותו של מנהל חב"די. הרב **שמעון פיזם**, מזכ"ל ארגון "התאחדות החסידים לקבלת פני משיח וחבר ועדת הכנס, פתח בהפלאת דמותו של מנהל חב"די שהוא כמותו ממש של המשלח – הרבי. "הדבר ניכר בהצלחת המנהלים שהיא למעלה מדרך הטבע", הטעים. הרב **זושא פויזנר**, יו"ר הכנס, שליח הרבי לארה"ק, יו"ר ועדת החינוך החב"די וחבר הנהלת אגו"ח, פתח בהגדרת תפקיד המנהל – להביא את הרבי למוסד אותו הוא מנהל. כדי שמנהל יוכל לבצע את מטרתו, עליו לדעת שיש רבי מלובש בגוף גשמי והשליחות ממשיכה כרגיל. אם לא - אזי פסקה השליחות. על מנהל לזכור בכל מהלך התנהלותו, בבעיות המוסד, בעיסוקים הרבים, לא לשכוח שיש מנהל כללי, יש את הרבי והוא הנותן את הכוח לקיומו של המוסד".

הרב **יוסף יצחק ווילשאנסקי**, משלוחי הרבי לארה"ק, חבר הנהלת אגו"ח וראש ישיבות חח"ל צפת וסניפיה הוזמן לדוכן הדוברים. "דמותו של מנהל חב"די" – פתח הרב ווילשאנסקי – "הוא זה שחי עם משיח בכל צורת ופרטי התנהלות המוסד. לחיות עם משיח במוסד פירושו שהוא רואה את 'דמות דיוקנו של אביו', הרבי, נמצא אצלו כל הזמן במשרדו הפרטי. ההצלחה הגשמית של המוסד תלויה בקיום ההוראות הרוחניות הקשורות לניהול מוסד. הרבי כותב שככל שמתקרבים לגאולה, ניכר יותר הקשר והחיבור בין הרוחניות לגשמיות. לא עוד רוחניות לבד וגשמיות מאידך, אלא, כל פעולה רוחנית יש לה השלכה טבעית על ההצלחה הרוחנית.על מנהל מוסד לדעת שהמוסד עם כל הרכב הצוות שלו הוא הגוף. הנפש זה ההוראות של הרבי, שבלעדיו לא יהיה מוסד. זה הפירוש לחיות עם משיח וחובתו של כל מנהל לזכור זאת תמיד".

בהמשכו של היום הראשון נערכו סדנאות מרתקות שהעניקו למנהלים כלים מעשיים להצלחת המוסד: גיוס משאבים, סדנת אימון (קאוצ'ינג), עבודה מסודרת מצליחה יותר, פסיכולוגיה וחינוך, הפעילות במדינות חבר העמים ועוד. יומו הראשון של הכנס הסתיים במעמד הצדעה מכובד למנהלי מוסדות חב"ד בהשתתפות, רבנים, אישי ציבור, חברי כנסת ושרי ממשלה.

צילום: ברלה שיינר

תהלוכות הגאולה

צרור נוסף של דיווחים ותמונות מתהלוכות ל"ג בעומר שנערכו בכל רחבי תבל לכבודו של רבי שמעון בר יוחאי, על פי הוראתו ובקשתו של הרבי מלך המשיח • התהלוכות עמדו בסימן של התחזקות בתורה ובמצוות ברוח ימי הגאולה

ביתר עילית: למעלה מרבבת ילדים מכל המוסדות ומכל החוגים התאחדו בתהלוכת ל"ג בעומר לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. האירוע התקיים במעמד כל רבני העיר, וברגע השיא המרגש רבבת הילדים קיבלו על עצמם עול מלכות שמים יחדיו באמירת "שמע ישראל". צילום: מנדי הכטמן

לוס אנג'לס: פאראד בחזית 770, מוצגים מרשימים, קבוצות מתופפים, ליצנים מחופשים, כל אלו התרחשו לא רק בקראון הייטס, אלא גם בלוס אנג'לס.

יישובי הדרום: עשרות מתלמידי הישיבה בצפת השתתפו בפעילות ל"ג בעומר ב-134 ישובים וקיבוצים באזור הדרום ועוטף עזה. בלילה וביום התקיימו תהלוכות שלוו בשירי ל"ג בעומר ובפירסום הנבואה ש"הנה זה משיח בא", ס"ה השתתפו למעלה מ- 3,500 ילדים.

מוסקבה: תושבי בירת רוסיה הופתעו למראה אלפי ילדים יהודים בליווי מאות מזקני העיר, אמהות יהודיות ועמך ישראל על כל גווניו, שהשתתפו במצעד מרהיב של קידוש השם ברחובות העיר. בסיום התהלוכה התיישבו ילדים והוריהם לכינוס צ"ה מרכזי בהשתתפות אלפים. צילום: מאיר דהן

אור יהודה: ביוזמתם של בית חב"ד באור יהודה והתמימים מישיבות תות"ל בעיר, התקיימה התהלוכה המרכזית בעיר בהשתתפות כ-3,000 ילדים. ריתקו את הילדים מוצגים שעסקו בנושאים ביהדות ובמיוחד בגאולה הקרובה, וליוו את התהלוכה כשהם מוצגים על גבי תלת אופן. צילום יוסי מירלסון

פלורידה: מאות ילדים השתתפו בתהלוכת ל"ג בעומר שהתקיימה בפארק רחב ידים. הילדים נהנו מפעילות מגוונת, טרמפולינות, הצגות והגרלה על טיסה בשמי פלורידה. כהוראת

הרבי מה״מ שליט״א הושם דגש על החדרת עשרת המבצעים גם באמצעות מוצגים חדשים.

מטה יהודה: הרי ירושלים ויהודה שקקו תהלוכות ל״ג בעומר לילדי ישראל, לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. ב-57 ישובי המועצה האזורית מטה יהודה צעדו הילדים כשהם קוראים פסוקי תורה. על ארגון התהלוכות שקדו התמימים מישיבת צפת, ואנ״ש מביתר ומירושלים.

פונה, הודו: דווקא במקומות בהם מספר הילדים היהודיים מועט, גדולה חשיבותה של תהלוכת ל״ג בעומר המחדירה גאווה יהודית בלב הילדים. על התהלוכה המקומית בה השתתפו הילדים היהודים הלומדים בבתי ספר כלליים בעיר, ניצח השליח הצעיר יגאל.

הר חומה: כ-2000 ילדים השתתפו בתהלוכת ל״ג בעומר בשכונת הר חומה, שנוהלו על ידי השליח הרב מנחם ברנד. את התהלוכה הפיקו במסירות ובביצוע ייחודי השלוחים הרב מנחם טורקוב ורעייתו, הילדים הכריזו פסוקים, נהנו מהופעת פעלולן ושמעו על מהותו של היום.

ניו דלהי, בהודו: התחזיות ל-43 מעלות חום, התחלפו בבוקרו של יום בסערת גשמים ורוחות שנפסקה באופן מפתיע שעה לפני התהלוכה והעניקה למשתתפים מזג אויר נעים וכינוס מרתק ומהנה. למחרת כבר חזר החום וטיפס ל-38 מעלות...

יהוד: שיא במספר המשתתפים בחגיגת ל״ג בעומר: למעלה מ– 1500 השתתפו בצעדה המרשימה שהתקיימה לאחר כינוס מרשים בהשתתפות ראש העיר יוסי בן דוד וממלא מקומו מר נתן בז׳ה, שהודה לשליח הרב והצהיר בזכותך ״יהוד היא הרבה יותר יהודית׳.

ג׳ורג׳ טאון, ניו יורק: מאות הורים צעדו עם ילדיהם ברחובות שכונת ג׳ורג׳ טאון, כשהם נושאים בגאון מוצגי יהדות מושקעים תוך הפגנת גאווה יהודית. הילדים נהנו מהגרלת פרסים, להטוטן מיוחד, ואמירת פסוקים, מתקני מתנפחים ודוכני מאכל ורעיונות על רשב״י והגאולה הקרובה.

אשדוד: אלפי ילדי הת״תים בעיר קידשו שם שמים בתהלוכת ל״ג בעומר והשתתפו בכינוס שלאחריה. לאחר אמירת שנים עשר הפסוקים נהנו הילדים מההצגה ׳סוד בצערה׳ שתארה את מסירות נפשם של יהודי רוסיה באותם ימים, על שמירת התורה והמצוות.

אלקנה: למעלה משש מאות ילדים והורים השתתפו בתהלוכת וכינוס ל״ג בעומר של בית חב״ד באלקנה בניהולם של שלוחי הרבי הרב יצחק קעניג ורעייתו. בסדר מופתי צעדו הילדים בכביש שנחסם לתנועה תוך שירה ואמירת פסוקים.

קרית שמואל: מספר שיא של כאלף משתתפים נראה בתהלוכת ל״ג בעומר המסורתית שהתקיימה ברחובות קרית שמואל. לאחר כינוס רב משתתפים שבו שמעו הילדים והוריהם על רשב״י יצאו כולם בתהלוכה לצדם של רכבים שקושטו במוצגי יהדות.

צילום: אלחי דיין

שומרון: בתי חב״ד אלון מורה ויצהר קיימו תוך שיתוף פעולה פורה 15 תהלוכות לילדי השומרון, בעזרת אנשי בית חב״ד והתמימים המסורים מישיבת ת״ת אור יהודה. התהלוכות התקיימו כולם בסימן של שמחה ואחדות, תוך ציפייה בוערת לגאולה.

דימונה: אלפי ילדים והורים השתתפו בכינוס ענק ובתהלוכה שכבשה את העיר. הילדים שמעו מפי השליח על המסרים של ל״ג בעומר: אהבת ישראל ותורה אור. כוכב הילדים יובל המבולבל שהרקיד ושעשע את המשתתפים, כשהוא קורא עם הילדים פסוקים מהתורה.

אלעד: כ-2,500 איש השתתפו באירועי ל״ג בעומר שארגנו זו השנה ה-12 על ידי בית חב״ד באלעד בראשות השליח הרב יוסף יצחק סילברמן. אבות ובנים צעדו ברחובות העיר במפגן של קידוש השם, במקום הכינוס הוכן אזור נפרד לילדות שהגיעו בהמוניהן להשתתף בכינוס.

בני ברק, שיכון ה׳: למעלה מאלף ילדים השתתפו בתהלוכת ל״ג בעומר שבראשה מתופפים ומוצגים מיוחדים על זמן הגאולה. במרכז הכינוס נערכה הופעה מרתקת ״ אי החסד״ ובסיומו נערכו הגרלות ענק וכל ילד קיבל שי את הספרון שיצא לאור לקראת ל״ג בעומר התשע״א.

חיפה: איחוד כוחות של השלוחים הרב רוזנבלט והרב רוזנברג הביאה להצלחת שיע של התהלוכה בשכונות נווה שאנן ורמות רמז בחיפה בהשתתפות 1300 ילדים. נציגת הילדים מושקי רוזנברג הקריאה מכתב לבורא עולם לזירוז הגאולה שהופרח לשמים.

תושבי כפר חב"ד בחרו בשנית ביו"ר ובחברי הועד המכהן

בסיומה של מערכת בחירות קצרה ומעודנת, שנמשכה כשבוע ימים, הגיעו תושבי כפר חב"ד בהמוניהם אל הקלפי ביום כ"א באייר, כדי לבחור שבעה חברים לועד המנהיג את כפר חב"ד הבירה החב"דית בארץ הקודש.

הבחירות וספירת הקולות התקיימו בבנין המתנ"ס המקומי ובעלות השחר הוכרזו תוצאות הבחירות, יו"ר הועד המכהן ר' **בנימין ליפשיץ** נבחר ברוב גדול.

ר' בנימין ליפשיץ (564) ר' יעקב קעניג (470) ר' גרשום אוחנה (432), ר' שאול בייטש (421), הרב מנחם גורביץ (396), ר' חיים רייכמן (393) ור' שמעון רבינוביץ (324). לפי החלטת התושבים באסיפה האחרונה, הנבחרים בבחירות אלו יכהנו לתקופה של חמש שנים.

יום לאחר הבחירות, התראיין היו"ר הנבחר ר' בנימין ליפשיץ לאתר חב"ד אינפו וסיפר על הזכות והאחריות, הביע תודתו לבוחרים והבטיח להמשיך להשקיע בנושא הנמצא בעדיפות ראשונה בעיניו: חינוך הילדים והנוער להתקשרות לרבי ולאמונה בגאולה, חדורים בחסידישקייט בהתאם להדרכתו של המד"א הרב אשכנזי. זאת לצד המשך המאמץ להביא את הכפר לשגשוג ופריחה, בהשקעה בתשתיות, בתקציבים ובשאר הנושאים הנתונים לאחריות הועד.

היו"ר הנבחר, ר' בנימין ליפשיץ

מנתניה להאדיטש - מסע התמימים ה'תשע"א

במשך חודשים ארוכים העמיקו תלמידי התמימים בישיבת תות"ל נתניה בלימוד החוברות המושקעות שיצאו לאור למבצע 'יגיעה בתורה', שהתקיים בזמן החורף בישיבת תות"ל נתניה. התמימים התפלפלו בדבריהם של השאגת אריה ה'שב שמעתתא', עמלו והתייגעו בתורה, וזכו בפרס הייחודי מסע לארץ התהוותה של חסידות חב"ד.

המסע יצא לדרך בראשות ראש הישיבה הרב משה שי' אורנשטיין, כאשר הפתעה נעימה נצפתה לתמימים כאשר נודע שאל המסע מצטרף גם יו"ר מוסדות חב"ד נתניה ורב הקהילה הרב מנחם וולפא. במשך שבוע השתתפו 50 תלמידי התמימים המצטיינים במסע אל המקומות הקדושים הקשורים ברבותינו נשיאנו, ציוני הרביים וערי ילדותו של הרבי מלך המשיח.

אסנט: מאות צעירים בשבתונים עם חב"ד

מכון אסנט בצפת ארח מאות צעירים לשבת רוחנית באוירה חסידות מיוחדת. בין האורחים היו סטודנטים שהגיעו יחד עם השלוחים הפועלים עמם בקולג'ים בארה"ב, צעירים מאנגליה ואורחים ישראלים מכל רחבי הארץ.

במהלך השבת התארחו האורחים אצל משפחות אנ"ש לסעודת ליל שבת, השתתפו בשיעורים ובהתועדויות ועוד. במוצאי השבת יצאו מהמכון ארבעה אוטובוסים שלקחו את האורחים לציון רבי שמעון בר יוחאי. במכון אסנט כבר מתארגנים לחג שבועות בו צפויה להתארח במכון כמות דומה של מקורבים ומתעניינים.

פעילות חב"דית ביום הסטודנט בראשל"צ

גם השנה מילא דוכן חב"ד תפקיד מרכזי ביום הסטודנט של המכללה למנהל בראשל"צ. מאות צעירים ניגשו להניח תפילין, להגיד לחיים ולשמוח בשמחת הגאולה ביחד עם מפעילי הדוכן, הרב **דותן קורתי** שליח הרבי הפועל במכללה מזה 4 שנים, והת' **רונן מסאמי**. פעילות זו מצטרפת לשורה ארוכה של פעילויות המתבצעות במסגרת בית חב"ד נאות אשלים בניהול הרב אריאל גורן, הפועל בשכונות מערב ראשל"צ.

מורה שיעור ללימוד הרמב"ם היומי

יום	ג' פרקים	פרק א'	ספר המצוות
שישי א' סיון	פרק יח-יט. הל' תעניות.. בפרקים אלו. פרק א.	הל' ביאת המקדש. פרק ו.	מ"ע קנג. נט.
שבת קודש ב' סיון	פרק ב-ד.	פרק ז.	מ"ע נט.
ראשון ג' סיון	פרק ה. הל' מגילה וחנוכה.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ח.	מ"ע נט. ספר משנה תורה: הלכות מגילה וחנוכה.. בפרקים אלו. פרק א-ב.
שני ד' סיון	פרק ג-ד. תורת חכם וגו'. ספר נשים והוא ספר רביעי.. הל' אישות.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ט.	שם: פרק ג-ד. מ"ע ריג.
שלישי ה' סיון	פרק ב-ד.	הל' גזילה ואבידה.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע ריג.
רביעי ו' סיון	פרק ה-ז.	פרק ב.	מל"ת שנה.
חמישי ז' סיון	פרק ח-י.	פרק ג.	מל"ת שנה.
שישי ח' סיון	פרק יא-יג.	פרק ד.	מל"ת שנה.
שבת קודש ט' סיון	פרק יד-טז.	פרק ה.	מל"ת רסב.
ראשון י' סיון	פרק יז-יט.	פרק ו.	מל"ת רסב.
שני י"א סיון	פרק כ-כב.	פרק ז.	מ"ע ריב.
שלישי י"ב סיון	פרק כג-כה.	פרק ח.	מ"ע ריב.
רביעי י"ג סיון	הל' גירושין.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ט.	מ"ע רכב.
חמישי י"ד סיון	פרק ד-ו.	פרק י.	מ"ע רכב.
שישי ט"ו סיון	פרק ז-ט.	פרק יא.	מל"ת שנו.

חסידים . . אין משפחה

נולדו במזל"ט

• למשפחת ר' **אליהו אברמצ'יוב**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יוסף ארבוב, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **גיל דוד הכהן אוריאן**, ר"י חב"ד אשקלון, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משה מרדכי הכהן אוריאן, רמת ישי; משפחת ר' אליהו דהאן, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **אהרן איישלר**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שמואל באקער**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **ניסים בוטון**, נורט', מיאמי ביטש, פלורידה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **הלל בלסופסקי**, מנצ'סטער, אנגליה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **נתן בן דרור**, רחובות – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' גד בן דרור, מעלות; מרת גייל מילר, ירושלים.

• למשפחת ר' **דורון ברקו**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן **מנחם מענדל**; ולזקניהם משפחת ר' אברהם יצחק ברקו, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **שלום דובער גולדשמיד**, פילדלפיה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי גולדשמיד, לוד; משפחת ר' אברהם יצחק ששונקין, שליח כ"ק אד"ש מה"מ אביטל, תענך ומשפיע בישיבת חב"ד תות"ל מגדל העמק.

• למשפחת ר' **ברוך גרינבאום**, אושנסייד, קליפורניה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **יעקב דוידסון**, פיצבורג, פנסלבניה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **לוי יצחק דנה**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' א ש ר דנה, ירושלים; משפחת ר' יוסף יצחק זהר, נחלת הר חב"ד; מרת אורה זוהר, בני ברק; משפחת ר' נתנאל חבובה, ירושלים.

• למשפחת ר' **גמליאל יוסף דריי**, קראון הייטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אברהם דריי, ביתר עילית; משפחת ר' שמעון נימני, אנגליה.

• למשפחת ר' **לוי יצחק הורנשטיין**, קרית גת – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' דניאל אברהם הורנשטיין, כפר חב"ד; משפחת ר' אליהו גבאי, קרית גת.

• למשפחת ר' **משה הינדי**, כפר חב"ד – להולדת הבן **אשר**; ולזקניהם מרת חוה הנדי, עפולה; משפחת ר' מרדכי דן הכהן כהן, ירושלים.

• למשפחת ר' **חיים הלוויים**, גולדרס גרין, לונדון – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' דוד הלוויים, לונדון, אנגליה; משפחת ר' מרדכי דיל, ביתר עילית.

• למשפחת ר' **לוי וולוסוב**, מורגנוויל, ניו ג'רסי – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שאול וישצקי**, כפר חב"ד – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שניאור זילברמן**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **ישראל חאנין**, ירושלים – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שניאור זלמן חאנין, ועד להפצת שיחות, קראון הייטס; משפחת ר' משה וישנפסקי, ירושלים.

• למשפחת ר' **רחמים אברהם טוויל**, רחובות – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משה טוויל, מושב שתולים; משפחת ר' אפרים מיפעי, רחובות.

• למשפחת ר' **אברהם טלקי**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **חניאל טנג'י**, ירושלים – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יצחק טנג'י, ירושלים.

• למשפחת ר' **מנחם לבייב**, בני ברק – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משה לבייב, בני ברק; משפחת ר' אליהו יעקובוב, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **יחיאל שלמה לויטנסקי**, סומי, אוקראינה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אהרן מארק**, לוד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שלמה מאיר מארק, כפר חב"ד; מרת העניא קרניאל, כפר חב"ד; משפחת ר' מיכל הלוי לוין, לוד.

• למשפחת ר' **תומר מלדונג**, טורונטו, רנדה – להולדת הבן.

• למשפחת **מרילי**, רחובות – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שמואל נעמת**, רחובות – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אלי נתן סילברברג**, שיקגו, אילנוי – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אלימלך עווערס**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **משה פוקס**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אשר רבינוביץ**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שמואל בן ציון רבינוביץ, ירושלים; משפחת ר' הלל רבינוביץ, ירושלים; משפחת ר' פנחס רוזנשטיין, בני ברק; משפחת הרב יעקב מנדלזון, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ורב קהילת חב"ד ערד; משפחת ר' נחמיה מנדלזון, ירושלים; מרת שרה גיטל ליפסקר, משלוחי כ"ק אד"ש מה"מ ערד.

• למשפחת ר' **יעקב שהרבני**, כפר חב"ד – להולדת הבן **לוי יצחק**; ולזקניהם משפחת ר' אברהם שהרבני, אזור; משפחת ר' יצחק ואורנה הלוי לוי, כרכור.

• למשפחת ר' **שלום דובער שמרלינג**, ווינס, צרפת – להולדת הבן

• למשפחת ר' **יוסף ששונקינד**, מוריסטאון – להולדת הבן.

•

• למשפחת ר' **רפאל אוחיון**, כפר חב"ד – להולדת הבת; ולזקניהם מרת עמית, ראשון לציון.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל אלישביץ**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ כרמיאל – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' יוסף לייב אלישביץ, ברוקלין; משפחת ר' יוסף יצחק הכהן ריבקין, שליח כ"ק אד"ש מה"מ כרמיאל.

• למשפחת ר' **דוד אלף**, קליבלנד, אוהיו – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **מענדל בלייר**, נורט' מיאמי ביטש – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אברהם בן ארוש**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אפרים ברודי**, נורט' מיאמי ביטש – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **יחזקאל ברנט**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק גלדציילר**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ גבעת אלה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' שמחה פנחס גלדציילר, עפולה; מרת חנה קלמנוביץ (רותם), הרצליה.

• למשפחת ר' **חנוך דובוב**, מוקיון, וויסקונסין – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שלום ישעיה דייטש**, ריידגפילד, קונטיקט – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **ברוך העכט**, אגורה הילס, קליפורניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **ישראל יצחק זלמנוב**, קראון הייטס – להולדת הבת **חיה מושקא**; ולזקניהם משפחת ר' מנחם מענדל זלמנוב, קראון הייטס; משפחת ר' לוי פריו, לונדון, אנגליה; משפחת ר' משה לאזאר, שליח כ"ק אד"ש מה"מ מילאנו, איטליה.

• למשפחת ר' **אלחנן הכהן כהן**, אלעד – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' נחום רפאל הכהן כהן, ביתר עילית; משפחת ר' משה תמרי, צפת.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל ליפש**, עפולה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' יצחק ליפש, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ומנהל צא"ח צפת; משפחת ר' אלעזר ליפש, כפר חב"ד; משפחת ר' קלמן שמולביץ, ירושלים; משפחת ר' מיכאל דורון, עפולה; מרת צביה דורון, גבע.

• למשפחת ר' **דני מוריאל** –

להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' ברוך מוריאל, פתח תקוה; משפחת ר' משה לודיוב, לוד.

• למשפחת ר' **דוד נקה**, מונסי – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **משה סילמאן**, קראון הייטס – להולדת הבת **רבקה אדל**; ולזקניהם משפחת ר' שמעון סילמאן, קראון הייטס; משפחת הרב יוסף העכט, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ורב העיר אילת; משפחת ר' שלום דובער הלוי פופאק, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **שלמה משה פלטיאל**, פורט וושינגטון, ניו יורק – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **תומר צנעני**, כפר סבא – להולדת הבת **חיה מושקא**; ולזקניהם משפחת ר' טוביה צנעני, כפר סבא; משפחת ר' יואל ימיני, שליח כ"ק אד"ש מה"מ כפר סבא.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל קעניג**, רחובות – להולדת הבת **דבורה לאה**; ולזקניהם משפחת ר' יעקב שמואל קעניג, כפר חב"ד; משפחת ר' דוד אלכסנדר זושא קעניג, ירושלים; משפחת ר' אהרן משה שיינר, כפר חב"ד; משפחת ר' אלימלך שחר, מנכ"ל מוסדות חב"ד רחובות.

• למשפחת ר' **רפאל שחר**, ביתר עילית – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' אלימלך שחר, מנכ"ל מוסדות חב"ד רחובות; משפחת הרב אשר לעמיל הכהן כהן, רב קהילת חב"ד ביתר עילית.

הגיעו למצוות

• למשפחת ר' **אברהם אקרמן**, בת ים – להגיע הבן הת' **מנחם מענדל** למצוות.

• למשפחת ר' **יהושע העכט**, בית שמש – להגיע הבן הת' **חנוך** למצוות.

• למשפחת ר' **יניב הכהן כהן**, בית שמש – להגיע הבן הת' **מנחם מענדל הכהן** למצוות.

• למשפחת **ליצמן**, מונסי – להגיע הבן הת' **מנחם מענדל** למצוות.

• למשפחת **מוסקוביץ**, שיקגו, אילנוי – להגיע הבן הת' **מאיר שמעון** למצוות.

• למשפחת ר' **שלום פש**, נחלת הר חב"ד – להגיע הבן הת' **שמואל** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' איסר פש, שליח כ"ק אד"ש עין הנציב; משפחת ר' שמריה הלל, לוד.

באו בקשרי שידוכין

• למשפחת ר' **חיים אוחיון**, לוד – לבוא הבן הת' **יוסף יצחק** בקשרי שידוכין עב"ג **מרים** למשפחת ר' **ישר אדרעי**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ נתיבות.

• למשפחת ר' **משה דוד אייזנברגר**, מגדל העמק – לבוא הבן הת' **שמואל** בקשרי שידוכין עב"ג **אסתר** למשפחת ר' **שמואל ריבקין**, כפר חב"ד; ולזקניהם מרת רחל שטרן, ירושלים; מרת שושנה ריבקין, כפר חב"ד.

• למשפחת **אילוואן**, בברלי הילס, קליפורניה – לבוא הבן הת' **יוסף** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה** למשפחת **טייב**, צרפת.

• למשפחת ר' **צבי בינהקר**, חיפה – לבוא הבן הת' **יוסף** בקשרי שידוכין עב"ג **יעל** למשפחת **קנסלר**, שיקגו, אילנוי.

• למשפחת ר' **צבי הלל**, קרית גת – לבוא הבן הת' **יוסף** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **חיים יוסף סיגמן**, כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' אברהם שהרבני, אזור.

• למשפחת **וולוביק**, מונטריאול, קנדה – לבוא הבן הת' **פרץ** בקשרי שידוכין עב"ג **מוסיא** למשפחת **ויינגארטן**, קראון הייטס.

• למשפחת **וועב**, מונסי – לבוא הבן הת' **אברהם** בקשרי שידוכין עב"ג **ברריינא** למשפחת **נובאק**, לוס אנג'לס, קליפורניה.

• למשפחת **זיידמן**, וואלנט קריק, קליפורניה – לבוא הבן הת' **יוסף** בקשרי שידוכין עב"ג **אסתר** למשפחת **גרין**, ס דייגו, קליפורניה.

• למשפחת **זירקינד**, מונטריאול, קנדה – לבוא הבן הת' **חיים** בקשרי שידוכין עב"ג **בלומה** למשפחת **לברטוב**, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק לבקיבקר**, צפת – לבוא הבן הת' **שניאור זלמן** בקשרי שידוכין עב"ג **רחל** למשפחת ר' **אלימלך שחר**, רחובות, ולזקנהים מרת חיה חנצ'ה לבקיבקר.

• למשפחת ר' **משה קלמן לידר**, ירושלים – לבוא הבן הת' **צבי אברהם** בקשרי שידוכין עב"ג **צילה מושקא** למשפחת ר' **נחום רוקח**, כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי ראובן רוקח, בני ברק; משפחת ר' משה ברונפמן, לוד.

• למשפחת ר' **בני נחום**, שלומי – לבוא הבן הת' **מנחם מענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה רבקה** למשפחת ר' **אברהם אבוטבול**, קרית אתא.

• למשפחת ר' **יוסף נחמיאס**, פקיעין – לבוא הבן הת' **שמעון** בקשרי שידוכין עב"ג **חגית** למשפחת ר' **קריספין**, אלעד

• למשפחת ר' **אברהם סימפסון**, קראון הייטס – לבוא הבן הת' **לוי** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת **מנגל**, בלו אש, אוהיו. ולזקניהם משפחת הרב שלום מענדל סימפסון, מזכיר כ"ק אד"ש מה"מ מנהל המל"ח וקופת רבינו ורב בברייטון ביטש. הרב ניסן מנגל רב בית הכנסת כתב סופר, ר' שלום דובער קלמנסון, שליח כ"ק אד"ש מה"מ סינסנטי.

• למשפחת ר' **רוברט פייזייב**, ראשון לציון – לבוא הבן הת' **הראל** בקשרי שידוכין עב"ג **דינבה** למשפחת ר' **אליהו רפאלוב**, תל אביב.

• למשפחת הרב **חיים פרוס**, רב ומו"צ כפר חב"ד – לבוא הבן הת' **יהודה אריה** בקשרי שידוכין עב"ג **מושקא** למשפחת ר' **משה ניסן אזימאוו**, ירושלים; ולזקניהם משפחת ר' דובער פרוס, כפר חב"ד; משפחת ר' יעקב הכהן כץ, ר"י תות"ל המרכזית כפר חב"ד, בני ברק; מרת גיטל צירל ליטוין, בוסטון.

• למשפחת ר' **אהרן קעניג**, כפר חב"ד – לבוא הבן הת' **מנחם** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה** למשפחת **כהן**, קרית מלאכי; ולזקניהם משפחת ר' דוד קעניג, משפחת ר' שלום סבג.

• למשפחת ר' **שמעון רבקין**, כפר חב"ד – לבוא הבן הת' **גרשון** בקשרי שידוכין עב"ג **מושקא** למשפחת ר' **שניאור זלמן מנדלזון**, וינה, אוסטריה; ולזקניהם משפחת ר' אלימלך לבנהרץ, כפר חב"ד; משפחת ר' יצחק יונה מנדלזון, לוד.

• למשפחת **רובין**, קלרק, ניו ג'רסי – לבוא הבן הת' **יהושע משה** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה ברכה** למשפחת **הרמן**, פילדלפיה,פנסלבניה.

• למשפחת **רסקין**, קראון הייטס – לבוא הבן הת' **אברהם** בקשרי שידוכין עב"ג **שיינא** למשפחת **ברפמן**, מוריסטאון, ניו ג'רסי.

• למשפחת **שיפרין**, לייקווד, ניו ג'רסי – לבוא הבן הת' **שמואל יעקב** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה** למשפחת **אפשטיין**, קראון הייטס.

לעדכונים – שלחו מייל:
chsidim@gmail.com

ב"ה

במחנה

צבאות השם

העלון
לילדי אנ"ש

ערש"ק **פרשת נשא**
א' סיון ה'תשע"א

289

חיים עם הזמן

"לֹא וָלֹא!" קָרְאָה שָׂרִי בְּהֶחְלֵטִיּוּת, "אֵינֶנִּי מוּכָנָה." שָׂרִי לִוְּתָה אֶת הַמִּשְׁפָּט בִּתְנוּעוֹת יָדַיִם מֻדְגָּשׁוֹת וְהִמְשִׁיכָה: "אַעֲדִיף לָמוּת..."

"לְמַעַן הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה!" הִשְׁלִים אָחִיהָ חַיִּים אוֹטוֹמָטִית. אֲחוֹתוֹ מִתְכּוֹנֶנֶת לַהַצָּגָה בַּכִּנּוּס שֶׁל שָׁבוּעוֹת, וְכָל הַבַּיִת צָרִיךְ לְהִתְכּוֹנֵן יַחַד אִתָּהּ...

"תַּנְמִיכִי וּוֹלְיוּם בְּבַקָּשָׁה. אֲנִי רוֹצֶה לִישֹׁן." בִּקֵּשׁ חַיִּים וְהָלַךְ לְחַדְרוֹ לְהִתְאַרְגֵּן לְשֵׁנָה. "לָמַדְתָּ חִתַּ"ת?" קָרָא אַבָּא מֵהַסָּלוֹן. חַיִּים עִקֵּם אֶת פָּנָיו. הוּא עֲדַיִן לֹא אָמַר. "אוּלַי כְּדַאי שֶׁאַשְׁלִים מָחָר?" שָׁאַל," אֲנִי כָּל כָּךְ עָיֵף עַכְשָׁו."

אֲבָל אַבָּא לֹא וִתֵּר. "חַג מַתָּן תּוֹרָה מִתְקָרֵב. צָרִיךְ לְהִתְכּוֹנֵן לַיּוֹם הַזֶּה, לֹא? הַקְּפָדָה עַל לִמּוּד חִתַּ"ת בִּזְמַנּוֹ יְכוֹלָה לִהְיוֹת הֲכָנָה טוֹבָה." חַיִּים הִנְהֵן בִּשְׁתִיקָה. הוּא הִסְכִּים עִם כָּל מִלָּה, אֲבָל הָיָה קָשֶׁה לְהִתְגַּבֵּר עַל הָעֲיֵפוּת. "אִם עַכְשָׁו הָיָה לֵיל שָׁבוּעוֹת," הִסְבִּיר לְאַבָּא, "הָיָה לִי הַרְבֵּה יוֹתֵר קַל לִלְמֹד. שָׁנָה שֶׁעָבְרָה הָיִיתִי עֵר כָּל הַלַּיְלָה, וְאָמַרְתִּי אֶת כָּל הַ'תִּקּוּן' בְּלִי בְּעָיָה. אֲבָל עַכְשָׁו..."

"מַה יוֹתֵר חָשׁוּב לְדַעְתְּךָ," הֶעֱבִיר אַבָּא נוֹשֵׂא, "הַהֲכָנוֹת לַחַג, אוֹ הַחַג בְּעַצְמוֹ?"

"הַחַג בְּעַצְמוֹ," עָנָה חַיִּים לְלֹא הִסּוּס, "זֶה כְּמוֹ בַּהַצָּגָה שֶׁל שָׂרִי לְדֻגְמָה. בָּרוּר שֶׁהַתַּפְקִיד שֶׁלָּהּ בַּהַצָּגָה עַצְמָהּ, חָשׁוּב יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר הַדִּקְלוּם בַּבַּיִת."

"בְּדֶרֶךְ כְּלָל זֶה כָּכָה," אִשֵּׁר אַבָּא, "אֲבָל בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת, הַהֲכָנוֹת לַחַג יוֹתֵר חֲשׁוּבוֹת, בְּמִדָּה מְסֻיֶּמֶת, מֵאֲשֶׁר חַג הַשָּׁבוּעוֹת בְּעַצְמוֹ."

"אֵיךְ יִתָּכֵן?" שָׁאַל חַיִּים.

"בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת," הִסְבִּיר אַבָּא, "קִבַּלְנוּ אֶת הַתּוֹרָה. הַתַּכְלִית שֶׁל מַתָּן-תּוֹרָה הִיא לְהַחְדִּיר קְדֻשָּׁה בָּעוֹלָם הַגַּשְׁמִי וְלַעֲשׂוֹת לַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הוּא דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים. בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת בְּכָל שָׁנָה, מִתְגַּלֶּה ה' בָּעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּמַתָּן-תּוֹרָה. בְּיוֹם זֶה הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מִתְעַלֶּה לְדַרְגָּה גְּבוֹהָה מְאוֹד. בַּיּוֹם הַזֶּה, הָעוֹלָם אֵינוֹ תַּחְתּוֹן וְנָחוּת כְּמוֹ בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה. לָכֵן, בְּיוֹם נַעֲלֶה כָּזֶה אֵין לָנוּ הִזְדַּמְּנוּת לְקַדֵּשׁ אֶת הַתַּחְתּוֹן וְהַגַּשְׁמִי בְּיוֹתֵר.

לְעֻמַּת זֹאת, הַיָּמִים שֶׁלִּפְנֵי חַג הַשָּׁבוּעוֹת הֵם יָמִים רְגִילִים, יְמֵי חוֹל. בְּיָמִים אֵלּוּ אֵין גִּלּוּי רוּחָנִי מְיֻחָד בָּעוֹלָם. בְּיָמִים אֵלּוּ הָעוֹלָם הִנּוֹ תַּחְתּוֹן וּמְגֻשָּׁם וּמַקְשֶׁה עָלֵינוּ לְקַיֵּם מִצְווֹת. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִתְכּוֹנְנִים בְּיָמִים אֵלּוּ לְמַתָּן תּוֹרָה, מוֹסִיפִים בְּלִמּוּד וּבְהַנְהָגָה טוֹבָה, אֲזַי חוֹדֶרֶת הַקְּדֻשָּׁה בְּתַחְתּוֹנִים מַמָּשׁ. וְזוֹהִי בְּעֶצֶם הַמַּטָּרָה שֶׁל מַתָּן תּוֹרָה. לְקַדֵּשׁ דַּוְקָא אֶת הַתַּחְתּוֹן בְּיוֹתֵר."

"הֵבַנְתִּי," אָמַר חַיִּים. "אֲנִי הוֹלֵךְ לְהִתְכּוֹנֵן..."

[ע"פ לקו"ש חי"ג ע' 142]

תנועת הנוער
'צבאות השם' ארה"ק

'תִּקּוּן' מְיֻחָד בְּמִינוֹ 2
שעת סיפור

לבד 4
סיפור בהמשכים

הבמה שלנו 9
חיילים בהפסקה

>>> עמוד 6

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

שעת סיפור

מאת: נחמה בר

'תִּקּוּן' מְיֻחָד בְּמִינוֹ

מֶגֶשׁ לְרֶגֶל חַג הַשָּׁבוּעוֹת

בְּבֵיתוֹ שֶׁל מַצְלִיחַ, סוֹחֵר עַתִּיקוֹת שָׁגָר בְּטוּנִיסְיָה, נִסְפְּרוּ בְּצִפִּיָּה הַיָּמִים לִקְרַאת חַג הַשָּׁבוּעוֹת. אָמְנָם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל סָפְרוּ אֶת יְמֵי סְפִירַת הָעֹמֶר, אַךְ מַצְלִיחַ חָשׁ **בְּאֱמֶת** הִשְׁתּוֹקְקוּת לְהַגִּיעַ לְחַג הַשָּׁבוּעוֹת, הַחַג הַנִּפְלָא בּוֹ זָכִינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה!

מַצְלִיחַ לֹא הָיָה לַמְדָן גָּדוֹל, אַךְ חִבֵּב מְאוֹד אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת תַּלְמִידֵי הַחֲכָמִים, הוּא אַף תָּרַם מִכִּסְפּוֹ עֲבוּרָם בְּעַיִן יָפָה. בְּהַגִּיעַ חַג הַשָּׁבוּעוֹת, הַחַג שֶׁכֹּה אָהַב, הָיָה מְזַמִּין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים עֲנִיִּים לְבֵיתוֹ לַאֲמִירַת תִּקּוּן לֵיל שָׁבוּעוֹת. הַלָּלוּ הָיוּ לוֹמְדִים תּוֹרָה כָּל הַלַּיְלָה וּמַצְלִיחַ כִּבְּדָם בְּכִבּוּד עָשִׁיר, שֶׁלֹּא יִתְעַיְפוּ מִלִּמּוּדָם. הוּא הֶעֱמִיס עַל הַשֻּׁלְחָנוֹת מִינֵי מְזוֹנוֹת, פֵּרוֹת עֲסִיסִיִּים וּבַקְבּוּקֵי שְׁתִיָּה.

כָּךְ הָיָה מִנְהָגוֹ בְּכָל שָׁנָה, לְמֶשֶׁךְ שָׁנִים אֲרֻכּוֹת.

סִפּוּרֵנוּ עוֹסֵק בְּאַחַת הַשָּׁנִים שֶׁהָיְתָה שָׁנָה קָשָׁה מְאוֹד בָּעֲסָקִים. מַצְלִיחַ, לֹא כָּל כָּךְ הִצְלִיחַ... הִגִּיעַ הַמַּצָּב לִכְדֵי כָּךְ, שֶׁבְּקשִׁי הִשִּׂיג פַּת לֶחֶם לִבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ לְהַשְׂבִּיעַ אֶת רַעֲבוֹנָם.

חַג הַשָּׁבוּעוֹת מִמַּשְׁמֵשׁ וּבָא, וּבֵיתוֹ שֶׁל מַצְלִיחַ אֵין כֶּסֶף אֲפִלּוּ לִסְעוּדַת הַחַג לִבְנֵי הַמִּשְׁפָּחָה. מַה יִּהְיֶה עַל הַמַּסֹּרֶת אֲרֻכַּת הַשָּׁנִים? הַאִם הַפַּעַם לֹא יַזְמִין אֶת תַּלְמִידֵי הַחֲכָמִים לְבֵיתוֹ? מַצְלִיחַ לֹא הָיָה מִסְגָּל לַחְשֹׁב עַל כָּךְ.

מַזָּל, אִשְׁתּוֹ הַצַּדֶּקֶת, רָאֲתָה אֶת הַמְּצוּקָה וְעָשְׂתָה מַעֲשֶׂה. הִיא הוֹשִׁיטָה לוֹ אֶת תַּכְשִׁיטֶיהָ הַנָּאִים וְאָמְרָה: "מַצְלִיחַ, קַח אֶת הַתַּכְשִׁיטִים הַלָּלוּ וּמְכֹר אוֹתָם".

צַעַר רַב מִלֵּא אֶת לִבּוֹ, עַל כִּי אִשְׁתּוֹ צְרִיכָה לְהַקְרִיב אֶת הַתַּכְשִׁיטִים הַיְקָרִים לָהּ.

"אַל תִּצְטַעֵר", עוֹדְדָה אוֹתוֹ מַזָּל, "וַדַּאי זֶהוּ נִסָּיוֹן מֵאֵת ה'. לְךָ וּמַשְׁכֵּן אֶת הַתַּכְשִׁיטִים, בְּעֶזְרַת ה' עוֹד נִזְכֶּה לִישׁוּעָה וְנוּכַל לִקְנוֹת תַּכְשִׁיטִים אַף יָפִים מֵאֵלּוּ".

לֹא הָיְתָה בְּרֵרָה אֲחֶרֶת, מַצְלִיחַ הָלַךְ וּמָכַר אֶת הַתַּכְשִׁיטִים. הוּא יָצָא מֵהַחֲנוּת כְּשֶׁבְּיָדוֹ שֵׁקִיק מָלֵא בְּמַטְבְּעוֹת. "עַתָּה", כָּךְ חָשַׁב, "אוּכַל לִקְנוֹת אֶת צָרְכֵי הַחַג וְאַף לְהַזְמִין כְּהֶרְגֵּלִי אֶת תַּלְמִידֵי הַחֲכָמִים לְתִקּוּן לֵיל שָׁבוּעוֹת". אַךְ רַבּוֹת מַחְשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ...

"שָׁלוֹם עָלֶיךָ ר' מַצְלִיחַ. אֲנִי שָׁמֵחַ שֶׁפָּגַשְׁתִּי אוֹתְךָ בְּדִיּוּק הָיִיתִי בְּדַרְכִּי אֵלֶיךָ. אָנוּ זְקוּקִים לְסָכוּם כֶּסֶף גָּדוֹל לְפִדְיוֹן שְׁבוּיִים. וַדַּאי תּוּכַל לְתָרֹם בְּעַיִן יָפָה". הָיָה זֶה רַבָּהּ שֶׁל טוּנִיסְיָה, רַבִּי יִצְחָק טַייֵב, שֶׁהָיָה בָּא מִדֵּי פַּעַם לֶאֱסֹף כֶּסֶף לְנִזְקָקִים. רַבִּי יִצְחָק לֹא יָדַע כִּי מַצָּבוֹ הַכַּלְכָּלִי שֶׁל מַצְלִיחַ הִשְׁתַּנָּה. מַצְלִיחַ, מִצִּדּוֹ, גַּם לֹא חָשַׁב לְסַפֵּר עַל כָּךְ לָרַב. בְּלִי לְהַסֵּס, הִגִּישׁ אֶת שַׁקִּיק הַמַּטְבְּעוֹת בְּאָמְרוֹ: "תּוֹדָה לְךָ רַבִּי, שֶׁזִּכִּיתָ אוֹתִי בְּמִצְוָה כֹּה חֲשׁוּבָה".

רַבִּי יִצְחָק נִפְרַד מִמֶּנּוּ בִּמְאוֹר פָּנִים, בֵּרְכוֹ שֶׁיִּזְכֶּה לְמִצְוֹת נוֹסָפוֹת וַה' יַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ.

עַתָּה, עָמַד מַצְלִיחַ עַל אֵם הַדֶּרֶךְ כְּשֶׁיָּדָיו רֵיקוֹת וְלִבּוֹ כָּבֵד עָלָיו. כֵּיצַד יָשׁוּב כָּךְ לְבֵיתוֹ? מַה יֹּאמַר לְאִשְׁתּוֹ?

עוֹדוֹ שָׁקוּעַ בַּמַּחְשָׁבוֹת, חָשׁ לְפֶתַע טְפִיחָה עַל הַשֶּׁכֶם. הָיָה זֶה סוּלֵימָאן, אֶחָד מִמְּקָרְבֵי הַמֶּלֶךְ. "מַצְלִיחַ, כַּמָּה טוֹב לִרְאוֹתְךָ חָסַכְתִּי לִי דֶּרֶךְ לְבֵיתְךָ. שְׁמַע יְדִידִי, אֲנִי זָקוּק בְּדְחִיפוּת לְסִפְלוֹנֵי קָפֶה עַתִּיקִים וּמְיֻחָדִים עֲבוּר הַמֶּלֶךְ. עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת יְחוּדִיִּים וּמְקוֹרִיִּים שֶׁאֵין דּוֹמֶה לָהֶם. אִם תַּצְלִיחַ לִמְצֹא מַשֶּׁהוּ שֶׁיִּמְצָא חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ", קָרַץ לוֹ סוּלֵימָאן בְּעֵינָיו, "הֱיֵה בָּטוּחַ שֶׁלֹּא תִּתְחָרֵט. תְּקַבֵּל עַל כָּךְ תְּמוּרָה הֲגוּנָה".

"אֲעֻשֶּׂה כָּל מַאֲמָץ, סוּלֵימָאן". הִבְטִיחַ מַצְלִיחַ. סוּלֵימָאן הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וּמַצְלִיחַ הֵחֵל מִיָּד בְּמַסֶּכֶת הַחִפּוּשִׂים. הוּא הִכִּיר בְּעַל פֶּה אֶת כָּל סוֹחֲרֵי

איור: רחליהודית

הָעַתִּיקוֹת

וְהֵחֵל עוֹבֵר מַחֲנוֹת לַחֲנוּת, עַד אֲשֶׁר בְּחַסְדֵי ה׳, מָצָא סִפְלוֹנֵי קָפֶה יָפִים בְּיוֹתֵר. הָיָה זֶה בֶּאֱמֶת סֶט מְיֻחָד. מַצְלִיחַ הִרְגִּישׁ שֶׁלְּכָךְ בְּדִיּוּק הִתְכַּוֵּן הַמֶּלֶךְ. סִפְלוֹנֵי הַקָּפֶה עָמְדוּ זְמַן רַב בַּחֲנוּת בְּאֵין דּוֹרֵשׁ, לָכֵן בִּקֵּשׁ הַסּוֹחֵר עֲבוּרָם סְכוּם כֶּסֶף לֹא גָּבוֹהַּ.

"אֵין בְּיָדִי כָּרֶגַע אֶת הַכֶּסֶף", אָמַר לַסּוֹחֵר, "אִם אַצְלִיחַ לִמְכֹּר אֶת הַסְּפָלִים, אֶחְזֹר לְשַׁלֵּם לְךָ, וְאִם לֹא, אַחְזִיר לְךָ אוֹתָם". הַסּוֹחֵר, שֶׁהִכִּיר אֶת יָשְׁרוֹ שֶׁל מַצְלִיחַ, הִסְכִּים מִיָּד.

חִישׁ מַהֵר צָעַד מַצְלִיחַ לְבֵית הַמְּלוּכָה כְּשֶׁהָאוֹצָר הַיָּקָר בְּיָדוֹ, וּפִיו מְמַלְמֵל תְּפִלָּה שֶׁיִּמְצָא חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ.

לְשִׂמְחָתוֹ הָרַבָּה, אֹרוּ פָּנָיו שֶׁל הַמֶּלֶךְ בְּשָׁעָה שֶׁרָאָה אֶת סִפְלֵי הַקָּפֶה. "בְּדִיּוּק לְכָךְ הִתְכַּוַּנְתִּי!" אָמַר וּבִקֵּשׁ לָדַעַת כַּמָּה עָלוּ הַסְּפָלִים. כְּשֶׁשָּׁמַע אֶת הַסְּכוּם הַנָּמוּךְ, פָּנָה הַמֶּלֶךְ לַמְּמֻנֶּה עַל הָאוֹצָר: "אֵינֶנִּי קוֹנֶה בְּזוֹל. שַׁלְּמוּ לוֹ פִּי שְׁלוֹשָׁה מֵהַסְּכוּם שֶׁנָּקַב".

לְאַחַר מִכֵּן, פָּנָה בִּלְבָבִיּוּת לְמַצְלִיחַ וְשֶׁאֵלוֹ: "אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתֶּם, הַיְּהוּדִים, עֲסוּקִים כָּעֵת בַּהֲכָנוֹת לִקְרַאת הַחַג שֶׁלָּכֶם, וּמוֹדֶה לְךָ מֵעֹמֶק לִבִּי שֶׁהִקְדַּשְׁתָּ זְמַן עֲבוּרִי. סַפֵּר לִי, אֵיךְ אַתָּה מִתְכּוֹנֵן לִקְרַאת הֶחָג?"

"אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ", הֵשִׁיב מַצְלִיחַ, "לְצַעֲרִי, לֹא הִתְחַלְתִּי בַּהֲכָנוֹת... אֵין בְּיָדִי אֲפִלּוּ פְּרוּטָה כְּדֵי לִקְנוֹת אֶת צָרְכֵי הֶחָג. הַשָּׁנָה הָיְתָה שָׁנָה קָשָׁה מְאוֹד בָּעֲסָקִים וְלֹא רָאִיתִי בְּרָכָה בַּעֲמָלִי".

"אִם כָּךְ", אָמַר הַמֶּלֶךְ, "אֲנִי אֲסַיֵּעַ לְךָ בַּהֲכָנוֹת. עוֹד תִּרְאֶה, יִהְיֶה לְךָ חַג שָׂמֵחַ בִּמְיֻחָד!" הוּא הוֹרָה לִמְשָׁרְתָיו לִשְׁלֹחַ לְבֵיתוֹ שֶׁל מַצְלִיחַ כִּרְכָּרָה וּבָהּ שַׂק מָלֵא בְּקֶמַח סֹלֶת מְשֻׁבָּח, כְּלִי שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת וּשְׁנֵי כְּבָשִׂים.

"זוֹהִי מַתְּנַת הַחַג שֶׁלִּי", הִסְבִּיר הַמֶּלֶךְ וְחִיֵּךְ אֵלָיו בִּמְאוֹר פָּנִים.

מַצְלִיחַ הָיָה מְאֻשָּׁר. הוּא חָשׁ שֶׁבִּזְכוּת מִצְוַת פִּדְיוֹן הַשְּׁבוּיִים רִחֲמוּ עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם. בְּטֶרֶם צָעַד לְבֵיתוֹ, הָלַךְ תְּחִלָּה לְסוֹחֵר הָעַתִּיקוֹת, כְּדֵי לְשַׁלֵּם לוֹ אֶת שְׂכָרוֹ. לְאַחַר מִכֵּן, פָּנָה לְעֵבֶר חֲנוּת הַתַּכְשִׁיטִים, רָכַשׁ בַּחֲזָרָה אֶת תַּכְשִׁיטֶיהָ שֶׁל אִשְׁתּוֹ וְאַף קָנָה לָהּ כְּמַתְּנַת חַג – תַּכְשִׁיט נוֹסָף. מִשָּׁם מִהֵר לִקְנוֹת כִּבּוּד עָשִׁיר לְתַלְמִידֵי הַחֲכָמִים הָעֲנִיִּים שֶׁיָּבוֹאוּ לְבֵיתוֹ לְתִקּוּן לֵיל שָׁבוּעוֹת, כְּמִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה... וְכָךְ, כְּשֶׁיָּדָיו עֲמוּסוֹת בְּשַׂקִּיּוֹת מְלֵאוֹת כָּל טוּב, צָעַד לְעֵבֶר בֵּיתוֹ.

בַּבַּיִת, קִבְּלָה אוֹתוֹ מַזָּל בְּקַבָּלַת פָּנִים חַמָּה. הַמִּטְבָּח כְּבָר הִתְמַלֵּא בְּנִיחוֹחוֹת. אֵשֶׁת הַחַיִל הִסְפִּיקָה לְהַתְחִיל בַּאֲפִיַּת עוּגוֹת וְחַלּוֹת. בְּהִתְרַגְּשׁוּת רַבָּה סִפְּרָה לוֹ עַל מְשָׁרְתֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁבָּאוּ בְּהַפְתָּעָה כְּשֶׁבִּידֵיהֶם כָּל טוּב, וּמַצְלִיחַ, מִצִּדּוֹ, הוֹסִיף וְסִפֵּר אֶת כָּל הִשְׁתַּלְשְׁלוּת הַדְּבָרִים.

לְרֶגֶל הַנֵּס שֶׁנַּעֲשָׂה לָהֶם, הִזְמִין מַצְלִיחַ אוֹרְחִים רַבִּים, יוֹתֵר מֵהָרָגִיל, שֶׁיָּבוֹאוּ לִסְעֹד עִמָּם אֶת סְעוּדַת הֶחָג. בְּאוֹתוֹ הַלַּיְלָה הִתְמַלֵּא הַבַּיִת בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים, שֶׁלָּמְדוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּחַיּוּת וּבְשִׂמְחָה רַבָּה, שֶׁלֹּא נוֹדְעָה כְּמוֹתָהּ.

לבד

פרק ו'

מאת: יעל שניאורסאהן

רעננה ה'תנש"א

"החופש הזה מתחיל להמאס לי." הודה אורן באוזניו של אבי.

אבי פקח זוג עיניים גדולות ומשתאות "אתה בטוח?!" שאל בטון דרמטי. "רק שלשום הצהרת באזני שהרווח היחיד שיש לך מהמלחמה הזו הוא החופש". אמרת שאם סדאם לא היה מפחיד אותנו עם הטילים שלו, ועוד מעז בחוצפתו להעיר אותנו בכל לילה, היית משגר לו מכתב תודה על שהחליט לפתוח במלחמה."

אורן צחק. "זה היה נכון שלשום. אבל בינתיים עברו יומיים, וזה כבר מתחיל להמאס. כמה אפשר לשבת בבית, להסתובב למטה עם כל החברים, לקפוץ לבקר אותך וחוזר חלילה? את אבא שלי אני כמעט ולא רואה בימים אלו. אי אפשר לנסוע לטיולים או לבילויים, כי תמיד מפחדים אולי בדיוק תהיה איזו אזעקה, או נפילה או משהו. אז בקיצור..."

"היית מעדיף לשבת עכשיו וללמוד חשבון." השלים אותו אבי בחיוך.

"אמ.." אורן נבוך לרגע. "אתה יודע מה? אולי אפילו שיעור חשבון אחד היה בא בחשבון עכשיו."

הם ישבו במרפסת ביתו של אבי. היתה זו שעת בוקר מאוחרת. הם סיימו לקרוא את פרקי התהלים שהציע אבי לקרוא מדי יום, והעבירו את הזמן בשיחה ובמשחק.

"אז בוא ואלמד אותך קצת חומש." הציע אבי.

"השתגעת?!" נחרד אורן. "אבא שלי לא ירשה לי להתקרב לבית שלך אם הוא ידע מזה."

אבי שתק.

"אורן, רוצה לראות את 'מחברת מלחמה' שהכנתי?" שניאור בן השבע נכנס לפתע למרפסת.

"מחברת מלחמה? מה זאת אומרת?"

"זו מחברת שהדבקתי בה קטעים מהעתון של כתבות ותמונות על הניסים שקורים במלחמה הזו. כדי שנזכור ונפרסם לכולם על הנסים." הסביר שניאור, "גם למענדי יש כזאת." הוסיף כמובן מאליו.

"תראה לי." התעוררה סקרנותו של אורן.הוא נטל את המחברת מידיו של שניאור ועיין בה.

"איזה רעיון יפה." התפעל. "אתה יודע מה?" הוסיף לאחר רגע נוסף של מחשבה. "אני חושב שגם אני הולך להכין לעצמי מחברת כזו. אולי זה יפתור לפחות חלק קטן מבעיית השעמום שלי."

רמת גן ה'תשע"א.

אסף בן השבע כיתף את הילקוט על גבו באיטיות. הוא יצא משער בית הספר משרך את רגליו הביתה.

שמש חורפית נעימה שלחה קרניים מחממות אל העולם. רוב האנשים ברחוב מהרו להגיע לביתם, לנוח מעמל הבוקר, ליהנות מארוחת צהריים חמה בחיק המשפחה.

אסף לא מיהר, הוא ידע שאין לו למה למהר. המפתח התלוי על צווארו הזכיר לו את מצבו.

הוא יגיע הביתה. הבית ריק, שקט ועצוב. אבא בביקורת אצל הרופא, או בבדיקות, או אולי אפילו באשפוז. ואמא - מלווה אותו כרגיל. או אולי שלא כרגיל הצליחה לצאת למספר שעות לעבודתה במשק בית.

המקרר ריק כמעט לחלוטין. צלחת לבנה מכוסה בנייר כסף ממתינה לו שם מן הסתם. בתוכה אורז, קוסקוס, או אולי קצת תפוחי

אדמה. הוא יכניס את הצלחת למיקרוגל, יחמם, יאכל וישב להכין את שעורי הבית. אם יש משהו שהוא לא מבין, ובזמן האחרון יש הרבה דברים כאלו - לא יהיה לו את מי לשאול, והוא ידלג על השאלה.

את אחר הצהריים הוא יבלה בבית לבדו, בשקט, בין ארבע הקירות. אמנם יש בקרבת מקום גן שעשועים, אבל אסף לא אוהב ללכת לשם. הילדים לועגים ללבושו המרושל, לשערו הבלתי מסודר. וחוץ מזה, אולי אמא תתקשר. אולי תאמר שאבא מרגיש טוב יותר, והנה-הנה הם חוזרים הביתה, הכל ישתנה. אם יהיה בגן השעשועים, לא יוכל לשמוע את הטלפון המצלצל, לא יוכל לשמוע את הבשורה הגדולה לה הוא כל כך מצפה.

אדם מבוגר וחביב סייע לו לחצות את רחוב האצ"ל. אסף המשיך בדרכו, מאט ככל האפשר. אך הנה הדרך הגיעה לקיצה, הבנין האפור והגבוה, נושא את השלט "לנדרס 13" עמד מולו.

אסף נכנס לתוכו, מטפס בכבדות אל הקומה השניה, אל ביתו.

את תפוחי האדמה שהמתינו לו בצלחת, אכל כמעט מבלי לחוש בטעמם. הוא ניסה להזכר איך בעצם הכל התחיל.

זכרונות עמומים שעלו במוחו מגן-חובה ספרו על אבא בריא, שיוצא בבוקר וחוזר בערב. כמעט תמיד יש בידו מתנה קטנה לאסף- בנו היחיד. אמא שמלווה אותו בבקרים לגן וחוזרת לקחת אותו בצהריים. תמיד יש ארוחה חמה מבושלת וטעימה שמחכה על הכיריים.

לפני כיתה א' עוד לקחו אותו אבא ואמא ביחד לקנות ילקוט, ספרים ומחברות. יחד באו איתו ביום הראשון לבית הספר, יחד התרגשו ויחד ישבו איתו להכין את שיעורי הבית הראשונים.

אבל זמן לא רב אחרי שנכנס לכיתה א' הכל התחיל. בימים הראשונים שאבא נשאר בבית הוא דווקא שמח. "קבלת חופש מהעבודה?" שאל את אבא. אבא לא צחק, להפך, הוא היה נראה עצוב, ואסף לא הבין למה .

אחר כך התחיל לשמוע את אבא ואמא מתלחשים. הוא לא שמע על מה הם דברו, רק הצליח לקלוט את המלים "רופא" "בדיקות" "בית חולים". וכבר התחיל להבין שמשהו לא כל כך בסדר.

בוקר אחד לפני שהלך לבית הספר קראה לו אמא ואמרה: "אסף, חמוד שלי, אבא לא מרגיש טוב, ואמא צריכה לנסוע איתו לרופא לבדיקות, יכול להיות שזה ייקח הרבה זמן. אם תחזור בצהריים ואנחנו לא נהיה בבית - לך לשכנה ממול, גברת שוהם, בסדר? כבר דברתי איתה והיא תשמור עליך עד שנחזור, תהיה ילד טוב, נכון מותק?" אמא נשקה לו, ולאסף היה נדמה שבעיניים שלה יש דמעות.

וזהו, מאז הכל התחיל. אבא היה מאושפז ימים רבים, אחר כך חזר הביתה, חלש וחיוור, שוכב כמעט כל היום במיטה, ולא הולך לעבודה בכלל.

אמא התחילה לעבוד במשק בית. "כדי שיהיה לנו ממה לחיות." שמע אותה אסף יום אחד מסבירה לחברה שלה בטלפון.

אחר כך שוב היו שבועות שאבא התאשפז למספר ימים. אמא אמרה שזה בשביל הטיפולים.

בתחילה - הוא עוד היה נשאר אצל גברת שוהם בכל פעם. אבל באמצע כיתה א', אמא אמרה ש'אי אפשר יותר להכביד על גברת שוהם, ואתה כבר גדול' היא נתנה לו מפתח עם שרוך – לשים על הצוואר, והסבירה לו שבימים שהם לא יהיו בבית הוא יצטרך לפתוח לבד את הדלת, והיא תכין לו אוכל במקרה.

וזהו, מאז הכל התחיל. אבא היה מאושפז ימים רבים, אחר כך חזר הביתה, חלש וחיוור, שוכב כמעט כל היום במיטה, ולא הולך לעבודה בכלל. . .

אסף לא שמח כל כך, גברת שוהם הייתה דווקא מאד נחמדה אליו. הוא גם אהב לשחק עם סהר, התינוק שלה, אבל לא רצה לצער את אמא. אז שתק, ולא אמר מילה.

מאז הוא כך, עם המפתח, בזמן האחרון זה כבר כמעט כל יום. אסף לא מצליח להבין. כמה זמן לוקח לרופאים לרפא את אבא? הוא זוכר שכשהיה קטן היתה לו דלקת ריאות, ושבוע וחצי הוא לא הלך לגן. הוא שמע את אמא אומרת לאבא. ש"זה ממש המון זמן והיא מחכה כבר שאסף יבריא."

אבל עכשיו אבא לא חולה שבוע וחצי, אלא כבר שנה שלימה. שנה זה בטוח המון המון זמן! מה יש לאבא שהרופאים לא מצליחים לעזור לו?! הרי יש להם את כל התרופות שבעולם! איך זה שהם לא מצליחים למצוא כבר את התרופה המתאימה לאבא?!

הצלחת היתה כבר ריקה מזמן, אבל אסף, בלי לשים לב, המשיך לקשקש עם המזלג בתוך הצלחת. הוא ידע שכבר מאוחר ויש לו הרבה שיעורים בחשבון, בטבע וגם בהנדסה. אבל לא היה לו חשק לקום לקחת את הילקוט, לפתוח את הספרים והמחברות ולנסות להבין מה צריך לעשות בהם. 'אולי אחר כך' אמר לעצמו. הוא השתרע על הספה, כשבידיו ספר הספריה אותו שאל אתמול מספרית בית הספר. 'קודם אתחיל במשהו שאני אוהב' החליט, ופתח בעמוד בו הפסיק אתמול.

המשך בגליון הבא אי"ה

עֲלִילוֹת שְׁלוֹמוֹישִׁי וְחֲבֵרִים

מוֹישִׁי:

דָּבָר רִאשׁוֹן, אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לָכֶם הֶסְבֵּר קָצָר.

בַּשָּׁבוּעוֹת הָאַחֲרוֹנִים מַגִּיעָה אֵלֵינוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר פְּעָמִים אוֹתָהּ שְׁאֵלָה בְּדִיּוּק, וְהֶחְלַטְנוּ שֶׁזֶּה יִהְיֶה דֵּי הֶגְיוֹנִי לְהַסְבִּיר כָּאן וְעַכְשָׁו אֶת הָעִנְיָן אַחַת וּלְתָמִיד, בְּמָקוֹם לַעֲנוֹת לְכָל אֶחָד בִּפְנֵי עַצְמוֹ.

בֶּטַח שַׂמְתֶּם לֵב, שֶׁלְּכָל מָדוֹר שֶׁל "עֲלִילוֹת שְׁלוֹמוֹישִׁי וַחֲבֵרִים" יֵשׁ כּוֹתֶרֶת כְּפוּלָה. כֵּן, גַּם לַפֶּרֶק הַזֶּה יֵשׁ שְׁתֵּי כּוֹתָרוֹת. וְאִם תְּדַפְדְּפוּ אָחוֹרָה וְקָדִימָה, תְּגַלּוּ שֶׁזֶּה הַמָּדוֹר הַיָּחִיד בְּ"בֵּית מָשִׁיחַ" כֻּלּוֹ, שֶׁיֵּשׁ לוֹ יוֹתֵר מִכּוֹתֶרֶת אַחַת.

אֲבָל, אִם כְּבָר דִּפְדַּפְתֶּם, בֶּטַח שַׂמְתֶּם לֵב שֶׁזֶּה גַּם הַמָּדוֹר הַיָּחִיד שֶׁכּוֹתֵב יוֹתֵר מִבֶּנְאָדָם אֶחָד... וְזֶהוּ בְּעָצֶם גַּם הַהֶסְבֵּר. גַּם אֲנִי וְגַם שְׁלוֹמִי כּוֹתְבִים אֶת הַמָּדוֹר הַזֶּה, וּלְכָל אֶחָד יֵשׁ רַעְיוֹן אַחֵר לְכוֹתֶרֶת. לְפָנֵי שֶׁהִתְחַלְנוּ לִכְתֹּב, סִכַּמְנוּ שֶׁבְּמָקוֹם לְהִתְוַכֵּחַ כָּל שָׁבוּעַ שֶׁל מִי הַכּוֹתֶרֶת יוֹתֵר טוֹבָה, עָדִיף פָּשׁוּט לִכְתֹּב אֶת שְׁתֵּיהֶן וְזֶהוּ זֶה.

כֵּן, גַּם לִתְאוֹמִים זֶהִים מָתָר לַחְשֹׁב אַחֶרֶת אֶחָד מֵהַשֵּׁנִי. תִּתְפַּלְּאוּ.

אָה, אַגַּב תְּאוֹמִים זֶהִים. הַשָּׁבוּעַ שׁוּב הִצְלַחְנוּ לְהִסְתַּבֵּךְ בִּגְלַל הַדִּמְיוֹן הַמְחֻלָּט בֵּינֵינוּ. זֶה קוֹרֶה בַּזְּמַן הָאַחֲרוֹן יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּבַקָּצָב הַזֶּה אֲנִי שׁוֹקֵל לִכְתֹּב לְעַצְמִי עַל הַמֵּצַח "מוֹישִׁי", בִּמְקוֹם לְבַלְבֵּל אֲנָשִׁים בִּלְתִּי מָכָּרִים הַמּוֹצְאִים אֶת עַצְמָם בְּמַצָּב לֹא נָעִים פַּעַם אַחַר פַּעַם.

הַשָּׁבוּעַ, לְדֶגְמָא, נָסַעְנוּ בָּרַכֶּבֶת. זוֹ אָמְנָם לֹא הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁאֲנַחְנוּ נֶעֱזָרִים בְּשֵׁרוּתָיו שֶׁל כְּלִי הַתַּחְבּוּרָה הַמְּגֻשָּׁם וְהַגָּדוֹל הַזֶּה, אֲבָל זֶה לֹא קָרָה הֵ--מ-וּ--ן זְמַן.

הַצָּרוֹת הִתְחִילוּ כְּשֶׁנִּגַּשְׁתִּי לַקֻּפָּה לִקְנוֹת כַּרְטִיס. עוֹד לֹא הִסְפַּקְתִּי לִפְתֹּחַ אֶת הַפֶּה, וְהַקֻּפַּאי הַמְּבֻגָּר הִגִּישׁ לִי כַּרְטִיס מַלְבֵּנִי וּתְכֻלְכַּל מְנֻיָּר עָבֶה. "עוֹד כַּרְטִיס לְכָפַר חַבַּ"ד?", שָׁאַל הַקֻּפַּאי בְּקוֹל עָמֹק, וַאֲנִי הִתְבַּלְבַּלְתִּי כְּלִי.

מַשֶּׁהוּ כָּאן מוּזָר, אֵיךְ הוּא יוֹדֵעַ לְאָן אֲנִי צָרִיךְ לִנְסֹעַ? הַאִם הַקֻּפַּאי הֶחָבִיב קוֹרֵא מַחְשָׁבוֹת? וְלָמָּה הוּא שָׁאַל אִם אֲנִי צָרִיךְ "עוֹד כַּרְטִיס"? זֶה הַכַּרְטִיס הָרִאשׁוֹן שֶׁאֲנִי קוֹנֶה!

"זֶה הַכַּרְטִיס הָרִאשׁוֹן שֶׁאֲנִי קוֹנֶה", מִלְמַלְתִּי, וְהַקֻּפַּאי נָעַץ בִּי מַבָּט נֶעֱלָב, "אֲנִי אוּלַי מְבֻגָּר, אֲבָל לֹא סָנִילִי! אַל תַּעֲבֹד עָלַי!".

עוֹד לִפְנֵי שֶׁהִסְפַּקְתִּי לְהִתְנַצֵּל, הֵגִיחַ לְפֶתַע מִשּׁוּם מָקוֹם שְׁלוֹמִי, שֶׁנִּכְנַס לְפָנַי לַתַּחֲנָה.

וְאָז פָּעַר הַקֻּפַּאי זוּג עֵינַיִם עֲגֻלּוֹת וּמִתְפַּלְּאוֹת וְגָמַגֵּם כְּלֹא מַאֲמִין: "אָה... ה... רָגַע... אַתֶּם שְׁנַיִם"?

כֵּן, קָרָה עַכְשָׁו מַה שֶּׁקָּרָה לָנוּ כְּבָר שִׁבְעָה מֵאוֹת שִׁבְעִים פְּעָמִים. הַקָּפְאִי חָשַׁב שֶׁאֲנִי אוֹתוֹ הַיֶּלֶד שֶׁקָּנָה רֶגַע לִפְנֵי זֶה כַּרְטִיס וְלָכֵן שָׁאַל אוֹתִי הַאִם אֲנִי צָרִיךְ "עוֹד כַּרְטִיס". לֹא נוֹרָא, קוֹרֶה.

שְׁלוֹמִי:

"...הָרַכֶּבֶת תַּעֲצֹר בְּתַחֲנוֹת, תֵּל אָבִיב הַהֲגָנָה, כְּפַר חַבַּ"ד, לֹד...", נִשְׁמַע קוֹלוֹ הַמַּכְוִתִי שֶׁל הַקַּרְיָן, וַאֲנַחְנוּ עָלֵינוּ עַל הָרַכֶּבֶת.

זֶה דֵּי נָחְמַד לִשְׁמֹעַ אֶת הַקַּרְיָן מַכְרִיז עַל כְּפַר חַבַּ"ד בֵּין עָרִים גְּדוֹלוֹת בָּאָרֶץ. וְלִכְבוֹד הַנְּסִיעָה שֶׁלָּנוּ, הַמַּדּוֹר הַפַּעַם מֻקְדָּשׁ לַכְּפָר. קוֹרְאֵי "עֲלִילוֹת שְׁלוֹמוֹ'שִׁי וַחֲבֵרִים" הַגְּרִים בִּכְפַר חַבַּ"ד, בָּטַח יְכוֹלִים לְוַתֵּר עַל קְרִיאַת הַמַּדּוֹר, אֲבָל כָּל שְׁאָר הַקּוֹרְאִים בָּאָרֶץ וּבָעוֹלָם, מְזֻמָּנִים לִקְרֹא בַּהֲנָאָה:

אַחֲרֵי הַשּׁוֹאָה, עָלוּ לָאָרֶץ גַּם חֲסִידֵי חַבַּ"ד רַבִּים, שֶׁהָיוּ מְפֻזָּרִים בִּמְקוֹמוֹת יִשּׁוּב שׁוֹנִים בְּאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ. אַט אַט הִתְגַּבְּשָׁה הַחְלָטָה, לְהָקִים יִשּׁוּב חַבַּ"ד"י שֶׁיְּהַוֶּה מֶרְכָּז לְכָל חֲסִידֵי חַבַּ"ד בָּאָרֶץ.

בְּחֹדֶשׁ כִּסְלֵו תש"ט, הָרַבִּי הָרַיִּי"צ אִשֵּׁר אֶת הֶקְמַת הַיִּשּׁוּב, וְשָׁלַח אֶת בִּרְכָתוֹ לְכָךְ. בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שֶׁל אוֹתָהּ שָׁנָה, הִגִּיעַ לָאָרֶץ הָרַשַּׁ"ג – ר' שְׁמַרְיָהוּ גּוּרַאֲרְיֵה, גִּיסוֹ שֶׁל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שִׁלִּיט"א וְחָתָנוֹ שֶׁל הָרַבִּי הָרַיִּי"צ, לַעֲזֹר בַּהֶקְמַת הַיִּשּׁוּב.

עַד י' שְׁבָט תש"ך, הִמְשִׁיךְ הָרַבִּי הָרַיִּי"צ לַעֲזֹר לִכְפַר חַבַּ"ד לְהִתְבַּסֵּס עוֹד וְעוֹד כְּיִשּׁוּב חַבַּדְ"ִי, וְהִפְעִיל לְשֵׁם כָּךְ אֲנָשִׁים רַבִּים בְּאִרְגּוּנִים שֶׁעָזְרוּ אָז לִבְנַיִת יִשּׁוּבִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל – 'הַסּוֹכְנוּת הַיְּהוּדִית' וְ'הַג'וֹינְט'.

הַבְּעָיָה הָרְאשׁוֹנָה הָיְתָה לִמְצֹא מָקוֹם מַתְאִים לִכְפַר חַבַּ"ד, וְזֶה נִמְצָא לְבַסּוֹף – כְּפַר עֲרָבִי נָטוּשׁ בְּשֵׁם "סַפָּרִיָּא". בכ"א אִיָּר תש"ט הוּקַם הַיִּשּׁוּב בְּאֹפֶן רִשְׁמִי.

בַּהַתְחָלָה הִתְיַשְּׁבוּ הַחֲסִידִים בַּבָּתִּים הָעֲרָבִים הַנְּטוּשִׁים, וְרַק לְאַחַר שָׁנִים אֲרֻכּוֹת הֵחֵלּוּ בִּבְנַיַת בָּתִּים חֲדָשִׁים. הַחַיִּים בַּכְּפָר לֹא הָיוּ פְּשׁוּטִים, הַבָּתִּים הַיְּשָׁנִים הָיוּ רְעוּעִים וּבַעֲלֵי גַּגּוֹת דּוֹלְפִים, וּכְבִישִׁים סְלוּלִים הָיוּ בְּגֶדֶר דִּמְיוֹן...

חֲסִידֵי חַבַּ"ד שֶׁהִתְיַשְּׁבוּ בַּכְּפָר, עָסְקוּ בְּחַקְלָאוּת. לֹא הָיָה זֶה מַחֲזֶה נָדִיר לִרְאוֹת חָסִיד בַּעַל זָקָן לָבָן אָרֹךְ חוֹרֵשׁ אוֹ חוֹלֵב פָּרוֹת.

הַיּוֹם נוֹתְרוּ חַקְלָאִים בּוֹדְדִים בַּכְּפָר, הַמַּצְדִּיקִים אֶת שְׁמוֹ. בֵּינֵיהֶם אֶפְשָׁר לִמְנוֹת אֶת כַּוְּרוֹת הַדְּבַשׁ שֶׁל מִשְׁפַּחַת שְׁנֵיאוּרְסָאהן, וּפַרְדֵּס הָאֶתְרוֹגִים שֶׁל מִשְׁפַּחַת גַּרְלִיק.

שְׁמוֹ שֶׁל הַכְּפָר "כְּפַר חַבַּ"ד", לֹא הָיָה בָּרוּר כָּל כָּךְ בַּהַתְחָלָה. הַמֻּמְשָׁלָה וּשְׁאָר הָאִרְגּוּנִים שֶׁעָזְרוּ לִבְנַיַן הַכְּפָר, הִתְעַקְּשׁוּ לִקְרֹא לוֹ בִּשְׁמוֹ הַקּוֹדֵם "סַפָּרִיָּא", אַךְ הַחֲסִידִים הִתְעַקְּשׁוּ עַל הַשֵּׁם "כְּפַר חַבַּ"ד", וְכָךְ הוּא נִשְׁאַר. שֵׁם הַכְּפָר הָעֲרָבִי הַיָּשָׁן, נִשְׁאַר בִּשְׁמוֹ שֶׁל הַיִּשּׁוּב הַסָּמוּךְ לַכְּפָר – הַיִּשּׁוּב 'צַפָּרִיָּה'.

בְּאוֹתָן שָׁנִים, הָיוּ הַשְּׁטָחִים הַגְּדוֹלִים שֶׁסָּבִיב לַכְּפָר, מְלֵאִים בְּפַרְדֵּסִים גְּדוֹלִים וּצְפוּפִים. שָׁכַמָּה פְּעָמִים שִׁמְּשׁוּ מְקוֹם מִסְתּוֹר לְחַלְיוֹת מְחַבְּלִים שֶׁחָדְרוּ בְּאוֹתָן שָׁנִים מִיַּרְדֵּן. אוֹתָם מְחַבְּלִים נִקְרְאוּ 'פֶּדַאיוּן', וְהֵם הִפִּילוּ אֶת חִתָּתָם עַל יִשּׁוּבִים נִדָּחִים וּמְבֻדָּדִים.

בְּלֵיל יוֹם חֲמִישִׁי, אוֹר לֹא' אִיָּר תשט"ז, בְּעֶרֶךְ בְּשָׁעָה שְׁמוֹנֶה בָּעֶרֶב, הִתְקַף חֲדַר הַלִּמּוּד וְהַתְּפִלָּה שֶׁל בֵּית הַסֵּפֶר הַחַקְלָאִי בִּכְפַר חַבַּ"ד, עַל יְדֵי מְחַבְּלֵי ה'פֶּדַאיוּן'. בַּטֶּבַח הָאַכְזָרִי נֶהֱרְגוּ מַדְרִיךְ וַחֲמִשָּׁה

תַּלְמִידִים. לְזִכְרָם הוּקַם בֵּית הַדְּפוּס בְּבֵית הַסֵּפֶר לְמְלָאכָה הַנִּקְרָא עַל שְׁמָם: 'יַד הַחֲמִשָּׁה'.

הַכְּפָר הַקָּטָן הָלַךְ וְגָדַל, וְכַיּוֹם יֵשׁ בּוֹ כְּמַעַט 1500 מִשְׁפָּחוֹת. זֶה הַכְּפָר הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ! יַחַד עִם זֹאת, מִתְעַקְּשִׁים הַתּוֹשָׁבִים – כְּפִי רְצוֹנוֹ שֶׁל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א – לְהַשְׁאִיר אֶת הַכְּפָר – כְּפָר. וְלָכֵן לְדִגְמָא, עַד הַיּוֹם אֵין שְׁמוֹת לִרְחוֹבוֹת כְּפַר חַבַּ"ד, כְּמוֹ פַּעַם.

מוּשְׁי:

לַמְּרוֹת שֶׁרֹב חֲסִידֵי חַבַּ"ד בָּאָרֶץ, לֹא גָּרִים בִּכְפַר חַבַּ"ד, נוֹתַר הַכְּפָר מֶרְכָּז חָשׁוּב וְגָדוֹל לְכָל הַחֲסִידִים בָּאָרֶץ. חֵלֶק גָּדוֹל מֵהָאִרְגּוּנִים הָאַרְצִיִּים כְּמוֹ 'מַטֵּה מָשִׁיחַ', 'אֲגֻדַּת חֲסִידֵי חַבַּ"ד', וַאֲפִלּוּ חֵלֶק מִמַּעֲרֶכֶת הָעִתּוֹן 'בֵּית מָשִׁיחַ', מְמֻקָּמִים בִּכְפַר חַבַּ"ד, וּמְפִיצִים מִשָּׁם אֶת בְּשׂוֹרַת הַגְּאֻלָּה וְהַגּוֹאֵל לְכָל הָאָרֶץ.

דְּגְמָא אַחַת בּוֹלֶטֶת, הִיא בִּנְיַן 770 - עָלָיו כְּבָר בָּטַח שִׁמַעְתֶּם - שֶׁבָּנוּי בַּכְּנִיסָה לַכְּפָר וְנִרְאֶה לְכָל הָעוֹבְרִים וְהַשָּׁבִים בַּכְּבִישִׁים הַמֻּרְכָּזִיִּים הָעוֹבְרִים לְיַד הַכְּפָר.

גַּם הָ'אַרְמוֹן לְמֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ', עָלָיו כָּתְבוּ כָּאן בָּעָבָר בַּמָּדוֹר: 'חֲבוּרַת מְשִׁיחָ"י', מִתְכַּנָּן לְהִבָּנוֹת בִּכְפַר חַבַּ"ד. וַאֲנַחְנוּ מַבָּטִיחִים לְעַדְכֵּן כְּשֶׁזֶּה יִקָּרֶה.

לְהִתְרָאוֹת בַּשָּׁבוּעַ הַבָּא!!

• ישראל, ספר לנו על ארגון צ"ה בצפת.

מדי שבת מתקיימת פעילות צבאות השם מושקעת ומעניינת. הפעילות מתחילה במסדר הכולל אמירת 12 הפסוקים, הכרזת "יחי" והצדעה לרבי מלך המשיח. אחרי המסדר מתפללים מנחה ומכוונים לפעילות מעניינת שמתחלפת כל שבוע. מסיימים בתפילת ערבית משותפת. בנוסף לכך, במהלך השבוע ישנן מדי פעם פעילויות המכונות "פעילויות אמ"ש" (אמצע שבוע). מדי שבוע יוצא לאור עיתון "החייל בקרב" שמחולק לחיילי צבאות ה'.

• ישראל, מה מסמלת אצלך ההצדעה לרבי?

ההצדעה לרבי מבטאת ציות למופקד. אנחנו כמו חיילים שעושים כל מה שהמופקד אומר, בקבלת עול ובלי שאלות. כך אנו מציתים בביטול לרבי מלך המשיח.

• אתה לומד שיחות של הרבי?

בוודאי. גם בעצמי וגם במסגרת שיעורים בכיתה.

לאחרונה, אחד מהבחורים בקהילה התחיל לארגן שיעור ב"דבר מלכות" לילדי הקהילה. השיעור מתקיים בימי שני ורביעי ונכשך בין שעה לשעה וחצי. משתתפים בו 20-15 ילדים. במהלך השיעור מוגש כיבוד קל למשתתפים ואני משתתף בו בקביעות.

• מדוע , לדעתך, כל כך חשוב ללמוד שיחות של הרבי שליט"א מלך המשיח?

על מנת לדעת מה הרבי שליט"א מלך המשיח תובע מאיתנו עלינו ללמוד את שיחותיו. ישנן שיחות שמיוחדות לחיילי צבאות ה' ובהן הרבי מסביר מהו תפקידנו.

בנוסף לכך, כשלומדים שיחות של הרבי זה נותן כוח וחיות להתנהג ככתוב שצריך.

• בנוסף לפעילויות שאתה משתתף בהם יש פעילויות שאתה מארגן בעצמך?

בשכונת מגורי ישנן מסיבות-שבת מדי שבוע, בארגונם של המכונים מהישיבה בעיר. אבל בשבתות חופשה וכדומה - כשהתכונים לא נמצאים, אני משתדל לעשות בעצמי מסיבות שבת עם ילדי השכונה. אנו אומרים "פסוקים" ו"יחי", אני חוזר שיחה קצרה של הרבי על פרשת השבוע ומחלק מכותק לסיום לכל אחד מהמשתתפים.

חיילים בהפסקה

הבמה שלנו

תעודה מפחידה

מאת: **דוד.ב. קראון הייטס**

אבא: יוסי, הראה לי את התעודה עם הציונים שלך. הבן: השאלתי אותה לחבר שלי. הוא רוצה להפחיד את ההורים שלו

תלמיד מצטיין

מאת: **שלומה. ד. באר שבע**

מורה בודק את החיבור של התלמיד המורה : מצאתי 5 טעויות התלמיד : מצוין המורה : לא כל כך מהר עכשיו נעבור לשורה השניה

הצלחה במבחן

מאת: לוי.ג בני ברק

ילד אחד בא לאבא שלו , אבא אם הייתי מקבל 100 במבחן במתמטיקה היית נותן לי 100 שקל ? האבא: כן הילד : יופי אז תתן לי בבקשה 50 שקל

ספירת העומר

מאת: יוסי ח.ירושלים

ספירת העומר

מענדי:מה יש היום לארוחת צהריים

יוסי אתמול היה שניצל...

בדיחת קרש

איור: לאה

ניתן לשלוח הערות לבדיחות קרש, המצלחים מבניהם יפורסמו בעז"ה

נחש(ו) מילים

נסו למצוא בתוך הנחש שלפניכם, מילים שלימות מתוך הפרשה. כמה מצאתם?

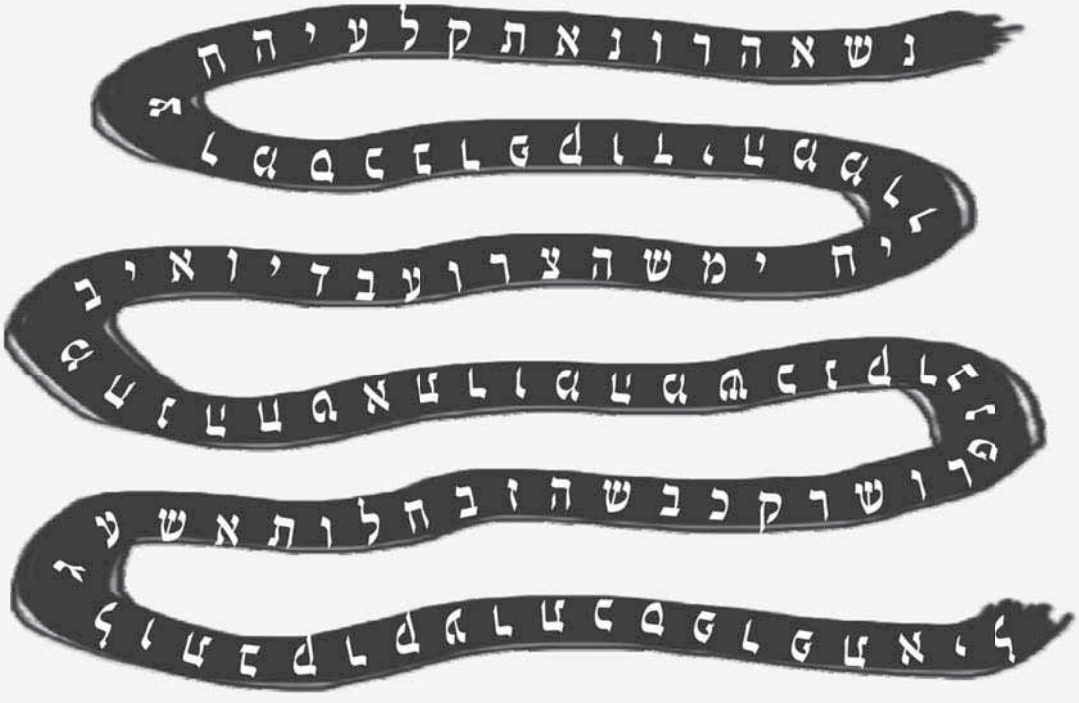

הגיון - זה הכל

לפניכם 9 ספרים באותו גודל וצבע. לאחד מהם חסרים מספר רב של דפים.
מצאו אותו בעזרת מאזניים, כאשר באפשרותכם להשתמש בהם רק 2 פעמים.

פתרון השעשועון מזכה אתכם ב 2 נקודות במסלול הדרגות של תנועת הנוער 'צבאות השם בארה"ק'

ניתן לשלוח פתרונות, שאלות והצעות ל:
צבאות השם אה"ק ת.ד. 1035 נצרת עילית, מיקוד: 17110. **פקס:** 072-2765578 **אימייל:** bemachane@gmail.com,
תא הטלמסר שלנו במערכת 'נחייג ונשמע': 9493770 - 08, בתפריט הראשי הקישו 5. בתפריט הבא הקישו 1.
שימו לב: אנא אימרו את שמכם המלא, הכתובת ומס' הטלפון בקול ברור - לפני שאתם משאירים את ההודעה, כדי שנוכל להכניס אתכם להגרלה.